

Ma periti faciunt & incipit perdere & depauperari ita q̄ vulgi opinio est q̄ vergit ad inopiaz. an mulier possit perdere dotem. bar. in. d. l. si p̄stante p̄cludit q̄ sic. Res entz d̄r male gerit: q̄nq̄ respectu incij: q̄n que respectu finis. vt in. l. & in totum. ff. de impen. & fauore dotis: ne mulier possit p̄dere dotem si vir pueniret ad extremaz paupertatem: vtroq̄z mō intellige siue vir male inchoat respectu p̄ncipij: siue malum exitū habeat: p̄sulatur mulieri. & hoc vt sentire gl. in. d. auc. de equa. do. §. illud.

38 **C**In q̄bus autem casibus dos possit solui mulieri: Barto. in. l. q̄uis soluto m̄fimonio dicit q̄ primo solui potest dos: vt es alienum soluat: vt. ff. de iure do. l. vltia. Secūdo vt p̄dita emat. Et istud est regulare: q̄n ex solutione q̄ fit causa dotis mulier fit melior. & vir nō efficitur pauperior: pōt fieri solutio. Ut in. l. ita p̄stante. ff. de iure do. Tertio vt redimat suos p̄sanguineos ab hostibz vel q̄ eos egentes alat. ex quo no. q̄ si mulieri soluitur pecunia vt soluat, vortū factū p̄ se: vel vt vadat in peregrinationē pro aia sua: vel alterius eius conluncti: q̄ iuste soluitur & minuit dotes si. n. p̄mittitur hoc fieri ad liberanda corpora multo magis ad liberādas aias l. sancimus. C. de sacro san. ec.

39 **C**Pro delicto viri nō d̄z vxor dotem amittere. extra de p̄gnoribus ex litteris etiā si p̄missit lese maiestatis crimē C. ad. l. iul. mase. q̄s. excipit pa. vnuz casuz in. d. c. ex litteris. videlicet in vxore p̄mipilarij. vide de hoc sufficienter s̄. consuetudo.

40 **C**Qui h̄z cognoscere de m̄fimonio h̄z cognoscere & de dote tāq̄ de accesorio ex de dona. inter vi. c. l. ij. & iij.

Dubia in meliore p̄tem interpretāda sunt: vt dicit gl. notabilis in. c. absit xi. q. iij. & iō dicit singulariter Inno. in c. ad audientia. de homici. q̄ cum irregularitas sit de iure positio: in dubio nō d̄z iudex reputare aliquē irregularē: q̄ pene molende sunt vt in regula in pens. de regulis iuris. li. vi. & di-

ct̄ Pa. q̄ d̄ctum Inno. solet allegari pro notabili sed tñ sibi nō placet ideo aliter d̄stinguit q̄ in foro p̄tentioso vbi agitur de pena imponēda p̄ irregularitate p̄tracta nō d̄z in dubio reputari irregularis: q̄ pure tñc agitur ad penā & hoc casu p̄cedit d̄ctū Inno. & ita loquūtur iura allegata p̄ eum. Aut agit in foro p̄nsali ad iponendum p̄niam: & in dubio d̄z potius reputari irregularis: q̄ in foro p̄nsali semp̄ pars tutior est eligenda licet videatur durior: q̄ in illa p̄te nulluz sub est periculū. ad hoc c. significasti. el. ij. de homi. Et idem d̄ct̄ vbi cūq̄ dubitat̄ de aliquo delicto Ad hoc vide glo. notabilem in. c. vnicoco. de seru. in or. sa. Idem est vbi agit in foro quasi p̄nsali: vputa q̄ nō agit ad penam p̄p̄te: sed vt ab altaris ministerio abstineat: vel vt abstineat a p̄ctu m̄fimonij: vel ab aliquo actu exercendo in quo exercendo subest peccatum: tunc enim debemus intentare in p̄tem securiorem: lz illa sit durior.

Duellum est singularis pugna p̄ pbatione virtutis. ita vt q̄ vicerit probasse dicatur: & si non vicerit defecisse in pbatione putet. & d̄r duellum quasi duoz belluz. B̄r aut̄ monarchia idest singularis pugna.

CDuellum facere nō est licitum. q̄ est p̄tra p̄ceptū illud no tētabis d̄m deū tuum. Mat. iij. Itē est expresse p̄hibitum. C. de gla. l. vnica. li. xi. nec ēt p̄suetudo generalis aliquē excusat: q̄ est d̄ceda potius corruptela. nec ēt excusantur epi nec alij p̄lati: qui a secularibus d̄n̄is coguntur aut subire duellum aut res ecclesiasticas perdere & si sequitur mors irregularis sunt.

CPena pugnantū in duello s̄z Rat. & si sunt clerici: est depositio de suspēsiōne aut̄ q̄ incurrit in h̄mōi duello: & q̄ dispētare possit in irregularitate p̄tracta vide s̄. dispētatio. §. septimo.

Ebrietas. Utz sit peccatū mortale. R. s̄m Tho. 2a se. q. cl. imoderatus vsus vini potest p̄tingere trip̄r. Primo vt vtens nesciat potū imode-

nam e heb
se potit esse
videtur. Sec
cipiat potum
d̄met posse
cum peccato
si ebrietas sit
s̄m Alex. de
vi. q̄ cum h
pus debet
motus veni
peccati siue
tortitate seu
catum mort
tur intelligi o
s̄m. tertio m
adventu potu
ebrietas: e
tatem vt cur
talis proprie
tas est pecc
1. Quid cū
deramus po
s̄m Tho. 2a
peccatum m
q̄ tunc est pe
C. Ebrietas v
peccato quod
quis in ebrietas
e in olo alienus
vt q̄. lane si aut
si vicerit aliqui
s̄m non a toto. al
s̄m a toto si ma
q̄ hoc probabilit
cum hoc Rat. & i
d̄o quod licet si
videt nō a causa
h̄z p̄niam.
C. Ebrietas d̄ct̄
q̄ tunc in ebrietas
s̄m. q̄. si vici
s̄m. e nō p̄niam
& ecclesia libera n
si d̄ct̄. si vero q̄
p̄manet con
d̄ct̄. laico con
p̄manet vt
videt epi si p̄niam

ratum et inebriare potestem: et sic ebrietas potest esse sine peccato. et sic de noe creditur. Secundo modo quod quis percipiat potum esse imoderatum: non tamen estimet posse inebriare: et sic potest esse cum peccato veniali. Hoc intellige nisi ebrietas sit frequens: siue assidua: quod secundum Alex. de ales. in. ij. sen. di. xxxix. q. vi. quod cum homo habeat sufficiens tempus deliberationis: tenetur reprimere motus veniales: ne procedat regnum peccati siue delictum non ergo pro diuturnitate seu assiduitate imputatur peccatum mortale: sed per manifestum datur intelligi occultum. si ipse contemptus rationis. tertio modo quando quis bene aduertit potum esse imoderatum et inebriantem: et tamen magis vult ebrietatem incurere quam a potu abstinere. et talis proprie dicitur ebrius: et sic ebrietas est peccatum mortale.

1 **¶** Quid cum alicui infirmo datur imoderatus potus vel cibus causa medicine. **¶** secundum Tho. ubi. s. in hoc casu non est peccatum nisi detur versus ad ebrietatem: quod tunc est peccatum mortale.

2 **¶** Ebrietas virum excuset hominem a peccato quod committit. **¶** secundum Rai. si quis in ebrietatem incidit sine culpa: et sit ois alienus a mente: certe excusatur. **¶** xv. q. i. sane si autem culpa sua inebriatus sit dicitur aliqui quod excusatur a tanto: sed non a toto. alij autem dicunt quod excusatur a toto si nullus habet iudicium rationis et hoc probabilius et verius: et concordat cum hoc Rai. et ideo excusatur penitus ab eo quod fecit in omnimoda amentia: sed non a causa amentie pro qua debet puniri.

¶ Ecclesia. scilicet ecclesia si fundata fuit in alieno solo: quid fiet. **¶** secundum Rai. et hoc. si dominus soli laicus erat et hoc sciuit et non tradidit sibi imputabitur et ecclesia libera remanebit. **¶** ar. lxxij. di. si seruus. si vero ignorauit: ecclesia quippe remanebit constructa et libera: nec efficietur laico censuatis: sed ille tamen qui construxit tenetur dominus seruare indennem. vel etiam episcopus si ponendo primarium lapidem: vel postea in consecratione ecclesie

fuit negligens. scilicet in examinatione dotis vel man. Si vero solum erat alterius ecclesie vel collegij ecclesiastici: debet ei restitui hoc modo quod ecclesia constructa fiet sibi subdita quo ad insparonatus. **¶** xij. q. ij. apostolicos. **¶** xvij. q. lxxij. quest. l.

¶ Ecclesiam nemo edificare potest nisi auctoritate diocesana: quod debet ponere primarium lapidem: crucem figere et circumferium designare: et etiam petere dotez sufficientem assignari sine qua consecrari non debet de ple. di. i. nemo. **¶** z. c. placuit. et hodie quidem sufficit quod assignet pro dote vnus mansus. id est vnum predium sufficientens pro vno pari bozum: totaliter liber extra de censu. c. l.

¶ Exempti non possunt construere oratoria: si ne ecclesias vel capellas in locis non exemptis sine licentia diocesanorum. In locis etiam exemptis non possunt exempti predicta facere. nisi de licentia vel privilegio sedis apostolice specialiter. **¶** vt in. c. auctoritate de priu. l. vi.

¶ Relictum ecclesie: vel ad pias causas in testamento et minus solenni voluntarie facto. **¶** extra de testa. c. relatum. **¶** el. i. et c. cum esset. **¶** ubi concludit papa. quod in relictis ad pias causas valet quelibet vltima voluntas in presentia duorum testium etiam sine presbytero et iste est proprie casus. **¶** d. c. relatum in alijs vero relictis requiritur presbyter: vel duo loco sui: cum alijs duobus testibus. et in his relictis ad pias causas non requiritur quod testes sint rogati: vel quod oes sint masculi: vel quod hereditas sit adita. Et generaliter secundum bar. in. l. i. c. de sa. san. ec. in eis cessat ois solennitas iure civilis. **¶** Jo. tñ an. circa predicta distinguit: quod aut loquimur in relictis ad pias causas et tunc sufficiunt duo testes idonei: siue in foro ecclesiastico siue seculari. **¶** p. d. c. relatum. aut loquimur in relictis ad non pias causas et tunc aut loquimur in terris subiectis ecclesie: et saluanda est decre. cum esset. **¶** vt. s. valeat testamentum cum duobus testibus et presbytero prochialis. aut loquimur in

terris imperij: & tunc testamentum nõ
vz nisi seruetur solemnitas requisita p
leges civiles. & hec opinio consuetudi
ne roborata seruanda videtur p. l. mi
nime. ff. de legi. & fm istam opini. eui
tatur correctio legum. & ideo tenenda.
nota tamen qd si pia causa tractetur co
ram iudice seculari: terminari dz secũ
dum canones & non fm leges. secũdũ
cõiter doc. & non solum in terris eccle
sie sed etiaz imperij. & Inno. & do. an.
dicunt qd si statuto cauetur qd non va
leat testamentuz: vel vltima voluntas
nisi fuerit positum in memorialibus:
vel registratum: tale statutum non ha
bet locum in relictis ad pias causas.
Similiter si statutum dicat qd mulier
non possit testari sine consensu consan
guineorum vt no. Pa. in. d. c. relatum
Et ex predictis pz qd valet testamentũ
ad pias causas. licet in testamento nõ
fuerit institutio heredis: vel non adita
hereditate: vel non facta insinuatiõne
testamenti. j. tñ tempus: vel vbi defue
rit alia solẽntas iure posituã. nam suf
ficit solẽntas iure gentium & diuini.
¶ Sicut in relictis ad pias causas suf
ficiunt duo testes ita ad reuocandum
tale relictum. Quod intelligitur fm ali
quos quando prius relictum fuit etiaz
factum corã duobus testibus. & sic de
singulis. Item si volũtas fuit perfecta
ratione voluntatis. sed non publicata
prout testator voluit: vt quia testator
testamentum manu sua scripsit volẽs
postea illud redigi in publicam formã
per tabellionem: sed morte vel furore
preuentus est anteqũ tabellio vel testes
ventrent: valebit testamẽtum tale quo
ad pias causas dũmodo constet illam
fuisse scripturam dicti testamentis fm
Bar. in. l. in testamento. ff. de fideicõ. li
ber. quia licet non sit perfecta volũtas
est tamen voluntas & dicit se in facto
consuluisse. Et placet Pa. in. d. c. i. de
fac. ab inte. etiam in casu quo testamẽ
tum adhuc non fuisset perfectum. pu
ta quia incepit facere testamentũ etiaz
per tabellionem & non perfecit morte

vel furore preuentus quia sufficit qd le
gatum vel dispositio erat perfecta: vt
puta quia transierat ad alia legata. nõ
non potest negari quin hic sit consen
sus naturalis: & sic fuit perfecta ratio
ne voluntatis. licet non ratione solem
nitatis. & panoz. dicit forte idem posse
teneri inter liberos. p. l. fi. C. fami. her.
¶ Sed pone: testator qui multum re
liquit decessit deinde miraculose surre
xit. an possit testamentum reuocare:
maxime ad pias causas. R. bar. in. l. i.
C. de sa. sanc. ec. dicit qd duplex est resur
rectio. Quidam enim surrexit iterum
mortuus: sicut Lazarus: & testamen
tum eius per resurrectionem reuoca
tur: sicut per natiuitatez filij: quem nõ
putauit sibi nasciturum. vt dicit Aug.
xviij. q. iij. c. fi. Secundo modo quidã
resurrexit glorificatus iterum non mo
riturus sicut christus: & sic facient om
nes in generali resurrectione: tunc iste
non posset reuocare. Et pro hoc facit
quia nõ cessat causa propter quam fa
cta sunt relictã. naz quia quis non po
test vti bonis suis ideo alijs legat. l. se
natus. §. donatio. ff. de do. causa mor:
sed hic qũis resurrexerit. non tamẽ il
lis bonis potest vti quia tales non co
medunt &c.
¶ Quicquid emptum fuerit de pecunia 7
ecclesie eius erit: xij. q. iij. c. i. & q. v. c.
fixum quod adeo verum est: qd si cleri
cus habet pecuniam de prebenda siue
ecclesia sua: & inde emat predium licet
illam pecuniam potuisset dare alijs in
tuitu pietatis: nõ tamẽ dare potest pre
dium quia statim acquisitus fuit eccle
sie siue emptum fuerit nomine eccle
sie siue nomine alieno. extra d. pec. cle.
c. i. & c. inquirendus. & propter hoc nõ
potest clericus illud alienare. eodẽ mo
do si quis de pecunia ecclesie quas ha
buit furto vel rapina seu deposito pos
sessione sibi emat: qd ecclesie fit vt dictũ
est. Idem Panoz. in. d. c. inquiren
dum post glo. que notat tres casus in
quibus res emptã ex pecunia alterius
efficitur illius cuius erat pecunia: vt in

mlt. m. h. ob
in ecc
Sed antiq
qm hoc hab
da. L. m. i. m. e.
is probat
communi
uris civilis
pedere in
qm attri
ditur ad m
in. l. m. l. f.
¶ Ecclesia
est obligat
si quis obli
minuatiõn
etra de sa. c. i.
hec sententia
reimut absõ
excommuni
na non cor
tra de sent
solam lib. i.
¶ Ecclesia
latio me
piz qui non
facto non va
tur fieri sacer
pocõmission
qm tenetur p
hoc tamẽ oplic
ad tempus ex ce
non. l. i. de sen
de anno transie
sacrosanctum pre
tat ecclesia ipse
remu post elapsi
nomã incipit tã
illa pacificam
te opominus dal
no impõlliment
non potest aliq
dicta ipse et res
pro ca ruz. vt in
electio liboz sent
u. l. si ha stipula
obõcaõ. vbi c
qm hanc. in l. i.
puz. c. m. m. v. c.

in lite. minore & ecclesia licet Host. b. l. cat q. in ecclesia iure non probetur. Sed antiqua interpretatio magistrorum hoc habet que minime est mutanda. l. minime. ff. de legi. Tamen hoc satis probari potest in dicto. c. primo & communiter hoc tenetur etiam per gl. iuris ciuiliis: quinimmo crederem hoc pcedere in quolibet clerico: q. priuilegium attributum militi seculari: extenditur ad militem dei vt no. bar. & glo. in. l. miles. ff. de re iudi.

S Ecclesia pro alienis debitis non potest obligari: nec eius possessiones. Et si quis obligauerit est suspensus ab administratione temporalium & spūaliū extra de so. c. secundo. Poterit tamen hec sententia relaxari. q. papa sibi nō retinuit absolutionē. extra de sententia excommunicationis. nup. Nec tamē pena non comprehendit episcopos. extra de sententia excommunicationis. q. periculum lib. vi.

Ecclesia. ij. scilicet parochialis collationes de ecclesijs parochialibus his qui non attigerunt. xxv. annū: ipso facto non valent: & tenetur qui assumitur fieri sacerdos. infra annum a tempore cōmissionis aliter priuatus est ea. Item tenetur personaliter residere. In hoc tamē episcopus dispensare potest ad tempus ex cā extra de elec. licet canon. libro sexto. & nota hic q. licet tū de anno transierit q. talis nō possit ad sacerdotium promoueri: non tamē ualeat ecclesia ipsa: nec potest alteri conferri: nisi post elapsum annum: q. quidez annus incipit tūc postq. possessionem illius pacificam habuit: vel per euz stetit quominus haberet: nec currit si iusto impedimento detentus ordinari non potuit. alioquin si priuatus sit ecclesia ipsa ei restitui non potest scilicet pro ea vice. vt in capitulo cōmissa de electio. libro sexto. Contra predicta facit. l. si ita stipulatus esset. ff. de verbo obligatiōe. ubi dicitur q. si promissit mihi facere insulam ad certum tempus: & tantum tēpus transierit q. am-

modo infra tempus statutum fieri nō potest: licet. totum tempus non transierit: possum tamē agere contra te: quia perinde est: ac si totum tempus transisset. Uel forma. q. in alijs terminis: puta rector vniuersitatis mandat doctoribus legentibus sub pena in statuto contenta. vt infra pascha suas fecisse debeant repetitiones ante tempus statutum incipit esse certum ipsos non posse repetere: quia incipiunt vacationes pasche in quibus nullus publicus actus celebrari potest s. m. formam statuti. Queritur an incurrant penam statuti: Barto. in. l. cum stipulatus sum mihi a proculo. ff. de verb. ob. respondet q. aut pena apposta in statuto trahit secum executionem & tunc eo ipso q. incipit esse tempus certum. ipsos nō posse repetere: incidunt in penam vnde si per statutum imponatur doctoribus non repetentibus pena excommunicationis vel infamie: que pene secū trahunt executione: eo ipso q. incipit esse certum &c. incurrunt in penam: quia lex facit suam executionem etiam ante diem statutam. Aut pena apposta in statuto non trahit secum executionem: vt quia statutum dicit q. si non fecerint repetitiones suas in termino sint perituri: vel puniantur in libris. &c. Et tunc licet certum sit &c. non incidit in penam Ang. autem quem sequitur Rapha. cu. in. d. l. cum stipulatus tenet contrarium d. q. siue pena a statuto imposta trahat secum executionem siue non: non committitur ante tempus licet certum esse incipiat: fieri non posse quod erat fiendum. Ratio quia in sententis proferendis est mens iudicis attendenda. vt in. c. intelligentia de verbo sig. Sed mens iudicis nō fuit: q. ante terminū statutū doc. non repetentes incidant in penā. ergo non incidit. Actus. n. agentium nō debet operari ultra uolūtatē eoz. Secūdo de hoc videtur esse casus in. d. c. cōmissa. ubi patet q. pena priuationis ab ecclesia parochiali nō committitur aī annū: licet

ostet intra annū ordinatū ad illā eccle-
siam nō posse amplius ad sacerdotiū
promoueri. ergo idē dicendū in casu
proposito. ad. l. aut cum stipulatus. dī
co q̄ loquitur in pena p̄uentionali q̄ cō-
mittit cū incipit esse certū nō posse fie-
ri q̄d erat fiendū. Secus in pena lega-
li vt in. d. cōmissa. z rō est: qz mitius
agit cū lege q̄ cū hoīe. l. celsus. ff. de ar-
bi. vel dic fm̄ gl. in. d. c. cōmissa q̄ an-
diē agi p̄t quātū interest. opus inchoa-
tum nō esse vt in iuribus allegatis: sed
ad penā nō. vt in. d. c. cōmissa.

I Donec qdā diaconus fuit p̄motus
ad eccliaz p̄chialē q̄ vltima die septē-
bris habuit pacificā possessionē eccle-
siae: z neglexit vsqz ad q̄tuor t̄pa septē-
bris p̄moueri ad sacerdotiū in sabba-
to quattuor tēporū ipsius mēsis nullo
mō potuit p̄moueri. Queritur: an fi-
nito illo mēse z p̄sequēs anno sit pri-
uatus p̄ p̄stitutionē l3 de elec. li. vi. R.
Jo. an. in regula iputari de reg. iur. in
vi. in mercu. dicit q̄ nō. cū in primis
sabbatis nō fuerit i mora. z h̄ respectu
pene. de q̄ loquimur. Et sic in casu q̄ nō
p̄cessit mora vel culpa nō iputat. Hoc
etiā p̄cedit q̄n̄ ipedimētū supueniens
in vltio sabbato nō fuit ex culpa ipsius
Et fortius si ex iusta cā a p̄ncipio distu-
lit. Et l3 dilatio recipiēdi sacerdotiū
potuerit iuducere culpā z morā z lesio-
nē p̄scie: nō tñ i duxit morā v̄ culpā
z qua loquimur nec iste dī se artare zc.
qz ille nō dī se artare in ventendo qui
iter arripuit t̄pe quo pleriqz illius p̄di-
tionis hoīes puenire solēt. ff. de h̄. ob.
p̄tinuus. nec est obligatus ad operā q̄
incipit eo t̄pe quo p̄fici poterat h̄z ope-
rā diligētis edificatoris vt ea. l. s̄. itē q̄
insulā. Cū ergo h̄similr h̄z morā alio-
rum ordinādoz ille diaconus. j. t̄ps or-
dinari possit nō d̄z dici se artasse: cum
p̄gruū z suffictēs t̄ps h̄eret. z l3 q̄s p̄-
uidere teneat̄ interdū: q̄d p̄t accidere
nō tamē tenetur diuīnare.

2 Si ad eccliaz p̄chialē p̄nter q̄ nō
est i sacris. dūm̄ alr sit idoneus z pos-
silit. j. t̄ps statutū ordinari: admitten-

mus est extra de insti. si is. li. vi. z tñ h̄z
Jo. an. talis p̄ntatus nō posset in tali
ecclesia institui. extra de eta. z qua. p̄e-
terea. nisi dispensat̄ne vt ibi.

Electio est alienius p̄sone idonee
ad dignitatem vel fraternā societatem
seruata forma canonica facta vocatio
colligitur hoc extra eo. cū in cūctis. z
c. ecclesia vultana. z. c. qz pp

Et ad quē p̄tinet electio de iure cōi. R.
de iure cōi spectat ad collegiū et si duo
solū vel tres fuerint extra eo. c. i. q̄nqz
tñ laici p̄ pace seruāda admittunt ad
electionē: z p̄cipue princeps: vt defen-
dant ab oppressoribus fm̄ Bos.

Quis nō p̄t eligere. R. excōicatus z
maior vt no. de ap. p̄stitutis. el. i. z gl.
ibi dicit q̄ excōicati vel suspēsi: nec eli-
gere nec eligi p̄nt secus i minori extra
de cre. ex. c. si. itē nec interdictus extra
eo. cū inter. Item nec ille q̄ sciēter cele-
brauit in loco interdico. de sen. ex. is q̄
li. vi. itē nec ille cui interdictū est elige-
re absqz supioris lnia. extra eo. c. si. itē
nec illi q̄ in ea vacatione elegerūt sciē-
ter indignū extra eo. cū in cūctis. z. c.
inotuit. nam tales ipso iure sūt ea vice
eligēdi p̄tate priuati: z ab eccliaisticis
b̄nficiis p̄ trīeniz suspensi. z idē dicē-
dum si peccauerūt in postulādo. extra
eo. scriptū z hoc v̄z: q̄n̄ facta nomia-
tione segtur electio vel postulatio. Se-
cus si nō segtur qz nō essent pp̄ hoc p̄-
uati. extra. e. p̄petue. li. vi. z p. d. tex. z p
c. cū in cūctis posuit Jo. an. vnū semp
menti tenēdus in regula odia. de reg.
iur. li. vi. q̄ vbi pena pontē a iure ipso
facto pp̄ aliq̄d delictū cōmissum: nūq̄
est locus illi pene nisi illud delictū sit
p̄sumatū q̄ntūcumqz fuerit inchoatū: l3
posset extraordinarie puniri q̄ delictus
inchoauit. Pro hoc facit aliud singu-
lare dictum Bar. in. l. i. ff. de fca. vbi di-
cit q̄ statutū puniēs delictū certa pena
nō h̄z locum in eo qui inchoauit: si il-
lud nō p̄fecit. quia statutū est strictissi-
me interpretādum: maxime penale. vt
in. d. regula odia.

Quere in
sua p̄ca
z iudicā
sua p̄
mētia
mian
p̄mi.
no. Jo. an.
des p̄
p̄tati
ra t̄pa
na ip̄
re stat
dit ip̄
q̄ p̄
p̄o p̄
reniū
corat
sus. Quere
semel
an stat
cū finit
tur q̄
is p̄t
h̄z semel
turp. in
4. C. s̄
at doct
Comit
caract
lo carac
dam an
dum ill
vt iudic
q̄ h̄z
tatis
cū h̄z
p̄ h̄z
lū v̄gna
bononi
S̄ q̄ ad
h̄z q̄
formā
tē h̄z
ma p̄
p̄mici
Quere
p̄tati
p̄mici

3 Querit in eo qd. d. c. cū i cūctis. nō solū puat ea vice auctoritate eligēdi: s; et suspēdit ipō facto ab eccliaisticis bñficijs p triennū. vt dicitū. est nūqd istud triennū icipiet post electōez factaz statim: an debeat expectari finis triennij primi. z hec qd pōt ptingere sepe numero. Jo. an. refert opiones multoz. Tandēz pcludit q indistictie s; triennū icipit statim post pmissū dicitū: ita q prio ra tpa pfunduntur i scōis q; ex quo pena iponit ipō iure: necessario dz icipere statim post pmissū delictū. z idē pcludit ipse i gl. sua i cle. ij. de magi. vbi h; q pferēs insignia doctoratus. nō recepto pūis iuramēto: q taxā triū. An. iuronehiū nō excedet: a; a collatiōe doctorat; p sex mēses sequentes ē suspensus. Querit mō gl. qd si pēdētē primo semestri: iterū violet dictā pstitutionē an statim curat secūdū semestri: an tūc cū finitū fuerit primū. R. q; cōiter tenetur q nō sit duplicatio totius. sed statim post secundā trāsgressionē inchoat s; semestri. ff. ad. l. ag. ita vulnerat; ad turpil. in senatus. in fi.

4 S; nūqd suspēsiōe pendente valeat doctoratus collatio facta p suspēsiū. Constat q ille non casus quo ipriatur character. Itē nec dat hoc offiū ex ipso caractere. sed ex pte officij z est qdam auctorizatio z declaratio que declarat illuz dignū ad officiū doctrine: z dat auctoritatē vt doceat: Puto igitur q si suspēsiō erat occulta hāc auctorizatiōe nō sit necesse iterari. Secus si esset publica facit de re iud. ad pbādū. est etiā sciēdū q alig cōferūt ista insignia auctoritate aplica. vt arch. bononiēsi. alig de iure cōi fm Nosti. S; quo ad pcpiale Pa. plus plz opt. Bar quā posuit in. d. l. in senatus. vbi format. q. Statuto cauetur q committēs homicidiū soluat. An. z stet ad cōfinia perdecenniū. Bemū durate primo decēto: homicida cōmissit aliud homicidiū. Queritur nūc vtz debeat expectari finis pmi decēni: an s; fm decēniū debeat imediate currere. Et

ocudat q qñq; ponit pēa vt spēs: pnta. dicit statutū q stet ad cōfinia perdecēniū a tpe delicti pmissi: z si sic determinat tps z sic fm decēniū dz incōtinētī currere a; nō esset illud decēniū sed aliud. ar. bonū. in. l. si vsuuctus mihi biēniū. ff. de vsufru. l. Aut pena apponit generaliter z indeterminate: puta stet ad pfinia p decēniū. z tūc icipit fm decēniū finitū prio: q; alias nō solueret penam delicti hec Pan. in. d. c. cum in cunctis.

5 An aut hec pena eligētū habeat locū in oibus electionib;. dic s; pa. vbi s;. q nō pmo nō h; in cardinalib; eligentib; papā: q; nō est iure cautū. Itē nō h; locū in platuris citra epatum s; restringitur ad epatū z supiores dignitates vt i. c. si pmissarius. de elec. li. vi. Itē eligere nō pnt q peccauerūt in electiōis forma: q; debēt puari iure eligēdi extra eo. q; pp. Itē nec illi q neglexerūt vsq; ad lapsū tps. extra eo. ne p defectu. Itē q p laicale abusus elegerūt. extra eo. quisq;. Itē nō pnt eligere pupilli: nec ēt in locis regularib; qui nō sūt pssēti tacite vel expresse: nec ēt pueri. extra eo. ex eo. li. vi. Et ad maiore hui; declaratiōez qrit lud. ro. in suis singularib;. vtz laicus sancti francisci: seu puerus q pntetur tria substatia habeant vocē in caplo. Et dicit q aut loqmur in electiōe plati: z tūc dicit q nō. Et casus est singularis. i. d. c. tex. eo. fallit nisi hoc acq;ierit ex an iquissima p;uetudie. Ista est singularis no. Inno. in. c. ij. de insti. Aut qritur qñ caplm tractat tpalia. z Sede. s; se. t; q nō. z de hoc v; casus notabilis iuncto. c. cū suprascriptiōe. pape in. c. z si xps s; iureiu. in. s;. vos z pueri v; vbi p; q; pueri nō sūt de capitulo: q; frustra diceret: z pueri v; ergo voces nō hnt. Itē in cathedralib; collegiatis secularib; ecclijs vocē nō hnt q nō sūt subdiaconi: nec in eligēdo: nec i alijs factis capli: et si ab alijs libere pcedat: vt in. cle. vt hij. de eta. z qua.

6 Infra qd tps dz fieri electio. R. i ec 6
h; 7

cia. cathedrali: vel regulari hñt electio-
res tps trium mensiu. j. q̄ si iusto ipe-
dimento cessante nō elegerint: ad p̄xi-
mū supiores deuoluitur vt extra eo. ne
p̄ defectu. In alijs ho ecclijs dz p̄ui-
deri. j. sex mēses. aut ad p̄ximā supe-
riore deuoluit extra de p̄ben. de multa
z de p̄essione p̄ben. nulla.

7 **C**In quo loco dz fieri electio. R. p̄t
fieri in ecclia: vel in caplo: vel simili lo-
co honesto: z maxime iusta p̄suetudi-
nez extra eo. in causis.

8 **C**Ux abñtes sint vocādi ad electio-
nez. R. h̄z pa. i. c. coram. extra eo. q̄ illi
vocari debent q̄ cōmode vocari p̄nt.
p. c. qz pp̄ extra eo. vbi d̄f q̄ admittū-
tur illi ad electionē q̄ debēt. volunt. z
p̄nt cōmode interesse. dicit d̄f. vt ex-
cludat illos q̄ de iure nō dñt interesse
electiōis. h̄z sint de collegio. vt sūt excō-
catus: z suspensi. Itē excludūtur q̄ non
sūt in sacris p̄stituti. vt in. d. de. h̄ij qui
Itē excludūtur impuberes z irregula-
res: vt in. d. c. ex eo. z in. c. is q̄. de sen.
ex. li. vi. Secō d̄f q̄ volūt interesse z iō
illū q̄ nolūt interesse nō dñt cōpelli: ni-
si iter sit ecclie. nā p̄ interesse ecclie pote-
rūt p̄pelli. Ex quo inferitur q̄ isti sic vo-
cari: q̄ nolūt interesse: non dñt in nūero
cōputari duap̄ partium. Tertio requi-
tur q̄ possint cōmode interesse. z hec
comoditas referi ad p̄moditatē ecclie
z nō p̄sone s̄m doc. z bñ. quare si non
p̄nt p̄mode vocari pp̄ n̄mā distātia
p̄t electio sine illoz p̄sūta fieri.

9 **C**Uō dicatur posse p̄mode vocari:
Bic q̄ nō p̄t dari certa regula: sed bo-
nus iudex arbitrabū s̄m picula iminē-
tia z discrimina v̄sarnz: vel tūcē forte
piculū scismatis: v̄l abusus laice p̄tatis
vel sūt iminētes guerre v̄l h̄mōi p̄pter
que nō p̄t fieri de facili vocatio. Cel-
santib⁹ in p̄dicis z p̄suetudie: abñtes
sunt vocādi p̄ nūcium. aut l̄s als ele-
ctio. eis p̄tēptis venit irritāda p̄ eos si
voluerint. nō ergo est irrita electio ip-
so iure: s̄ irritāda p̄tēptis p̄sequēt-
ibus iniuriā suā als nō extra eo. c. bone
Si aut oēs essent p̄ntes: puta in ciuita-

ter: sufficit cōgregare p̄ sonuz capane: s̄
hoc est de more in illo loco: vt i. c. cau-
sis eodem t̄i.

CUā aut valeat p̄suetudo. vt nō vo-
centur abñtes ad electionem. Bic s̄m
Pa. post Jo. an. i. d. c. corā. q̄ sic. Idē
ecōuerso valet p̄suetudo vt vocentur
abñtes. dūmo nō n̄mā tendat in dā-
num ecclie. nam si p̄suetudo esset: vt ēt
cū incōmoditate deberent abñtes vo-
cari: nō putarem illam p̄suetudinē
valere. qz nō valz p̄suetudo ecclijs mul-
tum grauosa. vel saltez est tollēda. vt
in. c. i. de p̄sue. Secus si haberet: vt cuz
p̄ua incōmoditate deberent vocari qz
tūc valeret p̄suetudo. quo casu intelli-
ge. c. in genesi. extra eo.

CUx elector abñs possit p̄stitūere p̄
curatorē. Bic s̄m Pano. in. d. c. qz pp̄
q̄ si z iusto ipe d̄mēto detentus vt ve-
nire nō possū: p̄t constitūere p̄curato-
rem alias nō. z in hoc est ille tex. val-
de singularis in hoc negotio. In alijs
aut negocijs explicandis per capitulū
vel vniuersitatē. potest ēt nō ipe d̄mēto
p̄curatorē p̄stitūere. Et est speciale
in electione: sine sit seruanda forma ca-
pituli. qz p̄pter. siue nō: ex quo tex. s̄m
pl̄r interdixit: nec retuli se ad causz in
quo sit seruāda forma. d. capituli. vide-
tur. n. electa in electiōis negotio indu-
stria p̄sone ar. c. is cui. de offi. dele. lib.
vi. Unus t̄i scias q̄ si alij de capitulo
volunt admittēre p̄curatorē etiaz non
impediti ad electionem faciendā: p̄nt
nō ob. dispositione. d. c. qz p̄pter. qz h̄z
tex. dicat interdiximus. istud t̄i inter-
dictū emanauit in fauorē aliorum. q̄
p̄z ex eo. qz illi de collegio p̄nt cōicare
suis eligēdi penit⁹ extraneo. extrā eo ser-
ptū. ergo fortius p̄nt admittēre p̄cura-
tores eoz q̄ sūt de collegio z hoc sūt
satis de mente doc.

CSecō no. p̄tex. ibi vni de collegio 12
q̄ volēs p̄curatorē p̄stitūere: non p̄t
extraneas deputare: sed debet vices su-
as alicui de collegio p̄mittere vt in. c.
quia pp̄. z in. c. penni. eodem titulo li.
vi. vbi tex. optimus de isto p̄curato-

Et hoc lo-
cus ubi gra-
tias p̄t p̄-
cipit. Et
aliquos extra
curatorem ex-
citum in iura
pelleretur. Et
per hoc
in electione.
est aliquis
extraneum in-
tate. quod ser-
q̄ alicui de re-
et quidam te-
me hoc mem-
oria p̄pter.
h̄z Elector abñs
tenet vt dicit
sed pluribus
tamē cū libe-
ditio occupā-
tū admittit
capitū vel m-
concordantia.
ne primo non
fit in solidum n-
ratio: v̄nā nolūt
cōmūmib⁹ agi
p̄buerit speciale
alij nomine suo
singularem in. c. p-
dom cōticia quā p-
eodem t̄i nomine
e hoc est dicitur not-
dam in similibus.
p̄curatorē seu cōi-
dē factū p̄cipit cō-
tūdem in. c. in can-
tūm Pa. in ille tex-
re qua als in facto
dam v̄tates m̄tate
v̄tibus in p̄sūcie
suis cōmūmib⁹. p̄nt
runt negotiū p̄nteg-
res iudic. Ep̄o laici p̄-
nōm̄ legatō. Rep-
m̄ nō d̄p̄t iudicē
m̄ quā iuris s̄. q̄

re. Et hoc intellige nisi alij. electore ve-
hnt isti gratiam facere. nam eis volen-
tibus potest p̄stitui extraneus. ad hoc. d.
c. scriptū. Et facit: qz possent de nouo
aliquos extraneos admittere fortius p̄-
curatorem extraneum. Et hoc fuit san-
ctum in fauorem collegiorum: ne cō-
pellerentur secreta sua cōicare extraneo.
Et per hoc dico: istud non est speciale
in electione. Sed generaliter non po-
test aliquis constituere procuratorem
extraneum in explicandis in vniuersi-
tate. quod sentit Joan. An. in regula
q̄ alicui de re. in libro. vi. in mercu. lī-
cet quidam tenuerint oppositum. Et
tene hoc menti. Nec Panor. in. d. c.
quia propter.

- 13** Elector absq̄ iusto impedimento de-
tentus vt dictū est: potest non solum vni
sed pluribus cōmittere vices suas: dē-
tamē cuiuslibet isolidū. z erit melior cō-
ditio occupantis. z si abo p̄currat z pe-
tūt admitti si admittūt abo: sed is quē
capl̄m vel maior ps elegerit. z si non
concordent: admittet ille q̄ in cōmissio-
ne primo nominatus est. Et si nullus
sit in solidum non valet. Quā autē p̄cu-
rator vnū notat p̄ se z aliū noie eius q̄
cōmisit: nihil agit: nisi de certa p̄sona
habuerit spectale mandatum. qz tunc
alius nomine suo poterit noiare: p̄ tex.
singularem in. c. pe. eo. ff. li. vi. Nam ea-
dem cōscia qua putat iustum noie suo
eadem z nomine socij siue delegantis
z hoc est dictū notabile. Et idem dicē-
dum in similibus. Et factum p̄ talem
p̄curatorem seu cōmissarium fingitur
esse factū p̄ ipsius cōmittentē p̄ tex. no-
tabilem in. c. in causis extra eo. Et fa-
cit fm̄ Pa. in. ille tex. ad. q. notabilem
de qua als in facto fuit cōsultus. Que-
dam testator mādauit certa sua bona
distribui in pias cās fm̄ q̄ videretur
suis executorib⁹. Isti executores elegerunt
negociū p̄uilegiatū: vt puta fabri-
cas ecclie. Ep̄s loci petebat q̄rtam bo-
norum legatorū. Replicabatur q̄ testa-
tor nō elegit fabricas: sed executores. q̄-
ritur quid iuris. R. q̄ nō debetur quar-

ta: quia illud q̄d fit p̄ executores testa-
menti. vt factū p̄ ipsum testatorem. vni-
de perinde est ac si ipse testator elegisset
fabricam ar. optimū. in. d. c. in causis.
z i. l. vnus ex familia. de le. ij. §. i. z ibi
hoc firmat Bar. p̄ illū tex. Et ex his ha-
bes bonaz p̄uilegiā impediendī quartā
ep̄o: qz vbi testator relinquit i genere ad
pias causas facias q̄ executor testamē-
ti eligat aliquam causam p̄uilegiatā:
tam: ex qua non debeat quarta. Et
que sint cause p̄uilegiatē. dic. vt not.
in. c. fi. de testa.

14 Quot sunt forme electōis. R. tres
nā aut fit p̄ scrutiniū: aut p̄ p̄promissū
aut p̄ cōez inspiratōez. extra eo. c. qz p̄-
pter qm̄ p̄ceditur p̄ forma scrutiniū de-
bent eligi tres scrutatores: q̄ in secreto
exgrant vota singulorū. Et ipsi q̄dē pri-
mo debēt seip̄os de iuris votis exami-
nare. nec seruetur in fine. qz cū aliorū
vota sint eis nō posset electio depēdere
ab eoz potestate: z ē vtile: vt capitulū
hoc exprimat a principio: vt duo ex eis
scrutentur tertium.

15 Per quē autē vota scribentur. Sic fm̄
Pa. in. d. c. qz pp. p̄ tabellionē ē si sit
laicus: qz notarius scribendorū nullā au-
ctoritatē exercet: nec aliqd̄ sp̄iale m̄ndū
strat: sed solū p̄bet nudū misterium. vel
melius est q̄ vnus de scrutatoribus re-
digat vota in scriptis p̄uatis nō ergo
requirit q̄ sit notarius.

16 Quid si electores pauci sint. R. fm̄
Inno. si sunt tm̄ tres duo ex eis scruta-
buntur tertii. z sic p̄cedent ad electio-
nem si s̄o sunt duo: vnus scrutabitur
alius q̄ si vnus tantū: z iste solus voca-
tis testibus exprimet votum suū. z eli-
git z publicabit

17 In electionib⁹ vota incerta z cōdi-
tionata nō valēt z dicit h̄eri p̄ nō adie-
ctis: puta p̄sentio in quē talis p̄sentio: vl̄
si petrū h̄re nō potero p̄sentio in Jo. z
silia extra eo. i. c. electōib⁹. li. vi.

18 Cōsuetudo auferens libertatez eli-
gendi: nō valet. Secus si restringit ele-
ctores ad certum collegiū: vel certum
genus personarum sicut dicimus in

matrimonio in quo registratur plena libertas et tñ restrictū fuit ad certū gen^o psonarū: qz cuz fidelibus. hoc pa. in. c. cū terra extra eo. vbi ē dicit de mente inno. qz ex p̄suetudine p̄t induci. vt mortuo prelato caplm nō p̄t p̄cedat ad electionē q̄ nūciat p̄ncipi mors prelati: et petatur ab eo potestas eligēdi. Sed potuit hec p̄suetudo induci p̄pter iteresse p̄ncipis vt p̄ponat aliquē sibi fidelē. nā p̄nceps posset opponere p̄ electū exceptiōes alias legitimas maxime si dubitat de p̄ditiōe p̄fice: vel reuelatiōe secretorū: vel p̄silioz. Si tñ nō vult consentire sine rōnabili cā nō p̄pter hoc cassabitur electio. et per hoc nō v̄z cōsuetudo: vt p̄ hoc electio dependat a voluntate p̄ncipis vel alterius. qz tolleret libertatē eligēdi. Sec^o si restringeret ipsaz libertatē vt dictuz est. v̄z ēt pa. i. c. ecclia vestra eo. ti. qz i disponēdis per vn̄uersitatē vel capitulum non dñt dari voces p̄ lupinos: p̄ter illū q̄ vult: qz ad validitatē electōnis nō sufficit qz sit facta a maiori pre capli: nisi ēt pars illa sit sanior: s̄z cum datur voces p̄ lupinos: nō p̄t apparere q̄ sit pars sanior. sed solū que maior respectu numeris: et tñ maioritas si ne sanioritate nihil valet. vt ibi.

19 **C** An autē hoc habeat locū in vn̄uersitate seculari vt maior pars nō p̄sistat in solo numero sed etiā in dignitate: auctoritate: et merito psonarum d̄c qz sic vt notat. Bar. in. l. p̄ponius. ff. de re iudi. et dicit Pan. qz ad hoc cōter nō aduertitur registrū. n. illa. duo copulative. s. maior pars et sanior.

20 **C** Publicato scrutinio electores nequeūt variare voces. sed facienda est collatio: et electio celebrāda. extra eo. publicato. ergo a contrario sensu ante publicationem scrutinij p̄nt electores variare et alios noiare. vt p. c. q̄d sicut eo. ti. qz per talem noiatiōnē ante scrutiniuz factam unllum ius acgritur ipsi noiato. collatō autē fiat post publicatiōnez scrutinij q̄ erit triplex. s. numeri ad numerū: zeli ad zelū: et meriti ad meri-

tum extra eo. in genere. et ēt vbi vnus solus fuerit electus: d̄z fieri collatio nō numeri ad numerum: cum cesset alia electio: s̄z fiet v̄ numero: merito: et zeloz primo cōsiderabitur: vtrū habuerit numerū sufficientē. qz forte p̄ntes n̄ faciunt duas partes: vel forte non omnes h̄nt vocem. Item fiet collatio de merito electi: an sit idoneus ad illam dignitatem. Itē de zeloz: an bono. An mor: an per preces illicitas in illuz consenserint. Itē nota qz i numero eligentium nō d̄z cōputari electus: qz nullus p̄t eligere seipsum extra eo. cum ana.

C Facta collatione eligi debet is in quem maior pars et sanior capituli cōsenserit. et maior pars dicet minori cuz talis sit eligendus si placet vobis ipsuz cōter eligamus. et si consenserint tunc is qui priorem auctoritatē habet in capitulo surgēs dicet. ego pro me et toto capitulo eligo tales et c. et oēs acceptabūt Quod si minor pars vel nō oēs cōsenserint dicet ego pro me et pro illis qui mecum consentiunt eligo talem.

C Quid autem cum scrutantur vota singulorum. an electores debent dicere nomine talem. Sic fm Panoam. in. d. c. qz p̄pter. qz potest dici. Ego nō mino talem: vel consensio in tales: vel eligo talem. et qz possit dici hoc vltimū adducitur. c. in genere si extra eo. Sed postea facto scrutinio debet sequi cōmunis electio: qz vnus debet eligere nomine omnium per verba singulorum numeri dicendo ego talis ex commissioe capituli eligo talē nomine totius capituli: pa. placet prima vel sc̄da forma vt in scrutinio qlibet dicat p̄sentio vel nomio. nō autē eligo. nō tñ putat qz v̄ciaret electio ex tertia practica exq̄ postea seq̄ cōis et vnica electio.

C Que autē sint necessaria de subāle ctiōis. d̄c fm pa. multa sunt. Primuz substantiale est vt electio fiat p̄ gregatos in vnū nō. n. sufficerēt p̄sentus eligētū simplr p̄stīti. puta si qlibet cōsenserit in camera sua: s̄z ōz qz collegialiter consentiant ad hoc. d. c. in genesi.

Secundū
p̄suetudo
hoc e
in eo q
v̄z tribus
Terziū sicut
et collegio d
ecclie vaca
Sicut. Im
cen. et. Tanc
p̄summa ma
fidelis p̄o
cōtis illi a
Quartū sicut
golum eoz
qz liberius p̄
Quinti sicut
illa ingitio. N
vel v̄ciaret qz
Secus sicut
um exquiran
rum. Unde l
ferma cur: v
ribus omittit
collig. qz con
tur ad quos rec
vocaretur ad el
illis non reddi
quia vocato om
nū indistinctis: p̄
Septimū sicut
h̄nt in scriptis p̄
Quoniam sicut
v̄ciaret in scri
cento in cōmitti
Quoniam sicut
causam fieri n
nō cōtrario inter
indistinctis: et vt fa
vorum sicut collatio
h̄nt indistinctis e
lectio p̄t public
lectio intermissa
indistinctis: et
commune dicitur: qz
nomine capituli et p̄
ne v̄ciaret. vt in. c.
nō cōmitti
v̄ciaret: sicut dicitur

Secundum substantiale est vt assumatur tres scrutatores: nō plures vel pauciores: et hoc cōter tenet. et hoc congruit littere in eo q̄ specificē mentionem facit de tribus: licet aliqui aliter dixerint Tertium substantiale est. q̄ isti tres sint de collegio eligentiū: non de collegio ecclesie vacantis tantum. et hoc tenet Bosre. Inn. et Hostien. licet glo. Vincen. et Lancre. teneant contrariū. Sed primum magis congruit littere. Nam fidelius prosequuntur negotium electionis illi ad quos spectat electio. Quartum substantiale est vt vota singulorum exgrantur in secreto: vt quisque liberius possit dicere votum suū: Quintum substantiale est vt. sigillatim fiat ista inquisitio. Nō enim dicitur vocari bini vel trini: sed quilibet singulariter p̄ se. Sextum substantiale est vt vota omnium exquirantur vt p̄ ibi vota cunctorum. Unde si vnus ex presentibus non seruetur: vel aliqui ex ipsis scrutatoribus omittentur: nō valeret electio. Intellige qm̄ contemnitur seu pretermittitur aliquis vocatus. Nam si aliquis nō vocaretur ad electionem: contemptus illius non reddit electionem nullam: quia vocatio omnium non est de forma substantiali: vt dictum est supra. Septimum substantiale ē: vt vota exquiritur in scriptis publicis vel priuatis. Octauum substantiale est vt postquā vota fuerint in scriptis redacta publicentur in comuni scilicet in capitulo. Nonum substantiale est vt ista publicatio votorum fiat mox idest nullo actu contrario interueniente Decimum substantiale est: vt facta publicatione votorum fiat collatio vt dictum est. Undecimum substantiale est vt fiat ista collatio mox post publicationē nullo actu extraneo intermisso. Duodecimum substantiale est facta collatione sequatur communis electio: que fiat p̄ vnum nomine capituli et per verba singularis numeri. vt in. c. quod sicut extra eo. Decimumtertium substantiale est vt ipsa electio fiat statim post collatio-

nem nullo scilicet actu extraneo interueniente: vt extra eo. cum post petitā Decimum quartum substantiale est. vt electio fiat de illo in quez. maior et sanior pars capituli consenserit. d. c. quia pp̄ Decimumquintum substantiale est vt ista electio sit verbalis. vt in. d. c. q̄. sicut. Decimumsexum substantiale est vt electio solēniter publicetur. non. n. d. esse clandestina vt in. d. c. quia. et debet publicari in capitulo. et etiam est tutū. vt publiceet populo. pro hoc quod no. i. c. cum dilectus. extra eo. Idem Inn. et cō post. d. q̄ ista electio dicitur solēniter publicari. i. corā clero et populo. tñ fm̄. Pa. ista publicatio nō est de substantia: et ideo satis est q̄ electio non sit clandestina. Decimumseptimum substantiale est vt fuerit ordo omnium predictorum: et successiue oia seruentur per ordinem. sicut. s. numerata sunt Locus autē non est de substantia. nisi alias ita se haberet consuetudo. Addit aliqui q̄ fiat electio post q̄ corpus prelati fuerit traditū sepulture: et non ante. sed hoc est de honestate et nō de necessitate: vt dicitur in. c. bone el. ij. extra. eo.

Ex predictis vides difficultatē huius 24 forme scrutandi: i. q̄ multi ē viri perfecti deficiūt ignorātes practicā vt dicit gl. extra eo. c. cū expediat li. vi.

Quasi deat intelligi ista dictio mox 25 et siles. Sic fm̄ pa. q̄ vbi ius determinat seruādat est ipsa iuris dispositio. s. vbi ius nō determinat. tūc ille dicitur et siles significat i modico tpe s. q̄ arbitrabit bono iudex: hito respectu ad ipsius circūstātiās.

Querit de. q. quidāna: an in oib⁹ 26 electionibus fiendis habeat locū dispositio. d. c. qz pp̄. fm̄ Pa. vbi. s. de mēte glo. q̄ in electionibus ep̄orum et aliorum prelatorum ecclesiarum collegiatarum qui generalē iurisdictionē in ecclesijs collegiatis: suāda est dicta forma dātatur nā ep̄i sūt pp̄rie sp̄s ecclesiarum vij. q. i. sicut. et isti alij prelati rōne generalis iurisdictionis. quam hñt in collegiatis ecclesijs. p̄nt quodāmodo appellari sponsi

It p monē istoz p̄latoz remanēt ec-
clie viduate z sine pastore. Iste autem
tex. trēdit p̄uidere solū ecclis vidua-
tis: vt ibi ecclie viduate. ergo inferi q̄
in electōib⁹ canōicōz z in alijs digni-
tatib⁹ seu p̄sonatib⁹ ecclie cathedralis
nō hz locū dispositio. d. c. q. pp. q. per
illoz mortē nō remanēt ecclie vidua-
te: cū nō sint sp̄si z in hāc p̄tem vidē-
tur cōiter inclinare doc. lz aliqui s̄. de
quozū numero fuit hosti. sed cōiter nō
tene. Itē in electōibus abbatiz z ab-
batissariz fuarī d̄z p̄dicta forma. nam
abbates dicūt pastores. vt. in. c. officij
extra eo. z abbatissa dicitur habere di-
gnitatē. vt in. c. idēnitatibus extra eo.
li. vi. z electōes abbatū egpant in mltis
electionibus episcopozū. vt in. c. cu-
pientes eo. li. vi. Cōcludamus ergo q̄
soluz in electionibus illoz p̄latoz p̄
quoz mortem ecclie remanēt vidua-
te z sine pastore habeat locus disposi-
tio dicti capli q. p̄pter. nec arbitroz q̄
in qualibet ecclia collegiata habeat
locum. d. c. sed oportet. q̄ p̄latus ha-
beat iurisdictionē generalem prout ha-
bēt abbates qui possunt cognoscere de
causis criminalibus z ciuilibus. z pro
hac opinōe facti textus in. c. ne pro de-
fectu extra eo. vbi papa equipat ecclias
cathedrales z regulares z illarum
p̄latos appellat pastores. z per illoz
mortem dicit ecclias viduatas. vnde
ibi aperte concluditur q̄ in hac mate-
ria nō d̄z illud verbum viduata capi-
stricte: q̄q̄ enim pp̄rie solus episcop⁹
dicatur sponus vel maritus: z per con-
sequens per ipsius solius mortem dica-
tur pp̄rie viduata ecclia. In electio-
nibus ergo aliorum beneficiatorū. seu
p̄latorum a sup̄dictis sufficiūt sin-
gulares. Consensus illorum de capitulo:
dum modo presentur in cōs. i. colle-
giatis in ipso capitulo. nec est de neces-
sitate seruanda aliqua istarum forma-
rum. sed electus simpliciter a maiori z
saniori parte habebit ius ad hoc bona
glosa quam tene mēt̄. in capitulo sicut
eodem titulo li. vi. Ad hoc quod notat

Pano. in. c. ecclesia. extra. eodē. vbi v̄l
cit singulariter q̄ in electionibus in q̄
bus nō est necessario seruanda forma
d. c. q. propter nō sūt necessaria verba:
dūmodo constet de consensu eligentiū
multo ergo min⁹ necessaria est scriptu-
ra q̄ no. p̄ electōib⁹ q̄ sūt in ordine
mior exceptis electōib⁹ vicariorz ḡia
lū vel p̄uicualtū seu mistroz. In alijs
aut electōib⁹. s. diffinitoz discreti pro-
uincie: z discretoz locoz non est seruā-
da forma p̄dicta: imo nō est necessaria
scriptura nec verba vt dictum est: sed
b̄si necessariū ē vt ffes ad quos p̄tinet
electio sint collegiali z ḡregati. vt dicit
Pa. Et ex hoc res p̄batur q̄suetudo q̄
rūdam fratrum simplicium: q̄ cū nō fue-
rint p̄ntes electōi fiende: mittūt in scr̄-
ptis vota sua: q̄ fm p̄dicta h̄ntur p̄ nō
adiecti p. c. si ḡs. extra eo. li. vi. in fi. vbi
habet q̄ ab̄ns nō p̄t aliquaten⁹ p̄ lit-
teras exprimere votū suū. q̄ nō est an-
te scrutiniū sed in ipso scrutiniō secreto
z sigillatiz tantūmō exprimeñ. hec ibi
ventāt ergo ipsi p̄sonaliter: vel in dicto
casu renūcient votis suis q̄ facere p̄nt
p̄ p̄dicta. Et si nō essent vocati: vt mo-
ris est possent postmodū agere de cō-
temp̄ti z irritare electiones dūmodo
commode interesse possint electioni:
alias aut nō esset necesse eos vocare. d.
c. quia. propter.

Additio. Sed querit̄ de. q. no. 27.
abili. p̄e electores nō
p̄nt se p̄cordare ad eligenduz vnū qui
habeat maiorem p̄tem vocum capitu-
li determinant inter se q̄ q̄ hz maiores
p̄tem vocuz saltē cōparatione minorz
habeatur p̄ p̄latos: an valeat. R. iuxta
notata per glo. in. c. si cui. de elec. li. vi.
iuncto tex. q̄ vbi tēq̄z habent locus for-
me capituli. qui propter de elec. vt pu-
ta in dignitatibus p̄ quas viduate sūt
ecclie per mortem p̄latorum nō va-
let talis electio vbi autem non habent
locum forte non habet locum illa de-
cretalis. si cui que loquitur quando p̄-
ceditur per vias compromissi limitati
vt communiter nunc fit in familia fra-

trū minor. Ex quo infert glo. sibi: q̄ in dignitatib⁹ p̄ quas viduate non sunt ecclesie vt in beneficijs z canonys dato q̄ electus nō habeat maiorem p̄tes vocū capli dūmodo habeat maiorem p̄tem cōparatione minorū partū non viciareur electio. Adde etiā predictis q̄ no. gl. in. c. sicut de elec. lib. vi. q̄ dicit q̄ in electionib⁹ in quib⁹ nō est ser uada forma. d. c. qz p̄pter. nō est neces saria cōs p̄nūciatio hoc est q̄ cōpro missarius si est solus vel si hz collegas dicat ego p̄promissarius noie meo: v̄ noie meo z locy eligo talē zc. sed suffi ciēt singulares p̄sentis. z hoc verū si illi sunt capitulum z consensus prestēt in capitulo als secus. sic ergo cōclude q̄ in ordīne fratrū minorū in electioni bus diffinitoy vel discretoy p̄uincia lium vel locoy sufficit q̄ sit electus a maiori p̄te localitū capituli tunc ibi est stentiū vel a maiori parte cōparatione minorū partū. Et hoc q̄n p̄ceditur p̄ viā cōpromissi limitati. pōt n̄ dici p̄ predicta q̄ ēt in electionibus supradic tis vbi nō p̄cederetur p̄ viā cōpromis si sed p̄ viā scrutiniy z scrutatorū: elect⁹ dūmodo haberet maiore p̄tem vocūz cōparatiōe minorū si sic statueretur p̄ eligentes talis electio n̄ viciaret: qz iste diceret elect⁹ z noiat⁹ ab oibus ex quo placuit oibus vt sic fieret electio. Sec⁹ dicit gl. i. d. c. si cui. vbi iura voluerunt certas formas seruari: z lz oēs p̄sentiat si nō seruāt forme n̄ tenet electio. Ad p̄ dicta facit q̄ i electōib⁹ vbi n̄ ē suada forma p̄dca nō est necessaria scriptura nec v̄ba nec electio. *Finis.*

28 Sed querit de. q. quotidiana. emanant p̄conitū p̄ p̄sidētē vniuersitati cuiusdā castri: vt audita cāpana venirēt oēs ad electionem certam fieri. Be num pulsata campana: ex centuz qui erāt in vniuersitate castri: cōparuerūt xxx. dūtaxat. Queritur nunqd̄ isti soli possint p̄cedere ad electionē factē daz B. Pa. in. c. in causis. ex eo q̄ q̄n̄ quo catio vniuersitatis fit p̄eū ad quez de iure vel p̄suetudine spectat cōuocatio

vniuersitatis: tūc talis cōuocatio p̄stituit tū veniētes in cōtumacia. Adde q̄ veniē tes dūtaxat p̄nt̄ explere ea que incōbe bant agenda licet veniētes nō faciant maiore p̄te: sed lōge minore hoc sensit Inno. in. c. i. de ma. z obe. z canoniste cōiter v̄dētur trāsire cū dicto Inno. licet bar. expresse teneat p̄rium in. l. oēs populi. ff. de iur. z iur. vbi dicit q̄ q̄ntū cūqz vniuersitas vocetur p̄ magistra tū: oēs tñ ad hoc vt valeat q̄ fit in vni uersitate: q̄ veniāt saltē due partes vt in. l. noiationū. C. de decu. li. x. z i. l. nul li. ff. q̄s cuiusqz vni. z ita hodie practi ca ē i tota tuscia. nūqz. n. aliqd̄ tractaret in p̄silio nisi ventrēt saltē due p̄tes p̄se litaroy. Sz pa. plus placet dictū cano nistay. ar. op. in. c. cum vobis extra eo. vbi d̄: q̄ vocati nolētes venire factū se alienos. Adde gl. i. de. q̄s circa eo. tl. que dicit absurdū esse in numero cō putare illos: q̄ vocati venire noluerūt p̄ hoc facit: q̄ sic ius vniuersitatis p̄t residere in vno solo: alijs mortuis. vel longe a gētib⁹: vt nota: in. c. gratū. de postu. prela. ita dicēdū in alijs p̄tuma citer nolētib⁹ venire. absurdū nāqz est per cōtumactam p̄icularitū: debeāt ipe dū negotia vniuersitatis.

Quid si electio tenuit de iure natu rali: puta qz affuit cōsensus eligentiū: tñ fuit nulla pp̄ solēntates iuris posi tui nō seruatas an teneat electus in fo ro p̄cie renūciare: dic q̄ nō. Et hūc ca sum vide. s. alienatio. Et dic vt ibi.

¶ An autē talis electio que tenuit d̄ in 3o re naturali: nō seruatis solēntatib⁹ iu riu positui dicatur canonica. B̄te s̄m Inno. in. c. q̄ sicut. extra eo. q̄ electio p̄t dici canonica tripliciter. s. large stri cte z strictus. Large d̄ canonica: q̄n̄ de iure naturali tenuit: qz interuenit cō sensus eligentiū z electi: s̄ n̄ de iure po sitino. Strictē d̄ canonica: q̄n̄ t̄z de iure naturali: z interuenērūt substan tialia ēt iuris positui. s̄ nō solēnta. stri ctus d̄ canonica: q̄n̄ t̄z de iure nālī z interuenērūt oīa q̄ reguntur de iure positio: siue sint substantialia: siue

de solennitate nō substantiali: pnta q̄ vo
centur absentes. vñ qd simile: ita q̄ nī
hil deficit de requisitis. per cōtrariū dī
electio non canonica. dīc. vt. s. ecōtra-
rio. z hec nota.

31 **C**assanda est electio illius q̄ regit^o
aūq̄ esset electus p̄sensit electōi de se
faciende: qz p̄sumit ambitiosus. ex
eo. cū post petitiā. z. c. officij. nec quis
potest eligere seipsum etiā si iurasset eli-
gere idoneiorē: qz q̄sq̄ d̄z de seipso co-
gnoscere culpā: z de alio d̄z p̄sumere
bonum extra de p̄sum. c. fi.

32 **C**uid aūt si p̄sicia sua dīcat se esse
meliorē: an poterit seipsum eligere: q̄
dā dīcūt q̄ sic: vt refert gl. i. c. cū in iu-
re. de elec. q̄ tñ gl. eadē reprobat: qz
sic ambitiosus videretur: z id̄ repellen-
dus p. c. i. scripturis. viij. q. i. Quid er-
go habebit agere talis. R. gl. q̄ d̄z re-
nūciare tali p̄tati z fatu^o esset q̄ sic iu-
raret si credit se meliorē vt se eligat. vñ
dīc q̄ tūc ipse intelligitur exceptus: qz
in generali sermone p̄sona loquens si
p̄prehēdit. Idē dīc de eo cui p̄ceptur
p̄supiorē q̄ debeat eligere idoneiores
q̄ no. z id̄ dīcīt bñ Pa. in. c. 13 ex. eo.
q̄ casu quo vn^o solus cardinalis sup
esset z alij mortui essēt ille habebit ele-
ctionē iuxta no. in. c. gratum. de postu.
prela. nō tñ poterit eligere seipsum. vt
in. c. p̄ vestras. de iu. pa. p̄nto tñ q̄ ille
noīe totius collegij poterit dare hanc
potestatem alteri: z ille nomine totius
collegij poterit eligere istuz dūmodo
cesset fraus z ambitio.

33 **C**uādo maior ps capli delict̄ ele-
ctio deuoluit ad pauciores. Itē deuol-
uitur et̄ ad vnū pp̄ delictū oīuz alioꝝ
d. c. gratum.

34 **C**uis d̄z eligi. R. eligēdus est do-
ctior z sanctor: cuius p̄patione ceteri
grex dīcātur. viij. q. i. c. si ergo. Et qui
sit de legitimo matrimonio natus z
etatis līe. ex eo. cū in cūctis: de etate
oīum prelatoruz vide. s. Clericus. iij.
Subdiaconus etiā pōt in ep̄m eligi.
extra de eta. z qual. a multis. Abbas
quoq̄ exemptus potest eligi in ep̄s: si

ue in abbatem eiusdem regule z habi-
tus: sed n̄ pōt trāsire nisi d̄ lnia pape
vñ legati d̄ latere si sit i p̄nīcia extra eo.
si abbatē in. vi. Religiosus quoq̄ licet
nō exp̄sse p̄fessus qn̄ et nouitū p̄t eli-
gi ad ep̄scopatū extra eo. null^o lib. vi.
siue elligat in secularib^o siue i regulari
b^o ecclīis ad p̄laturā tñ siue vñ alteri^o re-
ligiōis n̄: nisi exp̄sse p̄fessus vt ibi.

C Nullus at̄ religiosus pōt eligi i ab 35
batem vel prelatū alterius religiōis vñ
habitus q̄d si sec^o actū fuerit eo ipso
est irritū z inanet vt in cle. i. extra eo.

C Quis nō pōt elligi. R. excoīcatus 36
excoīcatione maior. itē nec suspensus
nec interdictus: nec qui interdictū nō
seruauit. itē nec illi de quibus. s. in p̄n-
cipio capituli. itē nec excoīcatus mino-
ri qz si scīenter electus fuerit: cassāda
ē eius electio extra de cle. ex. mi. c. fi.

C Quid at̄ fiēdū si i capitulo: vel col 37
legio sunt aliqui excoīcati: vel suspen-
si: vel dubitat: z sine scādalo expelli si
possunt vel dubitatur de aliquibus an
interesse d̄beant electōi. die f̄z pa. in. c.
cumana. extra eo. q̄ admittātur cū p̄-
testatione vt eoz voces valeant: si z in
q̄tū appareat eos postmodū debuisse
interesse. nō ergo nocet electōi alias
līe: q̄ n̄ h̄ntes vocē fuerit admissi vna
cū alijs. nec sufficit p̄bare q̄ quis inter-
fuerit electioni: nisi et̄ p̄bet q̄ habue-
rit vocē. nā potuit interesse z tñ nō da-
re vocem. nā q̄sq̄ ex gr̄a p̄ceditur so-
la z nuda interessētia qz ē modici p̄n-
dīcy. idē dīcīt pan. qn̄ excoīcati inge-
rūt se electioni: z vbi imminet scādalo
possūt admitti cū p̄testatione: ne vide-
antur scīeter admissi. Et sic corruerit
tota electio per. c. fi. s̄ p̄cur. vide tamē
singularē theoretā Inn. in. c. illa extra
eo. quā sequūt oēs doc. q̄ si inhabilis
admittat̄ ad electionem ignoranter:
valet electio: etiā si vnus solus sit habi-
lis. z logi p̄pe d̄ excoīcat. Sec^o tñ si
als i habilis admissus scīeter fuisset.

C An religioso acquiratur ius electōi 38
nis extra ordinem suū. R. nulli religio-
so: p̄dicatoꝝ. minorū. hermitarum z

quorūlibet mendicantiū. ex electione: postulatōe: pūsiōe: seu vocatōe: ad prelaturā extra suū ordinē in discordia facta: ius aliquod acquiri: nec ipse cōsentire potest et hīta lnia. extra eo. q̄rū dam. li. vi. z dz intelligi de discordia: siue de iure: siue de facto sit ex quo tex. loquitur indistincte. vt in cle. q̄d circa. eo. ti. sed et alijs religiosis nō acquiritur ius in electionibus nec consentire possunt si fuerint electi a minorī parte numero vt. i. d. c. quorūdā. z no. q̄ si religiosus electioni de se facte ad prelaturā hē aliquā extra suum monasteriū vel eccliaz n̄ petita lnia z obtēta p̄senserit p̄sensus nō v̄z. z electio ip̄a iuris eua cuatur. p̄lati tñ religiosorū irregul̄is cōuēt̄ p̄nt h̄mōi lniā dare extra eo. c. si religiosus. li. vi. nō autē valerz lnia que cōcederet pro futura electione: q̄ fieri p̄tigeret vt in cle. cū p̄cessa. eo. ti. nec alijs religiosus pōt p̄fici in aliq̄ ecclesia q̄ clero careat z populo xp̄iano. vt in cle. in plerisq̄. extra eo.

39 ¶ An autē decretū electiōis faciat plenā p̄bationē p̄ electo: Inno. in. c. innotuit. e. ti. dicit q̄ nō. Qd̄ intelligit. d. an. q̄n̄ fuit p̄fectū manu p̄uata. sec̄o autē si fuit factū p̄ publicā p̄sonā attestantē oīa fuisse gesta in p̄ntia sua. q̄d et placet Pan. q̄ dicit hoc verū dūmō in tali scriptura interueniant oīa requisita ad scripturē substantiā publice vt testiū p̄ntia z similia z casu quo decretum sit per publicā p̄sonā: nō est necesse q̄ apponatur sigillū capli: q̄ scriptura publica facit fidē sine alio adminiculo. Sed sigillū est necessariū q̄n̄ scriptura ē puata. z decretū est quedā scriptura cōtinens seriē electionis a p̄ncipio vsq̄ ad finē z fit ista scriptura vt appareat formā debitā fuisse seruataz in electōe. z vt eligētes non possint amplius negare: q̄n̄ cōsenserint electioni.

¶ Lectio .ij. s. p̄ cōpromissū est sciēs. q̄ istud cōpromissū pōt fieri dupliciter p̄mo simpliciter. s. vt illi de collegio vel de caplo cōmittant alicui vel alijs eligendi p̄tatem quod fieri pōt ex

tra eo. cū in veteri. Sed p̄petuus fiet si eligantur in numero impari. extra eo. i. causis. nec regitur q̄ h̄y q̄bus cōmittitur sint de collegio extra eo. cām que ibiq̄ habet: q̄ moniales p̄nt trāsferre p̄tate eligendi abbatissaz in masculū: et in illuz qui h̄z p̄tatem confirmandi ipsam electionē. Si tamen in hac cōmissione que fit per tale cōpromissum: vnus de capitulo vel collegio dissentiat: nihil fit extra eo. quia pp. z hoc notat ibi glo. quia: nō cogitur q̄ renūciare iuri suo: vñ nō sufficit hoc casu maior ps capli. Ratio: q̄ cuiuslibz interest singularit̄ vt eligat per se z nō p̄ aliū. s̄o gl̄bz p̄t̄ d̄dicere ne fiat cōpromissū z in re p̄muni potior ē p̄ditio p̄hibēt̄. vt in regula iure. in re cōsili. vi. Talis tñ p̄t̄as re integra reuocari pōt. d. c. in causis. Et ibi patet q̄ d̄f res non integra: q̄n̄ p̄promissarij inceperūt habere tractatū. ex quo pōt instrui q̄n̄ negociū extrajudiciale desinit eē integruz nā ex q̄ negociū cepit agitari z tractari nō d̄f amplius integrū. Et lat̄ p̄sequitur Inno. i. d. c. i. causis. q̄ cū attinguntur substantialia negocij: desinit esse integrū puta cū inceperūt tractare de p̄sona eligēda. sec̄o si solūmō sint expleta aliq̄ p̄ntētia ad solēntatē act̄. vt q̄ dixerūt missā de spū san. z h̄mōi. Et oibus de caplo cōsentientibz nō regit̄ nisi vt eligāt: sic d̄cedo. ego n. p̄promissarij d̄ p̄sensu p̄promissario rū meorū p̄tute p̄promissi i nos factis: eligo i ep̄z. n. z si p̄dicti elegerunt vel maior ps ipsorum elegerit sc̄eter indēgnū: electio d̄uoluit ad capl̄z. s̄o ē aliud p̄promissū. s. limitatū de quo h̄f i. c. cū expediat. i. i. c. e. ti. li. vi. z i. c. cū dilect̄ eo. ti. Et fit hoc mō vt. s. p̄promissarij teneantur eligere illū in quē maior pars totius capituli: seruatis votis oīum de capitulo sigillatim z secrete ab ipsis p̄senserit. z s̄m gl. i. d. c. cū expediat. ista ē melior z expeditior forma q̄ hodie habeamus: q̄ in hac forma electores non abdicāt a se potestatem nominādī. z in ista forma non requi-

ut de necessitate: nisi prius quod compromittentes sint simul congregati: et omnes qui debent et volunt interesse. Secundum quod compromittant in unum vel duos vel tres aut quot voluerint: siue sint de collegio: siue non: modo sint clerici non laici: extra de arbit. c. contingit. de hoc vide. s. arbit. Tertium quod compromissarius vel compromissarii scrutentur vota singulorum secreta et sigillatim. Quartum quod eligat illum in quem maior pars totius capituli consenserit dicendo. ego enim compromissarius de consensu et voluntate compromissariorum meorum si habet alios salute compromissi in nos facti eligo in episcopum. N. in quem maior pars totius capituli consensit Et si in primo scrutinio non consensit maior pars totius capituli: necesse est replicare donec consentiant in aliquem. ex e. cum terra. Et si dubitaretur de fraude compromissarii: possent eligentes scripta facere: in quibus scribant nomen illius in quem consentiunt et dare compromissario: quod in presentia omnium recipiat: et postea si multaliter implicat quod non possit perdedi cui sit scriptum: et legat coram omnibus et postmodum eligat in quem maior pars consentit.

1 **C** Bares presentie aliquibus compromissariis eligendi prelatum vel officialem. videtur intellexisse de idoneo. unde si electus non est idoneus. non tenentur ut in electum recipere. et facit ad. q. quoniam immunitas elegit duos cives ut vadant ad eligendum presentem vel capitaneum: si illi eligunt indignum civitas non tenentur illum acceptare. nam in generali mandato si venit ut eligant indignum. hec Pan. in. d. c. cam. q. et nota fin Pan. in. c. in causis extra eo. quod capitulum non solum potest compromittere personis certis presentem eligendi sed et potest aliquos eligere per quos eligantur compromissarii: quod habeant postmodum eligere vice capituli.

2 **C** An autem valeat compromissum factum ab uno nomine omnium: aliis presentibus et non presentibus? Sic fin Inn. et contra doc. in. d. c. in causis. quod non videtur tale compromissum quod cum ista res non sit levis: imo magne spontantie: debent sigillatim omnes inquiri: et expresse consentire. et nota hoc

dictum singulare. nec tradas obligationem. Ex quo potest sumi hec regula: quod in arduis explicandis in universitate debent omnes consentire. nec sufficit quod actus explicetur per aliquos nomine aliorum: sed illi taceant et non contradicant quod in re onerosa et graui. debet intervenire consensus expressus: nec taciturnitas habeatur pro consensu. facit gl. in regula que tacet li. vi. Secus potest dici in re leui et maxime percipiibili: ut tunc taciturnitas habeatur pro consensu. Ex quibus potest sumi singularis limitatio ad not. per Inno. in. c. i. de his que fi. a ma. parte ca. ubi notanter dicit quod si in capitulo tractat aliquod illicitum et damnable: tenetur illi de necessitate iudicare: alio si non iudicat habetur pro consentientibus et ita innotatur peccato et pena peccati: cum alijs expresse consentientibus. ut illud dictum procedat quo ad obviandum peccato: ne sub velamine taciturnitatis peccatum nutriatur. sed quo ad validitatem actus tene quod. s. dixi. hec pa. i. d. c. i. casus. **C** An autem compromissarii possint eligere unum ex se ipsis. gl. in. c. cum in iure extra eo. ponit duas opiniones. nam quidam tenuerunt quod non. quia opinionem legitur gl. ibi quam dicit probari p. l. non licet. et l. si in emptione. ff. de contrah. em. In quibus iuribus per quod tutor si potest re pupilli a seipso emergere: sed fit deputatus ad distribuendum. Sed aliam opinionem tenet Inno. No. C. post. et est quasi eorum opinio. et videtur satis probari hec opinio. p. d. c. cum in iure. et c. cum in veteri. extra eo. Item ex contraria opinio. posset sequi fraus. nam inter compromissarios posset fraudulenter poni illi de quibus vtiliter posset ecclesie provideri. nec ob. iura alle. p. gl. loq. n. quasi presentis dicit vni: ubi de factis potest oriri. fraus. hic autem loquimur: cum presentis appetit pluribus. unde si potest dici quod electio oriat a se: sed potius vocatus a deo et a sociis. Et hec optime faciunt in argumentum. quod plures deputati ad distribuendum aliqua bona in varias causas possint illi distribuere in aliquem ex seipsis dummodo alias egeant. vide etiam eundem pa.

De hoc in. c. l. de coha. ele. vbi dicit p il
luz tex. q executor deputatus ad distri
buendu certa bona paupibus: pot di
stribuere inter panguineos paupes.
na clericus e executor: z dz distribuere
supflua in paupes. xvi. q. i. c. fi. z tñ pt
distribuere iter panguineos ppios.
Predicta et faciunt q si certi officiales
deputat ad eligedu aliquos officiales
pnt aliqñ ex seipso eligere: nisi forma
pratis eis tradita resistat.

- 4 **Q**uid aut si sint septē cōpromissa
rij. vt i. d. c. cuz in iure: q in duas ptes
diuisi sunt. s. tres: z tres. an alius possit
pntire electioni de se facte a trib⁹ cō
promissarij. R. pa. in. d. c. cū in iure sz
ho. que cōter sequuntur doc. sequentes
dicit q vbi pcedit p viā cōpromissi:
vox electi auget numerz: z pntendo
electiōi sue pñcit ipsaz electionē. Quo
casu pcedit. d. c. cū i iure. aut pcedit p
viā scrutiny: z nō cōputat in numero
vt i. c. cumana. extra eo. Rō diuersita
tis: est qz cū pcedit p formā cōpromis
si: nō dz esse cōpromissarijs offm dāno
suz. Itē qz electio nō orit a se. sicut orit
retur in forma scrutiny. Sz Jo. an. i. c.
p nras. de in. pa. dat alia rōnē diuersi
tatis dī. q ppromissuz nō artat ad ser
uandū formā. c. qz pp. vt ibi pz vñ pos
sunt z solent cōpromissarij eligere pa
lam: vt qsqz audiat vota alioz vñ cuz
qs nō possit eligere qnesciat se esse ab
alijs electū cōsentiedo lecttoni de se fa
te a parte equali nō vñ ambitiosus nec
oriri a se: cū sit pñs vocatus a deo z a
socijs. Merito pntendo auget numerz
cū sit vnus vñ hñtibus ptatē: nec dispo
nit pncipalr in seipz. sz potius disponi
ab alijs facte pntit. nec est hoc ambi
tiosum: sz meritoriz offm caritatis: si
bono corde fit. viij. q. i. g epātū. Sz qñ
pcedit p viā scrutiny. cum in secreto
quisqz consentiat: z sic ignoret an fue
rit ab alijs electus non potest consen
tire in seipz qz sic videret ambitiosus.
- 5 **S**ive cōpromissuz fiat vñ vñ plib⁹
electio dz fieri p sba singularis nume
ri als nō vñ extra eo. c. sicut li. vi.

CAn aut isti ppromissarij teneant ser
uare aliquā formā in electione p eos
fienda dic q nō p dictionē saltē positā
in. d. c. qz pp que importat illā formāz
cōpromissi esse subsidiariam.

CUz at valeat cōpromissuz de eligē
do certā psonā: doc. cōter tenet q nō.
Quid si ex trib⁹ cōpromissarijs duo
sciēter eligūt idignū: tert⁹ eligit idone
um nūqd valeat electio vnus: doc. sūt
varij. Quidā tenet q sic qz ptās duoz
eligētū sciēter idignū deuoluit ad illū
vñ: q deligt. alij tenet qz: qz cōpro
mittendo in tres vident voluisse q nō
valeat electio vnus. Sed vide pa. de
hoc i. d. c. cū in iure vbi dicit q pdicta
qō depēdet ab alia vñ: nūqd ptās isto
rū cōpromissarioz q elegerūt sciēter
indignū deuoluat ad alios cōpromis
sarios q nō deliquerūt: an redeat ad ca
pitulū. host. dicit q talis electio nō va
leret in ter mñis. d. c. cū in iure p for
mā appositā in cōpromisso. nā sūt dī
ctū ibi q electio fieret ab oibus vel a
maiori pte. Et sic sentit q cessante. tali
forma valeret electio facta a miori par
te: ex quo alij sunt puati. sz pa. nō placz
hec pñsideratio No. nā z si nihil dictū
fuerit in cōpromisso. tñ tacite itelligit
vt fiat ab oibus vel saltē a maiori par
te. vñ quēadmoduz valeret electio fa
cta a miori pte ex quo alij cōpromis
sarij sunt puati: qz elegerūt sciēter in
dignū. ita deberet valere cū sūt dictuz
in cōpromisso vt fieret ab oibus vel a
maiori pte. nā alijs puatis: electio po
test dici facta ab oibus: qz sūt scā ab il
lis in quos tota ptās deuoluta ē. vt hñ
in fili. in. c. pgregato. extra eo. nā certū
est q etiā ppromissarij eligētes sciēter
idignū sunt puati ptate eligēdi. vt in
in. c. si cōpromissarius. e. ti. li. vi. nec de
lectū maioris ptās dz nocere miori par
ti vt ptās redeat ad caplm. Nam. d. c.
si cōpromissari⁹. loqtur qñ oēs cōpro
m sarij elegerūt sciēter idignū tunc
entz ptās redit ad caplz. Secus si oēs
coeligunt: z electio facta a miori par
te reperitur facta de idoneo. z pcedit

ta notabilis. Faciunt enim nedam ad electiones que fiunt ad ecclesiastica officia sed etiam secularia.

¶ An aut electio facta non seruatis formis prescriptis siue aliqua earum sit ipso iure nulla. Sic secundum Inno. L. post. Et Pa. et cetera doc. quod ipso iure non valet sed hoc dicat quod regrad. inia. sed primum verius. et sic per ista verba non valet inducitur nullitas ipsos facto.

¶ Lectio. iij. s. p. inspiratione. Ad hoc ut valeat s. pa. in. c. q. pp. extra eo. duo requiruntur substantia. Primo quod sit facta ab omnibus. vno. n. d. dicente: non valet ista electio: quod non videtur tunc facta inspirante deo. ar. viij. q. i. si ergo. Secundo quod sit facta absque vicio. s. simonie: vel alius tractatus. et istis non datur aliqua forma eligendi.

¶ Sed quare ter. dicit quasi per inspirationem quare posuit istam dictionem quasi hoc. dicit quod tacite includuntur due forme inspirationis. Illa. n. electio fit per veram inspirationem. que fit auctore deo: nec indiget alia confirmatione: ut fuit electio beati nicolai. Ambrosij et Severi. d. g. bus. lxi. di. s. his omnibus fit aut electio per quasi inspirationem. quam non potest quod auctore deo sit facta: sed presumit quam omnes de collegio vno ore presentant in aliquo fine aliquo tractatu procedenti. vnde de tunc quasi per inspirationem. i. ad similitudines vere inspirationis. Et quod dictum est quod non debet precedere tractatus intellige s. Jo. an. de tractatu spali. Generalis autem posset fieri puta si vnus diceret: Rogemur deum pro bono plato: vel hortado aliquos ad electionem boni plati. non autem debet fieri persuasio respectu certe persone: quod sic electio fieret ad suggestionem alterius.

¶ Eleosyna. i. Utz dare eleosynam sit in precepto. s. secundum Tho. Pa. se. q. xxxij. dicitur quod sic omittes. n. hoc eternaliter puniet. mat. xxv. Esuriam. n. etc. Et hoc intelligendum est secundum quod recta ratio requirit secundum quam considerat aliquid ex parte dantis. s. ut illud quod in eleosynis erogatur. est non sit ei necessarium: sed superfluum. non solum respectu sui ipsius: sed etiam re-

spectu aliorum quorum cura sibi incumbit. quod prius or. quod vnusquisque sibi ipsi et suis provideat: et de residuo pauperibus subueniat. ex parte quorum recipientis requiritur quod necessitate habeat aliquam non esset ratio quare ei eleosyna daretur. sed cum non possit ab aliquo vno omnibus necessitate habentibus subueniri: non omnis necessitas obligat ad preceptum: sed solum cum is qui necessitate patitur sustentari non potest: tunc locum habet quod Ambrosius dicit. Pange fame morietes. et si non pauperis occidisti. sic ergo dare eleosynam de superfluo est in precepto: et sicut dare eleosynam ei qui est in extrema necessitate. aliter dare eleosynam est de proprio sicut et de quolibet meliori bono dantur propria. Et dico quod superflua de necessitate precepti sunt eroganda: que licet sint istius quam ad proprietatem: sunt tamen aliorum quo ad usum. s. istorum qui ex eis sustentari possent. Et tunc s. eundem Tho. intelligendus est casus extreme necessitatis. quam apparent probabiliter signa extreme necessitatis future nisi ei subueniatur. ut cum aliquis videt aliquos impotentes vel pigros ad subueniendum. et pauperem indigentem cibo et potu et alijs vite necessarijs: nec sibi posse satisfacere non enim expectanda est vltima necessitas: quod tunc non posset inuari natura: fame vel siti presumpta. hec Tho. Idem pa. in. c. si homo de iuretur. allegat dictam opt. Tho. et ea sequitur di. quod tunc eleosyna est in precepto cum quod superflua. non solum respectu sui met: sed illorum quorum cura sibi incumbit et pauperem in tanta necessitate. quod non potest aliter sustentari. aliter est de proprio. Idem Nico. de li. sup. isto s. omni petenti te tribue. luce. vi. de hoc vide. j. mutuum. s. ij.

¶ Utz autem in eleosyna proponendus sit pro fidelis extraneo fidelis. s. secundum Ra. in exhibitione nutrimenti preferendus est pater. sed in dilectione proponendus sit extraneus nisi necessitas ex alia parte preponderet vel aliqua alia conditio: puta conditio utilitas ecclesie: vel reipublice. vnde et in extrema necessitate magis essent filij deserendi quam gentes.

[Marginal notes in a smaller hand, partially illegible]

Elemosyna. ij. Quis potest facere ele
mosynas.

1 **U**trique religiosus possit facere elemosy
na. R. fm Rat. no qz nihil hz. xij. q. i.
no vicatis. Si tm monachus admistra
tionē hz: pōt dare elemosynā. Item si
monachus videret aliquē indigere ad
mortē dz dare: qz in hoc casu oia sunt
cōta. xlvj. di. sicut hij. Nec ob. si abbas
pōdiceret qz magis dz obedire deo q̄
hoibus. pcor. Tho. sa se. q. xxxij. z in
liij. di. xv. q. citra extremā necessitatem
monachus aliqd modicū dare pōt: ab
sente abbate sub spe rathabitionis.

2 **Q**uid si monachus de volūtate ab
bate vadit romā: vel est in studio: nun
qd pōt facere elemosynā. R. hz Rat. sic.
Nā eo ipso q̄ dedit sibi lniām edū: v̄
stādū: itelligitur ei pcessisse lniām facē
di ea q̄ honesti scholares z peregrini
solēt facere ar. extra de offi. dele. prete
rea. ita tm q̄ moderate faciat. l. item si
filius. §. qd dicitur. ff. ad mace.

3 **N**ūqd vxor pōt facere elemosynā si
ne lniā viri. R. fm Rat. si vxor hz res
parafrenales idest pprias pter dotem
vbi hmoi parafrenalia de psuetudine
hnt locū z vxoris sunt: pōt de illis etias
inuito marito elemosynā facere. C. de
pac. puen. hac lege. Itē si vxor ē lucro
sa. ita. l. q̄ exhibita gubernatōe domo
opto suis lucretur: pōt de hoc elemosy
nā facere. nec itelligo deducēdas expē
sas vicō fut: qz vir tmr ad oia eius one
ra pp dotē z ēt pp obsequiū ab vxore
exhibiti. s̄ p̄dicta v̄ gl. in. l. sicut pa
tronus. ff. de op. li. q̄ vult vxorē opare
viro. s̄ q̄ mulier possit facere elemosy
nā qm est lucrosa z sic nō lucrari viro:
tenēt theo. ac ēt sūmiste. p pcor dia tm
pōt dici q̄ si mulier hz dotē sufficientē
p oneribus supponādis: tūc adhibita
debita admistratiōe domus: qd lucra
bitur cedit lucro suo. si autē non hēret
dotē: vel si haberet: s̄ nō sufficientē pro
oneribus: tūc credo q̄ debeat laborare
viro vsqz ad supplemētū oneruz de eo
aut qd superit poterit facere elemosy
nam: qz cedit lucro suo z nō mariti. Et

sic intellige glo. in. d. l. sicut. l. qm vxor
nō hz dotē: vel nō sufficientes. Et ita v̄
intelligere bar. dictā gl. in. l. gatio. ff. de
ali. le. vide ēt ad p̄dicta singularē limi
tationē quā dat asten. li. v. ti. xxvi. fm
Bull. de mili. q̄ aut v̄ rebus illis vxor
seipsam sustētat z viz. aut supabundat
In primo casu nō pōt de his q̄ lucrat
facere elemosynā si subtractio sustēta
tionis viri dz inde seq. qz magis tene
tur viro: q̄ aliq. In scdo vero casu: pōt
etia viro iuito de rebus quoqz viri: vt
de pane: vino z hmoi q̄ de approbato
more solent ad dispensationez vxoris
pertinere pōt z dz elemosynas facere
moderate tm: z hz facultates viri z ma
iorē z minorē multitudinē z necessita
tem pauper. z dz sibi formare p̄sciam
q̄ nō displiceat viro lz aliq̄ phibue
rit: qz qmz prohibent: vt tēperent vxo
res: nō a toto sed ab excessu pōt ēt si
bi formare p̄sciam ex miseria paupis:
cogitās q̄ si maritus videret illū: pla
ceret et q̄ sibi fieret elemosyna. si autē
oīno sibi dictat p̄scia q̄ viro displiceat
deponat eā si potest z si nō pōt depo
nere: nō dz dare. hoc dico nisi videret
eum indigentē ad mortē. z qd dixi de
rebus viri etia intelligas de rebus do
talibus. nā illaz dñium penes viz est
C. de iu. do. in rebus. addit ēt glo. Rat.
q̄ si ēt mulier latenter moderatas des
elemosynas p se z viro suo vtiliter ge
rēdo cōe negociuz nō peccat. quāuis
crederet q̄ viro displiceret si sciret z
z sufficit in hoc casu q̄ nō ventat p̄tra
phibitionē mariti: z q̄ eū nō scandā
lizet. Et pe. d. pa. in. sty. recolligēdo hāc
mārn dicit q̄ in septē casibus vxor pōt
facere elemosynā. Primo si hz bona
parafrenalia. scdo si est lucrosa: cū limi
tatiōe tm antedicta. Tertio de pane z
vino z alijs cōmunitibus. Quarto ad
eustandum dānum viri: sicut fecit abī
gail. primū. Re. xxv. vnde si p negligē
tiā: vel maliciā viri videt imminere picu
lū: ipsa pōt obulare. Quinto si vir sit fa
turus: tūc enim dispositio domus perti
net ad vxorem: nisi p supiorem aliter

fuerit ordinatū. Sexto si vlr abscedēs
nō posuit aliū dispēsatorē domus sue
Septio si pegrinatū vlr expensas taxa
tas dederit: si vxor vult sibi subtrahere:
pōt dare pauperibus.

4 C Nūqd autē filiū sua. possit facere ele-
mosynā. R. R. Rat. si hz peculū castre
se vlr quasi pōt. Nam quantū ad illud
přsa. censetur. ff. ad mace. l. i. d. peculio
vero pfectio z aduentio pōt si cre-
dit přem pmissurum: aliter nō qz pfe-
ctio: z qz ex eo acgritur patris
est. aduentio vero přis est quo ad vsu
fruc. vt insti. p. quas psonas. no. acq. §.
i. Si tñ esset in scolis de licentia přis
vel in peregrinatione posset de profe-
ctio z aduentio elemosynaz facere
ar. ff. de iudi. si longius. Idem si esset
filius senatoris vel alicuius alterius di-
gnitatis. vide de hoc. s. Donatio pmo
in principio:

5 C Utruz seruus vel ancilla possint fa-
cere elemosynam de rebus dñi. R. fm
Tho. in. iiij. di. xv. serui ancille z famu-
li etiā quibus sint libere p ditiōis. nō pnt
elemosynas dare de rebus dñi: sine
eoz p sensu: nisi panē z hmoi q nō in-
ferūt sensibile nocumentū. S. et ipse
famulus sit dispēsator: rez nō tñ ponit
dispensator quasi potestātē aliquaz in
re dñi habēs. Sed quasi tractans eaz
ad vtilitatē dñi. de precio autē sui serui-
cij: constat qz pōt elemosynā dare.

E Mancipatio. Quid sit: dic qz est re-
laxatio patrie ptātis corā iudice cō-
petente: volūtate patris z volūtate fi-
lii cōcurrente dicta ex eo: qz extra ma-
nū idest ptātem přis ponit filius hec
habent ex. l. nō nudo. C. de eman. li. z
qđ ibi no. z insti. g. mo. ius pa. po. sol.
§. preterea. Et p hoc qđ dī volūtate fi-
lii cōcurrēte. Bar. in. l. qdam cū filium
de ver. ob. dicit qz filius non pōt cogi
emācipari: nisi ex cā. vt ibi. Et sicut pa-
ter cogitur emācipare filium ex cā ita
filius cogitur recipere: licet aliter di-
cat gl. z male insti. qui. mo. ius pa. po.
sol. in. fi. z in. l. nec auus. C. de eman. li.
z in auctentico: qui. mod. naty. effi. sui

§. generaliter.

C An autē regratur presentia emācipa-
ti in actu emācipationis. R. de hoc est
tex. in. l. iubemus. C. e. vbi bar. sūmādo
illam. l. dicit qz parētes pnt emācipare
filios absentes impetrato rescripto pñ-
cipis z eorum accedente consensu. Itē
infantes. sed eorum consensus non re-
quiritur.

C Utruz autē pater in aliquo casu teneat
emācipare filiū. R. qz nō regulariter:
qz patria potestas est inestimabilis. ff.
de le. l. i. filiū sua. Similiter nec filius po-
test cōpellit regulariter vt emācipetur
a patre. nam in hīs que sunt volūtate
iurisdicōis: nō potest qđ fieri altero
iurito. vt in auctentico: quibus modis
nā. effi. sui. §. si ho. fallit hoc pmo si pa-
ter male afficit filium verberibus ptra-
pletatē. Item si cōpellat eum peccare
in corpus suū. Item si filius est arroga-
tus ipubes. z pubes factus pōbat nō
sibi expedire esse arogatū. Item si p-
agnouit sibi relictū legatū: vt emāci-
paret filiū. z in istis casibus tenetur pa-
ter filium emācipare: vt no. Alzo. in
summa. C. de emāci.

C An autē emācipatio sit pena vel ho-
nor. R. Barto. in. d. l. quidam. dicit qz
emācipatio quo ad qđ est honor. qz
soluitur patria potestas: quo ad qđ est
pena: cā filius adoptiuus spoliatur to-
taliter a successione. vt in. l. cum in ado-
ptiuus. C. de adop.

C An autē pater possit filium emācipa-
re p pcuratorē: dic qz sic. vt notat bar.
in. l. gallus. §. forsitan. de li. z po. vide
de hoc s. Adoptio. §. i.

C Quero an filius emācipatus reuocet
tur in ptātem přiam pp alimenta non
prestata při: sicut libertus reuocat i ser-
uitutē pp alimēta denegata přono: R.
Linus in. l. filios. C. de ingra. li. qz sic:
qz hec est magna iniuria: qz atrociori
manu egpollet. ff. de li. agno. l. alimen-
ta imo plus qz necare dī qz alimenta
denegat. vt eo. ti. l. necare.

C Qui autē sint effectus přie ptātis. R. 6
Angelus. de are. insti. de pa. po. ponit

multos. *Primo* est: qz p̄ta p̄tas opat̄ circa casum. l. si infanti. C. de iur. deli. ubi mortuo filio isāte: herede ab alio instituto z nō adita hereditate: p̄ occupat̄ dictā hereditatem iure p̄rie potestatis. vt ibi notatur p̄ Bart. *Secundo* opat̄ qz filiūfamilias non obligat̄ ex mutuo vel voto sine p̄sensu p̄ris vt. l. i. z p̄ totū. ff. ad macedo. z. l. si q̄s rem s. voto. ff. de pollic. *Tertio* opatur qz filiūfamilias nō pōt testari vel codicillari ēt p̄sentente p̄re. vt. l. pe. z. fi. C. q̄ testa. fa. po. *Quarto* qz filiūfamilias nō pōt dōare ēt cā mortis sine p̄sensu patris. vt. l. tam is. s. i. z ibi gl. z. Bal. ff. de dona. cā mor. *Quinto* qz p̄pter patriam p̄tatem p̄ pōt corripere z castigare filiū vt. l. i. C. de emā. p̄prin. z. l. si filius C. s. pa. po. *Sexto* operatur qz filiūfamilias nō potest habere tutorem nisi in casu. l. si. C. de sen. pas. Et sic no. qz filius qui prius erat subiectus alteri p̄ emancipationē efficitur sui iuris: z liber.

7 *Nota* etiam qz h̄z pater debeat habere integrū vsufructū aduenticiorū filij existētis in potestate. vt. l. i. C. de bo. ma. tamen in filio emancipato non totum: sed medietatem vsufructus tantū sibi reservat: licet olim lucraretur pater tertiam partem bonorum aduenticiorum filij: vt insi. per quas p̄sonas no. acqui. s. hoc quoqz. z ibi ange. de are. Et sic no. qz si pater perdat patriā potestatem per emancipationem qz ēt p̄dit partem vsufructus: z sic q̄nqz facto patris finitur sin autem sine facto suo finitur patriā potestas non finitur vsufructus: vt. l. ij. C. de bo. ma. ita dicit Barto. in antientica. Idēz est. C. de bo. que lib. Adde etiā qd no. barto. in. l. pater filium. ff. de colla. dot. qz licet emancipatus nō teneatur p̄ferre id qd si fuisset in potestate esset aduenticiū: quia aduenticia non cōferuntur: tamen hodie fructus qui ex eo peculio aduenticio p̄cipiuntur debet conferre: qz si remansisset in potestate d̄ cti fructus fuissent patris igitur zc. Idēz *Ang. in. d. s. hoc quoque.*

Emp̄hiteosis. Quid est. *Emp̄hiteosis* grece latine d̄ melioratio Ab initio enīz per hunc contractum viles quedam terre cōcedebātur: quas recipiens meliorabat z meliorationes sue erant qz postea permissum est etiā de fertilibus z fructuosis. et iuxta vulgare quorundaz dicitur datio ad luellum. Et s̄m Bar. in. l. i. C. de iure em̄phi. nulla est differentia inter em̄phiteosim z luellum. Et de natura huius contractus. s̄m Pe. helie in tractatu s̄ contractu em̄phiteotico est *Primo* qz d̄nium directum remanet apud dominum. dominus autem vile penes em̄phiteotam. quia iura ciuilia ambos dominos vocant vile aut certum est esse apud em̄phiteotam ergo aliud est apud dominum. *Secundo* de natura huius contractus est qz dominus dans rem in em̄phiteosim habet possessionem ciuilem. qd patet: qz em̄phiteota nō potest rem em̄phiteoticariam p̄scribere. C. de p̄scrip. xxx. an. l. male *Si* ergo nō pōt p̄scribere: ergo n̄ h̄z possessionē ciuile: cū possessio ciuilis sit legitima causa vsucaptonis inducende. ff. de acqui. rerum do. l. acquiritur. s. fi. *Em̄phiteota* vero h̄z possessionem naturalem. cum equiparetur vsufructuario: qui possidet naturaliter t̄n insi. loca. s. adeo. *Item* de natura huius cōtractus est. qz cōsistit in rebus soli: qz in hoc contractu oportet fieri diuisionem vtilis z directi d̄nij. sed in re mobili nō potest vnum dominum ab altero separari. *Item* de natura huius cōtractus est qz fiat in scriptis de iure: tamē per consuetudinem est sublatuz: ergo stemus consuetudini que est optima legum interpret. *Hoc* etiam approbat Bar. in. d. l. i. z ideo dicendum qz circa naturam huius contractus vel circa pacta ipsius nature non requiritur scriptura. sed circa pacta que sunt extra naturam contractus em̄phiteotici bene requiritur scriptura secundum ḡo. in dicta. l. prima super ver. scriptura. cuius ratio est: quia scri-

ptura non est de essentia huius: sed fit ad eternam rei memoriam. ff. de pigno. l. hbitur. Contractus autem probatur per se. si probata solutione pensionis. Item de natura huius contractus est, quod detur aliquid introitu: quia iste contractus habet magnam similitudinem cum emptione et locatione. Hoc tamen non est necessarium sicut communiter Doctores per hoc quod habetur in auctentico de alle. et emphi. circa pen. Item de natura huius huius est quod si emphyteota non soluit pensionem statuto tempore: res cadat in commissum ipso iure. C. eo. l. fin. ff. de pigno. l. lex vectigali.

- 1 **Additio.** Et ad hoc fortius probandum primo dicendum est de emphyteota privati, quod declarato patebit quod dicendum de emphyteota ecclesie.
- 2 **¶** Si ergo ista conclusio: quod emphyteota privati si cessavit a solutione canonis per triennium dicitur ipso iure cecidisse a iure emphyteotico: nec requiritur sententia super hoc. Bar. in. l. ij. C. e. et multis alijs locis tenet quod secuta declaratione voluntatis tunc, si quod dominus declaraverit voluntatem suam se velle quod si emphyteota ceciderit a iure emphyteotico: sit ipso iure privatus, quod regitur dicta declaratio videtur per text. in. d. l. ij. in. ob. volenti. et in. ver. si modo voluerit. Item sententia non regitur necessario: tenet Hosti. in. c. potuit de loca. Idem Sali. in. d. l. ij. Idem do. Buarne. de casti. Idem Bal. in. addi. Spe. in. ti. de loca. Idem Pau. de castro Ad hoc gl. in. l. fi. C. eo. in. ob. cadat. Et per hoc parte facio optimum fundamentum per quod clare tolluntur obsecutiones que possunt fieri a tenentibus partem oppositam. Nam quotienscumque lex videtur verbo futuri temporis simpliciter quis intelligatur per sententiam, et non ipso iure: si tamen adessent verba precisa intelligeretur ipso iure. Ista est doctrina Bar. et omnium scribentium in. l. in. beatus la. l. C. de sacro sanctis ecclesijs et in. l. imperator. ff. de iure si. cum ergo lex nostra videtur verbo preciso omnino. in. §. scire autem in auctentico de

non alie. ergo etc. Quod hoc verbum omnino sit precisum et intelligatur ipso iure. notat glo. in. l. i. in. §. si pecunia super ver. omnino. ff. de po. Idem dicit Barto. in. d. l. iubemus et de istis verbis mox et statim. vide de hoc infra ex communicatione. xx. §. secundo.

¶ Requiritur tamen declaratio quod ipse fuerit in mora solvendi. vt. d. l. lex vectigali.

Additio. Ad hoc etiam facit quod 4 notant. Archi. et Joa. an. in. c. l. de homi. libro. vi. ex quorum dictis Bo. Alex. de Imola. in. l. si quis maior. C. de transactio. facit Theorica generalis que facit ad infinitos casus. si quod omnia iura mundi que dicunt penam imponi ipso iure vel ipso facto debent intelligi dummodo secuta sit sententia declaratoria. per quam declaratum sit fuisse commissum id propter quod veniebat imponenda illa pena alias illa pena effectum executionem non sortitur. Idem dicit de periuro quod non habetur pro infami antequam declaratum sit per sententiam quod venerit contra iuramentum nota tamen quod ubi lex vel statutum privaret aliquem bonis vel aliter ipso facto: et adderet quod nulla requiratur declaratio est super facto: tunc non requiritur sententia declaratoria. Sicut fecit Paulus secundus in extravaganti que incipit ambrosiose: Et ista est optima cautela.

¶ An autem iste emphyteota cessavit triennio solvere. possit solvendo moram suam purgare: canoniste habent text. in. d. c. potuit. quod emphyteota ecclesie si cessavit biennio solvere: potest celeri satisfactione moram purgare. An idem sit in emphyteota privati. Dicitur autem quod non Et hoc tenent ang. et Imol. in. l. si insula. ff. de ob. per text. in. d. c. potuit. per locum a speciali scilicet in emphyteota ecclesie. Et ratio specialitatis est: quia minus agitur cum ecclesia quam cum privato Immo potest dici quod in ecclesia est speciale: nec tamen in emphyteota ecclesie: sed etiam in foro ecclesie que non est ita propria ad penas: ad hoc. c. suaz de pena.

Itē probatur alia ratione: quia quibus in emphyteota ecclesie sit dispositū q̄ possit purgare morā: nō videtur eadē rō in emphyteota priuati: quia longi⁹ tps sibi p̄ceditur ad soluēdū: q̄ triēniū & ideo satis v̄ sibi succursum. sed emphyteota ecclesie non habet nisi biēniū: & id equius fuit sibi succurri concedendo. q̄ possit purgare morā.

6 Per q̄m ergo tempus emphyteota ecclesie possit purgare morā. *Tex. in. d. c. potuit dicit celeri satisfatione. ibi dicit gl. vltio loco q̄ stabit arbitrio iudicis: cū illud tēpus non reperiat iure expressum per regulam. l. i. §. si. ff. de iure deli. z. c. de cāis. de offi. dele. spe. vero in ti. de loca. in. §. nunc aliqua tenet q̄ admittatur purgatio more añq̄ fuerit ab emphyteota exactū in iudicio vel extra. Inimmo notabili⁹ dicit emphyteota sibi celeriter p̄uidisse et si fuerit i iudicio vel extra exact⁹. Si tñ statim & sine termino & dilacione p̄ soluit. & hoc et tenet Inno. & Jo. an. in. d. c. potuit. Tu autē tene vltimā opi. gl. ibi q̄ referatur ad modicū tps arbitrio iudicis cōsiderādū: q̄ inspecta qualitate p̄sonarū & circūstantiarū. aliter & aliter cōsiderabit. Nā in emphyteota diuite & valde pecuniario: minus tēpus debet arbitrarī q̄ in nō diuite & nō pecuniario. Et ita tenet do. Lar. in. d. c. potuit & idē seq̄r imol. q̄ subdit: q̄ si ist⁹ fuerit in dubiū renocātū & iudex fuerit male arbitrat⁹: possit appellari.*

7 Item de natura hui⁹ actus ē q̄ si p̄fio nō soluit. emphyteota pōt expelli. Et h̄z glo. in. d. c. potuit dñs auctoritate p̄pria pōt eū expellere: auctoritate dicte decre. z. l. ij. C. eo. melius tñ facit si auctoritate iudicis hoc fecerit.

8 **Additio.** Et q̄ dñs possit p̄pria auctoritate expellere emphyteotam q̄ triēnio cessauit soluere canonē emphyteoticū: tenz glo. in. l. ij. C. eo. in ver. repellere. p̄ marti. de fano. & Bulga. Idē glo. in. d. c. potuit. idem Inno. & Jo. an. idē s̄zo. i. sūma. idē Jac. bu. & Oldra. itē Rai. de for. nec obstat

q̄ hec expulsio facti daret materiam r̄xi: ergo fugienda. & q̄ ist⁹ ē verū nisi a lege daretur sibi licentia put in hoc tex. in. §. repellere.

9 Nungd autē sicut emphyteota p̄pter canonē nō solutū pōt expelli: ita etiam possit expelli p̄ rei deteriorationē. In emphyteota ecclesie. ē claz q̄ sic i auct̄ qui rē. C. de sac. s̄a. ec. Idē dicit emphyteota priuati s̄m pe. l. i. & Bul. de s̄m. in. d. auct̄ q̄ rē & Imol. in. l. ditoritū. §. si s̄dū. ff. so. matr. Dicit tñ notabiliter Bal. in. d. auct̄ q̄ rē q̄ ad hoc vt emphyteota possit expelli p̄pter deteriorationē relictia copulatiue requirūt. Primo q̄ sit deterioratio notabilis quātitatis. Nā pro modica deterioratione non fieret rescissio actus p. l. scio. ff. de in integrū resti. Secūdo q̄ sit ad perpetuā deteriorationē fundi: nō ad curā fructuū: q̄ cōpendiū fructuū pertinet ad emphyteotā: & id nō interest dñi sed bñ p̄petua vtilitas. & id h̄z eū quibus emphyteota nō colat sollicitē agrū & ager deterior efficiatur respectu fructuū nō pōt expelli. Subdit tamē secus in vinea: q̄ si vinee nō putatur siccantur: & in p̄petuum deteriorantur: & idē in incisione arborū fructiferarū. Tertio q̄ ista deterioratio p̄cedat dolo lata culpa v̄ leui. nam de leuissima non tenetur: q̄ tractus sit gratia v̄trinq̄. an autē isto casu regratur sententia super deterioratione & dñs Jason. i. d. l. ij. tenet q̄ nō. cum isti duo casus parificentur. d. aucten. qui rem. Itē si nō regratur sententia quādo emphyteota deliq̄t omitendo: minus requiretur in hoc casu quādo delinquit cōmittendo. nota tñ q̄ propter alienationem rei emphyteotice sine p̄sensu domini nō potest dñs p̄pria auctoritate emphyteotam expellere s̄m glo. in. d. c. potuit.

10 **Quid autem si emphyteota alienauit sine consensu domini cum conditione si domino placuerit: vel si consensus domini accesserit. an res cadat in commissum. dicit secundū albr. post albr. papientem q̄ non.**

11 **Utrum** emphiteota sine voluntate
dñi possit re dimittere: vt sic liberetur
a solutione pensionis: Et videtur q̄ sic
qz habedo re p̄ derelicta liberat quis.
ff. de dā. infec. l. euenit. Itē usufructua-
rius dimittedo rez usufructuariā libe-
ratur ab expensis quas ibi facere tene-
batur. ff. de usufr. l. cum fructuarius. er-
go emphiteota dimittedo re liberatur
a prestatōe pensionis cū equiparetur.
Jac. m̄ tenet in d̄iſtincte p̄trariū: qz qd̄
ab initio ē voluntatis: ex postfacto ē ne-
cessitatis. C. de actio. z oblig. l. sicut. Et
p. d. l. Spec. in titu. d̄ loca. tenet q̄ em-
phiteota nō pōt re emphiteoticam di-
mittere domino cōtradiciente. Itē qz
emphiteota ē domino p̄sonaliter obli-
gatus ad prestationē pensionis: qz te-
netur ex. l. zenonis. vt. l. i. z. y. C. eo. er-
go tenet p̄sonaliter. cū omnes actio-
nes sint p̄sonales. insti. de acti. §. appel-
lam? z sic dimittedo rem nō liberat
a p̄sione. cū omnes p̄sonales actiones
sint afixe ossib? nostris: ita q̄ ab eis se
parari nō possunt. Idē t̄z Jo. an. ibi in
addi. Idē t̄z bal. i. l. i. z. y. C. e. idē albz.
z Bl. idē t̄z pa. in. c. idicatu. d̄ imu. ec.

12 **Quero** emphiteota negat p̄sionē
dño petēti eā: z negat se emphiteotaz
illius nūquid ex tali negatione res ca-
dat in cōmissus. R. Pe. helie. q̄ per so-
lā negationē res cadit in cōmissus: qz
licet in negando nō reperiat perfidus
nec perfurus: qz non iurat domino sic
facit vasallus: hēt tñ in dñm eū reco-
gnoscerē. vt. C. de fide instr. l. plures.
Et ideo si cōtra hoc reperatur infide-
lis: res cadit in cōmissum. Item ma-
gis debet operari expressa cōtumacia
q̄ tacita. ff. de condi. z demō. l. si ita ex-
pressus. sed si emphiteota cessauerit do-
mino soluiere per triennium res cadit
in cōmissum: quia tacite negat domi-
num recognoscere. ergo multo fortius
vbi expresse negat.

13 **Additio.** Inno. in. c. certū de iu-
di. dicit hoc verus qñ
scienter negaret sciēs se esse emphiteo-
tam: z postea cōvinceretur de menda-

to. Secus si ignorantē z fuisset iusta
causa ignorantie puta quia heres alte-
rius. do. aut iasō in. l. y. C. eodē dicit q̄
non sufficeret scienter negare: sed requi-
tur q̄ neget p̄ doli z latā culpā. vt est
tex. no. in. c. vasallus. el. l. si de feu. su. cō-
tro. inter do. z agna. Putat tñ in ter-
minis nostre. q. q̄ emphiteota si nega-
uerit se emphiteotā z p̄uincatur de mē-
dacio: q̄ tñ nō pdat ius suum istud t̄z
Bal. in. d. c. vasallus. vbi dicit q̄ pena
illius capituli volentis q̄ vasallus ne-
gās feudū si cōvincatur de mendatio
perdat ius feudū h̄z locū i emphiteo-
ta vel libellario: eo qz secundum eum le-
ges penales: vt est istud. c. non debent
trahi ad casus non expressos.

Utrum emphiteota possit p̄scribe i 4
re z dñm directi dñi. Sic q̄ nō. ēt si
mille annis possideret: ex quo est in do-
minū directum recognoscit. l. male. C.
de prescrip. xxx. an. vbi glo. z oēs z h̄
nisi emphiteota iteruertit: z possidēz
quā tñ nō pōt interuētere sola animi
destinatōe cū nemo sola voluntate pos-
sit sibi eam possidēz i mutare. l. cum
nemo. C. de acq. pos. sed bene factio in-
terueniēte iuxta. l. cū fundū. z. l. colon?
ff. de vi. z vi. ar. Et interuētere d̄ qz si
cut possidebat nomine alieno: nūc inci-
piat possidere nomine p̄prio finis.

Quero an emphiteota sine p̄sensu 15
dñi possit aliū emphiteotam facere. R.
Pe. helie q̄ sic. isti. loca. §. adeo. Nec
ob. si dicat q̄ nō pōt alienare: qz ver-
est de vera alienatione. sed datio i em-
phiteosim nō est vera alienatio. Nec
ob. q̄ noie alienatiōis p̄tinetur emphi-
teosis: qz nō est verū simpliciter.

Additio. Spe. i. ti. d̄ loca. §. nūc 16
aliqua. t̄z q̄ emphiteo-
ta nō possit rem emphiteoticaz alij da-
re in emphiteosis sine p̄sensu dñi. nec
alium in suā emphiteosim p̄ suo incon-
tro ponere: qz appellatione alienatio-
nis cōtinetur emphiteosis. c. nulli de
re. ec. nō alte. z spe. dicit q̄ istud est ve-
rum de iure z q̄ etiam de consuetudi-
ne obseruatur. Idem Jo. an. ibi idem

Bal. in. d. c. vasallus. vbi dicit q̄ pena illius capituli volentis q̄ vasallus negās feudū si cōvincatur de mendatio perdat ius feudū h̄z locū i emphiteota vel libellario: eo qz secundum eum leges penales: vt est istud. c. non debent trahi ad casus non expressos. Et interueniente iuxta. l. cū fundū. z. l. colon? ff. de vi. z vi. ar. Et interueniente d̄ qz si cut possidebat nomine alieno: nūc inci piat possidere nomine p̄prio finis. Quero an emphiteota sine p̄sensu dñi possit aliū emphiteotam facere. R. Pe. helie q̄ sic. isti. loca. §. adeo. Nec ob. si dicat q̄ nō pōt alienare: qz ver- est de vera alienatione. sed datio i em- phiteosim nō est vera alienatio. Nec ob. q̄ noie alienatiōis p̄tinetur emphi- teosis: qz nō est verū simpliciter. Additio. Spe. i. ti. d̄ loca. §. nūc 16 aliqua. t̄z q̄ emphiteo- ta nō possit rem emphiteoticaz alij da- re in emphiteosis sine p̄sensu dñi. nec alium in suā emphiteosim p̄ suo incon- tro ponere: qz appellatione alienatio- nis cōtinetur emphiteosis. c. nulli de re. ec. nō alte. z spe. dicit q̄ istud est ve- rum de iure z q̄ etiam de consuetudi- ne obseruatur. Idem Jo. an. ibi idem

Bui. i. auc. nisi. C. ad treb. nisi fieret ad modicum tempus.

17 **C** Adde in qd no. glo. in. l. fi. C. eo. qz qn scdus emphiteota vult rem emphiteoticā alienare in aliū q tenetur regere p sensū directi dñi: z nō pñmī emphiteote. cū hac p̄clusionione trāseāt doc. in. d. l. fi. Itē no. qz qn scdus emphiteota alienat q directus dñs dz hēre laudemīū z nō pñmī emphiteota.

18 **C** An autē emphiteota possit rez ēphiteoticā locare sine p̄sensu dñi. de locatōne ad modicū tēpus est clarū q sic qz p simplicē locatōnē ad modicum tempus nullā ius trāsfertur ne possessio. l. nō solet. ff. loca. Si autē vult locarē ad longū tps quo casu trāsfertur vtilē ius z vtilē dñiuz. l. i. §. q i p̄petuū. ff. si ager vectigalis. tūc est magis dubiuz. Spe. in. d. §. nūc v̄ sentire q sic.

19 **C** Quero qd si emphiteota vēdat rē sine dñi volūtate: nō tñ tradidit: nunqd res cadat in cōmissū. Pe. he. q sic qz vbi pena locū hz nō sp̄icim⁹ an res fuerit secuta. C. ad. l. fāntā de pla. l. in fuga. hoc p̄z. p̄ p̄cessuz. d. l. fi. que requirit q̄ antequā res vendatur debeat adhiberi p̄sensu dñi alio res cōmittitur Item qz lz sine traditione nō sit alēatuz. est tñ venditū. Sed si vendatur sine dñi volūtate res cōmittitur igiī zc. sed Spe. in. ti. de loca. z bar. in. l. sequitur. §. itē labeo. de vsuca. z canoniste in. c. potuit de loca. z Imo. dicūt p̄dicta vera si res itaz sit tradita. Secus si vendita tantum. z hec opi. videtur cōis q̄ approbat ē Salī. in. l. fi. C. eo. Item hoc est verum nisi res sit tradita hac lege vt si dominus velle emere tantundem teneatur illi restituere emptor. vt not. Ange. in. l. voluntas. C. de fideicōmī.

20 **C** Quero nunqd emphiteota possit dotare filiaz sine dñi volūtate. Uidetur q nō: qz nō pōt vendere ergo nec in dotem dare. Item qz oīs in dotem datus est alienatio. p̄z naz oīs acius ex quo trāsfertur dominium est alienatio sed p̄ dationem dotis trāsfertur dñiuz

in maritū. C. de rei ven. l. doce. econtra v̄ qz vbi pater dat rez in dotē p̄ filia ibi non est dominy trāslatio: ergo nec alienatio. vt in. l. i. C. de iun. do. z hoc est veruz fm̄ quosdam vbi res fuit data in dotem non estimata: qz si fuisset data estimata. tunc oparetur vēditio nem vt hic nō obstat. c. vnīcuz. §. dōa re in feu. qualiter olim zc. qz ibi hoc tō est qz filia non succedit in feudo. z tō cum non pōt directe succedere. nō poterit p̄ obliquum. s. p̄ dationē in dotem aliū dicunt qz si ipse potest reperire eque bonum maritum filie si aliam rem det in dotem: z tunc non poterit alias sic. qz pater debet indagare filie meliorem virum quem poterit inuenire hoc. pe.

Additio. Itā. q. an emphiteota possit in dotē dare rem emphiteoticam formant Spec. z Jo. an. in. d. §. nunc aliq̄ determināt q sic Idem Do. in. sū. hoc tñ itelligē qn p̄ dat dotē p̄ filia: vel filio i donationem pp̄ nup. vel ipsamet mulier. si autē res emphiteotica daretur in dotē p̄ extra nea muliere dic fm̄ Inno. in. d. c. potuit. q̄ aut datur inestimata z tunc qz cē setur quedam donatio pōt dari in dotē sine p̄sensu dñi: sicut dicim⁹ qz emphiteota pōt rez emphiteoticā donare sine p̄sensu dñi vt dicetur. j. §. xlv. si ac traditur estimata secus qz estimatio hoc casu facit vēditōnē. vt nūc. s. dictū est rō autē qre res emphiteotica possit dari i dotē filie. sumitur: ex theorica bar. post Bui. i. l. z tō. ff. de p̄di. sur. qz ista alienatio est necessaria. secus si alienatio eēt volūtaria. z p̄ hāc theorica. d. Jason. i. l. fi. C. e. post multas opi. p̄cludit qz p̄ re emphiteotica data in dotē indistincte: nūquā debeat solui laudemīū dñi siue detur estimata siue nō tenēdo qd. s. dixim⁹ fm̄ gult. z bar. l. qz laudemīū tū debeat solui: qn alienatio est volūtaria. secus si necessaria. vt in casu nostro.

Finis

C Pōe sūt duo dñi a gb⁹ ēphiteota rez ēphiteotica t̄z ipse ēphiteota vēdit

- dat in commissum: vñ q̄ nō q̄ licituz est sibi variare. ff. de colla. bo. l. nō nunq̄ z ideo licet ipse dixerit q̄ nō soluebat noie pensionis. tñ poterat variare ergo zc. Sed dico cōtrariū: qz vbi ipse soluit aliquid: ipse pōt eligere in quaz causaz magis soluere velit. ff. de solu. l. i. ergo cū ipse p̄statuz fuerit se nō solvere nomine pensionis: in aliā cām videtur solutū quare zc. z q̄a circa vnuz z idem nō est licitū variare. Nec pe.
- 30 C Pone quidā est tutor cuiusdā pupilli a quo pupillo idē tutor tenebat rē in emphiteolm. z ipse administravit rem pupilli per. v. annos. nunquā soluendo pensionem an cadat in cōmissum: Dico q̄ res cadit in cōmissum qz iste tutor debuit exigere a seipso. ff. de ne. ge. l. si pupilli. hoc pe.
- 31 C Pone emphiteota vedit rē deinde re integra discessum est a p̄ctu venditionis p̄ consensu qd̄ pōt nūqd̄ debetur laudemis. Dico q̄ sic: qz illa venditio ē inter p̄hentes p̄fecta cū solo p̄sensu p̄hatur obligatio. facit d̄ ac. z ob. l. cōsensu. Lū ergo venditio sit p̄fecta z ius questū dño sine facto suo p̄ cōsensum partium sibi auferri nō pōt. nō ob. qz dñs dz hēre laudemis: qz mittit nouū ēphiteotā i possessionē. C. e. l. si. dico q̄ nō stetit p̄ eū quominus mitteret. Id̄ p̄inde hēret dz ac si eū misisset. Nec pe.
- 32 C Pone q̄ res emphiteotica fuit vedita z tradita z vbet laudemis deinde fuit tradita: nūqd̄ vbeatur aliud laudemis: Dic q̄ aut fuit tradita ex noua cā: z tūc aliud debet laudemis: qz ista sc̄ba traditio ē filis p̄ori. s̄ ex p̄ma debet laudemis: ergo ex sc̄ba. Et est rō qz ad multitudinē traditionū sequitur multitudo laudemioz. C. de ser. fu. l. q̄cūqz. aut fuit tradita ex atiqua cā z tūc nō debet laudemium hec pe.
- 33 C Quid si plures habētes fundū emphiteoticū cōem diuidūt iter se vtrum debeant laudemis. R. Pe. helie q̄ sic qz diuisio est alterius p̄ris ab inuicem alienatio. qd̄ p̄z: qz in re cōs: ante diuisionem nō lz dare p̄tem qn̄ glibet ha-

beat p̄tē suam: s̄ post diuisionem gl̄bet efficiatur dñs p̄ris sue diuise. ff. de le. y. l. menius. §. duobus. Itē qz in diuisione regit̄ cautio d̄ euictōe: ergo ē alienatio: s̄ ex alienatōe debet laudemis ergo zc. Itē qz in omni diuisione est p̄mutatio: s̄ p̄mutatio ē de qua debet laudemis ergo zc. Itē diuisio vicē venditōis h̄z z obtinet. Sed bar. in. l. z id. ff. de cōdi. fur. dicit q̄ h̄ac. q. p̄cedit alta vtz p̄dicti possint diuidē dño irregit̄o. Et p̄cludit q̄ sic. p. l. volūtas C. de fidei cōmis. qd̄ vñ verū: qz rō p̄p̄ quā p̄hbet alienari in extraneū ē: qz ille extraneus non h̄z necesse recognoscere dñm: vt notant doc. in. l. si. C. eo. que rō cessat qñ ille vendit alteri emphiteote socio suo. nūc aut̄ ad. q. p̄positam. an dñs debeat h̄re portionē statutam p. d. l. si. Buil. indistincte vñ dicere q̄ dñs nihil debeat h̄re optime facit. l. p̄ diuersas. C. mādāt̄ hoc idēz t̄z Bar. qz ista alienatio est necessaria.

Additio. Et p̄ maiori declaratione predictoz sc̄las 34 q̄ bar. in. l. g. rome. §. duo fratres. ff. de v. ob. z in. d. l. z id. z in multis alijs locis t̄z indistincte q̄ plures emphiteote quocūqz titulo p̄nt̄ inter se alienare sine p̄sensu dñi. Idem Ange. z Salī. z pau. de ca. p̄rius t̄z Buil. decu. in. l. cū h̄y. in. §. si pluribz. ff. de transac. z ista opi. placet. d. Jaso. z rō quā facit. bar. facit p̄ eum. nam dicit ipse q̄ rō q̄ p̄hibetur emphiteota donare sine p̄sensu dñi est qz heret p̄iudiciū dño cū ille tertius nō sit obligatus dño actione p̄sonali p̄nt̄ est ipse emphiteota. q̄ rō cessat qñ sunt plures emphiteote vnūza dñi. cū vnūzqz sit obligatus actione p̄sonali dño. ad canonē ēphiteoticū. nā ista rō vñ stringere p̄ bar. qz lz vnūzqz sit obligatus dño actione p̄sonali pro parte sua: cū obligationes hereditarie ipso iure p̄ rata diuidantur. vt. l. ij. C. de ac. here. tñ p̄ alia p̄te quam emit a socio nō est vtz q̄ sit obligatus dño actōe p̄sonali. Ergo ista rō p̄cludit q̄ iter socios ista alienatio nō sit p̄missa

processio: nō tamen sequitur q̄ nō debeat
tur laudemium.

41 Additio. Et fac conclusionem generalē de mente glo. in l. si. C. eo. q̄ qñ res emphiteotica donat alicui vel legatur i vltima voluntate: vel in ea q̄ extraneus instituitur heres. in oibus istis casib⁹ dñs d̄z hēre laudemium a dōtario vel legatario vel herede. **Finis.**

42 **C** Pone q̄ emphiteota vult soluere vno āno simul pensionē annorū: nūn quid dñs teneat rectpere. **R.** Pet. q̄ dñs vno anno simul p toto tpe suscipere nō iñr. Idē t̄z l. in. l. ij. C. eo. q̄ qd̄ fauore alicuius introductū est n̄ d̄z in eius dānū retorqueri. S̄z ita eēt h̄ q̄ nisi p̄fio quolibz āno solueretur: dñs n̄ recognoscere per emphiteotā: z sic dñs p oblationez adimeretur ius suum: qd̄ esse non debet.

43 Additio. Vide tñ singulare l. imitationem quā facit Bar. in l. statu lberis. ff. de sta. li. vt n̄ pcedat in trib⁹ ānis. q̄ emphiteota pōt soluere saltē p t̄i b⁹ ānis futuris p̄tex. i. l. placuit. C. d̄ sū. patr. l. xi.

44 **C** Quero si emphiteota altēat ius suum emphiteoticū: aut sua meliora mēta in tertium: an tūc dñs d̄z solus laudemium. Quid erit si ipse dñs emat meliora mēta ab ipso emphiteota: an tunc isto casu dñs debet habere laudemium: perinde ac si emphiteota vendidisset ex̄neo. **Elbr.** in. d. l. fin. dicit post odof. q̄ nō: q̄ gnquagesima debetur dño pp̄ sensum prestūtz emphiteote dū in alterū alienat. Itēz q̄ ista gnquagesima soluitur p noua inuestitura z receptiōe noui emphiteote: in qua receptiōe forte dñs afficeretur dāno pp̄ mutationez psonaz z i hoc saltē grauat q̄ nouū debitorē iuit̄ recipit: qd̄ cessat qñ ipsemet emit z iō nō debet sibi gnquagesima.

45 **C** Quero an emphiteota sine voluntate dñi possit donare. **R.** glo. in l. si. C. eo. q̄ sic. vt. C. de fun. pa. l. l. lib. xi. q̄ in si. loca. s̄. adeo. Itē p̄t z pignori

bare. Idē t̄z gl. i. c. si. d̄ loca. Idē Hoffe. Idē Inn. quare autē emphiteota possit re emphiteoticā dare sine voluntate dñi z nō v̄dere. **Jo. an.** mouetur hac rōe. nā venditor h̄z solū affectionē ad p̄ctū. vñ satis est ibi q̄ p̄ctū p̄sequatur a dño. z iō cū nullū interesse possit p̄tendere voluit ius vt potius v̄dat dño q̄ extraneo. s̄z in dōtione donator h̄z respectū ad p̄sonaz nā forte vult dōare vni pp̄ merita sua vel vt illū obliget. q̄ rō cessat in dño: q̄ nō h̄z illā affectionē ad dñm. **Sed** Bar. in. d. l. si. t̄z s̄tū dicit. n. q̄ licet emphiteota fisci seu reipublice possit donare: nō tñ ēphiteota puati. rō ē q̄ fise⁹ ius suū petere pōt a q̄cūq̄ p̄sona sed puata p̄sona n̄ pt petere p̄hones a donatario cū n̄ p̄traxerit cū eo: sed habet necesse agere rei vendicatione **Et** pa. in. d. c. si. dicit q̄ tenendo hanc opinionē Bar. possit dicit q̄ ēphiteota ecclie possit alij donare: q̄ ecclia equiparatur fisco in p̄tūlegijs suis: iuxta notata in. c. i. de i. inte. resti. z in l. si. C. d̄ sa. san. ec. S̄z possz attētari generaliter q̄ alia opinio sit p̄ior saltē qñ dōtatio sit saluo iure dñi: nam restrāsit cū onere suo ad hoc. c. ex litteris de pigno. z emphiteota alienādo re ecclie: pōt altēare sine iuris solēnitate s̄z **Jo. an.** q̄ hoc casu nō alienat ius ecclie: s̄z ius p̄petens emphiteote:

46 **C** Sed q̄ ēphiteota puati possit dōare sine p̄sensu dñi ius emphiteoticū vel suāq̄ meliorationes. tenet gl. in l. si. C. eo. Idē **Ja. bu.** in. d. l. si. Idēz odof. z oldr. idē t̄z Bar. s̄ morem suū sibi s̄r̄t̄ i. l. l. C. d̄ sū. pa. l. xi. idē **bal.** in. d. l. si. z in multis alijs locis. idē d̄. idē glo. in. d. c. p̄ctū. idē **ho.** idē **Elzo.** i. sum. idē **Spe.** z **Jo. an.** i. d. s̄. nūc. Idē **Ly.** idē **Imol.** **Lu.** z ceteri oēs moderni in. l. si domus. de le. t. Eādē iniaz tenēt oēs canoniste. **Inn.** **ho.** **Jo. an.** d. car. flo. z pa. in. d. c. p̄ctū. Idem **pe.** de ancha. z ista opt. est cōssima firmata per tot doc. sa. mosos. z s̄ tenēda. nec ob. fundamē

ad tenentia dicitur: quod si episcopus possit
donare sine consensu domini: dominus multum
dantificaret: ex quo contra illam tertium nul-
lam haberet actionem personalem. et est sibi
necesse agere rei vendicatione. et sic probare
de domino quod est multum difficile quod ad
hoc potest ruder. s. d. car. flo. et imol.
in. d. c. potuit et modernos in. d. l. si do-
mus. quod imo. per hoc quod episcopus possit
donare alij sine consensu domini nullum pre-
dictum sit ipsi domino quod contra episcopus
non teneat require dominus: an velit sibi do-
nari: tamen cum ipse episcopus si possit suum
singularem successorem in possessione in-
ducere propria auctoritate: quod pro-
curator suo iure: tamen tenetur require dominus
ut ipse dominus recipiat hunc donatarium
in emphiteota et eum inducat in posses-
sionem per se ipsum et non per procurato-
rem et contra eum inuestiat iuxta formam. d. l.
fi. et tunc dominus inducendo donatarium
in possessionem debet habere laudemium
vni dominus non tenebitur hunc dona-
tarium recipere in emphiteota nisi sit
de personis non prohibitis et sibi permittat
per solemnem stipulationem soluere
annuatim illum canonem quem sibi
soluebat primus emphiteota. Requiritur
etiam quod sit persona idonea ad
soluendum: alio dominus non tenetur
eum recipere. prout dicitur textus. in. d. l. fi.
in ver. necessitates ibi ad personas non
prohibitas s. processas et idcirco ad sol-
uendum et. et si aliter ingrederetur dona-
tarius ad possessionem caderet a iure
suo et sic per istum modum lex consu-
luit indemnitati domini et non habere
necesse agere rei vendicatione et sic
necesse haberet probare de suo domi-
no quod est multum difficile. s. euz
habet obligatum ex sua solemniter promissio-
ne et ista est vera et pulchra solutio.

47 ¶ Quare autem in tali donatione debeatur
laudemium est: quod pro receptione
quam dominus facit de nouo emphiteote et
noua inuestitura quam tenet facere in
factu donationis laudemium soluit. con-
clude ergo quod emphiteota velens dona-
re alij suo suorum emphiteoticum: aut sua

melioramenta. non tenet require dominus
minimam: an velit sibi donari: nec eius re-
sponsum expectare per duos menses in
mo. absque tali denunciatione et expecta-
tione potest donare alij bene postea
tenetur denunciare domino quod dona-
uit tali et quod eum recipiat in nouum episcopus
teota. et de per tali receptione et noua in-
uestitura soluit laudemium domino Item per
hanc inductionem debet expectari per du-
os menses. est ergo dicta iter factum dona-
tionis et alios factus in vno terminum factum ad
ista. l. quod episcopus velens vendere vel a-
lienare terminum primo: denunciare domino: an
velit pro eo precio habere quod ab alijs inuenit
et cum expectatione per duos menses alio pro-
uaret iure suo. s. velens donare ad istud
non tenet: contra ad alia nulla est dicta.

¶ Quid autem in episcopus ecclesie nun- 48
quid possit donare irregulari ecclesia
bar. vbiq. sicut in opt. quod quod sit in em-
phiteota priuati quod episcopus ecclesie ir-
regulari ecclesia nec vendere nec donare
potest nec aliter alienare. Et ita in contingen-
tia facti consulit per textus. i. l. vniuersas. C.
ne rei do. vel temp. Secus de emphiteo-
ta fiscalis: quod fiscus habet obligatum quemcumque
possessorem ad censum sibi debitum eo ipso
quod possidet. quod autem ecclesia habeat hoc priuilegium
legitimum. s. quod possit agere contra tertium posses-
sorem ad pensionem sibi debitam non reperitur in
re cautum. Nec ob. quod contra dicitur quod fiscus
et ecclesia egparantur vt. l. fi. C. de sa. sa.
ec. R. quod ibi egparatur ecclesia et fiscus
quo ad casus ibi expressos inter quos
iste non reperitur. Item quod imo episcopus
ecclesie possit donare sine consensu ecclesie
domino donet saluo iure ecclesie tenet
bal. i. d. l. fi. dices quod bar. consulit possit
et. d. l. vniuersas pcedit quam episcopus
donat vel alienat rebus ecclesie tamquam pro-
prias. nisi facta mentione de ecclesia vel non
dicendo saluo iure ecclesie quod cum talis alie-
natio possit vergere in danum ecclesie
ideo lex illa prohibuit talem factum do-
nationis vel legatum vel alium. et subdit
bal. quod in hoc est differentia inter em-
phiteota ecclesie et priuati quod episcopus
ecclesie non potest donare nisi resuato ex

preste iure directo ecclesie. s3 emphiteo-
ta puati pōt simpliciter donare qz itel-
ligit ius dñi z sic superioris excepta-
tū. z ad hoc pbādū assume fundamē-
tū ipsius bart. nam bar. vblqz dicit qz
ideo emphiteota puati nō pōt dona-
re zc. qz dñs afficeret icōmō qz nō pos-
set agere actiōe personali z nouuz em-
phiteotam sicut poterat z pmū. vñ cū
istud cesset in emphiteota fisci. qz que-
cūqz possessores pōt ad canonē pueni-
re eo ipso qz possidet: z sic emphiteota
fisci poterit alienare sine consensu dñi
mō ad ppositū nřz ego habeo qz pre-
latus ecclesie h3 obligatas rem emphi-
teoticā p canone soluendo adeo qz ad-
quēcūqz possessore trāseat pōt agere z
eū hypothecaria vt ē tex. nobilis i. s. si-
ue aut i auc. de nō alie. ergo zc.

49 ¶ Nunquā at res emphiteotica pos-
sit legari sine cōsensu dñi. bart. in. d. l.
fi. 13 qz nō sicut de donatiōe. bal. tamē
ibi z spe. in. d. s. nūc tenent qz sic sine
sit emphiteosis puati. sine ecclesiasti-
ca dñmō qñ est ecclesiastica legatur tali
ad quē possit trāfire. idē Salū. i. d. l. fi.
idē dic emphiteota puati pōt istituere
vnū heredes extraneū sine p̄sensu dñi.
Idez dic de permutatiōe: i oibus z p
oia sicut in donatiōe z sic emphiteota
nō tenet perquirere dñm an velit ipse
pmutare. s3 bñ tenet postqz ipse pmut-
tant cum alio requirere dñm: vt illuz
inuestiat z in possessionē inducat z p
inuestitura laudemīā accipiat p rōnes
supra positas de dōatiōe vt vult Imo.
in. d. c. potuit. z sic pclude qz res eph-
teotica pōt dōari legari in ea heres in-
stitui: z z permutari. item z pignozari
saluo iure dñi hoc itellige si ē ephiteo-
sis puati. Seco si eccle qz tūc nō p̄t p̄-
gnozari vel hypothecari per auc. hoc
tus auc. q rez. C. de sa. san. eccl.

50 ¶ An aut res ephiteotica possit dari
in solutū p debitis ipsi ephiteote si-
ne p̄sensu dñi bal. i. c. i. de p̄hi. seu. ali.
p se. 13 sic qñ ista in solutū datio fit p
iudicē: qz cū dicta alienatio sit neces-
saria vñ qz possit fieri p iudicē i iurib⁹

ipsius ephiteote saluo tñ semper canōe
dñi. si tñ heret nō p iudicē: s3 p ips em-
phiteotam: tunc dñs dz regri

¶ Quero aliqz dedit i ephiteosim ar s3
cā paz valēt sup q sūt edificata edifi-
cia magni valoris i dñs deat hre gnqz
gelimā estimatiōis dom⁹ sup edificate:
an p̄o solū valoris arce: D. d. of. i. l. fi. C.
e. z albi. dñt qz edificij. qz edificij lo-
lo cedit. l. i. s. qz ait. ff. de superficie

¶ Quero qñ sit laudemīā. dic. qz nō s3
lz dñs occasiōe ista vltra gnqz gelimāz
p̄te p̄cij vel estimatiōis rei q i altā p̄so
nā trāssert aliqd exigere. C. e. l. fi. Sed
fm No. qñ gnālis cōsuetudo trecentz
iduxit. tñ. n. i qz pluribus locis accipit
p laudemīāz p̄suetudo ē seruāda i ta-
lib⁹ extra de p̄sue. cū dilectus

¶ Que at regrant ad hoc vt ephiteo s3
ta possit v̄dere ius sibi p̄petēs z melio-
ratiōes suas. R. pa. i. d. c. potuit qz. vy.
regrūt Prio vt regrat eccliaz vñ dñz si
velit emē. Secdo denūciat p̄ciū ab alijs
oblatū: z sic sine p̄sensu dñi pōt eph-
teota ius suū expōere v̄ale: qz als non
posset sibi p̄ciū denūciare. Tertio qz il-
lud sit vez nō fictū p̄ciū. Quarto qz si
nō dixerit se nolle emere expectet p spa-
tū duoz mēsiū. Quinto qz v̄dit p̄ciū
nō phibi i tñ ē iure exp̄ssū q sint ille
p̄sonis attēdit ius mūcipale: vñ p̄m
appositū i ip̄o p̄ctu. phibite tñ p̄sone
vident sic sūt p̄sone potētes q de facili
nō p̄nt pueniri: vñ alie p̄sone q nō sūt
soluēdo. z Jo. an. i. d. c. potuit dicit qz
p̄sone phibite cēsēt notabilr paupes
z mulieres. z p hoc qd d̄r de notabilr
paupe: imo. i. d. c. potuit dicit qz nō dz
fieri trāssatio iuris ephiteotici i p̄sonā
mīn⁹ idoneā q̄ fuerit pmus ephiteota
z illū qdē cui sic v̄dit tñ dñs iuscipe
Sexto qz nō v̄dat rē ipaz s3 dñitū vt
le sibi p̄petēs z mlioratiōes. Septio qz
nō pus ceciderit a iure suo: puta differē-
do solutiōez vltra biēniū z q ad eph-
teotā ecclie vñ vltra trīēniū q ad puatū
¶ Quero an i casu q ephiteota cecidit 54
derit a iure suo: n̄ soluēdo p̄sionē tpe
debito vñ hmō: p̄dat suas melioratio

nes. R. pan. in. d. c. potuit q sic. x. q. ij.
hoc ius. z i. l. ij. C. eo.

55 **¶** Quid si ephteota p bz p duos p-
xtimos annos in ecclasticis: vel tres i
secularib⁹ pñionē soluisse lz ātea p. x.
annos non soluerit an possit expelli.
R. host. q non.

56 **¶** Quid si res ex toto pterit: an em-
phiteota teneat ad pñionē. R. pa. i. d.
c. potuit. q pp dānū rei ephteotica-
rie n̄ liberat ephteota a pñiōe nisi
tota res pterit. ar. i. l. i. C. eo. z hec opt.
est cōto: lz aliq teneat oppositū. z rō
est: qz ephteota soluit pñionē i reco-
gnitionē dñij directi: qd remāsit pe-
nes dñj. id qdū durat subā rei sp sb
est cā solūdi pñionē lz bar. i. d. l. i. di-
cat se hoc intelligere qñ ephteota po-
tuit tm colligere q pt pñionē soluere
lz b̄ dictū nullo iure pbat hz. pa. nec
putat vep nā hz b̄ nō eēt dñia int̄ em-
phiteotā z colonū. itē pp sterilitatem
qñgētē i fructib⁹ qñtūcūqz maximā n̄
h̄t remissio ephteote p pte dāni: lcz
aliō sit i colono. Rō dñeritat]. qz co-
lon⁹ v̄ p̄duxisse sub qdaz tacta p̄du-
ctiōe fructū futurorū. z iō illis defici-
entib⁹ fit remissio p rata. Sz ephteota
soluit i recognitiōez dñij z pp hec
pñeula ephteota solet lōge min⁹ sol-
uere qz colon⁹. x. ij. hoc ius z de h̄ so-
lent dant p̄sus. Si res p̄t tota libera-
bit ephteota. Sz si p̄ pte nlla libera-
bit arte. z hec faciūt ad. q. notabilē z
z q̄t dianā. iudus dat⁹ i ephteosis n̄
pt coli pp guerrā: nūqd rest̄ ephteota
h̄ tpe solūdi pñiōez. cōto opt. legista-
rū z bar. i. d. l. i. ē q n̄. q eqpant iudū
inūdatū eē v̄ captū ab hostib⁹. vt. l.
cū vn⁹. h̄. ff. de bo. auc. iudi. pos. Sz
si iudus ē inūdat⁹. ē v̄ p̄dū. l. ij. h̄. la-
beo. ff. d̄ acq. pos. ergo z capt⁹ ab ho-
stib⁹. q̄riū i scō p̄sult. d. car. padue
z iō postea totū collegiū paduanū. vt
refert Pa. i. c. h̄. moti p̄ncipalr p. l. i.
i h̄. C. e. q̄ regit q subā tpi⁹ rei peni-
tus legat: qd nō p̄rigit qñ nō p̄t collt
pp timorē hostiū. nam regitret eo tpe
ēptorē. z sic i recognitiōez dñij dz sol-

tere. canones maxime cū gberre sint
tpales z h̄ac opt. putat pa. dñoz: nisi
eēt tor⁹ fundus captus ab hostibus: z
nō eēt spes de recuperatione quo cāu
posset pcedere opt. q̄ria.

¶ Additio Sz p̄ p̄cordia p̄dicto-
rū sciēdū put not. do.
Alex. d̄ imo. i p̄s. vt. icipite. Redēptio-
ris zc. vidēt i p̄s. q̄ p̄ct⁹ ephteote⁹
p̄pē ē z p̄sertuz i p̄s. cōi vsu qñ ali-
quid a p̄ncipio dat p̄cedenti. vt si res
vz mille dat cētū v̄ ducēta p̄cedēt v̄
qz ad certā ḡiatiōē z singulo anno
solūt qd modicū i signū recognitiōis
dñij vt no. gl. i. d. c. potuit. z tali epht-
teote nō fit remissio pp sterilitatē imo
q̄dū dñiū v̄ tpi⁹ rei subā durat du-
rare dz p̄sio. aliqñ h̄o ephteota sol-
uit pñionē corrūdetē fructib⁹ z sic p̄
vsu rei nō aut soluit qd minū i signū
recognitiōis dñij: z tūc dz ei fieri remi-
sio sicut p̄ductorū ad lōgū tps cul⁹ s̄i-
tudine hz z v̄ ei⁹ nā magis p̄cipiat
hoc cāu z iō si p̄sio erat corrūdetē fru-
ctib⁹ z cāu sortuito nō poterūt fruct⁹
p̄cipi z dānū s̄it enorme qz fruct⁹ p̄-
cepti nō ascēdūt ad dimidiatē⁹ qd p̄-
cipi p̄suetū ē nō dētur p̄sio hoc p̄ba-
tur i. h̄. qz h̄o ledōs i auc. de n̄ alle. vbi
h̄etur qz res ecclie qñ i p̄ncipio dat in
ephteosis p̄t p̄cedi cū diminutiōe sex-
te p̄tis illi⁹ p̄siois q̄ q̄libet āno p̄cipi
posset. z hoc ex eo qz talis diminutiō
dz cōp̄sari cū sterilitate fructūz pp
quā ephteota remissionē h̄re nō p̄t
z sic inuit qz vbi fieret p̄cessio p̄p̄sio-
ne corrūdetē ad fruct⁹ absqz aliq̄ di-
minutiōe tunc p̄pter sterilitatē fieret
remissio. qz alia nihil haberet emphi-
teota in recōpensatione. nec ob. l. quā
cūqz la p̄ma. C. de fun. pa. l. xi. vbi em-
phiteote p̄pter sterilitatē nō fit remi-
sio. qz dico qz illa lex loq̄t in eo qz p̄du-
xit rē q̄ erat valde sterilis. vñ rōne ta-
lis sterilitatis audiri nō dz si remissio
nē petit qz hoc sibi iputari dz. vt no.
gl. i. l. habitatorēsi ff. loca. vñ fige
p̄duxit iudū tpe guerre z i p̄diat pp
guerram v̄t re locata: non poterit re-

missionē petere: qz guerra isto cāu nō
ānumerat casus fortuito s; culpe. nec
ob. qd no. gl. in. d. c. ponit. qz illud h; z
locū i pprio ēphiteota. pducēte pro
modica pensioe in signū recognitiōis
dñi. Sec^o i alio vsurario solvente p
vsu rei pensioe fructib⁹ considētez.
z sic talis remissio fieri d; p rata fru
ctuū vt si quarta pars duntaxat fru
ctuū q pcepti cōsuluerunt percepta est:
quarta ps mercedis pstanta est iuxta
c. pp sterilitate de loc.

58 **¶** Quo et ad fūdū q collū nō p̄t pp
guerrā zc. do. Jason. in. l. i. C. eo. dicit
q fundamēta Pa. nō obstant. qz. d.
l. i. pbat oppositū: z q illud de reco
gnitiōe dñi nihil facit. z dicit pmo q
pdicto tpe guerre nō pōt dñs presta
re patientiā q̄tū ad effectū sicut non
potuisset si res tota p̄isset: ergo iterū
nō d; teneri ēphiteota. Qd aut dñs
teneatur prestare patientiā cū effectu
ipso emphiteote firmat. bar. in. d. l. i.
qz in emphiteota z colono dñs tenet
ad factū successivū. s. ad patiētā. s. ad
pattendū frui. lex conducto. ff. loca.
Sec^o pbat ista fortissima rōe: qz em
phiteota: ita demū s̄r ad solutionez
pēsiōis: si ex re emphiteotica remane
at aliqd. Et aliquid d̄r remanere: qñ
ex ea p̄cipiuntur fructus equalētes z
sufficiētes ad pensioē q̄ prestat. z ad
argumenta que fieri p̄nt r̄ndert pōt
faciēdo vnū clipeū q̄ qñ res pp guer
ram laborari nō pōt iuris dispositio
ne d̄r deperdita. **¶** Finis

59 **¶** Quero e^o r̄rio qd si res emphiteo
ticaria augeat: an augebit pensio. R.
Barro. in. l. i. C. eo. q non: imo putat
q̄ indistincte omne augmentum p
tineat ad ipsū ēphiteotaz. vt qd iuris
est de diminutiōe. Idē de augumēto.

60 **¶** Quero nūqd destructa re emphi
teotica puta domo ex igne fortuito si
postea reparatur. teneatur emphiteo
ta adhuc solvere canonem: qdam di
cunt q nō qz illud dicitur nouis. qd
v̄ veruz. si illa domus ex toto destru
cta si alias secus.

¶ Additio. Hoc v̄ verissimum 61
In h̄cū emphiteotico

qz substantia penitus non de perdit: qz
remanet solū secus esset in h̄ctu sup̄
claro fm Bal. in. l. i. C. de iure em
ph. q̄ sit hoc mō vendo tibi sup̄ficiē
talis fundi vel domus pro centum cū
hoc q̄ dies m̄hi in recognitiōe p
prietatis solt quolibz anno vnū dena
rium. vel et si nō p̄stituitur pēsiō an
nua: z eius natura nō ē vt destructa su
perficie: puta pbusta domo v̄ destru
cto oino molendino: impetu ignis v̄
aquarum finitus est iste h̄ctus p̄ sup
ficiet̄ interitū ita q̄ si vellet reedifica
re non posset **¶** Finis

62 **¶** Pōe est ēphiteota nō soluit cano
nez p̄ biētū: dñs dicit illū cecidisse a
ture suo. ille allegat q̄ dñs tenebat si
bi in tanta vel maiorē q̄ritate nūqd
icidat in penā. Sic h; Pa. i. c. bona fi
des de depo. q̄ nō. ille q̄ p̄p̄at d̄r sol
uere. vt i. l. amp̄. ff. rem ra. ha.

¶ Additio. Spe. v̄o i. d. h̄. nunc 63
dicit q̄ emphiteota ex
hoc pōt se tueri si dicam⁹ p̄p̄ationē
fieri ipso iure p. l. si ambo. ff. de p̄pen
sa. Si v̄o dicim⁹ p̄p̄ationē nō fie
ri ipso iure: tūc adhuc putat spe. idē si
mō cōp̄satio sit obiecta: an̄ elapsū
biētū i ēphiteota ecclesie v̄ an̄ elap
sus tr̄tēij i emphiteota p̄uati p. l. si
p̄stat. C. de p̄pen. Et ita v̄ tenere Jo.
and. in. d. h̄. nūc. z Albi. in. l. h̄. C. eo.
v̄n videretur p̄uati p̄sideratiōe d̄cē
dum q̄ tenēdo cōmunē opt. gl. z doc.
in. d. l. h̄. p̄stat. q̄ h; q̄ regulariter ipso
iure nō sit p̄p̄atio nisi oppōatur ab
hoie q̄ si emphiteota nō opposuerit
p̄p̄ationē ante tps̄ p̄dicū q̄ cecide
rit a iure suo: nec postea veniet audi
endus volēs cōp̄sationē obijete. In
hoc tñ tene h̄rium: qz q̄uis cōs̄ opt.
glo. z doc. sit vt d̄ctū est. in hoc fallit
quo ad penam euitandaz: vel quo ad
ipediendum cursuz vsuraz: qz tunc
odto pene z vsuraz sit ipso iure p̄p̄
satio fm notata p̄ glo. z doc. in. d. l. h̄
p̄stat z p̄ gl. z Bald. in. l. i. C. eo. t̄. z fm

hoc vñ q̄ cū hīc agat̄ de euctōe pene
ne ip̄e ēphiteota cadat a iure suo ēphī
teotico q̄d̄ itelliget̄ ip̄so iure opposita
p̄p̄elatio ēt̄ si n̄ fuerit opposita ab em
phiteota a ip̄s p̄dictū. z̄ ita notabl̄r t̄z
Imol. i. c. bona fides de depo. adē m̄ t̄z
Zing. in. l. semel mora. ff. so. ma. z̄ Jo.
fabz. z̄ Jo. de pla. in. §. i. bone fidei in
sti. de acit. de hēc vo. Jason. i. l. y. C. eo.
64 **¶** Quid si ip̄se ēphiteota nō soluit
s̄z ali⁹: an cadat a iure suo Lud. ro. in
suis singularib⁹ dicit q̄ nō: p. l. forma
§. si cū ego. ff. de cēsi. Et plus dicit q̄
tertio soluēte nō solū noie emphiteote
sed ēt̄ simplr vel noie suo emphiteota
nō puatur iure suo. d. l. forma. Ad hoc
facit q̄d̄ no. bar. in. l. cū seruus. ff. de s̄.
ob. vbi dicit q̄ si testator picturā certo
loco fieri mādauit z̄ rep̄t̄ pictura scā
z̄ nescit̄ p̄ quē dīc̄ q̄ sufficit̄ q̄tū ad pe
ne euctōez vt̄ ī anc. hoc āplius. C. de si
deicōmis. z̄ ad penā exēdicatōis q̄ cō
suevit apponi ex p̄stōe ep̄i p̄tra nō im
pentes volūtates defunctorum
65 **¶** **Additio.** Ba exēplū de eo q̄ sol
uit noie p̄po accept
rez in ēphiteosis ab ecclia. deinde illa
res puenit ad tertū q̄ eā tenuit z̄ pos
sed̄it p. x. ānos: z̄ ampli⁹ z̄ semp soluit
canonē suo p̄prio noie credēs illō ius
emphiteoticū ad se spectare. Ego autē
verus ēphiteota nihil soluit. Dicit q̄ p̄
dest̄ emphiteote. per. d. l. forma.
66 **¶** S̄z pone q̄ dñs nō velit accepta
re solutionē ab isto tertio volēte soluer̄
noie emphiteote: an cogat̄ iur⁹ acce
ptare. bal. notabl̄r determinat q̄ non
in. l. acceptā. C. de vsu. Motus optima
rōe: q̄z cū ēphiteota vel feudatari⁹ te
neat soluere nō solū ad finē liberatōis
p̄sequēde: s̄z ēt̄ in recognitōez iuris dī
recti dñi exiūto penes dñz z̄ istud nō
p̄t fieri p̄ tertū: p̄sequēs ē vt̄ tertio nō
possit p̄ ēphiteota soluere dñio inuito.
67 **¶** Quid si dñs facit p̄c̄m. vt̄ nō lice
at emphiteotā expellere: et si nō soluat
an valeat tale p̄c̄m: tex. in. l. y. C. e. vñ i
nuere q̄ sic. in p̄riū facit. ff. de p̄ca. l. cū
p̄caro. dīc̄ s̄z bar. in. d. l. y. q̄ pactū q̄

est q̄ subālia q̄ct⁹ facit q̄ctuz ip̄so iure
nullū: vt̄. d. l. cū p̄caro sicut si aliqs fa
ceret pactū: q̄ eēt veditō sine p̄cio. S̄z
si pactū fiat q̄ acc̄ntalia q̄ct⁹: vel q̄ nā
lia: tūc v̄z pactū vt̄. l. pacisci. ff. de pac.
mō ad p̄positū si qdē fieret p̄c̄m q̄ si
teneret̄ ad soluēdū canonē nō valeret
q̄z eēt q̄ subālia q̄ct⁹. si q̄o fit pactū q̄
lz nō soluat nō possit alr cogi: istud pa
ctū est q̄ nālia p̄tract⁹ z̄ iō nō v̄z

Additio. an aut valeat pactuz 67
q̄ et si res ēphiteonica
in totuz p̄iret nihilominus emphiteo
ta teneretur ad pensionē. dīc̄ q̄ sic fm
Spe. in. d. §. nūc aliqua

¶ Quid si elapso termino dñs rect 68
piat p̄sionē dñz ānoz q̄b⁹ ē cessatus
an postea poterit deijci. C. e. dīc̄ q̄ non
bar. s̄o s̄z Ja. de are. dicit aut q̄o p̄mo
expulit z̄ postea vult petere p̄sionē z̄
p̄t. vt̄ in auc. g rez. C. de sa. san. ec. aut
p̄mo p̄cepti p̄sionē z̄ postea vult expel
lere. z̄ tūc aut p̄cepti p̄sionē ip̄is p̄te
riti tūc. z̄ adhuc p̄t expellere vt̄. ff. lo
ca. l. colonus. aut recepit. p̄sionem et
ip̄is futuri z̄ tūc si p̄t eū expellere. nisi
fuerit p̄testatus. ita d̄z itelligi. d. gl. hēc
bar. in. d. l. y.

¶ Quid si ēphiteota p̄misit penā si 69
nō soluerit p̄sionē: q̄ctu p̄manente in
sua firmitate ille nō soluit: dñs vult eū
expellere: ille offert penā z̄ dicit se non
esse expellendū: dīc̄ fm Alzo. z̄ Do. ni
hilomin⁹ est eē expellendū q̄z pena gra
tia seruantis pactū fuit appolita

¶ Quid si ei q̄ debebat soluere p̄sio 70
nē successit h̄rs ignorās: z̄ p̄p̄ ignorā
tiā nō soluit gl. i. l. y. C. eo. dicit q̄ restit
uit h̄rs de eq̄tate q̄d̄ pl̄z bar. ibi idē t̄z
gl. z̄ di. i. l. cū fili⁹. §. i. hac. ff. de s̄. ob.

¶ Quid si dñs cui soluēda erat pen 71
sio mortu⁹ est z̄ sic iacēte h̄rditate trā
fuit b̄tēniū vel tr̄tēniū: nūqd̄ possit eij
ci emphiteota R. p̄ p̄dicta q̄ nō

Additio. hoc ip̄m t̄z alb. in. l. 72
uy. §. cetep. ff. d. dā. i. se.
idē bal. i. l. C. eo spe. s̄o i. d. §. nūc t̄z q̄
imo res cadat i p̄missū et si n̄ sit p̄sōa
cui soluat q̄z v̄buit fieri depositio z̄ q̄si

gnatio in forma. l. ij. C. e. z. l. accepta
C. de usuris. z. ita vt trahere ibi Jo. an.
sz dñs laso. d. l. ij. sz priaz op. l. q. ephite
teota n̄ cadat p̄tex. i. l. si p̄dia. ff. de ac.
emp. Tut^o in eei sz ed si nō dñs eēt lap
sū trēntū q̄ pecunia d̄poneret z p̄si
gnaret p̄tex. d. l. y. Sz lapso tpe putat
q̄ emphyteota expelli non possit

73 **Q**uid si emphyteota fuit dēnt^o i car
ceribus z p̄pterea n̄ soluit cāonē: nun
qd si elapsū sit trēntū possit expelli.
Dic q̄ n̄ qz dēt^o i carcerib^o d̄f legitē
spedit: ita q̄ p̄ cessatōes nō possit ex
pelli. Ita notabilr d̄ieriat An. d̄ bu. in
c. significāte de pig. z posito q̄ ip̄o iur
eaderet teneo q̄ saltē d̄beret in effectu
in integrū restitui ex clausula ḡnāl. hec
Jason. in. l. ij. C. e. Finis.

74 **Q**uero qd i minore: an currat sibi
ip̄o si n̄ soluat: qdā dicit q̄ n̄ p̄tex. i. l.
fi. C. i. q. cau. in inte. resti. nō est necesse.

75 **Q**uero: qd recipit emphyteosiz p̄ se z
suis filijs z nepotib^o: si p̄m^o vel scōs
d̄ligit circa ip̄s d̄ctū emphyteosiz n̄ solue
do canonē vl̄ alienādo sine l̄nia d̄nt:
an noceat sequētib^o. R. bar. i. l. eū. q. ff.
d̄ iterd̄. q̄ sic. Sz si alias d̄l̄nq̄ret pp̄
q̄ b̄da publicaret: ista b̄da d̄bet f̄ma
nere ap̄d filios z nepotes: qz n̄ trāseūt
ad eos vt ad h̄f̄des: sz h̄nt iure suo. vt.
l. vt inf̄urād̄i. §. fillberti. ff. d̄ oper. li.

76 **Q**uid si fili^o f̄n̄ctauit hereditatē
p̄f̄ner: an p̄t f̄tinere emphyteosiz. Bar. in
d. §. si libi d̄ic q̄ sic i cā p̄posito. l. q̄n
recipit emphyteosiz p̄ se z suis filijs z ne
potib^o vt d̄ictū ē. Sec^o si poneret et il
lud b̄bū h̄f̄dib^o. nā tūc d̄bet filijs ita
d̄mū si eēt h̄f̄des: qz tūc p̄cessio reg
rit virūq̄. l. q̄ sit fili^o z h̄f̄s: ita d̄icit
tex. i. auc. d̄ n̄ alie. §. emphyteosim. z iō
fenda q̄ trāseūt ad filios: vt filios ita si
si heredes sint: d̄nt v̄ire i h̄f̄ditatē pe
t̄t̄ōe. vt. i. l. itē vidēdū. ff. d̄ pet̄. h̄f̄. z
idē d̄icēdū i emphyteosiz q̄ regreret hoc
s. alit̄quē eē filiū z heredem.

77 **P**ōe: filia ē instituta h̄f̄s i certa re z
ē iusta eē p̄t̄ta: z qd plus d̄ b̄ōis suis
petere n̄ possit. an n̄ obstāte hoc possit
h̄f̄e f̄gressū ad b̄da emphyteoticaria. R.

bar. in: d. §. si libi: q̄ d̄cā f̄ba d̄bent
intelligi q̄ pl^o de b̄ōis suis petet n̄ pos
sit iure hereditario. sz nō d̄z p̄uari eo iu
re: qd h̄z vt filia n̄ vt heres. vt de iure
emphyteotico z p̄f̄onari^o. z posito q̄ p̄f̄
possit filia p̄uare ex d̄isposiūone sua ab
emphyteosiz: n̄ illa f̄ba hoc nō ip̄ortāt. z
p̄ p̄dicta. bar. ibi d̄fert q̄ si ip̄e instituit
n̄l̄iā i certis reb^o: z iussit eē p̄t̄tā z q̄
plus de suis b̄ōis petē n̄ possit p̄dē q̄
res ille sint vltra l̄n̄az mō filia vult do
tē m̄n̄s. an possit. R. se p̄sulumisse q̄ sic
qz b̄da intelligūt d̄ducto ere alieno. p̄
hoc. l. bonoz d̄ p̄. si. z l. s̄signatū eo. si.
mō filia petū d̄otē tāq̄ es alienū. nec
petit de b̄ōis suis: qz illa intelligūt d̄du
cto ere alieno. ita et i p̄cedēti. q. filia petit
emphyteosiz: vt es alienū: n̄ vt de bonis
defuncti hec barro.

Pōe alit̄q̄ accepit f̄dū i emphyteo 78
sz p̄ se suisq̄ filijs: an intelligat de n̄l̄i
bus. R. Spe. vt tenere q̄ sic sed bar. i.
lex facta. §. sigs rogat^o. ff. ad tre. d̄icē
h̄ posse eē f̄dū i emphyteosiz data a puato
Sz i emphyteosiz data ab ecclia credit q̄
n̄ intelligat d̄ naturalib^o aliquo casu
d̄ illis et n̄ cogitauerit ecclia nec p̄sumē
dū ē q̄ cogitauerit pp̄ dignitatē z qz
tales n̄ales n̄ p̄nt h̄ē i sine p̄cō mōtālī
Quero ad q̄ntū tps̄ h̄at d̄ct^o em 79
phyteotice. R. alit̄q̄. h̄bit ad tps̄: puta
ad. x. vel. xx. ānos. in q̄ et succedit h̄f̄s
vsq̄ ad illū tps̄. alit̄q̄ h̄bit i p̄petuū z
tūc n̄ aufert emphyteote nec et h̄f̄dibus
ei^o donec soluerit canonē. possessio t̄n̄
ecclie n̄ p̄t̄ d̄ nouo dari i emphyteosiz
p̄petuo eē d̄ re ec. nō alie. nulli z h̄z gl.
i cle. i. d̄ re ec. nō alie. d̄f̄ p̄petuo f̄m iu
ra cū dat ad. x. ānos vl̄ vltra. nā ad mo
dicū tps̄ dari p̄t qd d̄f̄ ad nouē ānos i
clusiue. si t̄n̄ possessio tps̄ erat p̄us emphy
teotica z puenit libe ad eccliaz bene
poterit in emphyteosim dari etiam per
petuam f̄m quosdam.

Aptio z venditio de nā ē p̄t̄ō
est: q̄ ex q̄ tract^o int̄t^o ē p̄t̄neat
lucrū z p̄r̄iculū rei empte ad empto
rem. sz res tradita n̄ sit inst. eo. ut. §. cū
autem. ff. de pert. e. commo. rei ven. l.

ptorem spectat. C. de ac. emp. l. fructus
 z. l. pe. Alluio autē dicitur incrementum la-
 tens z quicquid agro meo per alluio-
 nez flumen adiecerit: meum est. Secus
 si incrementum est apparens.

3. **¶** Quid si dolus dat causam dicitur. dicitur ut
 dicitur est. s. dolus. h. i. adde. tñ qd not.
 pa. in. c. qz pleriqz de imu. ecc. qz dato
 qz dolus n̄ det causam dicitur: nec incidat i cō-
 tractū. si emptor sciebat res plus vale-
 re z venditor ignorabat. qz in foro aie
 tenet restituere qz plus valebat qz egit
 i iusticiā naturalē decipiēdo proximi
 saltem re ipsa in precio.

4. **¶** Quid autē si uterqz fuit ignorans s
 re ipsa venit deceptio in precio. an su-
 perueniente scia teneatur restituere il-
 lud in quo alius fuit deceptus. pone ex
 emplū. Quidā simplex habet lapides
 preciosum. quem vitreū eē credit. Itē
 ille qui emit sibi credit eē vitreū. qd in
 re. Quidā dicit qz emēs in aliquo n̄
 tenetur ad restitutōz. qz p̄ceptionē hōa
 fide factū talē lapides acquisiuit. Sed
 Pa. credit qz teneat ad restitutionē si
 a p̄cepto emisisset p̄ hō valore. si illum
 sciuisset. Secus si illam rem nō emisisset
 p̄ illo p̄cepto. dz tñ restituere rem si alter
 vellet restituere precia: ex quo non vult
 supplere iustū pretiū. ar. bonū in. fūdo
 ff. de rei ven. z. l. si qz cū alter. ff. de s.
 ob. vbi parificat deceptio re ipsa z ex
 proposito. z p̄pter hoc bar. i. d. l. si quis
 querit. dicitur iustū venditionis dedit res
 pro tanto. z illud quod plus v̄z dedit
 z donauit. An propter hoc cessabit re-
 medium. d. l. si quis. z remedium. l. ij.
 C. de rescin. ven. que loquitur de dece-
 p̄tōe ex proposito. Bar. ff. qz si venditor
 sciebat valorem rei tunc per talia verba
 cessat remedia dictarū legum Sz si hoc
 ignorabat: tñc per talia v̄ba habebat
 animū donandi nisi modicus. vt. l. si li-
 bertus. ff. de oper. lit. z. l. hec adiectio. de
 verbo. signi. Et ideo si q̄ritas est ma-
 gna. apparet qz in hoc cōtractu dona-
 tionis est lesus. z sic habebit remediū
 dictarū legum. Et Bar. dat cautellas
 vt in instrumento dicatur. z illud qd

plus v̄z: siue sit q̄ritas modica siue im-
 modica dedit z donauit zc. vel renūciat
 beneficio. d. l. ij. z similitū quod tan-
 tundem importat.

¶ Sz an remedio. d. l. si quis possit re-
 nunciari. s. exceptioni doli. qui dolus
 est in re ipsa. ff. bar. vbi. s. qz sic nō tñ
 propter hoc putat qz sufficiat simple
 renūciare exceptiōi doli. nisi exprima-
 tur qz renūciat hū beneficio. d. l. si quis vel
 per alia v̄ba q̄ tātūdes ipotent. nā illū
 renūciare est donare. vt in. l. si quis de-
 legauerit. ff. de dona. z sic ad modicas
 q̄ritatem refertur

¶ Additio. Nota ē pro p̄dicto 6
 declaratōe. qz deceptio

re ipsa z proposito egparantur qñ dece-
 ptio re ipsa p̄tingit vltra dimidiā. Se-
 cus autē si cūtra dimidiā iusti p̄cij iter-
 ueniat deceptio tñc tam in foro p̄ntio
 so z ecclesiastico qz in foro anime non
 tenetur restituere qz habuit. Si hō v̄-
 tra dimidiāz tunc in oī foro restituere
 obligatur. Et scdm Pa. in. c. in ciuita-
 te de vsur. iura canonica p̄mittentia de
 ceptionē vsqz ad dimidiā iusti p̄cij de-
 bent intelligi qñ deceptio venit ipsa. se-
 cus vbi dolus dat causam dicitur vel inci-
 dit in dicitur qz tñc dz illud restitui. qz
 non est h̄simile qz ius canonicum in
 stinctu sp̄s sancti p̄ditū vt in. c. si qz
 diacon. l. di. approbet hāc deceptiōē
 dolosaz. Si autē iterueniat deceptio ex
 proposito. si vltra dimidiā tñc in oī foro
 restituere obligat. z sic verificatur qd
 dicitur ē. s. qz deceptio ex proposito z re ip-
 sa p̄ficatur. si vero deceptio ex propo-
 sito sit cūtra dimidiā tunc in foro cō-
 tentioso restituere non obligatur. Se-
 cus vero in foro ecclesiastico z in foro
 aie si sit quid notabile. vide de hoc. j.
 vsura. l. h. xxi.

finis

¶ Et per p̄dicta apparet so. de alia. q. 7
 quam ponit Archi. s. Pone creditori
 meo feci publicam donationem. c. flo-
 renorum. qz nihil inde sperabam habe-
 re vel no incurrerē aliquid dānū virum
 post hanc donationēz possim aliquid
 de bōis ei⁹ inuētis. vel ab alio oblatio

dicat pan. in. c. cum causam de test. qd si taz venditor qd emptor sciebant naturam rei & valorem: tunc nullaz sub est peccatum: licet res sit vendita pro maiori vñ minori pretio. Predicta intellige cessante magna necessitate & non aliter vt dictū est.

¶ **Utrū** qd cōpelli possit ad vendendum rem suam. & fm Da. in. c. i. eo. ti. fm cōmunitorem opt. qd aut qd expofuit rem suam venalem. aut non. Primo casu in hīs que sunt necessaria ad vitam hominis: potest superior statuere iustum pretium naz interest superioris puidere vtilitati subiectorum & respublice. & in istis vñ intelligi. d. c. 4. & iura filia. Et quo iert bal. in. l. i. c. de ept. au. qd cū vita hominis non possit duci sine vestimentis & sine hospitio. qd etiam in domibus aptis ad locandum: & in pannis potest statui certum pretium. Et ita taz dudum actus fuit padue in domibus cōducendis per scholares. Nam quilibet domus apta fuit descripta in certo libro. & descripta pensio annalis. in alijs ho que nō sunt necessaria ad vitam hñ locum. l. dudum. C. de contrahen. emp. & l. nemo exterius. C. de iude. vbi habetur qd nemo pō cōpelli ad vendendum rez suam nec qd pōt apponere pētū rei aliene: sed qd in re sua erit moderator & arbiter. l. i. remandata. C. man. & in. d. l. dudū. Qd est valde notabile. & facit qd in istis locabilis & gēnis & hñdī que nō sunt necessaria ad vitā sed potius ad pōpam & ornamentuz que apreclantur cōter luxa affectionem hominū posfit vnusqz pētum pro suo libito voluntatis apponere. Secdo casu pñcipali. scum qd rem suam non exponit venalem. Et tñc aut subest necessitas & pñt exuberātes cōpelli ad vendendum iusto pretio ea que sunt necessaria ad vitam hominis. & sic seruat tpe carissime: qz tunc oīa victualia dñt esse cōta. Ad hoc tex. cū gl. in. c. sicut hñ. xlvij. vbi pcluditur: qd lz idigē

tib^o agere & blustes ad victualia cōtē cadant cū iplozatoe iudicē vt ppellat. ¶ **Utrū** negociando liceat aliqd carti^o us vendere qd sit emptū. & fm Tho. vbi. 3. nihil phibet lucrum ordinari ad aliquem finem necessariū vel honestum & sic negociatio licita reddetur. sicut cum aliquis lucruz moderatum qd negociando qrit. ordinat ad domus sue sustentationez. vel ad subueniendum indigentibus. aut etiā cō aliqs negociationi intendit pp publicaz vtilitatem. ne. s. res necessarie ad vitaz patrie de finit: & lucrū expetit nō quasi finem: sed quasi stipendium sui laboris. Et sic pōt qd carius vendere qd emit. hoc tamē nō pōt regulariter nisi fuerit mutatu pretiū rōne forme temporis. vel loci. vt notat Pe. de ancha. in. c. i. de vsu. in. vi. Et inter mutationes forme vñ expresse cōprehendit si qd emerit merces in magna qritate. & minutis vendat. Solent enim res in magna qritate cōter meliori foro vendi & pro hoc vñ facere qd dicit Lriso. qd quicūqz rem cōperat. vt integrā & immutatam vendendo lucratur: ille est mercator qd de tēplo dei eijctur. Tñ ad hoc respondet Asten. hñ Alex. anglī. qd facienda est vis in hoc qd dicit rem integrā & immutatā. Loquitur enim de illo qd in negociādo intendit lucrū tanqz finem vltimū & cupit sine labore & solitudine ex avaritia blustias pgregare. vñ predictuz verbi nō habet locū in eo qui negociatur pp ppsam necessitates. vel rei publice vtilitates. vel pñmi pietates nec ēt in eo qui vendit rem imutatā qrituz ad substantiam. mutatam tñ qritum ad locū. qz talis ratiōne laboris & periculi. vel expensaruz famuloruz vel apothecē & huiusmodi licite pōt querere mercedem. Nec etiam habet locum in eo qui in emendo considerat empte res periculum in seruando qz potest deteriorari. vel cremari vel futuro perdi. talis enim potest mercedem querere ratiōne incertitudinis

eventus futuri & susceptionis periculi unde in emendo non est certus: vt in tegrā & immutatam vendendo lucratur. Et plus dicit archi. flo. Pone mercator emit aliqd p. x. & in eadem ciuitate vel domo absq; vlla traiectione mercium vel modica: & sine aliqua melioratione rei empte & huiusmodi: vendit pro. xij. an hoc liceat. & q; sic: dummodo iustum pretium non excedat.

11 **Ad ditione.** Ex predictis habes qd sit ille mercator qui sit eijciendus de templo: q; aut est ille qui emit rem: & immutatam vendere intendit vt indicat carissima aut q; emit in dānum rei publice. sicut ille q; emit totū granum vel cottonū & huiusmodi vt postea vdat suo modo vel tertio q; ponit finem suum in tali mercatione vt dicit Aristen. talis eijciendus est de templo. Nec dicta verba Erisostum dicit intelligi vt tacent. alias omnes mercatores essent in statu dānationis. Est. n. ibi mercator nūq; potest deo placere & ideo nullus xpianus debet esse mercator: aut si voluerit esse proyiciatur de templo. Itē. j. dicit mercator sine mendatio & peritio esse nō potest &c. que si intelligantur vt verba tacent sunt falsa. & ideo intelligenda sunt vt dictum est. Quid. n. si mercator emit petiam panni vt lucratur & eam statim absq; alia traiectione vel mutatione forme loci: vel temporis: vel vendat cum aliquo lucro dicemus ne q; sit eijciendus de templo. Eerte non. habenda. n. est ratio expensarum famulo: um: pensionis apothecae: ac etiam amissionis temporis ipsius mercatoris & aliorum. Et experientia teste videmus hoc fieri p; totum mundum etiam a timoratis mercatoribus.

12 **Item** pone: vis mihi librum vendere pro. x. & ego non intendo emere: nisi prius inueniam qui emit a me pro. xy. & postq; vendidi alteri: emo a te: & do tibi decem: & teneo duos. an possim: & cui teneor. & Archi. flo. & in istum pretium rerum non consistit in

indivisiibile: sed in quadam latitudine vt dictum est ideo si emens librum p decimo eundem vendit pro. xy. iusto tamen precio. vt quotidie contingit nō videtur condemnandus: quin imo si alias non erat empturus. nisi primo certificatus de lucrando: duo fuisset dummodo vt dictum est: iustum pretium non excedat. de industria videtur laudandus.

13 **¶** Pone dediti mihi librum vel vestem vt venderem pro decimo vendidi. pro. xy. an possim tenere illa duo: vel debeam tibi. vel emptori reddere. & qui. s. q; vendenti sufficere debet lucrum quod inde consequitur: puta tantum pro libra. unde iste medius vendens. cum purum ministerium gerat p;mi tradentis qui sibi constituit certam mercedem pro labore suo. quicquid superiendit totum tradere debet primo vendenti. & non ementi. nisi forte plus iusto precio vendidisset: quia tunc restituere tenetur emptori: & non primo venditori.

14 **¶** Utrum venditio reddatur iniusta propter defectum rei vendite: vel etiam propter latentem eius bonitatem. & fm tho. scda sece. q. lxxvij. Circa rem que venditur triplex defectus considerari potest. Primus quidem fm speciem rei viputa si venditur auricalens pro auro. aut vinum mixtum aqua p; puro. Secundus defectus est fm quantitatem ponderis vel mensure. vt si g; viatur scienter deficienti pondere vel mensura. Tertius est ex parte qualitatis: puta si animal infirmum v; datur quasi sanum. In his tribus casibus: si quis venditor scienter offenderit: fraudes committit & illicita est venditio. & ad restitutionem tenetur. Si vero eo ignorante aliquis predictorum defectuum in re vendita fuerit venditor q; dem non peccavit: tamen cum ad e; noticiam pervenerit. tenetur damnum recompensare emptori. Et ex his patet q; illicitum est vendere aurum vel argentum alchimicum pro vero: quis

non est adeo purum sicut verum: nec
 habet omnino easdem proprietates:
 sicut proprietatem letificandi: aut q̄
 valeat contra certas infirmitates & hu-
 iusmodi. Si autem per alchimiaz fe-
 ret verum aurum: non esset illicitum
 vendere pro vero: quia nihil prohibet
 artem vti aliquibus naturalibus cau-
 sis ad producendos naturales & ve-
 ros effectus. vt dicit augu. i. li. de tri.
 Uide de hoc pa. in. c. ex maruz de sor.
 vbi fm oldra. concludit q̄ scientia al-
 chimie non est prohibita & dicit q̄ in
 hoc vna species non transmutatur in
 aliam diuersam. cū omnia metalla pro-
 cedant ex eodem fonte & vno p̄ncipi-
 pio. v3 ex sulphure & argento viuo. s3
 vbi est melior influentia astroz. ibi
 productur metallum p̄ctiosius vnde
 per influentiaz astroz & cū lapidi-
 bus & cū herbis qb̄ insunt multe vir-
 tutes p̄t naturaliter vna species me-
 talli p̄verti in aliam magis p̄ctiosam.

¶ Et circa defectū mensure queritur
 an excusentur tabernarij dantes men-
 suras vini diminutas scil3 vsq; ad col-
 lū dolij vel alterius mēsure cū hoc fit
 de more tabernarioz. & arch. f. dicit
 q̄ nō excusantur: qz emētes decipiun-
 tur: cum intendant recipere plenā mē-
 surā & p̄tra voluntatem ipsorū dimini-
 tur. Nec cōsuetudo excusat que dicen-
 da ē corruptelia nisi hoc faciant. vt ser-
 uent indēnes. vel cum aliquo lucro &
 irationalib3. vt qz alias nō lucraretur
 si plenas mēsuras darent: qz oportet
 p̄ctum augere in quo non inuenirēt
 emptores vel paucos. Sed verte casū:
 quid de mulieribus que fm morē pa-
 trie dant lanam vel linum ad nēdum
 vel fillan. & cōputant filatum ad ratio-
 nem. xij. vnciarū p̄ lb. quando hoc
 scit qui laborat illa filando. si non sol-
 uit de. xij. vncijs nisi pro vna libra. &
 qui. s. q̄ p̄p̄rie hic non est fraus: qz
 non decipitur cum sciat sic debere sol-
 ut. & sic intelligit̄ pactū est a p̄ncipio sibi
 datur opus. Scienti. n. & consentienti
 si sit iniuria. Quis turpis videat mos.

¶ Circa defectū q̄tatis querit quid. ¶
 si quis vendat equum & post paucos
 dies mori. an vendens teneatur resti-
 tuere p̄ctū. & Panoz. in. c. in iustū. de
 rerum permut. post Li. dicit q̄ aut mor-
 bus notus erat vtriq; & non competit
 aliquod remediū qz scienti &c. aut
 vterq; ignorabat. & tunc aut emptor
 non fuisset alias empturus & competit
 actio redhibitoria. Si fo alias emisset
 & tunc competit actio quanti minoris
 non autem ad totū damnum. aut scie-
 bat alter tantum Et si emptor sibi im-
 putetur ratione p̄dicta. Si venditor
 tenetur ad oē interesse quod inde pas-
 sus est emptor. non solum ad p̄ctū vt
 in. l. iulianus. ff. de ac. em. nisi interue-
 nisset pactum. vt non teneretur.

¶ Sed quid si emptor fuit minus di-
 ligens. & Li. q̄ nihilominus tenetur
 venditor. qz licet emptor fuisset in qua-
 dam culpa vel negligentia: tamen ven-
 ditor fuit in dolo: qz nō patefecit vici-
 um: & dolus p̄ponderat culpe. vt in
 l. item si obstetric. ff. ad. l. acqui. Joan.
 an. post alios dicit q̄ si equus vendi-
 tus. j. triduum moritur: & reperitur
 hēre cor marcidū. p̄sumendum est illū
 morbus tempore venditionis habu-
 isse & hoc p̄sumitur ex paruitate ipis.
 De eo aut̄ qui vendit equum p̄ mor-
 bosu & vmbroso. & alijs defectibus. vt
 de. s. arbiter. §. vi.

¶ Quero de q̄one quotidiana. v̄di. ¶
 dī tibi fundū expressis confinibus & o-
 clarata mēsure terre. puta dixi q̄ erat
 duorum modiorum. nūc aut̄ reperitur
 in maiori quantitate an id quod plus
 est cedat venditori vel emptor. oldra.
 p̄cludit q̄ q̄nq; loquēs vti terminis
 denotantibus certū numerū vel men-
 suram & agit ad supplementū q̄n. s. ex
 primit conceptū suū. incipiendo a nu-
 mero vel mensura. q̄nq; vtiur termi-
 nis denotantibus specie seu corpus. licq;
 adijciat certum numerū vel mensurā
 & tunc illud quod est plus cedit ēptori
 qz hoc casu numerus. vel mensura v̄-
 detur adiunctus loco demonstratiōis

conueniunt vt certo p̄cio vendant: vel
 q̄ vnus solus tales merces vendat. *ff. de
 fm. no. pactū illicitū ē. z similiter si
 quis in ciuitate ipetret vt sibi solū ven
 dere liceat: q̄ si q̄s h̄mōi offiū exerce
 at: d̄z fm̄ legem suis bonis expoliari. z
 ex illo p̄petuo d̄nari. Sicut z p̄cedētes
 puniri. i. officiales q̄ p̄dicta p̄cedūt vel
 non puniūt. C. de mono. l. vna vbi a30
 p̄ illā. l. p̄cludit p̄hibitū ē ne q̄s exer
 ceat: monopolis. i. singularē negocia
 tionē quod accidit cum aliqui inter se
 paciscuntur ne aliquē instruant in ar
 te sua nisi filios z nepotes vel cū aliq̄
 modo per pactum id facere nituntur
 nisi soli cōmodum alicuius artis vel
 negotiationis faciant. Dicitur mono
 polium a monos q̄ est vnum z pola
 quod est venditio. vel a monos quod
 est vnus z polis q̄ ē ciuitas. Inde mo
 nopolis id est vnica negotiatio in ciui
 tate z per hoc verita. Ideo monopo
 lus dicitur qui solus vult esse in ciuitate
 v̄ditōr vel emptōr. Prohibet ē illud
 pactū q̄ inter se faciūt vendentes vel
 negotiatores. nisi certo p̄cio vendant
 idē in valuatoribus: si cōueniāt ne al
 ter balneēt. q̄s cū ea mercede quam sta
 tuūt: Idem in locatoribus rerū v̄ ope
 rarū suarū: maxime in scriptoribus si
 paciscuntur: ne opus ab altero inchoa
 tū: alius p̄sumet. Bebet igit̄ ē cuiuslibet
 libera facultas in emendo z vendēdo
 vel locādo z cōducēdo. z circa precia
 z circa mercedem. Sed ne ordīni ciui
 tatis grādia p̄cia licet statuere vel ta
 xare. *ff. ad. l. iul. l. v̄ ano. l. vlt. h̄c a30.*
 P̄dicta t̄si intellige z dictā. l. vnica3
 s3 Inno. i. c. significāte. de p̄sig. q̄si frau
 dulēter hoc faciūt i d̄nāi resp̄ublice.
 Sec̄o ergo si aliqua cōstas p̄ bono pu
 blico ordinaret q̄ vnus solus v̄deret
 panem vel vinū vel sal z huiusmodi:
 z tale lucrū applicaretur cōstati: tunc
 enim sine dubio liceret vt quotidie v̄
 demus fieri in ciuitatibus z alijs lo
 cis. Et hoc no. quia quotidianū. Item
 post q̄s exposuit q̄s fr̄mētū v̄ aliā res
 venalē in foro: potest cōpelli vt ampli*

us illam rem ad domū portare si pos
 sit quousq̄ illā v̄dat. *l. n̄o. la. y. C. de
 iudeis. itē p̄ fertilitate in cōi habēda z
 caristia vitāda potest statui q̄ quilibet
 mercator teneat ire v̄ mittere ad alte
 nas partes ad emendū granū i cōi v̄
 dēdū. z qlibet potest cōpelli ad b̄ ma
 tuare pecuniā. l. vnica. C. vt ne li. i cō
 pera. spe. se. ex. li. x. z ibi glo. Itē potest
 statui ne quis v̄tra indigētā suā emat
 ne alijs res cariores vel in cōmoditatē
 habēdi reddat. l. i. C. de epi. audi.*

¶ Quid de his q̄ quis mō faciūt vt 24
 ānonacari v̄datur puta ipedēdo: v̄
 ipedire faciēdo: vel detinēdo naues. v̄
 nautas ānonam conducētes. dic q̄ te
 nētur ad restitutionē: vt ponāt eā i bo
 no foro: ac si ille naues venisset z gra
 uiter puniūtur. *l. pena. xx. an̄oz. l. y. ff.
 ad. l. iul. de āno. z ēt corporaliter. l. āno
 nam. ff. de extraor. cri. idem in illo qui
 facit munitionē bladoz: vt emēdo oēs
 quātitatē bladoz que inueniri possūt: vt
 cōseruādo z t̄pib̄ min̄ fructuosis ca
 rius vendi possit. d. l. ānonam a rusti
 cis aut blada ad ciuitatē conducētib̄
 bene licet emere in gressō: ad hunc finē
 ne ipsi diu stantes ad vendendū ad m̄
 nutū subducātur ab operibus rustica
 libus. l. y. ff. de nūdi. Et nō solū ē p̄h̄
 bita cōgregatio granū vt postea cari
 v̄dat: s3 ēt v̄ q̄buscūq̄ speciebus v̄ mā
 libus p̄tinētib̄ ad victū vel ad quēcū
 q̄ vsus p̄ ipsos solū v̄dēdīs in caristia
 resp̄ublice. vt. d. l. vnica. Qui ergo dat
 arras i emptōnē oīum aromatū ciuita
 tis: vt ip̄e postea cari v̄dat: cū p̄scue
 rit naues p̄ducētes fore sūmersas d̄f fa
 cere monopolis: zicidit i d̄cās penā. d.
 l. vnice. Et tales t̄pe necessitat̄ z cari
 stie p̄sit cogi vt ēt min̄ iusto p̄cio ven
 dāt. l. y. §. cū in eadē. ff. ad. l. ro. de iac.*

¶ Quid de illis qui nec vendere nec 25
 emere nouerunt: nisi cum mendacijs
 periurij z iuramētis. *ff. fm̄ Ras. quo
 tiens causa decipiendi periurant. vel
 mentūm̄ scienter peccāt mortaliter: z
 tenētur ad restitutionē. l. in q̄stū dece
 perunt proximū. Et dicit gl. Ray. nō*

distinguat vtrū deceperit in modico vñ
in magno. hoc tñ intellige q̄ ad plura
et iuramēta. qz falsum sciēter iuravit.
Quo vero ad mēdacta sine iuramēto
distigue: qz si in modico lesit p̄imum
quē in multo nō lesisset: mortale nō d̄z
iudicari. Si autē i multo p̄imū dāni
fcauit: vel i modico cū prava intētiōe
puta qz ēt in multo lesisset si potuisset
tūc in vtroqz casu mortale est. Si autē
qz ignorāter dicit falsū credēs dicē ve
rū: vel ēt si dicit sciēter. nō intēdēs no
cere p̄rio s̄ se indēnē conseruare: nec
pp hoc rē amplius debito sup̄ēdit: ta
le mēdactū pōt dici veniale et de hōt
iuramentis. vide. j. iurare. §. ij. et. j. mē
dactū. §. iij. et. iij. §. sequentibus.

26 **U**tp liber homo vel p̄p̄ius filius
possit vendi: nō nisi solū q̄ pater p̄t
vendere filiū necessitate famis vrgen
te. l. i. et. ij. C. de ps. qui. si. dis. tra. tñ q̄ si
restituat ēptori p̄ciū siue a filio siue ab
alio q̄cūqz et q̄cūqz ipse in ingenuita
tē p̄ciat. in nullo at alio casu licz patri
filiū vendere. Matri s̄o ēt vrgente ne
cessitate famis: nō licet vendere filium
nec ēt maritus eo cāu pōt v̄dere, vxo
rē. quia vxoꝝ nō ē ita in potestate viri:
sicut fili⁹ in potestate p̄ris. Itē liber ho
mo efficit seru⁹ si patiat se v̄di ad p̄
ciū participandū insti. de iure perso.
§. serui. Addit ēt arch. f. q̄ xp̄iani non
p̄nt redigi i hūilitatem rōne belli vel ēt
capti n̄ possūt licite emi i huos: vel em
pti v̄di: et ab alijs emi. Sed bene infi
delis redigūē in seruitutē: et emi p̄nt et
v̄di capti in bello iusto: q̄ si postea
efficiantur xp̄iani: nō tñ liberāt ex hoc a
seruitute: q̄ntis sit p̄imū hoc facere.

27 **U**tp vasa sacra possint v̄di. R. p̄
pter necessitatē possunt vendi in eadē
forma alteri ecclesie. l. sancimus la. i.
C. de. sa. s̄. ec. s̄. p̄tracta possūt v̄di cui
cūqz. de p̄se. di. i. l.igna. x. q. ij. hoc ius.

A unitas Ecclesie. i. quam emū
tate h̄z ecclesia consecrata. R. s̄m
Ra. habet p̄mo. vt nullus inde p̄vini
extrahatur nisi in casibus quos habes
j. proximo. respōso. item ea que i eccle

sia posita sunt: nec per vim: nec p̄sur
tū sunt auferēda: aliter sacrilegiū com
mittit. xvij. q. iij. q̄s̄qz itē q̄ null⁹ mor
tu⁹ i ecclesia sepeliat nisi ep̄i: abbates:
aut digni p̄sbyteri: aut ēt fideles lai
ci. xij. q. y. nullus. Qd̄ intelligit q̄daz
de laicis q̄ miracula faciūt vel de fide
li in dignitate constituto: sicut comite
et rege s̄m ho. q̄ dicit q̄ sic de facto ser
uatur. l. j. gl. ibi intelligat generaliter de
omni fidei laico. i. de oi xp̄iano. Sed
p̄imū vñ cōsonū textui si enim voluit
ser itelligere d̄ omni xp̄iano. non erat
necessariū exp̄imere ep̄iscopos abbates
et alios. Itē q̄ i seculare h̄itaculū dece
tero nō p̄uertat de cōse. dist. i. l.igna et
extra d̄ re. do. ad h̄ec. itē nec vasa eccle
siastica: nec cortines: nec cetera ornamē
ta debēt pollui contriuis nuptiarū: vñ
alys secularibus v̄tibus. Dicit tñ glo.
Ray. q̄ si legatus apostolice sedis. vel
ep̄s vñ archiep̄s recipere ab ep̄o: vñ mo
nasterio: bñ possit ornari dom⁹ ecclesie
stica in qua recipere cortinis et orna
mētis ecclesie. Itē q̄ n̄ possunt v̄di pp
aliquam necessitatē vt in auctentico
de alie. et emphi. §. et quomā col. ix. itē
q̄ in ea placita secularia non sunt fa
cienda et omnis snia et p̄cessus omnis
iudicis secularis ipso facto corrūit. de
immu. ec. decet li. vi.

En autem in domo ecclesie senten
tie late teneantur. R. Pa. in .c. i. extra
eo. dicit q̄ licet iudex non debeat face
re si tñ facit credo valere p̄cessus: qz cū
dicta constitutio sit penalis: n̄ d̄z extē
di. Et intelligo q̄ i domo ecclesie nō d̄z
iudex secularis ius reddere. quādo pro
pria auctoritate: quasi ex iure publico
eligit ibi mansionem. Secus autē puto
vbi h̄eret illā domum p̄ductam ab ec
clesia vel gratis concessam h̄ec pa.

Quid de cōtractibus iuris in eccle
sia: nunquid valebunt. R. glo. in. d. c.
decet. q̄ nō debēt fieri: et qui faciunt
peccant: tamen contractus tenent. naz
cum tantum p̄cessus et sentētiās iu
dicū tritet: et penalis sit constitutio:
penam non extēdam. Item non fiant

Ibi parlamenta. et glo. ibi dicitur quod hoc est contra vniuersitates. Itaque. quod frequenter faciunt in ecclesijs talia parlamenta itez prohibet ne in ecclesijs et cimiterijs fiat seditiones et clamaciones ipsius vniuersitatum. et quarumlibet societatum contentiones negociationes et precipue nudi dinarum aut forma cuiuscumque tumultus ac strepitus iudiciorum secularium et glo. in verbo secularium dicit ecclesiastica ergo iudicia ibi tractari possunt.

3 **Q**uid autem de vendentibus candidelas in ecclesia Arch. f. dicit quod clerici vel religiosi qui hoc faciunt principaliter ad satisfaciendum deuotioni fidelium: excusari possunt. Si autem ad cupiditatem et lucrum principaliter non videntur posse excusari a lucro eis prohibito totalis negociationis. et precipue in tali loco. Sicut nec sacerdotes veteris testamenti: in his que vendebant in templo. et in casu predicto quantum consilendum sit quod lucrum factum in huiusmodi pauperibus erogetur: non tamen hoc videtur esse de necessitate. et ratio est quia datio et receptio pecunie in huiusmodi. de se non est prohibita. Sed actus negociandi non simpliciter. sed in tali loco tempore persona: vel sine licet aliqui contrarium dicant. Non tamen inuenio aliquos in vltimo doc. solemniter hoc expresse dicentem. scilicet quod de necessitate sit pauperibus dandum.

4 **U**trum ecclesia non consecrata habeat predictas immunitates. R. Pa. in. c. ecclesie. eodem titulo dicit quod sic. de quo vide. s. Absolutio. §. xij. itez dicit de ecclesia interdicta. ut gaudeat privilegio eodem itez de cimiterio. Itez laici in choro esse non debent. tamen Panormi. in. c. i. de vita et honestate clerico: dicit quod hoc non est privilegium clericorum: sed ut presbiteri non impediuntur.

5 **A**n autem privata oratoria gaudeant eadem immunitate. vide. s. absoluto. §. xij.

6 **Q**uid si possessio aliqua. siue: dominus tenebatur albergum facere alieni et ipsa postea peruenit ad ecclesiam. R. h. Host. ecclesia tenebitur. aut rei seruitium exhibe

re aut ipsam possessionem vendere

7 **Q**ue immunitas personarum ecclesie: et quae immunitatem habeant personae ecclesie. videbitur in locis suis.

8 **Q**ue pena violentius immunitatem ecclesie. R. fm. Hof. Qui aliquo modo ecclesias violant. seu personas seu ab ipsis rapiunt violenter. seu usurpant bona ipsarum: sacrilegium committunt. et excommunicandi sunt in certis vero casibus sunt ipso iure: ut in ceteris et effractor ecclesie. ut dictum est. s. absolutio. i. Violator vero ecclesie libertatis excommunicatus est ipso iure.

9 **Q**uoniam autem dicitur fieri libertatem ecclesie dicitur quoties tollit vel minuit libertatem ecclesie et particularis. quoniam valet libertas talis non minus est ecclesie particularis: sed est et generalis aliter. ut in. c. i. eo. ti. li. vi. Et ex hoc patet quod quod turbat iurisdictionem vniuersalem ordinari ecclesiastici turbat libertatem ecclesie et debet facere iniuriam ecclesie vniuersali. et ex his deest dicitur alia quod: que fuit de facto de quodam statuto quo cauebat quod nullus presumeret allegare quod positus presbiter ecclesie non haberet iurisdictionem quasi episcopalem in loco. debet quod est contra libertatem ecclesie. nam per tale statutum violata libertas est diocesis qui in spirituali iurisdictione fundat intentionem de iure communi in tota diocesi. xv. di. periculis. Est et violatio libertatis ecclesiasticae. si laici disponunt auctorizabiliter in aliquo de rebus ecclesie ut in. c. bñ. xvi. di. z. c. ecclesia sancte marie de costis. Et sic prescribitur Lap. de casti.

10 **S**ed quod si ecclesie particulari. vel alicuius spirituali ordini competat aliquod particulare privilegium. et istud violenter. Pone exemplum de privilegio cisterciensis de quo de prescrip. c. ordinem. vñ si aliquis de legatus apostolicus urget cistercienses ad respondendum coram se per rescriptum. non faciens de eorum ordine mentem: an faciat contra libertatem ecclesie. R. quod non. Nam hoc casu oportet quod citatus alleget privilegium suum. forte enim negabit esse cisterciensem. Et ex verum sic intellectum quod tenet docere de his que sunt facti et hoc

nisi sit notorium. de hoc tñ vide. l. ex
empius. in pn. Et ex predictis concludit
q̄ sit contra libertatem ecclesie quicūq̄
violatur privilegium concessum sup ge-
nerali libertate ecclesie. et hoc siue viola-
tur quo ad oēs ecclesias siue clericos
siue quo ad vnā ecclesiam vel clericū: q̄
oēs ecclesie sūt vnā. xxiiij. q. i. loquitur. Se-
cus de libertate particularis ecclesie. i. non
p̄petē generali ecclesie.

Quid sit. i. i. p̄fugiens ad ecclesie
nullus ad ecclesiam p̄fugiens inde p̄-
viz extrahi debet preterq̄ in quibusdā
casibus. p̄io si ille q̄ p̄fugit ad ecclesiam
sit publicus latro. Publicus latro s̄m
Pa. in. c. inter alia. extra eo. dicitur q̄
palam et publice furat. vt sunt isti pir-
rate: vel qui publice stant in stratis: vt
q̄ stant in arce. vel castris et derobant
transētes. Secūdo si sit nocturnus po-
pulator agrorū qui of ille qui obsidet
stratam publicam derobando transē-
ntes. et differt a publico: q̄ iste clan-
destine furatur: et in nocte leges destru-
it dū in se abscondit et tacet et latet: vel
quia preter homicidia et rapinas que
facit in stratis p̄burit et destruit agros
siloꝝ q̄ ei nō seruiunt. isti sūt duo casus
p̄cipue excipiuntur s̄m Jo. an. q̄ de
alijs p̄sumitur q̄ nō infidose hoc fece-
rint hoc est q̄ nō ex p̄posito prius de-
liberato sicut istis p̄sumitur. Et l̄ le-
ges plures personas excipiāt p̄ ius ca-
nonicū in hac p̄te legibus derogatum
est. vt in. d. c. inter alia.

1 Quid si quis in ecclesia commisit male-
ficium: sperans se ab ecclesia defendi q̄
semper p̄sumitur: nisi fr̄ium p̄betur
an debeat per ecclesiam defendi. s̄. pa.
in. c. in unitate extra eo. dicit q̄ nō Et
dicit q̄ ille rex. loquitur de delicto in ec-
clesia commisso. dicitū hō. c. inter alia lo-
quitur generaliter de delicto. extra ec-
clesiam commisso.

2 Quid sit si delinquens in ecclesia
ibi nō deliquit eo aio vt defenderetur
ab ecclesia. nunqd̄ excludetur ab hac
emunitate. s̄. Ho. dicit q̄ p̄sumptio

luris et de iure vt p̄tra delinquentē in ec-
clesia. tñ concludit q̄ si possit p̄stare q̄ si
ex proposito p̄pter inimicitias. sed ver-
bis noniter ortis homicidium ibi com-
miserit: q̄ tunc habebit hanc emuni-
tatem. Et p̄sumitur ille animus ex quo
non habebit cum offenso inimicitias.
Et cum hoc dicto transeunt commu-
niter doctores.

3 Quid si non homicidium vel mem-
brorū mutilationem. Sed alia delicta
in ecclesia quis commisit: nunquid habe-
bit hanc emunitatem. s̄. panor. in. d. c.
in unitatem dicit q̄ in oibus delictis
grauius locū habet. d. c. in unitatem.
puta nō gaudebit emunitate. tum pro-
pter idem tatem rationis. Tuz propter
rationes que ponuntur: que sunt gene-
rales ad oia delicta salteꝝ enormia.

4 Quid si stas extra emunitatē trahit
eū q̄ stat itus p̄ p̄te mactelli: q̄ manet ex-
terius. an dicatur offendere ecclesie im-
unitatem. s̄. Um. in. c. si. e. ti. et sic. Nā
et q̄ traheret clericū sic incideret cano-
nes. secus tñ secundū Hof. si volentem
de loco in unitatis trahat eū ad mor-
tes: vel alias penam corporales cōdem-
nat. Rō q̄ canō solas violentiā p̄dem-
nat. S̄z volenti nō fit iniuria et. pan.

5 Quid si existens in loco immunita-
tis percussat enormiter existentes extra
illum locum. an habeat locum. d. c. si.
s̄. Panor. in. c. fina. dicit se credere q̄
sic quia delictum fuit p̄ncipiātum in
ecclesia. licet alibi p̄sumatum.

6 Donec aliquis cepit aliquem per p̄-
sonam in platea et portauit eum extra
plateam. et ibi percussit eum: an puni-
tur tamq̄ percussus in platea. s̄. bar-
to. in. l. quod ait. ff. de adul. cōcludit q̄
non. et ibi dicit q̄ quādoq̄ inspicitur
incipium quo ad locum: et quo ad tem-
pus: et quādoq̄ inspicitur. finis. nāz
quādo incipit et finis sunt illicita. tñ
inspicim⁹ finis: et hoc fauore rei ne de
vtrōq̄ puniatur. Sed qñ p̄ncipiū est
licitum et habet causam licitam. tñ il-
lud p̄ncipiū inspicimus p̄ hoc fa-
cit optime. i. qui cū mator. ff. de bo. li

Ha praestet immunitatem confugientibus ad eam Panoz. vbi. s. post cy. in c. pnti. C. de his q ad eccle. consu. disti-
guit q aut ille q cofugit ad ecclesiam non est catholicus. z sic non innatur p ecclesiam. vt in. l. i. C. de his qui ad ec. cofu. Aut est catholicus. z tunc aut de-
lit in ecclesia. aut extra. Si in ecclesia tunc non innatur nisi vt. s. dicitur est aut delinquit extra ecclesiam. z tuc. an-
liber vt seruus. Si seruus. aut fugit pp magnam atrocitatez dñi qui ad mor-
tem eius satagit z tunc hz locus insti. de his qui sunt sui vel alie. iur. hoc est q pinguis succurritur seruo q dca-
tur in. d. c. inter alia nō redit dño sicut dicitur in. d. c. inter. Sed ex quo eius sententia est intollerabilis. est cogen-
dus seruum vendere. expedit enim res publice nequis re sua male vtatur. aut fugit pp dñi modicam sententiam z tuc hz locum q dicitur in. d. c. inter. s. q prestita a dño cautione de ipunitate si nō velit exire inuitus extrahitur aut fu-
git sine aliqua dñi sententia: z tuc aut si ne delicto. z idem dicendum vt. s. dicitur est nūc. aut ppter delictum z si modicum deliquit p dominum vt qz forte surripuit vnaq mēsuram vini: vel qd silc. z tuc hz locum q dicitur est aut fugit seruus ppter delictum nō fa-
cile. z tunc aut timet puniri a dño suo aut ab alio. Si timet a dño puniri fiet sibi restitutio pñta cautione de impu-
nitate de qua l. d. c. inter. si vero timet puniri ab alio puta a iudice. z tuc idē dicendum est in eo qd in libero. aut q rñtur de libero homine z tunc aut fu-
git ppter debitum aut ppter delictuz Si ppter debitum aut fugit ppter de-
bitū tributoz aut ppter aliud debituz Si ppter tributum. s. debitum pñci-
pi Pe. vt refert Et. videtur in hoc d-
cere q debitores tributorum nō extra-
hñntur de ecclesia. sed ibi citabuntur. z si defendent se bene quidem alioquin p-
cedet ad missionē in possessionē bo-
noz z ita intelligitur auc. de mē. prin. s. publicoz. colla. ij. qd Pa. placet: qz

nō potuit imperator per sus suum no-
tissimū preiudicare immunitati ecclesie
per canōes cōcesse. aut fugit ppter al-
ud debitū z tuc fm oēs dz extrah: in-
uitus. Si aut liber homo fugit ppter
delictū. dic vt dictū est. s. s. vij.
¶ Quid aut si de facto fugiens ad ec-
clesiam fuit inde p violentiā extractus
Indebite. R. Pa. vbi. s. fm Bar. in. d.
l. pnti putat q de iure petere possit vt
restituatur pristinae libertati: cū ea sit
facto priuat^o hoc aptissime pbat in. c.
miroz. xvij. q. iij. vbi dñr q ecclesia dz
per excoicationem compellere extra-
hentem ad restitutionē ac etiam inter-
dicere: ne a tota domo sua recipiantur
oblationes z hoc pcedit etiaz in extra-
hente seruum nec euitat dominus resti-
tutionē. hz nūc veluprestare iuramentuz
de impunitate. dz. n. in iurte ecclesie sa-
tisfieri. nā iuramentuz dz prestari ante
extrationem z non postea.

¶ Quis aut pvidebit ei de expensis R.
Pa. vbi. s. post archi. z Ugo distin-
guit q aut ille hz pprum: z tuc faciet
sibi expēsas. aut nihil hz. z dz labora-
re z victū māsb^o querere. Aut neutriū
pōr: z tuc ecclesia pvidebit ei tāq pau-
peri. z talis nō solū nō est extrahendus
sed nec molestāndus nec vestis: nec vi-
ctualia denegari. d. l. pnti hāc aut libta-
tē hz pfugies ad ecciaz: z si tm itra ec-
cliaz hz ēi ex. j. xxx. passus. xvij. q. iij. qf
qf z. c. diffiniuit. z si est ecclesia maior ēt
j. xl. passus. xvij. q. iij. sicut atquit^o vt
ad regista natura debitis exeat locis.
ita tm q non accedat ad alias domos
s. extraneus. vt in. d. c. diffiniuit. hoc ve-
ro pñilegium. xxx. passuum non ha-
bent capelle que sunt. j. ambitū muro-
rum in castris vt in. d. c. quisq. Et hoc
ppter paruitatez loci. Passus aut fm
Isidorum: vt dicit glo. in. d. c. sicut est
mensura. v. pedum. pes aut est mensu-
ra. xv. digitorum

¶ An defendatur confugies ad pala-
tium ep̄i. Inno. refert quosdā tenere q
sic. p. d. c. constitutus. z glo. ibi idem
tenet: etiam si domus ep̄i sit extra illos

- passus. qd placet pa. nā videm⁹ i simi
 li q familia epi gaudet privilegio fori.
 ¶ **Q**uid si qd pfugendo ad ecclesiam
 obuiat sacerdoti portanti corp⁹ xpi z
 ei adherat nūqd defendet. R. fm ho.
 sic quis nō sit iure expressum in qlibz
 catholicis s̄ fouere dz Si. n. statua p̄
 secti saluat: multo magis corp⁹ xpi. Nō
 sic tñ saluatur dānatus ad mortē reci-
 piēs corp⁹ xpi: qm̄ thulominus occidit
 lz No. putat rōnabiliter illa die iustici-
 am differēdā rō aut s̄z ho. ē qz fugiēs
 ad eccliaz: ad eā liber venit z iō rōna-
 bile est qd ecclia eū in illa libertate de-
 fendat in qna ipsum inuenit. Corp⁹ at
 xpi datur ducto in carcerē. Iō liberta-
 tem. quā in eo nō inuenit: non defen-
 dit sed eū in captiuitate relinquit.
 ¶ **Q**uid si excoicatus vel hereticus
 ad eccliaz pfugerit nūqd defendet. qdā
 credit qd nō: cū sit extra eccliaz nume-
 ro z merito. Itē qz s̄z Ugo. oēs excoi-
 cati dicūt s̄ catholici. i. heretici. z oēs
 nō excoicati catholici. ix. q. i. c. nos. z
 hoc no. p̄ intellectu qm̄ qd dicatur ca-
 tholic⁹: vt multoties dī in p̄uilegijs or-
 dīnis: qd fratres possint recipere ordi-
 nes a quocūqz ep̄o catholico.
 ¶ **A**n in imminente persecutione hostili:
 homines cū familijs z rebus possint
 se in eccliaz recipere: R. ecclie cū oibus
 ornamentis debent teneri in sede: nec
 debent ibi fieri gūtina: vel hoies tacē
 aut suppellectilia sua mittere nisi pro-
 pter hostiles incurfus. aut incendia re-
 pentina: aut alīs necessitates vrgētes.
 sicut qd necessitate cessante inde res i
 loca sua p̄stina reportētur. extra d̄ cu.
 ench. relinq. di. xlij. c. pe. z vltimo.
 ¶ **A**n in ecclia possint fieri ppugna-
 cula z idē possit pugnari s̄ hostes. R.
 s̄z Rat. n̄ dz ecclia icastellari vel muni-
 ri: ita qd inde fiat guerra: vel recipian-
 tur qd guerram faciunt z precipue pre-
 dones. aliter p̄pter metuz paganorū:
 hereticorū p̄rratarū: seu p̄donum pōt
 muniti: z p̄nt ibi habere recursum nō
 solū clericis: sed etiam laicis z defende-
 re eccliam z q̄i ea sunt. ar. d. capituli

relinquit. xlij. q. vi. si res. z. c. h. q. Itē
 tñ qd cessante necessitate in castellatio
 cesset Sic tñ Host. qd in ista incastella-
 tio dz fieri auctoritate epi.

¶ **A**n aut liceat exigere noua castra. 19
 R. fm Inno. in. c. pisanis. d̄ resti. spo.
 qd sicut nō lz noua castra facere cū al-
 terius iniuria z emulatione. ff. de op.
 pub. l. opus. ita nec in castellare vetera
 vel inhabitata. S̄z Pa. ibi credit dēnā
 Inno. esse intelligēdū in possessore in-
 iusto seu tyrāno. si aut possessor est ius-
 tus. tūc distinguēdū: qz aut vult refice-
 re antiqua edificia vel inhabitare de
 nouo castra inhabitata ad iniuriā vel
 emulationē alterius: z p̄cedit dēnā In-
 qz nō licet vti et re propria ad iniuri-
 as vel emulationem alterius vt alteri
 noceat z sibi si p̄sit. aut hoc si facit ad
 iniuriā alterius: lz ad p̄seruatiōē vel
 augmētū p̄monij vt honoris sui: z
 tūc putat s̄ licere nec posse p̄ alij p̄hi-
 beri: et si aly inferat timor: seu dānus
 ad hoc tex. optimus in. l. in meo. ff. de
 aqua plu. ar. z in. c. cū ecclia vultera
 de elec. z in. c. p̄sulu. de iudets. vbi p̄z
 qd p̄hibitus p̄struere de nouo: nō p̄hi-
 betur reficere antiquū edificium in p̄-
 stinam formā nec hoc casu possit alle-
 gari p̄scriptio etiā si longissimo tpe
 nō refecerit: vel nō inhabitauerit. qz cū
 ille sit actus mere facultatis z nihil po-
 situe actum sit in sui iuris p̄iudiciū
 non currit p̄scriptio. vt in. c. iohanes:
 de cle. coniu.

¶ **A**n ep̄iscopus. Utrū ep̄alis dignitas
 liberet a conditione serui vel
 ascripticia. R. ab vtraqz liberat etiā dī
 gnitas sacerdotalis. di. liij. si seruus iū-
 cta glo. multo fortius a curiali. verūta-
 men nec seruus nec ascripticius: nec cu-
 rialis debent ordinari nisi prius fue-
 rint a serui: vel ascripticia: vel curiali
 absoluti: z ab alijs irregularitatibus
 sint immunes.

¶ **U**trū ep̄iscopus possit dispensare in
 omni crimine vbi expresse a iure non
 prohibetur. Ista questio est quotidia-
 na z dubitabilis propter varietatem

limitans predicta: q̄ ubi canones im-
ponūt legem ipsiſ episcopis: nō dis-
pensat: nisi hoc reperiat̄ cōcessum
Predicta ergo restringūt̄ ad cano-
nes se dirigentes ad subditos

2 **Q**uid autē si alicui datur potestas
dispensandi cū adultero. Item postea
z separat̄ cū incestuoso: an possit dis-
pensare cū adultero z incestuoso. R.
bar. in. l. stipulationē. de verb. obli. de
terminat̄ q̄ s̄m ture rigorem sub sim-
plicib⁹ nō cōtinentur mixta: sed ex be-
nignitate sic. Cū ergo questio nostra
loq̄tur in beneficijs fiet largissima in-
terpretatio. vt. l. h. ff. de cōsti. p̄n. Item
sub simplicibus cōtinentur mixta cū
Utāde cōtrarietatis. vt dicta. l. stipu-
lationū. Item vbi lex hoc exprimeret
Sed extra hos casus dispositio facta
de adultero z incestuoso separat̄ no
porrigitur ad fil iuncta. vt. ff. de adul-
te. l. vim passaz. §. prescriptioe. Idem
z baldus insti. de ac. Et vīde eundez
baldū. in. d. l. omnes populi. vbi dicit̄
q̄ mixtū nō venit appellatioe simpli-
cis. vt stante statuto: q̄ semina cōtra
hat cū cōsensu propinquorum: nō in-
telligitur de heremofrodita.

3 **E**piscopus nō pōt restituere depo-
sitū siue degradatū. sed tm̄ papa. di.
l. c. l. z. ij. naz nec p̄ses prouincie po-
test illum restituere quem damnauit
ff. de questio. l. prima.

4 **E**piscopi z superiores nullam sen-
tentā suspensionis vel interdicti incur-
runt ipso iure: nisi de eis expresse di-
catur. extra de sententia excomunica-
tionis. qz periculosum li. vi.

5 **U**trū liceat episcopo p̄pter aliquā
persecutionē deserere gregem. R. s̄m
tho. vbi subditorū salus exigit p̄sone
pastoris presentia: non p̄ pastor gre-
ges suos deserere: nec p̄pter aliquod
scādalum temporale. nec propter ali-
quod personale periculum imminēs
cum bonus pastor animam suam te-
neatur ponere pro ouibus suis. Si
vero subditorū saluti posset sufficien-
ter in absentia pastoris per alium p̄-

uideri. tunc licitū est pastorī propter
aliquod ecclesie cōmodum vel propter
p̄sone p̄iculum corporaliter gregem
suum deserere. Posset etiaz deserere
plebem propter ipsius maliciam. vt i
c. de nisi cum p̄idem de renun.

Formae sacri eucharistie. R. s̄m doc.
Forma consecrationis panis hec est.
Hoc est enī corpus meū. Coniunctio
autē enī non est de substantia forme
tamē apponit debet s̄m v̄sum ecclesie
qui v̄sus a beato. Petro inicitum sum-
piit. forma autē p̄secrationis sangui-
nis hec est. Hic est enī calix sanguis
mei no. z eterni te. mi. h. q̄ p̄ vobis. z
pro multis ei. in re. pec. Et s̄m R̄ica.
in. iij. dist. vij. q̄busdaz videtur q̄ in
his p̄bis cōstat forma cōsecrationis
vini. Hic est calix sanguinis mei: qz i
lis verbis sufficienter exprimitur trā
substantiatio vini in sanguinem. alijs
autem videtur q̄ cū hec verba sequē-
tia vsqz ibi remissionem peccatorum
includit: non restituunt nouam ora-
tionem sed sunt determinatio p̄dica-
ti: q̄ sunt de essentia forme cōsecratio-
nis vini. Que autem precedunt perti-
nent ad sacramenti v̄sum seu reuerē-
tiam. Ea etiā q̄ sequuntur: ad reuerē-
tiam sacri ordinata sunt

Quid si mutantur iste forme. R. nō
debent mutari: aliter non p̄ficere ēt
si eundem sensum habere videantur.
Similiter nō d̄z aliquid minus: qz si
dicatur. Hoc est meū remanet ideter-
minatū: qd meū sit. Et si dicatur hoc ē
corpus non significat proprium cor-
pus christi

Quid si aliquid addatur quod si-
gnificationez nō mutet nec erroze in-
ducat. Sic q̄ nihilominus sit p̄seca-
tio: vt si dicatur. hoc corpus meuz di-
lectū vel sanctum: amen qui hoc sa-
ceret valde increpatudus ēt

Utrum virtute verborum possit sa-
cerdos quantancūqz materiam conse-
crare. R. s̄m tho. in. ost̄inctione. xi. quā-
titas magna vel parua nihil ad hoc

facti. Sed tamen ipsa forma cū pno
mine demonstratio ostendit q̄ ma
teria cōsecranda d̄z esse coram sacer
dote. vnde sacerdos existēs in domo
sua non posset consecrare panes qui
est in altari: aut etiam in foro: neque
rotū vinum quod est in cellario. Sed
q̄tuncq̄ sit quātitas panis vel vini
que proponitur coram sacerdote: pos
set ab ipso consecrari. Ric. autem hāc
opi nec approbat nec reprobat.

5 **Q**uid si aliquē hostie ex oblitūde
remanēt in altari: aut aliqua pars vi
ni & sacerdos cōfici: nunqd sunt cōse
crate. R. s̄m alex. in libro de missa: q̄
non: quia de eis non intendit: quia in
hoc sacramento sine intentione nihil
agitur etiam si gutta vini adherat
pedi calicis

Qucharistia ij. Quo ad eius ma
teriam. Que sit materia huius sa
cramenti. R. s̄m Ricar. in. iij. disti.
xi. q̄ materia competēs est panis tri
ticeus & vinum vitis quia christus de
tali pane & vino cōfecit & cōficien
dum instituit.

Utrum possit cōfici de ^{pane} facto
de spelta vel farre vel ficali. Quib
usdam vt dicit ricardus videtur q̄
possit cōfici de spelta: quia spelta nō
differt a tritico nisi in accētibus. Alij
autem videtur q̄ non quia ex tritico
nunquam generatur spelta. nisi quā
doque per degeneraciones ppter na
turam terre. Sed si spelta eēt eiusdem
speciei cum tritico posset ex tritico na
sci. Idem dicendum de ficali & farre
q̄ de eis non possit cōfici. lz ex trit
ico aliquando nascatur ficalis per de
generaciones ppter naturam terre ta
men sunt diuersarum specierum. Et
secundum Ric. accipitur hīc triticum
pro frumento dūtaxat.

2 **Q**uid si grana alteri generis ad
mixta sint tritico: Sic secundum do
ctores si tanta ē permixtio: q̄ trahat
ad aliam speciem: vt quando apposi
tum est predominans vel etiā ad spe
ciem mediam: vt quādo est equalis

virtus in vtroque miscibiliū: tunc nō
potest cōfici qz mutata est species pa
nis tritici. Sec^o si nō tāta est additio
quin maneat species panis tritici qz
tunc cōfici potest.

Quid si panis fieret de aq̄ rosacea 3
& hmoi. R. secunduz ric. vbi. s̄. q̄ nō
potest cōfici: sed debet cōfici de aq̄
naturali. Idēz thomas in. iij. Alij au
tem dicunt q̄ potest cōfici: quia aqua
in pane nō remanet sicut videmus de
aqua que apponitur vino. Que in vi
num conuertitur. Et hanc opinionē
tenet Asten. Sed primam opinionē
dicit Thom. esse probabiliozem.

Quid cum hostia consecranda tā 4
din stetit q̄ incipit corrumpi. R. secū
dum Thom. q̄ si sit tanta corruptio:
q̄ species panis non remaneat tunc
non potest ex ea cōfici. Si autem
specie manente si aliqua dispositio ad
corruptionem. potest cōfici. Huius gra
uiter peccet cōficiēs in tali scienter
propter irreuerentiam sacramēt. Et
q̄ species remaneat potest cognosci
ex hoc q̄ continuitas non est soluta.

Utrum cōfici possit i fermentato 5
R. q̄ sic. sed cōfici non debet nisi in
azimo: & qui p̄trāfaceret grauitur pec
caret agens contra statutum & p̄ue
tudinem ecclesie. Addit autem Ibe.
in tertia parte. q. lxxiiij. q̄ quādo
consuetudo cōficiendi i azimo ratio
nabilior sit. Breuis tamen peccaret
cōficiendo in azimo: quasi peruertēs
ecclesie sue ritum.

Utrum vino possit cōfici: dicen 6
dum vt dictum est: tantuz de vino vi
tis & qz in eo christus cōfecit. Et hoc
solum proprie est vinuz: & comunius
etiam in potuz sumitur.

Utrum cōfici possit de aceto & hu 7
tismodi. R. secundum doctores q̄ si
vinum est factum omnino acetuz nō
potest cōfici. quia non est amplius
vinum. Sed si vinum esset in via ace
scendi: Idem est iudicium sicut de pa
ne qui est in via ad corrupciones. pec

eat tamen conficiens propter irreverentiam sacramenti.

8 **U**trum possit confici de agresto. Respondeo q̄ non quia adhuc non habet speciem vini.

9 **U**trum possit confici de musto Respondeo secundum Ricar. q̄ sic. Nā in eo salvatur forma vini. Omnia. n. vina sunt eiusdem speciei: licet varientur q̄dam ad subtilitatem et grossitatem: albedinem et rubedinem.

10 **U**trum aqua debeat apponi vino et in quanta quantitate. R. secundum Ricar. q̄ aqua est vino apponenda non de necessitate sacramenti. Sed de congruitate tamē peccaret qui scilicet enter omitteret aque appositionem. quia ageret contra constitutionem ecclesie. debet autem apponi ideo parū ut in vinum totaliter convertatur. alias non conficeretur ut infra dicitur. Et non debet apponi aqua rosacea vel alia artificialis. Si tamen apponeretur. nihilominus conficeretur. nam ipsa in vinum converteretur sicut aq̄ naturalis.

11 **Q**uid si apponeretur aqua quando vinum adhuc est in dolio. Resp̄ deo non sufficeret: quia hoc non significaret aliquid. Sz oporet ut imminente oblatione apponatur ad sac̄s.

12 **U**trum in terris ubi non est vinū possit confici de aqua rubea in qua locus est pannus vino rubeo intinctus. R. non quia illud est magis aqua rubea: q̄ vinum. unde hoc damnatur de consecratione distinctione secunda cū omne.

13 **U**trum in eucharistia possit aliquis liquor permisceri speciebus vini Respondeo secundum Pe. in. iij. distinctione. xij. Si additur res alterius nature et maioris virtutis. Transmutat speciem vini in se. et si equalis virtutis transmutatur utrumque in naturam tertiam. Et sic utroque modo de sint ibi esse species vini et per consequens sanguinis christi. Si vero si minoris virtutis. transmutatur in mate-

riam speciei vini. verumtamen sub partibus illis ad quas liquor additus penetrat cum non sint ibi accidentia sine subiecto: definit esse sanguis. q̄ si liquor additus sit eiusdem nature. Et maior tunc ad omnes divisiones speciei peruenit et eius continuitatem totaliter solvit. Et sic incipit esse alius liquor et sanguis christi ibi esse definit. Et idem si equalis sit. Si vero sit minor: tunc non peruenit ad omnes divisiones speciei. Sub partibus ergo illis ad quas vinum additum. pervenit definit esse sanguis: cum iam accidentia sint sine subiecto: et continuitas speciei q̄ erat sine subiecto soluta sit. Sub partibus vero illis ad quas non venit. manet christi. sanguis.

Eucharistia: iij. Quo ad ministrum et eius missam. Et querit primo. Utrum sacerdos consecrans semper debeat sumere. Dicit q̄ sic: et solus sacerdos hoc sacramentum conficere potest.

Utrum plures sacerdotes possint simul eandem hostiam consecrare. respondeo Innocen. de offi. to. misse dicens q̄ consueverunt presbyteri et Cardinales circumstare pontificem. Et cū eo pariter celebrare. cumq̄ consummatum est sacramentū de manu eius communionem accipere significantes apostolos. qui cum domino pariter discumbentes: de manu eius eucharistiam acceperunt. Ricar. auem in iij. distinctione. xij. dicit q̄ de lege communis non debet semper eandem hostiam forma consecrationis nisi ab vno sacerdote proferrī: et semel tantum. Ex causa tamen speciali licitus est quandoque eam a pluribus sacerdotibus proferrī. Nec tamen a quolibet. nisi semel tantum. Secundum enim morem quarundam ecclesiarum sacerdotes cum ordinantur episcopo celebrante celebrant. alij vero dicunt ut rectat Ricar. q̄ episcopo celebrante: illa verba non debent dicere intendē consecrandi: sed tū illa

verba materialiter recitare ad repre-
sentandum: quoniam quoniam discipuli a christo potestate
consecrati acceperunt: hanc formam consecra-
di dedit eis. R. autem nulla istarum optime
proba. et tales sacerdotes celebrantes
per Innocentium. intentiones suas dicit referre ad
illud instans in quo episcopus verba
profert consecrationis. siue prius: siue
posteriora verba proferant: et si est una
tamen consecratio.

2 **Quid** vno sacerdote deficiente: mis-
sa debeat per alium suppleri. R. per Thoma.
in tertia parte. q. lxxvij. si sacerdos mor-
te aut infirmitate gravi occupatus: ante
consecrationem corporis christi: non oportet ut per alium
suppleatur. si hoc consecratio corporis an-
te consecrationem sanguinis: vel est consecratio utroque
de missa celebrata per alium expleri

3 **Quid** in sacerdos non recolit se dix-
isse ea que in consecratione dicitur. R. per Thoma.
ubi non debet ex hoc turbari. non enim multa
dicit recolit omnia que dixit. si tamen sacer-
doti presertim probabatur. se aliquid omisisse
si quidem non sunt de necessitate facti non debet
reassumere: sed debet ulterius procedere. si
vero certificet se omisisse aliquid eorum que
sunt de necessitate facti. scilicet formam con-
secrationis: debet resumere ipsam formam. per R.
in tali casu dicat huiusmodi verba consecratio-
nis non absolute: sed cum conditione scilicet
si non est ante facta consecratio. et hoc modo
nulla fit iniuria sacramento.

4 **Quid** si propter frigus vel ex negli-
gentia hostia dilabatur in calcem. R. per Thoma.
ubi. scilicet. quod sola minima pars mittatur in cal-
licem hoc respicit corpus christi mysticum: et
ideo huiusmodi permissio non facit imper-
fectionem sacramenti: ut hoc sit necesse
aliquid iterari.

5 **Quid** si musca vel aranea in calcem
ceciderit vel venenum imixtum fuerit. R.
Thoma. ubi. scilicet. si sacerdos hoc ante con-
secrationem deprehendit: debet calicem ablui et al-
titudinem vini apponi. si hoc aliquid horum post
consecrationem acciderit: debet aial cause cap-
ta et diligenter lauari et aburi: et aburi
in sacrarium mitti quod si venenum ibi
est deprehenderit: nullo modo debet sibi nec
alio dare. ne vitium calicem in mortem fiat

si debet diligenter in vasculo consecrari. et ne
sacramentum remaneat imperfectum debet vinum ap-
poni et sacerdos de novo resumere con-
secrationem sanguinis: et sacramentum perficere: nihil
enim abhominabile occasione huius sacra-
menti debet

Quid agendum si stilla sanguinis ce-
ciderit extra. R. si per negligentiam aliquid de
sanguine ceciderit: si quidem super tabulam
lingua labatur et tabula radatur. si si non
fuerit tabula locum ille radatur et aburi-
ratur et cinis iuxta altare datur: et sa-
cerdos. xl. diebus peniteat. si hoc cecide-
rit super labrum altaris sorbeat sacer-
dos stillam. et tribus diebus peniteat. si hoc
super linteam altaris et ad alium linteam stil-
la puerit quatuor diebus peniteat. si
puerit versus ad tertium. ix. diebus peniteat
si versus ad tertium quartum. xx. diebus peniteat
et abuat tribus vicibus linteamenta. que stil-
la tetigerit: calice supposito. et aqua ablu-
tione iuxta altare datur. de cetero. di. ij.
si per negligentiam. possit tamen sumi a sacerdo-
te nisi per abhominabilem dimitteretur et
ut dicit Thoma. i. lxxij. cautum est ut per illa lin-
tea seu palle per abluitionem abscidatur
et aburatur: et cinis in altari datur

Quid si quis eucharistiam vomerit. R. 7
si sit laicus: et propter ebrietatem vel voracita-
tem vomerit. xl. diebus peniteat. clericus hoc
vel monachus presbyter: seu diaconus. lxx. die-
bus peniteat. episcopus hoc. xc. Si hoc causa infir-
mitatis vomerit. vij. peniteat de consecratione. di.
ij. si quis propter ebrietatem. et debet vomitum crema-
ri: et cineres iuxta altare recodari.

Additio. Sed completa noticia
habenda circa materiam
eucharistie deest quedam addere
in quibus lector multa nova reperit
que non modicam delectationem et affe-
rent primo igitur quod quod potest idonee
susceptum sacramentum eucharistie. R. per.
au. reo. in. lxxij. di. ix. q. ij. quod idoneus susce-
ptor est homo viator: adultus fidelis
mente predictus: seipsum deuotus: appa-
ritione miraculosa non prohibetur: sine
conscientia peccati mortalis legitime conse-
cratus: in quersatione. et non notatur: cor-
pore mundus: a ministro idoneo tpe

debito et recta intentione sumpt^o. vbi
xy. notantur.

9 **P**rimo dicit homo: qz lz angeli
beati mādūcēt xp̄m i sua specie in q̄
tū et vntū in fructūe caritatis p̄fe-
cte et r̄sione manifesta: nō tñ p̄tingit
eis spūalr mādūcare hoc sac̄m qd̄ ē
p̄ fidē credere i xp̄s cū volūate sumē
dī hoc sac̄m. et scias h̄m r̄icar. in. iij.
di. ix. ar. ij. q. ij. q̄ in sūptione huius
sac̄i est quedā mādūcatio carnalis:
qua comestū mādūcatur et in stoma-
cū traicitur: postea digerit et in s̄stā-
tiam mādūcātis p̄uertitur: et sic vere
mādūcat illa species qua realiter p̄t-
net v̄x xp̄i corp^o. Et est alta sac̄alis
mādūcatio q̄ corp^o xp̄i v̄x realiter s̄-
illis speciebus panis p̄tentū sumitur: s̄
sic sūptū corpāl̄ nō masticat: et si spe-
cies sic in ore masticentur q̄ p̄ dige-
stionē sibi factā nō corrūpat in eis for-
ma pp̄ria: s̄ descendat i formā pp̄az
in stomacū: descendit et corpus xp̄i in
stomacū p̄ descensū sp̄s sub q̄ p̄tine-
tur: et tādū ibi manet corp^o xp̄i q̄ d̄tū
in eadez specie forma pp̄ria speciez
saluat̄ si aut̄ sp̄s panis iādū i ore
masticet q̄ p̄ digestionē in ore factā
corrūpatur forma pp̄ria in eis: et nō
descendat in stomacū: tunc nec corp^o
xp̄i descendit in stomacū et sic intelli-
gitur illud d̄ p̄se. di. ij. c. trib^o. cū d̄r. q̄
cū sp̄s d̄tibus atterit: tā cito in ce-
lū rapit̄ corp^o xp̄i. est et tertia mādū-
catio. s̄ spūalis q̄ d̄r mādūcari corpus
misticū: q̄ nihil aliud ē q̄ spūaliter in
corporari corpori misticō p̄ fidē et ca-
ritatē: vel magis incorporari p̄ augmē-
tū fidel̄ et caritatis: que mādūcatio nō
p̄uenit indigne suscipit̄ sac̄m. et
de hac spūalr mādūcatōe intelligit̄
p̄se. di. ii. vt qd̄ paras dentē et vētrez:
crede et manducahit. et gl. sibi dicit ne-
cessitate instāte et nō obest si nō acci-
pit: ex quo p̄ eū nō stat. cū enim nō ac-
cipit mādūcat spūalr. s̄ nō sac̄a-
liter. Adde etiam qd̄ no. Bo. ea. di. q̄
cū corpus xp̄i maneat sub illis specie-
bus q̄ d̄tū illa sp̄s sit habilis ad refe-

ctionē humanā: qz ad hoc est statuta
et ad hoc ordinatur. et hoc h̄eat cū est
extra stomacū et i stomacho: qz ibi re-
fict. et tādū ibi corpus xp̄i moret̄ do-
nec refectionis operatio cōpleat. iō si
qs euomat illas: euomit corp^o xp̄i. et si
sp̄s p̄nt discerni ab alijs debet sumi
cū reuerētia et tremari: et cineres iux-
ta altare recōdi. vt i. c. si p̄ negligētā.
de p̄se. di. ij. si at sp̄s ille trāseāt p̄ sto-
macū idegeste p̄p̄ aliq̄ infirmitatē: tūc
sunt extra p̄petatē refectionis. et iō si
vadit in secessū nō ē ibi corp^o xp̄i. et
h̄ac opt. Bona. dicit probabilem.
Et ex predictis p̄z q̄ brutū nō p̄t io
sumere corpus xp̄i sacramentaliter.
Secūdo inferit q̄ lz mus comedat
illas sp̄s. tñ corpus xp̄i nō trāsit i
eius ventrē: qz vt dictū ē: xp̄s nō ē s̄
illo sac̄o: nisi quatenus est ordinabi-
lis ad vsūz humanū scilicet ad mādū-
cationē. S̄ sicut q̄ cito mus rodit ita
et tā cito inhabile fit et sac̄m eē desinit
Et hec opt. s̄z Bo. ē cōtor et maḡ p̄ia
lz r̄icar. videat tenere h̄tū. Et sic patz
q̄ solis h̄oibus debet dari nō brutis:
vel q̄but̄ q̄ ē angelis qz eēt illusio.
Tertio inferitur q̄ hoc sac̄m p̄t
sumi trip̄r. s̄ spūaliter tñ aliq̄ sacra-
mentāl̄ tñ: aliq̄ sac̄ali et spūalr sumi
Utx xp̄s in hoc sac̄o mādūcatur
v̄t̄r. s̄z ri. i. iij. di. nona. qd̄ digne
suscepti hoc sac̄m xp̄s manducat
v̄t̄r. hec enī manducatio reducit ad
memoriā passionē xp̄i: fidē cōfirmat
sp̄z auget: caritatē inflāmat: dat v̄tā
gr̄e: xp̄o vnit: mādūcantē spūalr iter-
na consolatione reficit. ip̄m roborat:
ad operationē boni sustentat: contra
casum venientē ex pp̄ria infirmitate
munit: contra demonis sp̄sū robo-
rat. remittit ardorē carnalis occupat̄
tē: purgat veniale peccatum et quan-
doq̄ mortale. Et hoc facit mādūcatō
sacramentalis i q̄tū i sacramento ē p̄t^o
operatiua spūalis manducationis in
manducante sufficienter disposito Et
possūt h̄i. xij. effectus significari per
duodecim fruct^o ligni v̄tē. s̄ q̄ habetur

Apoc. vi. Et ad celeriore istoz memo-
ria in tribus p[ro]hib[et] collecti s[un]t. inflammat
memorat: sustinet: roborat: auget: Do-
ctia sp[irit]u purgat: reficit. vita dat: et vnit.
Cōfirmatq[ue] fide: munit: somitēq[ue] re-
mittit. Et ideo licet in alijs sacramētis
et in m[un]datione cōferat grā gratū fa-
ciens nisi sit idispositio ex parte reci-
piētis: precipue t[ame]n in isto dignissimo
sacra cōferit: q[ui] p[ro]tinet totius sanctita-
tis auctorē. et p[ro] hoc excellētissimū ē
oīz alioz sacro[rum]. Et d[icitur] istud sacra-
mētū vnitāte p[er]fectionis q[ui] ad eius in-
tegritatē plura regrūtur. sicut dom[us]
p[er]fecta d[icitur] vna. Nō aut[em] est vni[us] vnitāte
indivisi-bilitatis vel p[er]tinetat[is]. v[er]ū q[ui]
pluraliter d[icitur] p[er]ficiat in nobis q[ui]s. d[icitur]
tua sacra q[ui] cōtinēt intelligitur illa
pluralitas solū material[is]. Et in hoc
sacra x[rist]us idē ē q[ui] de v[ir]gine natus: et
p[ro] nobis passus et sicut ē ibi vere x[rist]us
ita est et ibi sub sua q[ui]ritate. S[ed] non
vntur ea occupādo locū. sicut et n[on] vnt
tur claritate sua illuminādo ac[er]e. Itē
p[otes]t eē simul i plurib[us] locis i q[ui]tū plu-
ra indivisibilia. i. plures panes trāsb[er]a-
tiantur in ip[s]m. itē i qualibet parte ho-
stie ē totus x[rist]us et in minima scz q[ui]ditū
manet sp[irit]us panis aut vini. ista ē v[er]is-
sima snia oīum theologoz in. iij. d[icitur].
x. approbata p[er] eccliam i sequētia cor-
poris x[rist]i vbi d[icitur]. t[ame]n eē sub fragmēto
q[ui]tū toto tegitur. et ex p[ar]tibus p[otes]t qd
dicēdū de reliq[ui]s corporis x[rist]i que. ali-
q[ui] remanent post p[er]fusionē sup pa-
tena: an possint sumi a sacerdote: et di-
cēdū p[er] p[ar]tita q[ui] si i illo fragmēto v[er]-
p[er]icula remanz sp[irit]us panis: tūc nullo
mō p[otes]t sumi: q[ui] ex quo ibi ē sp[irit]us p[er]s
ibi et ē corp[us] x[rist]i. tūc sic: ibi ē corpus
x[rist]i. s[ed] corp[us] x[rist]i ē sumendū a seculo
d[icitur]. de p[er]se. d[icitur]. ij. ligdo. et de cele-
missa. c. ex p[ar]te vbi. ē casus d[icitur]. b. ibi enī
d[icitur] q[ui] nullo mō p[otes]t p[er]fusionē sacerdos
p[otes]t celebrare q[ui] n[on] ē seculo. s[ed] d[icitur]
fieri incōtinēt. Quid ergo faciet sa-
cerdos i b[is] casu. dico q[ui] aut dabit sul-
toni si ē dispositus: aut refuavit vsq[ue] i
castrinū et ip[er]tēt sibi: q[ui] fuit negitgēs

In p[er]gredō an p[er]fusionē. idē dicēdū eē
si sup fuisse hostia integra: q[ui] si an p[er]-
fusionē et s[er]uptionē s[er]uatis vult illas
sumē p[otes]t qdē: s[ed] post s[er]uptionē n[on] decet
qdē sumere corpus x[rist]i: q[ui] p[er]ueret
ordīnē: q[ui] recto ordīe corp[us] x[rist]i: s[ed] su-
mēdū ē an sanguis et nō post. Si t[ame]n
sumeret an p[er]fusionē nō iudicarem
de mortali.

Secundo dicit v[er]ator: q[ui] nulli mortuo
d[icitur] d[icitur] et si petit illud est

Tertio dicit adultus q[ui] s[ed] greci s[ed]
atigius pueris dare. vt de p[er]se. d[icitur]. ij.
parvuli t[ame]n sacra aliter sumere n[on] possūt
q[ui] nō vtūtur sacra: vt sacra s[ed] vt cōi-
cibo p[ro] carētia discretōis

Sed que est etas debita vide. s[ed]. cō. 16
fessio. ij. s[ed]. iij.

Quarto dicit fidelis: q[ui] nulli infide-
li d[icitur] dari imo infidelis p[otes]t sumere sa-
cra aliter: nisi haberet intētionē sumē-
di ip[s]m sacra ecclie: s[ed] t[ame]n non credat

Sed nunq[ui]d catholicis debeat d[icitur]
d[icitur]. R. aureo. vbi. s[ed]. q[ui] nō q[ui] nō sunt
de familia x[rist]i baptismum.

Quinto dicit mēte p[er]dit: v[er]ū d[icitur] mo-
niactis et amētib[us] n[on] d[icitur] dari. d[icitur] hoc d[icitur]
vt. s[ed]. cōicare. s[ed]. xij.

Sexto dicit seculo. nā q[ui]cūq[ue] alq[ui]d
comestibile vel potabile post mediaz
noctem sumpsit: nullo mō p[otes]t cōicare:
sive digesserit sive n[on]. v[er]ū. q[ui]. i. n[on]hil et. d[icitur].
c. ligdo. et. d[icitur]. c. ex p[ar]te. excipit t[ame]n casus
infirmitatis: q[ui] si de eorum p[er]iculo du-
bitat: et p[otes]t cibū sūt cōicādi ne sine v[er]-
tice decedat de p[er]se. d[icitur]. ij. p[er]sbyter

Sed qd si cibus nōdū sit digestus et
nūq[ui]d sacerdos poterit cū bona p[er]scia
celebrare. v[er]ū q[ui] nō. idē si sentit eructa-
tōes. et p[ro] hoc ē gl[os]a d[icitur] q[ui] et si an
mediā noctē cōedisset: et adhuc senti-
ret eructatōes: q[ui] nōdū ē cib[us] digest[us]
et q[ui]ditū sēttet cibū: abstinebit Itē p[er] b[is]
v[er]ū. i. c. si p[er]stiterit. d[icitur] accu. S[ed] his n[on]
obstātib[us] dico q[ui] b[is] nullo iure caveat.
nec ob. p[er]no. d[icitur]. c. si p[er]stiterit. imo. d[icitur] di-
recto sac[ra] p[otes]t opt[er] p[er]na. vt no. pa. ibi de
mēte ho. d[icitur]. n. ibi Pa. vl. loco: q[ui] ne-
q[ue] intrare tabernā: neq[ue] celebrat d[icitur]

et hoc d[icitur] q[ui] p[er]fusionē
et s[er]uptionē s[er]uatis vult illas
sumē p[otes]t qdē: s[ed] post s[er]uptionē n[on] decet
qdē sumere corpus x[rist]i: q[ui] p[er]ueret
ordīnē: q[ui] recto ordīe corp[us] x[rist]i: s[ed] su-
mēdū ē an sanguis et nō post. Si t[ame]n
sumeret an p[er]fusionē nō iudicarem
de mortali.

missionē nō pmissa fuit cā puattōis. s; vera causa fuit qz ebrius celebravit qd psumit qz p totā noctē stetit in potatōe: z mane incōtinētī celebravit z sic psumit n̄ letunus. Dec Pan. ecce casus n̄ iste enim nō puatur bñficio qz celebraverit nō pmissa digestionē vel dormitōe: s; qz erat ebrius. z qz comederat z biberat per totā noctē z sic erat nō letunus. Et no. illud f̄ bñ ebrius plus enim significat q̄ ebrius denotat. s; m̄ archi. i. s. alias ea demū. xxv. di. assiduitatē i ebriādī. qz ea ita disponit vt assidue velit inebriari z sine lucta n̄ sic de ebriō. Pro b̄ et facit. d. c. si cōstitit. ibi d̄ violetta q̄ iporat vt dicitū ē assiduitatē i ebriādī z dicit̄ sacerdos q̄ t̄ die stabat in taberna z iebriabat. Idē dicit ar. ibi de isto f̄bo tracudīa. que pl̄ iporat q̄ tra. tracudīa enim pprie ē nomē vitij siue cris mortāl. ita f̄bo transitoria ē ventale pc̄m si diu f̄bo p̄seueret est mortale. Idē Dug. addit ēē archi. qz ebrietas ē mortale pc̄m: n̄ pp solā iterationē act̄. s; qz n̄ p̄t ēē qz h̄o assidue iebriet̄ qn sciēs z volēs incurrat ebrietatē dūmō multoties explat. Et sic p̄clus qz dormitio nec digestio sūt v̄ necessitate q̄tū ad rōez p̄ceptū: sed de bñ ēē z v̄ h̄oestate. z sic itelligē gl. i. d. c. nihil alias multī sacerdotes et tiorati religiosi peccarēt mortāl: qz multoties tales ex p̄cepto superioris v̄ qz habēt cām itnerādī cogantur celebrare de mane: z tū multoties adhuc sentit̄ eructationes: z esset laqueuz inijcere conscientijs timoratis

22 **Q**uid autem si post pfusionē v̄nti p̄tula hostie adheret palato: nūqd liceat in hoc casu sacerdoti adhuc bibere vinum vel aquā. B̄c qz sic. z toties qz descēdat z tutus est sic facere q̄ apponere d̄gitum.

23 **Q**uid at si postq̄ s̄psit sanguinē remanz p̄tula hostie i calice. B̄c. d; d̄gito ad labiū calicis adducere z sumere z nullo mō appōat vinū an̄ ei s̄psitōez: qz vinū cit̄ descēdit z sic su-

meret si letun̄ s; sco. i. iij. di. viij. Et hoc d̄ez sco. p̄t itelligi qn̄ vinū. d̄scēderet remanēte adhuc p̄tula i calice secus si siml̄ vno icu z p̄tula hostie z vinū d̄scēderet: s; vinū cit̄ d̄scēdat

Octavo d̄c̄ appitōe miraculosa 24 n̄ p̄hibet. nā si apperet i forma pueri vel h̄mōi n̄ d; sumer̄: qz n̄ appet sub sp̄e p̄ueniētī h̄uānt̄ relectōi. dicit̄ t̄n̄ Tho. i. iij. pte. q. lxxxij. qz p̄sulēdū ēēt p̄bytero. qz iterato corp̄ z s̄gūnez d̄ni consecraret z sumeret. si t̄n̄ n̄ saceret n̄ ēē vitupād̄: qz si omnib̄ appareret deberet cū reliq̄s pont

Nono d̄c̄ sine p̄scia pecimortal̄ v̄ b̄ vid. s. cōt̄car. s. iij. adde t̄n̄ s; aureo vbi. s. qz qn̄ qz dolz v̄ pc̄is p̄terit̄ mortāl̄ z h̄z p̄positū n̄ peccādī z duotō nē. ad sac̄z p̄ p̄sumē qn̄ sit i mortāl̄

Utz at̄ p̄byter peccz mortāl̄ d̄ado: s; el̄ quē scit ēē i mortāl̄. d̄c̄ vt. s. cōt̄car. s. ix. no. t̄n̄ p̄ declaratiōe eoz q̄ ibi d̄c̄ cū: qz ibi peccatorū sit maī pc̄m sumere cū pc̄o mortāl̄ qz ifamari: t̄n̄ sacerdos pp̄ b̄ n̄ d; et d̄negat̄ corp̄ x̄pi qz sacerdoti ministrat̄ corp̄ x̄pi peī ē peccat̄ mortāl̄ iuste ifamādo pc̄oē occitū qz qz ille mortāl̄ peccz qz null̄ d; mortale p̄mittē: vt aliū a mortāl̄ libet. pc̄o t̄n̄ occult̄ s; tho. iij. pte. q. lxxx. pot̄ d; eligē ifamari qz idigne ad mēsā x̄pi accedē nec aliq̄cāu d; sacerdos dar̄ pc̄oī hostiā n̄ p̄secratā vt p; i. c. v̄ hoīe. v̄ cele. mi. Ex̄ns t̄n̄ i mortāl̄ n̄ peccat vidēdo corp̄ x̄pi: dūmō cū h̄ūilitate z fuerētia videat. Si t̄n̄ nolet vidē hostiā p̄secratā cū eleuat̄ qz reputat se idignū n̄ peccat. s; n̄ peccaret si tāgeret corp̄ x̄pi ex necessitate puta qz cecidit in terra z h̄mōi

Decio addit legitie p̄fessus. de hoc 26 d̄c̄ vt. s. cōt̄car. s. iij. ad d̄ t̄n̄ qz no. aureo. vbi. s. qz sacerdos pochial̄ qz n̄ h̄z aliū sacerdotē z religiosus i viā cū sc̄to n̄ sacerdote qz p̄nt celebrare cū cōtritōe z cū p̄posito p̄fiteat̄. exq̄ non h̄z cū p̄fiteat̄ hoc t̄n̄ itelligē qn̄ tenet̄ missā celebrat̄: qz ē sacerdos pochial̄ aut qz alr̄ ēēt amissur̄ missā: qz nō est

ntibus z ieiunijs se deuotū bo reddere.
 31 **C** S nūqd vñ rōnabilis cā abstinen-
 di ab h̄ sacro: si dicat se h̄ere odium q̄
 aliq̄. & q̄ nō: nec ēt pp aliud pctm̄
 mortale: q̄ tenet desistere z p̄teri z cō-
 fiteri z cōicare. Aliter nō cōicans saltē
 semel in āno excōicandus est de conse-
 di. ij. sigs intrat z. d. c. onus.

32 **C** Utr̄ liceat quotidie sumere. & scōz
 bo. in. iij. di. xij. q̄ q̄stū ē ex pte sacri cu-
 tus virtus est hoib⁹ salutaris: vtile est
 hoib⁹ ipz̄ q̄tidie sumere. facit. c. si quo-
 tien scōz. de p̄le. di. ij. S̄ ex pte sumē-
 tis in quo regit vt cū magna deuotō-
 ne z reuerētia ad hoc sacm̄ accedat
 aliq̄ expedīt quotidie sumere lauda-
 biliter q̄ q̄tidie se preparatū inuenit.
 Et sic loq̄tur. aug. de p̄le. di. ij. c. nō iste
 Sic viue inquit vt mercaris quotidie
 accipere. S̄ q̄ multoties in pluribus
 hoib⁹ hui⁹ deuotōis impedimēta occur-
 rūt pp dispositionē corpis vel aie: non
 est vtile omnibus ad hoc sacz̄ quoti-
 die accedere: s̄ tūc q̄ se p̄paratū inue-
 nit q̄ maiorē efficacīā recipit hōi vna
 missa cū bona p̄paratione q̄ in mul-
 tis si se nō p̄parat diligēter. Et tō sigs
 cognoscat exp̄imētaliter q̄ ex frequen-
 ti sūptione huius sacri seruoꝝ caritatis
 augeatur in eo: z reuerentia ad sacm̄
 non im̄nuat: quotidie d̄z cōicare vel
 saltē frequēter. Si autē sentiat p̄ multā
 frequentationē q̄ reuerētia minuitur.
 z seruoꝝ nō crescit d̄z interdū abstine-
 re vt preterea cū maiorē reuerētia z de-
 uotione accedat.

33 **C** Utrū qlibet sacerdos teneat⁹ quoti-
 die celebrare. & q̄ si sacerdos ob sus-
 indignitatē z sacramēti reuerentiā ab-
 stineat: nō peccat. puta: q̄ pollut⁹ z hu-
 im̄modi. Si hō. stat p̄ quadā incuria
 z negligentia: ita q̄ ad minus nō cele-
 bret in p̄cipuis festis z maxie in illis
 in q̄bus seculares deuoti solēt cōicare
 peccat qdē: z si nō mortaliter saltem
 multū vt p̄z p. c. dolentes. de cele. m̄.
 vbi tales valde reprehenduntur. Sed
 Ricar. i. iij. dist. xij. z Tho. in. iij. par.
 q. lxxxij. vidēt̄ zcludere q̄ nō excusant

a mortali q̄ sine rōnabili cā in talib⁹
 diebus nō celebrāt. S̄ ista opi. est ni-
 mis dura z nullo iure pbatur. Nec in-
 uenitur aliq̄s tex. in iure canōico q̄ de
 h̄ loquatur nisi. d. c. dolentes. q̄ pot̄
 facit q̄ dictā opi. q̄ pro. nam ibi cōcilii
 um generalē enumerat multos excess⁹
 quos cōmittebat illi clerici z prelati: z
 puta q̄ attēdebāt circa comestationes
 supfluas z fabulationes illicitas. z q̄
 sōno dedūt vix ad diurnū p̄centū auū
 excitabant trāscurredo vndiq̄ cōti-
 nua sincopa matutinū. Itē missaz so-
 lētia vix celebrāt q̄ter i ānos: z q̄ dete-
 rius ē itersse p̄tēuit. h̄ ibi mō p̄dict⁹
 enumeratis cōciltū se restrigit ad vnū
 solū p̄tēs p̄ceptū. s. q̄ diuinū officii
 nocturnū p̄ter z diurnū q̄stū eis vede-
 rit deus studiose celebrēt p̄ter z deu-
 te: quasi exp̄sse innuat q̄ alia superius
 enumerata nō obligēt ad mortale. de
 p̄sum. nōne. z. c. qualis. xv. di. Si enī
 voluisset q̄ supra enumerata vel aliq̄
 illorū fuissent de p̄cepto sine dubio
 de illis fecisset mētionē. preterea nota
 ibi in p̄. z q̄ deterius ē itersse cōtē-
 nunt. Si enī istud ē grauis peccatū
 q̄ solū celebrare q̄ter in āno: z tū istō
 nō p̄putat inter peccata mortalia: mi-
 nus cōputabit celebrare tantū q̄ter in
 āno. nec Tho. nec Ri. dicūt q̄ p̄trafa-
 ciens peccet mortali s̄ sint rep̄hen-
 sibles. z p̄nt timere: ne tāq̄ serui neq̄
 p̄demnētur a dño. Nota ē q̄ vbiq̄q̄
 in iure d̄ q̄ q̄s grauit̄ peccet d̄z in-
 telliḡ de veniali z nō mortali. ista ē sin-
 gular̄ theorica Lapi. ab. i. c. si celebrat
 de cle. ex. m̄. Et rōnē reddit: q̄ pecca-
 ta venialia dicuntur leuia: q̄ ab ap̄o
 noiantur sent̄ z stipula. z p̄ hoc optie
 faciunt. q̄ notant̄ i. d. a. s. ea demū. xv.
 di. hoc idē t̄z No. in sū. ti. d. cle. ex. m̄.
 p̄. mix̄ tū ēt addit q̄ excōicat⁹ minorē
 excōicatione celebrando grauit̄ pec-
 cat. i. mortaliter s̄z eū notā tū irregula-
 ritatis nō incurrit. q̄ exponit: subau-
 di sup cui⁹ dispensatiōe necesse sit re-
 currere ad aplicam sedē. incurrit tū ir-
 regularitatē a q̄ ep̄s p̄t̄ absolueret: vel

salū q̄ aliquos sacerdotes idiotas q̄ in
introitu misse dicūt. In noie pa. z spūs
sancti z ante inceptiōē euangely aliq̄
dicūt. z post sūptionem sacri dicunt.
nūc dimittis. z alias laudes

42 **¶** Quinto sacerdos d̄z h̄ere attentio-
nē ad ea q̄ dicūt. Un̄ B̄to. de ecclesiastica
ierarchia. Ad scissimū estēs sacrificiū
mūdari puenit ab ip̄s vltimis afe fan-
tasinatibus. vñ desperāo se posse h̄ere p̄
babiliter cordis stabilitatē peccat qd̄
accedēdo. si tñ sperat z ex infirmitate
distrahitur: minus peccat

43 **¶** Sexto d̄z h̄ere intentionē celebra-
di: qz intētio ī hoc sacro z alijs est illa
que opatur. si enī diceret s̄ba p̄secratio-
nis sup̄ hostia z vino corā se positis z
nō haberet intētionē p̄secrādi: nihil fa-
ceret. z ex hoc seqtur qz s̄ sacerdos ha-
beret ante se. x. hostias z nō intenderet
p̄secrare nisi vnā determinatam illa so-
la esset p̄secrata. dixi vnā determina-
tam. qz si intenderet p̄secrare vnā solam
z intentio eius esset vaga hoc est qz nō
magis ferretur ad hāc vel illaz. sed ad
vnā in p̄fuso nihil ageret. idem dic si
haberet. xx. hostias ante se z nō inten-
deret cōsecrare nisi. xv. si determinate
feratur ad illas. xv. ille solo essent cōse-
crate. Secus si eius intentio esset vaga
vt dictū est. sed si tamen vult celebrare
accipiat. xij. hostias q̄s intendit p̄se-
care. postea in actu p̄secrationis nō reco-
lit nisi de ea quā t̄z in māu tñ oēs sūt
cōsecrate virtute intentionis virtualis
quā habuit a p̄ncipio s̄m sco. Sed si
credat accipere. x. hostias z accipit. xij.
vel credat accipere vnā hostiā z acci-
pit duas qd̄ dicēdū dic qz si intētio ei⁹
erat quot quot essent oēs cōsecrare: tūc
omnes. erunt cōsecrate. Sed si inten-
tio eius esset sola cōsecrare. x. aut soluz
vnā quā videt tunc alie non essent cō-
secrate. q̄z si sic intenderet esset bestia-
lis. Sed q̄libet sacerdos saltē vna vice
p̄ semper d̄z p̄ponere in aīo: vt quot
quot sint velle cōsecrare z p̄ hoc et p̄z
qd̄ dicēdū de hostijs q̄ p̄ obliuionem
remanēt ī altari. si enī nō intendebat

p̄secrare nō erūt cōsecrate. idem d̄c de
gutta vini q̄ remanet in pede calicis.
totū enī dependet ab intētiōe si sa-
cerdos h̄ns hostiā ī manib⁹ z nō inten-
deret p̄secrare nisi quartā p̄tem hostie
vel medietatē. solū illa p̄s eēt tñ p̄se-
crata. d̄mō intētio ferat sup̄ aliquam
p̄tem deteriate: al̄s sec⁹. vt dictū est z
tāte virtutis ē ista intētio sacerdotis: qz
quocūqz z vbiqz dicat s̄ba p̄se-
cratiois sup̄ mā d̄bita. vt p̄nta hoc ē corp⁹
meū. sup̄ pane trinito cū intētiōe p̄se-
crādi sine ieiun⁹: siue p̄sūs cōsecrat.
qz illa sola s̄ba quo ad cōsecratiōem
panis sufficiunt: qz qd̄ p̄mittatur vel p̄-
ponat h̄z oēs theologos z s̄ctos z ca-
nōistas z sūmistas. l̄z sco. z Landul. i
iij. di. viij. voluerit: qz s̄ sacerdos dicat
illa s̄ba. hoc ē corpus meū sup̄ pane:
tñ nō p̄secrat qz dicēdo hoc est corp⁹
meū. nō refert ad corpus xp̄i z tō l̄z
nō sint alia s̄ba d̄ s̄ba forme q̄s p̄dicta
tñ de necessitate regitur qz exp̄māt al̄
q̄ s̄ba ex qb⁹ p̄fata forma deteriet so-
lūmō ad corp⁹ xp̄i sic fit cū d̄r. fiat dile-
ctissimi d̄ni n̄ri iesu xp̄i. qz p̄die zc. al̄s
nihil fieret s̄m eos. tñ vt dixi. ista opi.
cōter nō tñr qz intētio sacerdotis ē illa
q̄ fert deteriate ad corp⁹ xp̄i. z hoc suf-
ficit. Itē sacerdos nō dicit illa s̄ba ī p̄-
sona sua. l̄z ī p̄sona xp̄i. z sic ergo illa
s̄ba ferunt ad corpus xp̄i

44 **¶** Quid si celebrādo recoleret se co-
medisse vel bibisse. qz in talib⁹ sem-
per accipiedū est qd̄ h̄z m̄n⁹ de picu-
lo. xij. di. nerul. maius autem pericu-
lum est qd̄ est s̄ sacri ecclie perfectio-
nem. qz hoc est sacrilegiū: qz qd̄ est p̄ri-
nens ad q̄litate sumentis. z tō si p̄sby-
ter post consecrationez inceptā memi-
nit se comedisse: nihilominus d̄z p̄fice-
re sacm̄. idēz si meminit se excōicātū
vel in mortali cū contritiōe debita: z
sic nō peccat. sed fructuose sumit. si ve-
ro meminit aī p̄secrationē. Tho. i. iij.
parte. q. lxxxij. z qz tutius est dimitte-
re missā iceptā nisi scādālū grane imi-
neret Bo. s̄t. i. iij. di. xij. z qz sine pec-
cato potest inchoataz p̄ficere cum pro-
k 2

falsiter si desisteret: tñ adhuc dico qd
 det desistere: qz matus peccatū est. q
 cōicac^o sciēter vel nō ieiun^o celebret
 qz pēn qd oritur ex scādalo dicto: qz
 nō pōt esse ibi scādalum graue: qz nō
 pōt eē piculū corporū vel aiay qd at
 sit mai^o pēn p3: qz expresse vterqz sa
 cit p̄ceptū ecclie. vt dictū est nō sic
 aut de scādalo. sec^o tñ esset dicēdū de
 peccatis z alijs que nō hñt spālem p
 hibitionē: sicut ē, furtū: fornicatio blas
 temia z h̄mōi: qz in talib^o vbi iinine
 ret scādalu. tñ p̄tūo sufficeret cū p
 positio p̄tēdi z salua p̄cia celebrare
 v̄ cōicare p̄t dūmō diligēt se p̄pass3.
46 Quid autē d̄ eo q̄ icepta missa h3
 p̄ciaz qz n̄ sit p̄sbyt. R. Bo. vbi. s. q
 añ p̄secratōez d3 d̄mittere missā iñ
 m̄tatē fingēdo aut p̄ciaz deponere.
47 Quid faciet sacerdos si postq̄ in
 cepit missā pp̄dit m̄z eē idebite mi
 nistratā. R. Ri. i. iij. di. xl. q̄ p̄pendat
 hostiā eē idebitā: aut hoc pp̄dit añ
 p̄secratōnē: z tñc d3 accipe hostiā de
 bitā z canonē a capite ichoar. aut p^o
 p̄secratōnē: s3 añ sūptionē. z añ vini
 p̄secratōnē: z tñc d3 accipe aliā hostiā
 z icipe canonē a capite z illā p̄secre
 re z aliā hostiā d3 reuerēter reserua
 ri. aut a clericis sumi: aut a sacerdote
 post corpus z sanguinis sūptionē non
 añ: qz post e^o sūptionē ieiun^o nō eēt
 si aut pp̄dit post sūptionē illius ho
 stie z eē sanguinis: nō d3 illo die aliā
 hostiā p̄secrare: qz ieiun^o nō ē z vt d̄
 p̄se. di. ij. relatū quottēs sacerdos cele
 brat toties p̄cipatōs corporis z san
 guinis xp̄i p̄cipatōe se p̄beat. sed d3
 de sua negligētia penitēre z p̄fiteri. si
 hoc pp̄dit p^o sūptōez hostie: tñ añ sū
 ptionē sāguinis: v̄ aliq̄b^o q̄ sāguinē
 nō d3 sumere: qz ieiun^o nō ē s3 sāguis
 reseruari d3 autaleui ieiunio dari.
48 Alijs autē v̄ p̄tū qz h̄c est casus
 necitatis z i cāu necitat^o nō ieiun^o p̄t
 cōicare. si at pp̄dat i calice n̄ eē m̄ni
 stratā. debitā m̄z. aut hoc pp̄dit añ
 p̄secratōnē panis: aut p^o s3 añ platō
 nez s̄boz: q̄b^o p̄secratū est vinū aut

post platōez eoz: añ tñ corpus sūptio
 nem: aut post oia predicta.

Prio mō d3 m̄strare debitā m̄z z
 incipe canonē a capite si at nō possit
 h̄re debitā m̄m: nō d3 v̄lteri^o p̄cedē
 qz vt d̄ de p̄se. di. ij. p̄tm^o. aut itegra
 sacra p̄cipiant. s. p̄ficiētes ab integrō
 arceantur: qz diuisio vni^o etusdēqz m̄
 nisterij sine grādī sacri legio non po
 test peruenire.

Secdo mō d3 m̄m debitā accipere
 si nō pōt h̄eri alta sublata. s3 nō cre
 do qz debeat canonē a capite reicpe
 qz: taz p̄secratō panis p̄cessit. s3 d3 in
 cipere a s̄bo imediate sequēte sc3. pa
 nis p̄secratōnē. Si aut nō p̄t h̄ri ma
 teria debita nō pp̄ hoc d3 omittet cor
 poris sūptionē: p̄tūo tñ cū. p̄posito
 p̄tendi de sua negligentia.

Tertio mō d3 accipe m̄m debitā
 alta reuerēter in aliquo vase posita^o z
 reicper ab illo loco h̄i mō postq̄ zc:
 z pagare m̄steriū v̄sqz in finē z tutū
 est qz post sūptionē corporis z san
 guinis aliā m̄z sumat añq̄ accipiat
 vinū qd accipit post sāguis sūptōez
Quarto mō d3 accipē debitā m̄z
 z reicpe ab illo s̄bo. sili mō nisi añ
 sumperit aliā indebitā materiam in
 calice ministratam.

Quid autē itelligat canonē. qdaz **49**
 intelligūt qz inchoet canon in offerto
 rio ibi cuz d̄. Suscipe sancte p̄r op̄s
 eterne de^o h̄ac immaculatā hostiā zc. z
 deinceps. alij s̄bo qz canō icipit ibi te
 sgit clemētissime p̄r. z deinceps alij
 s̄bo de q̄b^o ē pa. i. c. cū marthe. de ce
 le. mis. dicūt qz nō q̄qd d̄ in secreto
 missē: d̄ canō: s3 tñ illa s̄ba q̄b^o trā
 substātiatō fit z iō in oib^o p̄dictis ca
 sib^o credo sufficeret inchoare a q̄ p̄t
 die. vel a sili mō maxie vbi t̄merē
 scādalu audiētū pp̄ n̄mā morā. vbi
 aut sacerdos om̄sisset ponere aquā
 in vino si aduertat añ p̄secratōnē ho
 stie d3 eā apponere: s3 credo qz in isto
 cāu si sit necesse reterat aliq̄s orōnes
Quid faciet sacerdos si qñ habet **50**
 aquā in ore añq̄ deglutiat: aduertit

buar: vel q̄ certo modo ad capitulum
vocat: sup̄ h̄mōi p̄nt̄ fm̄ glo. in. c. ij.
de s̄. sig. li. vi. statuere sine l̄nia ep̄i.

4 **C**um aut̄ capellani aliaz eccliaz pos-
sint statuere cū p̄ se sū plati sui si n̄ ep̄o
Pa. in. c. cū oēs de p̄sti. dicit q̄ i ardu-
is z magnis n̄ p̄nt̄ sec̄ ergo i paruis.

5 **Q**uis aut̄ possit excōdicare. R. gl. in
c. cū in. cūctis. de elec. dicit q̄ oēs pla-
ti et̄ citra ep̄m p̄nt̄ excōdicare: sine t̄n̄ so-
l̄nitatē s̄ q̄. xi. q. ij. debēt Et intelligit
Pa. de platis h̄ntibus s̄ditos actu. vt
in. c. cū ab eccliaz. de offi. or. z no. ex di-
ctis doctor̄ i. d. c. cū ab eccliarū. z i. c.
decernim̄. de iudi. q̄ plati sumit̄ tri-
pliciter. nā p̄pe d̄r̄ platus q̄ h̄ iurisdī-
tionē ordinariā. secūdo sumit̄ large: z
sic h̄ns curā aiāz d̄r̄ plati. vt i. d. c. cū
ab eccliaz Tertio mō magis large. z
tūc appellatōe plator̄ venit̄ aly h̄n-
tes progiatūā aliq̄ sine iurisdīctōe: vt
pleban̄: decan̄: archip̄sbyter z p̄siles
Itē eodē mō diffinitores capli genera-
lis z p̄uincialis z discreti dicunt̄ pla-
ti. Itē et̄ nō sacerdos p̄t̄ excōdicare z
absoluere quo ad for̄ p̄tentiosuz: s̄ in
foro p̄ntati solus sacerdos: s̄ ad pote-
statē excōdicandī regit̄ iurisdīctio ecclē-
siastica ordinariā vel delegata.

6 **C**um aut̄ sacerdos pochyales possint
excōdicare dic̄ q̄ nō nisi vbi esset p̄sue-
tudo q̄ et̄ tribuit iurisdīctionem.

7 **C**um aut̄ archidiacon̄ possit excōdica-
re. R. Pa. i. d. c. cū incūctis. dicit q̄ de
iure cōi archidiaconus nō h̄z curā aiā
rū: nec h̄z curā i foro p̄tentioso nec p̄nia
li. t̄n̄ s̄z p̄suetudinē diuersor̄ locor̄ ali-
q̄ h̄z pochyā distinctā in q̄ exercet cu-
rā aiāz. Itē ingrit̄ z visitat totā dioce-
s̄z loco ep̄i. ex istis cāis merito excōdicat
hec pa. i alijs ergo sec̄ v̄r̄ dicendum.

8 **U**trū excōdicatio lata ab alieno ep̄o
possit rata haberi a p̄prio: dic̄ q̄ non
fm̄ Inno. in. c. p̄uidentia de offi. dele.
sed pone q̄ sit lata in territorio p̄p̄ri
ep̄iscopi: z noie ipsius dic̄ q̄ non p̄t̄
rata haberi ex quo ab initio fuit nulla
q̄ q̄ nō est: nō p̄t̄ ratificari: q̄ de na-
tura excōdicationis est: vt statim liget

vel q̄ sit nulla: vt notat Pa. in. c. pa-
storalis de a p̄pel. Itē alia rōne q̄ q̄-
nis nō possim h̄ere ratū q̄ nō est ge-
stū noie meo: p̄ regulā ratū de reg. iur.
li. vi. t̄n̄ nō omne q̄ ē gestū noie meo
possim h̄ere ratū p̄ hoc notabilis theo-
rica Innocē. vt recitat Pa. in. d. c. p̄u-
dentia. q̄ vbi cūq̄ actus ē nullus ex de-
fectu solēnitatis z suppletio nō depen-
det a vōlūtate mea: nō possim tunc ha-
bere ratū q̄ ē gestū noie meo: q̄ act⁹
est null⁹ ex scō nō op̄edente a mea p̄tā-
te Secus autem vbi suppletio solēnti-
tatis depēdet a p̄tate volentis ratifica-
re sniam nullā. exemplū in papa. nam
ipse p̄t̄ ratificare sniam nullā: q̄ non
subijc̄t dispōnt̄ iuris cōis: ita t̄n̄: vt q̄
dam dicunt: vt talis snia valeat: vt ex
nūc z nō vt ex t̄nc. Si scō actus ē nul-
lus ex defectu p̄sentis. tūc quod est ge-
stus noie meo possim ratificare p̄ nouū
consensum. p̄ hoc tex. in. c. cū nos de
his que fi. a p̄. imo quod non est gestū
nomine meo possim per nouum con-
sensum ratificare: pro hoc glo. in. c. cū
ad sedem. de resti. spo. Et ad materias
ratihabitōis vide pano. in. c. i. de cō-
uer. infi. vbi dicit q̄ ratihabitio retro-
trahit̄ z fictione iuris. ad hoc vt fictio
procedat regetur q̄ ambo duo extre-
ma sint habilia ad illum actum perpe-
trandum. s̄. tēpus in quo act⁹ fuit ge-
stus z tēpus ratihabitōis. Si. n. deficit
alterū istorū nō p̄cedit fictio: q̄ si can-
satur super impossibili. P̄de exemplū.
Quidā interficit hōiem nomine infā-
tis: demum infans maior factus habet
ratum. certe hec ratihabitio non tra-
hitur retro: quia impossibile erat nul-
lū infāntē tūc tēporis mandare delctū
Ergo non potest retrahī. cum non
debeat plus posse fictio q̄ veritas. z
istud appellatur extremum ad quod.
Pone exemplum in extremo a quo.
Dabam terminum ad certum quid
agendum. amicus meus nomine meo
illud egit. Ego post terminum habui
ratum nūquid sufficiat. dic̄ q̄ non: cū
post terminū non potuissim ego vere

facere ergo nec fide. **I**o ad hoc ut possum raturum h're qd est gestu noie meo regitur q' illo tpe ego potuisset facere he: quo fuit gestu ad hoc vide qd notat Be. in. c. cu' qd de sen. ex. li. vi. q' no' sufficit ad hoc ut qd ceseatur p' messe maleficiu' habeat ratu' qd e' gestu noie suo qn' regit maleficiu' z p' prius tractatu' p' hoc allegat gl. z ibi p' Jo. Jan. in. d. c. i. pone exemplum. Quis noie mulieris machinat' est in morte viri sui z mulier ratu' habuit: n' qd potuit p' here m'rimoniu' cu' illo q' machinat' est Blo. ibi v' dicere q' sic i' Pa. q' lex no' solu' regit malef. d' e' p' prius tractatu'. **I**o q'uis sit noie mulieris: tñ habedo ratu' no' nsetur p' misse homicidii quo ad ip' die duz matrimoniu'. **S**ec' qn' lex requirit solu' factu'. Et tñc rati habitio faceret icur rere pena' ipsum retificantem

Excoicatio. i. **E**ditio qd fit. s. fm pa. ex eo sup' s'ca. q' excoicatio est censura a canone vel a iudice ecclesiastico prolata priuans co'one sacroz z qn'q' hominu' z sic fm ma'm n'ram due sūt spēs excoicationis. i. maior: z illa priuat participatioe sacramentoz z co'one ho'ium. Quidā est minor: z illa priuat p'icipatione sacramentoz: no' autē co'one fidelu'. vt in. c. h. de cle. ex. m'. Itē minor excoicatō fert' qn'q' a iur. qn' qd pōt fieri ab hose: s'z nūc no' sit i' vsu. Itē excoicationū alia est iuris. i. quam qd icurrit ipso iure delicto co'misso: vt si qd inciat manus violentas in clerici. xvij. q. iij. sigs alia est iudicis: i. q' irrogatur a iudice p'tate hñte p' pcessu' iudicariu' extra. e. nup.

Additio. Que aut' sit d'ra inter excoicationem maiorē z anathema. B'ic q' de hoc inueniuntur multi tex. q' vñr p'rij. z doc. in hoc multu' variant vt p'z in. c. cum non ab hoie. de iudi. Itē de hoc habes tex. in c. engeltrudā. ij. q. iij. z in. c. visis. xvi. q. ij. z in. cle. sigs suadere. de penis tñ p' p'cordia dicēdu' q' excoicatio maior z anathema realiter sunt idem nā fm

deruatores anathema d' ab ana qd e' sursum: z techa: qd est figura quedā ad formā l're: q' olim ip'imebatur i' frontibus damnatoz. d' ergo anathema qn' anathema. i. supna maledictio. cu' ergo excoicat' maior sit maledict' ad deo hinc e' q' excoicat' maior est anathematizatus. Et p' clariori itelligentia d' cen. q' anathema sumitur duplr. P'imo large. S'cdo stricte z p'prie. P'imo mō excoicatio maior est anathema de quo hēs tex. in. d. c. engeltrudā. vbi d' q' anatematizati illi itelligendi sunt q' non solu' a p'cept. de sacroz: s'z e' a co'one ho'ium sūt sepati z sic clare hēs ex hoc tex. q' excoicat' maior est anathematizatus: q' excoicatio maior causat illos duos effect' itez hēs aliu' tex. i. d. c. sigs in p'n. ibi anathematis mucrode p' cullus. z tñ claz est q' ille tex. loq' de excoicatione maior simpliciter: z no' cum illa solēnitate q' habetur i. c. dñt. xi. q. iij. S'cdo anathema sumitur p'prie z stricte: z sic accipit' p' illa excoicatione: q' fit cu' dicta solēnitate. c. dñt. z ita. itel lige. d. c. visis. vbi d' q' anathema est mucro ep'alis: qn' tñ ep' dñt eā p'ferre nec credas q' sit maioris potētie: q' sit excoicatio sine solēnitate. s'z fit ad maiores terrores: z vt. cu' maior difficultate obtineat absolutōez finis.

In qd' casib' incidit qd excoicatio nē maiorē ipso scō. s. i. multis casibus. Multos habes. s. absolutio. i. z. ij. sunt z alij casus in quibus p'hitur ipsa maior excoicatio.

Prima. Excoicatione maior excoicat' cu' qd incidit i' heresim taz dānatā. xxliij. q. i. c. i. z. ij. Et gl. ibi i' sumario dicit siue veteres: siue nouā seq'tur heresiz est excoicat'. Itē credēs: receptatoz v' fautor hēticoz e' de her. excoicam'. z h' casus hodie papalis p' pcessu' curie. z itellige p'dicta s'z gl. singularē in cle. i. de here. et si sit oio occultus. z facit regulā q' ecclia ligat crimē oio occultu' quo ad penal excoicationis z suspēisionis. Et nota illud verbū oino. qd denotat solū actu inte-

riore et non aliquid signum extertus. Et hoc vide diffuisse. s. absolutio. l. 9. xxix.

I Qui autem dicantur credentes hereticorum. s. d. an. q. qdā sunt credentes hereticos esse bonos: et istis non imponit peccata hereticorum. qdā sunt credentes hereticorum erroribus: et tales sunt heretici. De. autem de El necha. in. c. g. cū. p. de heret. li. vi. dicit q. credentes dicit q. se dicit credere eorum erroribus. de pe. dist. i. pōt. Itē q. in orationibus sequitur eorum ritum et cōtionē ab hereticis recipiunt: vel filia que ad eorum ritum pertinet et id tales dicuntur credentes: q. presumitur affectus ad eos esse quorum opera sequitur. defensores autem sunt q. personam defendunt: ut ad vocati prestando patrocinium: vel tabeliones faciendo infra: vel iuvando in cā. q. autem non personam sed heresim defendit: heresiarca est receptor: s. non sunt q. in domo vel in terra sua eos recipiunt: semel vel pluries: publice vel private. fautores sunt: q. aliqui fauēt factominuendo alimoniam vel huiusmodi. aliqui s. bo. ut dicitur. isti sunt boni homines: et iniuste agitur contra eos. itē omissione: q. nō p. tate fungitur in capiēdo et alio nō fauēt inquisitoribus sicut debet oēs isti sunt excoicati ipso facto: Itē q. in p. tate existēs omittit facere qd. d. s. nihil exteri agat excoicationē incurrit: q. ad idē iudiciū pertinet habitus et priuatio.

Secunda. Quicquid hereticos credentes receptatores: vel fautores eorum scierit presumpserit ecclesiastice tradere sepulture vsq. ad satisfactionē idoneā: excoicationis sine se non erit subiacere: nec absolutionis beneficium mereat: nisi propriis manibus extumulet publice et p. ficiat huiusmodi corpora danatorum: et locus ille perpetua careat sepultura ex de heret. c. quicquid li. vi.

Tertia. Rectores impedientes vel iniuantes episcopos et inquisitores inquisitione hereticorum et credentium eis et fautorum et receptorum: sunt excoicati extra eo. ut inquisitionis. li. vi. et q. pape non reseruat absolutio ordinarius poterit absolvere. No. fin pe.

de anc. sup. cle. de usu. ex graui q. actus fenerandi non sapit heresim: nec pertinet ad inquisitores: et tñ p. naciter asserere hoc non esse peccatum: est hereticum rōnem collige ex glo. ibi. Ex quo collige de cōtionē huius. q. q. d. in publicis predicationibus predicatio et p. citando turbā et seditionē s. clerus: asseruit q. laici non tenebant soluere decimas: nec eis cōfiteri nec oblationes dare: et q. peccabāt p. risti faciēdo cum essent oēs clerici mali et de eccl. ijs remouendi. q. rebatur an ista et plura alia essent heretica: et p. cedi possit s. eū tanq. hereticum: et firmatū fuit p. oēs theo. et do. viri: s. q. iuris ibi exites q. sic: q. sapiebat heresim et p. naciter tenebat diuersas et friuolas op. iniones reprobatas p. sacros canones. Et paul. clarus loquens dicit hereticus est: non solū qui male sentit de articulis fidei et sacramentis ecclie. sed etiam q. falsam et extortam expositionē in scripturis diuinis ponit s. id qd. tenet ecclia. Et q. s. nō nulli casus: in quibus probabiliter dubitatur vtrū in isto vel in illo casu sit usura: non esset hereticus qui teneret op. inionem et forte non verā. Iudei autē quibus affirmant usurā non esset peccatum non pōt dicitur hereticus: nec taliter contra eos p. cedi potest: q. in eis non cadit heresia. Et cū non sint de gremio ecclie diuisione ab ea facere non p. nit. Si tñ errores suum dogmatizarent: et si non ut hereticos: tñ p. alios modos possent per eccliam puniri: sicut et in alijs casibus q. offendunt fidem. No. et s. m. Paul. in. d. cle. ex graui. q. dicere pertinaciter usurā esse peccatum: sed facta restitutione non esse p. nitendū: sicut qui est obligatus ex contractu licito: est hereticus ista est episcopalis.

Quarta. Bomini t. pales qui cognoscunt de officio inquisitionis: aut captos liberarent: excoicati sunt extra eo: ut inquisitionis. li. vi. et hoc intellige: siue principaliter: siue incidenter cognoscāt pura: q. de causa p. ncipali cognoscētēs. facti sunt capti heretici. s.

etiam incidenter: puta: qz fecerāt eū co-
piā de causa. Sed incidenter de
hoc ingierūt. Itē no. qz dātes auxili-
um p̄siliū vel fauorē eis sūt excōicati
si scēnter hoc faciunt: z ordinari^o ab
soluere poterit oēs.

Quinta. Inquisitores: z ipsorum
seu ep̄orum vel canon-
corū sede vacante sup hoc deputati cō-
missarij: si sub pretextu officij inquisi-
tionis qbusvis modis illicitis ab ali-
quibus pecuniā extorquēt: aut scien-
ter attentant ecclesiarū bona ob cler-
icorū delictū p̄dicti occasione officij fi-
sco ecclie applicare sūt excōicati. z ab-
soluti nō p̄nt preterq̄ in mortis articu-
lo donec illis a qbus extorsertint: ple-
ne satisfecerint d̄ extortis z nullis p̄-
uilegijs pactis: aut remissionibus su-
per h̄ ualituris. vt in cle. nolētes. e. ti.
z Jo. an. sup̄ h̄o ecclie dicit mltom-
nue sibi ip̄is: vl̄ officialib^o: vel fisco
seculari cui applicata sunt ip̄so iure
bona laicorū dānatorū de heresi.

Sexta. est de quadam excōicatio-
ne q̄ ponitur. in. c. i. de sc̄i-
smat. Et ibi Pa. dicit qz in tribus ca-
sibus quis incurrit illam excōicatio-
nē: z est ep̄alis. Primus qn̄ qz em̄t
rem ecclesiasticam: vel aliter acquirit
a sc̄ismatico. z sic no. casum in quo
em̄ens rē ecclesiasticam est ip̄so facto
excōicatus. als̄ aut regulariter etiam
occupās rē ecclesiasticam nō est excōi-
cat^o: s̄ excōicatus. vt in. e. p̄questus.
de so. p̄pe. Secus qn̄ qz b̄n̄ factum a
sc̄ismatico Tertius qn̄ qz inuit̄ ordi-
nationē facte p̄ eū. z no. s̄z h̄o. illos eē
sc̄ismaticos tm̄: qz se extolūt q̄ roma-
nā eccliaz z ab illa se sepant. z isti sūt
excōicati cū adherētib^o. z dicūt tales
heretici. Illi h̄o. qz uolūt p̄tra ep̄m̄ ali-
quē insurgeres: z ep̄atum suū tollere z
clericos suos facere excōicandi sunt.
Itē no. qz sc̄ismatici put̄ in. d. c. i. sunt
illi qz sūt diuisi ab unitate ecclie z q̄co-
nant sibi ep̄os p̄byteros z p̄stitucio-
nes facere. vj. q. i. nouatianus.

2 Sed nūqd̄ oēs tales sunt heretici.

No. s̄z qz nō b̄n̄mō recognoscant ro-
manā ecclia: z tūc n̄ sūt ab unitate di-
uisi. vñ duo s̄z p̄tendāt se eē p̄tiffices
romanos: nō p̄ hoc heretici sunt: qz
credūt vnā ecclia licz qlibet credat se
etius sp̄solum eē. s̄z sigs se papa p̄tēde-
ret: qz crederet eccliaz duos posse h̄re
p̄tiffices. esset heretic^o: qz crederet du-
as ecclias: z exp̄dicitis p̄z qz greci huc
usq̄ fuerunt excōicati: qz fuerāt diuisi
ab eo qd̄ ecclesia p̄ articulis fidei de-
terminauit.

Septima Qui asserit p̄tuma-
ter romanā eccliaz si
esse caput ecclesiarū: z nō posse p̄de-
re canones: z et̄ et̄ tāq̄ capiti nō esse
obediēdū: excōicatus est. xix. di. nulli z
ista est ep̄alis. z no. qz illud. c. logē. de
p̄p̄tib^o canonū z trāsgressorib^o. z s̄z
vgo. ibidē dupl̄r d̄ qz p̄tēptor cano-
nū vno mō qz apostolicā sedē p̄tuma-
cter negat eē caput eccliaz z h̄re p̄tā-
tē p̄dēdi canones z decreta: z statuta
et̄ nō eē obseruāda: z tal̄ e excōicatus z
h̄etic^o z sc̄ismatic^o: z sic intelligit dem̄
capit̄ nullū. z e canō late snie. idē d̄
cūt ino. io. an. z h̄o. sc̄do mō d̄ qz p̄tē-
ptor: z trāsgressor canonū: qz ip̄a mada-
ta canonū nō seruat: q̄uis credat z di-
cat esse seruāda: z h̄ic nō est sc̄ismatic-
cus p̄p̄rie nec excōicatus. z sic de h̄o
intelligēdo est canon ferende sententie

Octaua. excōicati sūt oēs viola-
tores ecclesiastice liberta-
tis. Et presertim qui q̄ sacrorū cano-
nū instituta ecclie z ecclesiasticis per-
sonis sine lnia sp̄ali romani pontifi-
cis collectas vel alia onera: aut quōs
grauamina realia: vel personalia im-
ponunt: aut exigunt: aut exigi faciunt
vel procurant: z est hodie papalis per
processum curie.

Quero nūqd̄ clerici teneantur ad
aliqua onera: D̄c qz p̄sone ecclesiastice
nō debēt grauari angarijs: vl̄ panga-
rijs: puta ad fossata faciēda z h̄mōl
vt in. c. nō minus. de imu. ec. nec ad
collectas: vel tales siue exactiones
quascūq̄: vt in. c. aduersus. de imu.

etiam p̄
p̄sone ecclie
vel in
de imu. ec.
C. s̄z d̄
meantur
bos eto
tarie. s̄z
multa p̄
bant om̄
bile: z sic
bos tota
erat p̄p̄rie
the d̄c p̄p̄
tur h̄o cano-
nus s̄z im-
pona n̄ teni
p̄t d̄c qz h̄
d̄uocū n̄ sūt
ex̄p̄tione
ad eccliaz
z hanc opt
post arce.
4 Additi
p̄sone. r̄t̄ncp
p̄clit̄ ex. c. n̄
qz quodam d̄
dicere p̄ faculta
faciant^o p̄p̄
eccliaz eodē p̄uile-
eccliaz suos ex q̄
primicia d̄c qz n̄
catholice vel de da
de cano. c. c. q̄s. o
sic si aliquid dona-
tū vt nō teneāta
p̄tū p̄tū qz
vel d̄uocato h̄ret
vñ. d̄. Et sic i. s̄m̄
nū qz ad ex̄p̄
gandū eodē p̄uile-
bona primicia d̄
dicere h̄o reit̄ a
h̄c r̄m̄ qz notat.
auerendo r̄m̄
uare collecta de n̄
h̄o q̄ d̄c arce. ad

ecclie. nec p domib⁹ p⁹dia: vel ghus-
cūg possessionib⁹ ab eisdes ecclesijs
vel psonis ecclesiasticis hacten⁹ ac-
quisitis vel in posterū acqrendis. vt. c.
l. de imu. ec. li. vi.

Sz dubitatur nūq^d ecclia vel cleric
teneatur soluere onera p possessioni-
bus eis collatis que prius erāt tribu-
tarie. *Re. Pa. in. c. fi. de vt. z ho. cle. p⁹*
multa pcludit q^d aut illa bona habe-
bant onus ppetuū: annexū z inuaria-
bile: z tūc trāsēūt ad clericos cū oneri-
bus suis facit cle. l. de cēsi. aut on⁹ nō
erat ppetuū annexū z inuaria-
bile: sicut dicitur q^d hūc hodie: q^d est im-
mutabilis bōa cuiuscūq^z z soluit p⁹ vt. m⁹
nū hz impositionē collectarū ad ista
onera nō tenetur cleric: vel ecclie: q^d nō
p⁹ dicit q^d h⁹ sit onus annexū posses-
sionib⁹: cū nō sit ppetuū s^z variabile. z q^d
q^d pponitur p⁹ reb⁹. Si q^d pueniat
ad eccliaz debet cēseri iure ecclesiastico
z hanc opi. tenet Jo. de lig. z Jo. an.
post archi. Idē do. an. z do. Pe.

4 Additio. Et p declaratōe p⁹ dēo
rū vide q^d no. Pan. in
p⁹ silio. vt. in c⁹ p⁹ lēte casus sup quo. vbi
pcludit ex. c. fi. z gl. l. b⁹ d⁹ vt. z ho. cle.
q^d quēadmodū clericus nō tūc aliquid
soluere p facultatib⁹ ecclie: ita nec p
facultatib⁹ p⁹ p⁹ijs: q^d res clericorū z
eccliaz eodē p⁹ lēgio. gaudēt. xij. q. ij.
eccliaz suos ex q^d inferitur. q^d de p⁹ p⁹
p⁹ t⁹ mōtio clericus nō d⁹ soluere aliquas
gabellas vel pedaglia. ad hoc cle. p⁹ t⁹
de cēsi. z. c. q^d q^d. eo. ii. li. vi. Et idē
dic si aliquid donatur vel relinquitur
ecclie vt nō teneatur soluere certū q^d
p⁹ lētia s^z statuta quorū dā locor Idē
dic si donatio fieret clerico. ar. bonū.
in. d. c. fi. Et sic i sūma hēs q^d tuor p⁹ o-
nas q^d quo ad exēptionē gabellarum
gaudent eodē p⁹ lēgio. s. bōa eccliaz
bona p⁹ t⁹ mōtia clericoz: relicta ec-
clesijs: z bōa relicta i⁹ p⁹ s⁹ clericis ad
de ēt vñ q^d notat. Idē Pa. l. b⁹ q^d cli-
cus vendendo vñū bladū: oleū: z si-
milia re collecta de rebus suis nō tūc
soluet gabellas: q^d ab h⁹o datij ecclie

sic sunt exēpte cū oibus rebus eorū:
nec ē verū q^d vendēdo vñū bladum
z huiusmodi ex rebus suis dicatur ne-
gociari vt sic sit locus. d. e. fi. cū simi-
libus. Ille. n. p⁹ p⁹ lē d⁹ negociari qui
emittit rem vt eam reducat ad aliquas
formam vt vendat. Sec⁹ ergo si ven-
dat vñū zc. de suis rebus recollec-
tus vt probatur in. c. eijciens. lxxviij.
di. Fatetur tū q^d si emeret rē vt itegrā
venderet lucrū eā q^d teneret soluere h⁹
statuta patrie. hec Pa. Et no. text. in
d. c. fi. cū dicit d⁹ h⁹js se implicans q^d
si dicit si nō i⁹ p⁹ lēant se h⁹js gaudēt p⁹
ullegio ecclesiastico. *Finis.*

Quid aut si clericus habeat bona
cōla cū fratribus z vult eos defende-
re a collectis: an possit. *Re. Pa. vbi. s.*
refert. *Spe. in. ii. de cle. p⁹ lē. tenere q^d*
nō q^d sub obtētu p⁹ t⁹ lēgij nō d⁹ publi-
ca vtilitas vacillare. l. ij. C. v. p⁹ t⁹ lē. sco-
li. xij. vñ fm eū iudex ex officio coget
eū ad d⁹ l⁹ sionē vel coget illos ad sol-
uendū p rata sua. z idē dicit si frater
clerici donet p⁹ tē suā clericorū vt sic fiat
imunis a collectis. nā si hoc fiat i⁹ frau-
dē z p⁹ t⁹ t⁹ cogetur ad collectas p suo
p⁹ tē. Presumetur autē fraus q^d frater
reputur possidere post donationes: si-
cut prius possidebat. z similiter si oia
bona sua donauit vel maiorem p⁹ tē
per. l. omnes. §. lucius. ff. de his que in
trau. cre. z hec tene menti. Quia sunt
quottidiana.

Sz an possit teneri modis q^d pro
possessionib⁹ q^d deueniunt ad clericos
possit i⁹ p⁹ tē collecta. *Re. Pa. vbi. s.* d⁹
est Bar. tenere in. l. rescripto. d. mu. z
ho. q^d p possessionib⁹ quas habēt cle-
rici t⁹ e quo fieret statutū: nō possit p⁹
ulderi: cū collecta i⁹ p⁹ tē p⁹ sionis p re-
bus. d. l. rescripto. cū t⁹ b⁹ notatis: z p⁹ s⁹
na clericus nō sit subiecta. p possessioni-
b⁹ q^d nūdum deueniunt ad clericos
dicit posse fieri statutū q^d oia p⁹ t⁹ t⁹
telligatur tributaria z obligata p col-
lectis. nā tūc postea trāsēūt ad quēcū-
q^d clericū ēt cū onere. Sed Bart. l. b⁹
dicit q^d eugubini tenuerūt aliū modū

I. q̄ oēs cluēs & comitatēses donauerunt oēs eorum fundos & possessiones cōi distinguēdo singulas p̄ p̄sines p̄ prios: & illas possessiones receperūt a cōi sub censu & tributo collectax: & q̄ semp̄ in qualibet alienatiōe intelligat̄ exceptū hoc ius cōis iste cautele fuerūt necessarie: q̄ ecclie excreſcebant tm̄ in possessionib⁹ q̄ possessiones nō remanebāt ad subeūda onera ciuitatis. Pre dicta dicit bar. vera salua correctiōe s̄a ete m̄fis ecclie. s̄ Pan. vbi. s̄. dicit q̄ hec dicta sibi nō placent maxie p̄pter fraudē. nā idirecte venit p̄tra p̄uilegiū p̄cessus ecclie p̄ ip̄eratore. l. i. c. de sa. san. ec. p̄ quā q̄sq; h̄z facultatem libera donādi ecclis & per hanc appositionem onerū ecclie factam impeditur illa facultas donandi.

7 **Q**uid si occurrat necessitas reipubl̄ ce puta insul⁹ latronū: vel exercit⁹ volēs patriā deſer̄: v̄l p̄burere. q̄b⁹ ōz obuiare & resistere. nec t̄ps cōsulendi papam ad est. si graueur ecclia q̄d iuris. R. Pe. de an. in. c. i. de imu. ec. fm̄ Ol. dra. q̄ hoc casu licet si mora esset p̄culū allatura. nec ob. c. rep̄hē sibile. xxij. q. vij. vbi d̄r q̄ clerici nō tenentur ad custodiā ciuitatis. q̄ cum sint milites xp̄p̄n̄t xp̄o in diuinis de seruire. q̄ h̄z Pa in. c. puenit de imu. ec. clerici non tenentur regulariter ad custodiā ciuitatis & hm̄d̄. & sic itellige. d. c. reprehensibile. Secus propter aliquē casuz inopinatū & improuisum. vñ p̄pter cōe & improuisum periculū vult papa in d. c. puenit. clericum nō excusari a custodia ciuitatis.

8 **Q**uero q̄ d̄r in. c. hō minus. & i. c. aduersus. de imu. ec. q̄ ip̄onētes collectas clericis nō p̄nt absoluti nec successores. nisi satisfecerint de quo h̄z talis rector satisfacere an. eq̄s absoluat. R. d. an. q̄ de emēdatiōe cuiuscūq; damni ecclie p̄pter hoc cōtingentis. si nulla cōsiliū dedit de collecta imponenda. sed si cōsiliū dedit tenetur. nedum ad interesse. sed et ad ipsius collecte restitutionem. si nō p̄siliū nō d̄disset for

te nō teneretur ad emēdatiōem collecte sed ad alterius interesse. q̄ obuenit ecclie ob ipsius regimen. & forte spir̄ituales vel pecuniaria oportebit eum subire fm̄ q̄ forsitan bonus iudex arbitrabitur. Nec aut̄ locum habent q̄si q̄ succedit in regimē eius q̄ est excōicatus ex p̄dictis causis. vel aliter q̄tuer. cūq; p̄pter libertatem ecclie violatam. Secus si ex alia cā esset p̄as excōicatus vel p̄siliary. vel vn̄uersitas seu ciuitas interdicta tūc enī successor nō esset excōicatus fm̄ Inno.

9 **Q**uid si nou⁹ successor operam dedit q̄tūcūq; petuit q̄ hoc dānum collecte emendaretur s̄ vn̄uersitate resistente nō potuit obtinere q̄ itendebat an sit excusatus. R. Pa. in. c. aduersus de imu. ec. dicit q̄ nō d̄z. n. si nō p̄t obtinere relinquere regimen. Nec timeat hoc casu amissionem salarij. q̄ cū vn̄uersitas sit in culpa nihilominus tenetur sibi ad salariū cum p̄ ipsū nō stetit quomin⁹ regat. Et idem dicendū est si p̄ expressā inhibitiōem antiq; rectoris excessit vn̄uersitas in p̄dictis: q̄ nō excusatur nisi off̄o reuocet.

10 **Q**uero q̄ datur mensis h̄ic successor ad satisfaciendū an. q̄ incurrat excōicatiōem. an et̄ detur p̄cessori q̄ erat tempore grauaminis. R. Panor. in. d. c. aduersus dicit. Nōst. tenere q̄ sic Et dicit oplone. Do. transire cōiter doc. Ipse tū distinguit q̄ aut p̄cessor. dū in staret circa collectam extorquendum fuit admonitus vt desisteret & ipse nō solum nō desistit. sed p̄cessit ad executionem faciendam & tunc illico mense nō expectato incidit i excōicationez Sed alia ratio est in successore q̄ sibi datur mensis nō vt desistat. sed vt satisfaciat. vnde merito cum in hoc possit inter vtrūq; notari diuersitas: nō debet ista determinatio temporis vtrūq; pariter cōprehendere. Sed vbi p̄cessor non processit actum contrarius. puta. ad executionem. Sed non desistebat a petitione & executione. vel fuit admonitus post executionem vt satisfice

ret: tunc cum in eis sit eadem ratio ha-
 bebunt locum in utriusque illa mensi de-
 terminatio Infert etiam Panoz. qd sen-
 tentia censure lata. In aliquem noie
 officij non transit ipso facto in succes-
 sorem. sed tunc demum si satisfacere no
 luerit de delicto pmissio p pcessozem
¶ Que autem dicantur angarie. per
 angarie: muneris ordinaria vel extra
 ordinaria: psonalia vel realia z hinc
 vide. j. miles. z. c. Munus p totus.

¶ **Nona.** Exigentes vel exigi facie
 tes pedagia vel gabellas
 a psonis ecclesiasticis pro rebus suis vl
 ecclesiarum: quas non causa negocia-
 tionis deferunt sunt excōcati. extra de
 cens. c. q̄q̄ lib. 2. vi. Sed hodie p p-
 cessum curie sunt excōcati excōcatio-
 ne Papali. Et in dicto processu dicitur
 qd excōcati sunt nō solum prohibi-
 ta exigentes. sed etiam noua Pedagia
 imponentes Immo etiam sicut Arc.
 Flo. excōcati sunt Pedagia seu ga-
 bellas augmentates. ad hoc allegat
 quendam processum curie. Et nota qd
 in dicto capitulo q̄q̄ dicitur qd con-
 trafaciens. Si est persona singularis
 excōcatus est. Si autem Collegium.
 vniuersitas: ciuitas. castrum. vel loc-
 interditi iniam ipso facto incurrunt
 Et nota sicut Peirum de anchorano.
 varia sunt noia scilicet vectigal: Pe-
 dagium tributum. census. Et Pensio
 Pedagium. Et Vectigal. Ides signi-
 ficant Et soluitur ab itinerantibus de
 his que deferunt non sui vsus causa.
 Et quandoqz soluitur pro transitu p-
 sonarum tm: vt ferrarie. Tributum
 ho est qd prestatur fisco: z idem im-
 portat qd census vel pensio. Item no-
 ta qd clerici sunt immunes a solutione
 pedagij pro rebus quas deferunt vel
 trāsmissit nō causa negociandi. A
 rto ergo sensu: si negociandi cā tene-
 buntur. Sed ad hoc vide notabile gl.
 in. c. fi. de vi. z ho. cle. quaz approbat
 Pan. ibi. qd si clericus negocietur de
 bonis ecclesie non dz perdere privile-
 gij quo ad bona ecclesiastica. qz deli-

ctum psona zc. Et Federi. et sentit qd
 si bona ecclesiarum deferantur ad cer-
 tum locum negotiationis cā nō tenē-
 tur clerici aliquid soluere pro gabella
 Ita qd dictum. c. q̄q̄ z cle. p̄sent. eo-
 ti. non habent locum in bonis eccle-
 nie ex delicto clerici ecclesia debet p-
 dere privilegium in facultatibus suis. qd
 est bene notabile. Et satis facit. d. c. fi.
 in arg. hec Panoz.

¶ Quero dicitur in. d. c. q̄q̄ qd pso-
 ne ecclesiastice nō tenentur soluere de
 rebus quas nō negociant causa defer-
 runt. qd dicitur p̄p̄te negotiator. Res
 Jo. an. post arc. dicit qd ille qd re emit
 z imutatā v̄dēdo lucratur. ille ho qd
 emit vt sibi sit mā aliqd ide opadi nō
 est negotiator. vt dicit chrisostomus. lxxx
 vij. di. c. eijciens. z p hoc p̄sultit Fe.
 de se. in qōne mōasterij scti galganij
 diocesis vultane qd mōasterium hz
 venā ferri in insula helbe: z facit illā
 fodere z venā deferri p territorij se-
 nen. vt faciat inde ferrū. vt v̄dat po-
 stea z lacret. Exactores gabellarū se-
 nensium petebant pedagium. abbas
 dicebat se nō teneri. Fe. p̄sultit p eo.
 s. qd tenebatur qz ista nō est negocia-
 tio Sicut cū faber emit ferrū vt inde
 diuersas formas educat. s. gladiorū z
 clauoz zc. Unde dixit qd etiam si fra-
 tres emerent venā ferri: vt facerent ex
 inde ferrum. nō dicitur ex hoc nego-
 ciari: qz vt dicitur est negociari est rem
 emptā nō imutatā v̄dere. Emere enī
 rudes materiā z illā p artificij ad ali-
 quā formā redigere nō est negociari
 imo tales vacāt pot̄ artifices q̄ mer-
 catores De: de ancha. dicit qd quādo
 nō in pprio solo venā ferri fodere fa-
 ciunt sed emunt vt ferrū postea inde
 redactum vendat p̄sultus respondit qd
 est negociatio mixta artificio. Si per
 magistrōs z alios faciūt hoc fieri: tūc
 enim nulla versat industria clicoz s̄
 soluere tenent. Secus si ecclesia hz venā
 z p oparios fieri facit. z postea v̄dit
 Sicut enī i sili v̄strumēto z alijs red-
 ditibus collectis i pprio solo nō tenēt

solvere. Ita nec de isto ferro vel de alia
 ma q̄ appellatiōe fructuū p̄tineretur
 l. diuortio. §. si vtr̄ in fundo. ff. so. ma.

3 **Quid** si fiat statutū q̄ siqs vendat
 teneatur dare duos dēnarios. Regl̄ v̄l
 cōitat: an clici teneatur v̄na venden
 do vel frumēta q̄ habēt ex p̄bēda. R.
 l. i. l. ois. C. de epi. z. cle. q̄ nō. Idez
 pe. p. d. l. ois. vbi d̄r q̄ meli⁹ est q̄ bo
 na i pauperes distribuāt: q̄ i sordidīs
 munsribus. vel alīs illicite p̄sumant.
 vbi ēt dicit pe. z. bal. q̄ clici de bonis
 prebendarū suarū q̄ vendūt vel vendi
 faciūt nō t̄r solnere gabellam nec ēt
 ad portā. idē io. d. li. d̄cēs qd d̄ gabel
 lis z. datijs q̄ lenatur i ciuitatib⁹ lōbar
 die. R. d. xliij. q. ij. p̄tāt qdā. z. c. ple
 ritq̄ d̄ p̄u. l. c. q̄ro. z. s̄ d̄t s̄z h̄ tota ita
 lia est interdīcta z. irregulares oēs cli
 ci n̄ obfūates. idē Jos. an. S̄z hodie
 taliter excōicati n̄ sunt v̄tād: nec tale
 iter d̄cēt obfūadū. v̄t d̄cetur. j. excōi
 catio. v̄l. §. xliij. Theolo. m̄. l. sanctus
 Bon. z. Ri. exponētēs illd̄ mathe. xvij
 Quid tibi v̄l petē zc. z. j. gl̄iberi sūt
 filij d̄cūt q̄ ille rex. itelligitur d̄ xp̄o:
 qz xp̄s n̄ tenebatur reddē tributū: nec
 h̄ij q̄ sūt imitatorēs ei⁹ p̄fecti: puta apli
 p̄ eo q̄ natura l̄ liberi erūt z. omnia
 bona temporalia dimiserāt. z. lō cen
 sum vel tributū ab eis reges terre ac
 cipere nō debebāt. i alijs at xp̄ians:
 vel q̄ sūt seruiliō d̄ditionis: vel q̄ abū
 dant t̄palsibus bōis. illa auctoritas nō
 d̄z intelligi. v̄n tenētur solnere vecti
 galia. S̄z p̄clus q̄ theologl loquitur
 de iure antiquo decretorū hodie vero
 d̄ iur. v̄l. z. clemētīnarū nō tenentur.

4 **Quero** nūquid colunt predīorū ec
 clesiasticorū qui colunt predīa ad me
 diū vel affictū v̄beāt solnere gabellaz
 z. collectā iposita p̄ iudicē secularē de
 p̄te fructuū p̄tingēte eos. R. ge. i. d. c.
 q̄ d̄ de mēte. sed. determinat q̄ sic. qz
 pars rustici est subiecta d̄no t̄pali: qz
 sepatorū sepata est d̄stinctio. Et addit
 q̄ si clicus locat fruct⁹ ad firmā: em
 ptor n̄ gaudet p̄uilegio ecclie: imo si
 portat fruct⁹ ad ciuitatē soluet gabellā

Quid de eptorib⁹ reddētū clicorū
 vel ecclie vel regis vel baronis: q̄ vo
 lunt in his gaudere illa immunitate q̄
 clici rex vel barro i sua iurisdictione:
 volētes bladū v̄nū z. alia ex h̄ōi em
 ptionib⁹ obuēntia sine solutiōe pe
 dagij trāsferre sicut illi a qb⁹ emerūt
 an possint facere. R. d̄r. li. ij. de mēte
 archl. cōcludit q̄ non.

Pone q̄ gabellari non exigunt: 6
 nec extorquet ab inuit: s̄z t̄p̄ clici sp̄o
 te solvūt: an incidāt in excōicationē.
 R. gl. z. Pau. in cle. qm̄ de imu. ec. q̄
 nō ga extgere est ab iusto extorquere
 tū s̄z car. vbi clici ēt sp̄o nō debēt sol
 uere tales v̄l h̄mēt sine l̄nia pape.

Decima. Cū q̄ n̄ elect⁹ a duab⁹
 p̄tib⁹ cardinaliū gerit
 sep̄ papa ex d̄ elec. l. 3. Et ista ē ep̄alis.
Quero qd si cardinales vnanimi 2
 ter dēt p̄tatez noīandi papā duob⁹ v̄l
 trib⁹. z. sp̄m noīatū ab alijs recipiūt.
 R. asten. s̄z Do. q̄ electio valet v̄n d̄
 cit. d. an. q̄ due p̄tes collegij sunt ne
 cessarie qd est verū nisi cardinales al
 ter determinarēt qz si cardinales or
 dīnarent inter se q̄ electus a maiorē
 p̄te sit elect⁹: tūc vidēbitur elect⁹ ab oī
 bus. sicut electus per compromissum
 videtur electus a toto capitulo. extra
 de elec. quia propter.

Quid si consentiunt in illum qui 3
 gessit pro papa cui non esset a duaba
 partibus electus. R. qm̄. s̄. q̄ nō valet
 qz non possunt consentire in excōmu
 nicatum imo omnes ei consentientes
 z. adherentes sunt excommunicati n̄
 si forte euz penitisset: z. absolutus fu
 isset per illos cardinales: qui ei nō ad
 hererant: Contrariuz videtur: quia i
 hoc casu videntur tacite renunciare
 illi constitutioni z. derogare. quia p̄
 ceptus agens contra legem: in dubio v̄
 detur dispensare. de hoc vide. s̄. disp̄
 catio. §. vi. Item nota q̄ non oportet
 papam eligi a duabus partibus card
 naliū omnium. Sed tantum p̄
 sentiam nisi aliqui cardinales absen
 tes essent in loco v̄tūo: v̄ndē com

modo recar
 in electōe pa
 p̄ n̄ d̄cēt
 cardinali
 cardinalib⁹
 heri electio
 duo eligēt
 q̄ si vnus
 ter elect⁹
 huc ille
 oibus ven
 eligere deb
 cur q̄ cōc
 c. ij. z. p̄uoc
 manū. ca. d̄
 hoc s̄m vide
 mus z. cōmē
 mox. extra c
 4. C. si aut si
 d̄n alū p̄b
 dicit s̄m m̄
 d̄icij p̄uoc
 s̄i idē mal
 tpe p̄ōian
 go p̄ōitū:
 C. Quero an
 successor. d̄. d̄
 tenent p̄ doc
 l̄t q̄ elect⁹ h̄
 et h̄is q̄ nō ē
 h̄mō quā facit
 d̄p̄ p̄uoc l̄t
 h̄ij d̄us p̄er cō
 ei papa v̄re allic
 h̄ccōsi. et l. c. p̄
 h̄ d̄nto anccōta
 C. Quero quid si
 h̄ p̄mittit. can
 h̄ij q̄ nō imo v̄n
 m̄ d̄p̄mittit: sed
 v̄n nō d̄uocōs s̄d
 m̄ d̄ p̄tē s̄t ele
 C. Quero tūc q̄
 n̄ d̄cēt q̄ ḡm̄ p̄
 n̄ z. cōmē alijs si
 n̄ p̄tē excōicati n̄
 h̄ p̄tē d̄nt alio q̄
 h̄mō s̄m Jon.
 C. Quero an h̄i m̄

mode vocari possent. Et nota qd ois in electoe pape admittibat Impator velet nuct. lxxij. di. y. veru. hodie soli cardinales admittunt. z si de oib cardinalib no essent nisi duo vbi dz fieri electio: alijs latio tpe expectat ipi duo eliget: z vnus pot aliu eligere. Ita qd si vnus illoz eligat, altu valz z alter elect tacet dz. si vn tm supest: ad huc ille solus eliget de in. pa. p nras. oibus vero dehcitib: cler roman eligere debent vt in. c. l. xliij. di. alij dicunt qd cocilium generale. lxxv. di. c. l. z. iij. z p uocabit p cleru z populu romanu. ea. di. si fore. No. tm dicit qd lz hoc fm videatur iustus: psmu est lenius z comodius ppter periculum mox. extra eo. ne pro defectu.

4 **Quo** an aut sit determinat numer car dinaliu zab. in cle. ne rom. at. de elec. dicit fm math. qd sic. s. ad instar nueri discipuloz d qd. xxi. di. i nono referit tm idem math. qd aliqui fuerit. c. xxvij. tpe Pontiani pape: qd si potit i cathalo go potiticiu: vt habetur in cronica.

5 **Quo** an papa possit sibi eligere successor. & do. an. qd no Et hoc coter. tenet p doc. z e ro fm pan. in. d. c. licet qd effect huius electois refertur ad tps quo no e futurus papa. Sz co stitutio qua facit super electoe admittit: qd puidet futuris scadalio. Et i ca su qd alius pter eu puidere n pt: possz tm papa dare altcut ptaez eligedi sibi successor. vt i. c. petisti. vij. q. i. Et tuc sit electio auctoritate pape no ppta.

6 **Quo** an quid si vnus vel duo volut ppromittere. an alij cogatur. & d. An. qd no. imo vno dteete no pot fieri copromissus: sed bn pot statui: qd vno vel duobus dteetibus: electus a maior parte sit electus

7 **Quo** an dicit hic q elect a minor p te duaz si gerit se p electo patthas penas z eustat aliqs si respuerit: an eustet pena excoicationis. & idem qd non sed pena data abron. i. penas eterne danationis fm Inn.

8 **Quo** an in numero duaz ptus

pputet elec. & idem qd qnq eligat qd ad eccliaz iq n hz vocet planu e qd si pputatei vox: aut: eligit i illa i q hz vocet. z te si eligat p forma scrutiny re grit vox cu certo z determinato tpe. z elect psetit demu post scrutiny. id ei vox no auget. Sz si p forma ppromis si n fgritur dterminatio tpe: id vox sb sequet auget: z hz b vox electi debet pputari in numero cardinaliu.

9 **Quo** an cardinales possint tollere hac pstitutione. & gl. qd sic qd possunt iter se ordiare cardinales q electo valeat q facta e a mator: pte. cu ceseatur ab oib electus. vt i. d. c. qd ppter. Et nota. in tex. ibi absq vlla exceptoe: qd papa hic approbato p sillo abstulisse vr oe ipedimtu tur] positum: z sic op pot n pt qd n sit de collegio cardina liu: vel qd sit bigam vel illiterat vel latus vel vxoratus: In alijs aut qd tuciqz pesse et ipse papa scribat: legitima exceptio e admittenda. d rescripte] si qn. z de offi. dele. ex pte.

10 **Quo** an b cau vxor possit repetere electu i papa. gl. i. c. si qd pectita. lxxix. dicit qd pot repetere: nisi vxor iducatur ad pntia. Tm tuc papa hebt vxore nec erit p sbstata papat qd z factus Petrus hnt vxore vn poterit reddere debitu vxori. vt dicit gl. i. d. c. si quis.

11 **Quo** an si papa sit hereticus. & do. An. qd admittitur exceptio p gl. xl. di. si papa. qd tuc hz doc. in hoc casu desinit esse caput ecclesie. z sufficeret duo testes: si negatur ee papa pp heresim i qua erat tepore electionis. vt i. d. c. si quis. Inn. tm z copost. z Jo. an. tenet qd lz papa possit accusari de heresi: n pot tm d heresi excipi. z ista lra remo uet oez exceptoes: qd ex sola electione elect plegit plenit us: id excepto n e hoc casu pportabilis: qd excepto oppditur p petete cu sit actionis ex clusio. Sz electus in papa nihil petito cu ta sit adeptus plenit us. id pa. in. d. c. licet dicit qd obstat excepto ante qd adipiscatur possessio. na postea se possit excipi: sed deberet accusari. Et

sine clericos: sine laicos. Secundo q̄ in
 eodē palatio vnū clauem: nullo iterne
 uente medio pariete: siue alto vela-
 mine: puta corinarū: oēs inhabitent
 in cōmuni. Tertio q̄ dictū clauem ita
 claudatur ex omni pte: q̄ nullus itra-
 re valeat vel exire nisi q̄ relinquatur
 aditus ad secretā camerā p̄ necessita-
 tibus ip̄sōrū cardinaliū corporalibus
 puta p̄ supfluo pondere deponendo
 Quarto q̄ nullus possit ad eos acce-
 dere vel secrete loq̄. ⁊ ipsi cardinales
 nō debēt eos audire: nisi aliquis vellet
 aliqd̄ loq̄ de his que p̄tinent ad elec-
 tionē: puta si esset aduocatus: iurisp̄-
 tus: reiglosus vl̄ tabelto s̄z gl. q̄ v̄ vo-
 lūtate oīz cardinaliū ibi p̄sentū vo-
 caret. Quinto q̄ nulli liceat cardinali-
 bus mittere nūciū vl̄ scripturā: vl̄ se-
 crete loq̄ als̄ ip̄o scō ē excōlocatus. sex-
 to q̄ in clauem p̄dicto vna fenestra cō-
 petens dimittat. p̄ q̄ ipsi cardinales
 ad vltū necessaria possint: mode mi-
 nistrari. p̄petēs dico s̄z gl. ita q̄ nullus
 possit p̄ eā itrare vel exire. Septimo
 q̄ si. 7. dies postq̄ clauem dicti car-
 dinales itrauerit si fuerit facta pape
 electio p̄ spaciū dierū q̄nq̄ immediate
 sequētū: ita in p̄adio q̄ in c̄na si ha-
 beat nisi vnū solū ferculū. Octauo q̄
 si p̄ istos q̄nq̄ dies adhuc nō fuerit
 facta electio: tūc istū ministrēt eis pa-
 nis vinū ⁊ aqua: donec sit facta elec-
 tio. Nono q̄ p̄dēte dīctae electiōe car-
 dinales nihil p̄nt p̄cipere lucri de ca-
 mera pape: nec aliū lucrū vsicūq̄ pro-
 uentēs ipsi ecclie. S̄z illi cui ē cōmissa
 custodia camere pape d̄z oīa lucra
 releuare futuro p̄ticipi: q̄ si aliqd̄ lu-
 cri de camera pape p̄dēte electiōe p̄-
 cepiant: extūc sunt suspēsī a p̄ceptiōe
 fructuū suoz beneficiorū quousq̄ hu-
 iusmodi lucra restituar̄: Decio q̄ car-
 dinales inter s̄ debēt se de aliq̄ ne-
 gocio impedire: nisi forte supueniret
 adeo vrgens necessitas: q̄ oportet p̄-
 uidere de defendendo. aliquā terram
 ecclie. vel nisi eueniret aliud tā cul-
 dens ⁊ taz graue periculū: q̄ oēs car-

dinales p̄orditer iudicarent p̄onide-
 dus esse. Undecimo q̄ si aliquis ex car-
 dinalibus dictū cōclauem nō intrauerit
 7. dies: aut postq̄ intrauit absq̄ ma-
 nifesta cā infirmitatis extierit: tūc nō
 possit vltius ad electionē admitti.
 Duodecimo q̄ si aliquis ex cardinali-
 bus infirmet: p̄t sine eo ad electiōz p̄-
 cedi: ⁊ cessante infirmitate d̄z admitti
 Tertiodecio q̄ si cardiales abītes. 7.
 terminū. x. dies supuenerit añq̄ elec-
 tio facta sit intus admittatur cū mo-
 deramie seruetū ⁊ cū clausura cibo
 ⁊ potu vt̄ predictū ē. Quartodecimo
 q̄ si papa mori i cōmītatu: siue terrī-
 torio illi cūstatis. in qua erat cū sua
 curia tūc cardinales in dca cūstate d̄-
 bēt p̄uenire p̄ electiōe faciēda nisi
 forte eēt interdīta vl̄ rebellis romāe
 ecclie: quo casu in alia vicinorū cōue-
 niāt q̄ n̄ sit rebellis vel interdīta: cū
 clausura ⁊ alijs supra dīctis. Itē q̄ nō
 p̄stitūto filis facta fuit p̄ Celestinū q̄
 fuit reuocata p̄ Adrianū sine p̄sensu
 p̄clij q̄ facē potuit papa de plenitu-
 dine p̄tatis: cū sit sup̄ oīa p̄clia d̄ ele-
 significasti. q̄ Grego. p̄firmantibz gla-
 itē no. s̄z gl. q̄ ē sp̄ale in electiōe pa-
 pe. q̄ cardinales abītes n̄ cōstatur. s̄z
 expectātur per. x. dies. Secus ē i alijs
 electiōibz: q̄ abī es de p̄tencia sunt
 vocādi de elec. corā. S̄z p̄de q̄ cardia-
 les q̄daz sunt abītes ⁊ ita remoti q̄
 nullo mō p̄nt v̄ire. 7. x. dies ad locuz
 vbi d̄z electio celebrari nūqd̄ poterūt
 p̄ntes statī ad electionē p̄cedere: vel
 ante lapsuz hoz. x. diez. s̄z gl. q̄ si nā
 posset eē q̄ abītes audītes de infirmi-
 tate pape: vl̄ alia cā v̄ire ceperāt affi-
 mortē ita q̄. 7. x. dies a mōte erūti loco
 ¶ Item ponit q̄ aliquis cardinalis nō
 debito tpe expectat⁹ vult agere de cō-
 temptu vtrū possit: s̄z glo. q̄ non. si
 electio fuit facta ab oīb⁹ alijs vl̄ a dua-
 bus partibus: eo non computato.
 ¶ Quero d̄ hic q̄ p̄ntes teneant⁹ ex
 4 p̄ctare abītes per. x. dies. quibus cla-
 p̄tis oēs p̄ntes debēt igredi ad electiō-
 nem: q̄ ergo si isti p̄ntet eēs p̄ntes

Quintadecima. tñ monachi
 canōici fgu
 lares: archidiaconi: decani: ppositi: ple
 bati: catores z alij clici psonati. hñtes:
 aut et qñq; pbyteri audiat leges. vñ
 phisica. extra ne cle. vel mo. sup spe
 cula. nota hz Pe. de pñio i. d. c. super
 specula. q; triplex est phibitio psonaz
 q; ad audiēdū leges vñ phisica qdam
 enim phibetur rōe pñionis. Qui
 dā rōne ordinis. Quidā rōe bñficij:
 Quantū ad pmos scilicet de pñis
 expñse. vel tacite patet q; non possunt
 exire claustrū ad audiēdā: vel legēdā
 leges vel phisica. vt in. d. c. sup specu
 la. z. c. nō magno opere. ne clerici vel
 monachi. Pñficiēs si nō reddt. j. duos
 mēses ad claustrū excōicatus est ipō
 iure q; ad scōos. s. rōe ordinis phiben
 tur audire leges Et phisica Sacerdo
 tes tm. vt i. d. c. sup specula. cōstituti
 sūt i alijs. ordinib; nō phibetur audire
 hñmōi q; ad tertios. s. rōe bñficij. phibetur
 audire hñmōi scias pñstituti i digni
 tate curata. vel si curata vt i. d. c. sup
 specula. si hñt eccliaz pochlalē. z hñ
 ē sacerdos. nō phibetur audire hñmōi
 scias: nisi talis ecclia sub se hñat capel
 lā vel capellas. vt no. i. c. statutū. ne clī
 ci vñ monachi. li. vi. iuncta glo.

2 **Quid autē sit psonatus:** Bie q; est
 ecclesiastica dignitas. vt primicerius
 q; pcest diacono. extra d; offi. primic.
 c. i. Thesaurari. ex de pces. pre. c. eius
 nostris. cācellari. extra vt ec. bene. c.
 vntico pccetoz z succetoz. ex. de ex.
 pre. iter dilectos. Magister scholaz.
 s; magi. quāto. Custos. extra d; of. cu
 sto. c. i. Sacrista. de of. sacri. c. i. archi
 pbyter. d; off. archi. c. ij. z. iij. Idem
 intelligitur in alijs personarū hñtib;
 Qui fm diuersas consuetudines ec
 clesiarum in eis habentur.

3 **Queritur qñ icēptat currē isti duo
 mēses.** R. gi. in. d. c. sup specula. Bicit
 q; a tpe publicatōis hñt cōstōis.
 z sic ex quo tam diu erit publicata. a
 perte innuit q; hodie studētes i pñic
 no scētij; ipō facto sine expectatiōe

aliquis tpls' sunt excōicati: z penit
 alijs ibi cōtētis obnoxij. alij sō dicūt
 q; et hodie ips duoz mēsiū hz locus
 z illud curret ab exitu ipsi' mōsterijs
 hac cā. vt audiat Das scias iterdictas
 z hñ q; ad religiofos. Quo sō ad secu
 lares curit ab iceptōe auditis. z cuz
 hac opt. trāsit Jo. an. idē do. car. z pe
 de an. tū vt euitetur iurū correctio: tñ
 qz. d. c. sup specula. venit ad declaratiō
 nē z augumētū pene. d. c. nō magno.
 disponēs. vt excōicatio intelligat iñte
 ta ipō iure. in alijs q; remanet pñtiaz
 turonēse imutati. nō ergo incurrit' ex
 cōicatio: nisi post lapsus duoz mēsiū
 et si certū sit eos ad monasteriū red
 re si posse. ar. c. pmissa. d. elec. li. vi. hec
 Pa. i. d. c. sup specula. duo ergo regrū
 tur ad hñ vt religiosi incurrat deāz. ex
 cōicatio: Prīmū vt exierit claustrū
 ea intentione: vt dictas sciētias audī
 ant vel legant. fm si exierit z ad clau
 strū suū infra duozum mensium spa
 cium non redierit.

Quid ergo si post exitū religiosus 4
 mutato pposito vadat ad theologia.
 R. Pa. vbi. d. dicit. Vñ tenere q; nō
 pdest: nisi pñmo huic pñstitutiōi satisf
 factat redeūdo ad claustrū: nisi abbas
 significaret ei q; iret ad theologia: qz
 tunc censetur reuersus ad claustrū. ff. d
 i ius. vo. l. q;uis sicut purgatur viciū
 furti. re apud furē remanēte auctori
 tate dñi. ff. de vñca. sifur. S; si post
 modū abbatis mādato deserto iterūz
 redit ad leges. incidit i dictā pens ipō
 facto fm eū. S; Pa. nō placet pñmūz
 dictū Putat enim q; licet exierit cā
 audiēdi leges: ex quo tamen muta
 to pposito ptulit se ad sciam pñissā
 non incidit in penaz hñ nō redeat ad
 monasteriūz. Mouetur. qz cessat rō
 hoc casu pñtōis. de qua in. d. c. non
 magno. vbi dicitur hoc statutū ema
 nasse ne virt spūales mudantis rursus
 actibus inuoluantur. Que rō pñus
 cessat si ab hñs actōibus mundanis
 desistat. Et ad istum tex. q; requirit q;
 redeat infra duos mēses. dico q;

rez q̄ p̄uilegiatus: vt in hīs sciētīs possit studere. v̄ p̄uilegiatus ad id q̄ sequitur ex studio scilz ad doctoratum assumendū. z p̄ oīs ad legendū. cum in doctoratu detur p̄as legēdi. vt nō. in. cle. ij. s̄ magi. Hoc t̄m est magis dubitabile. z ante factū p̄sulerem abstinendum. hoc Pa.

10 **Ultimo** q̄ro: quare facta sit Dec p̄ h̄bitio. cū sciētia canonica nō possit bene sciri sine legali. R. No. q̄ sine p̄ncipali studio z auditu legū p̄pter. Li broz legales sufficiens scia h̄ri p̄t de materia legū in canonibz p̄nta p̄ ea que in libris canonicis apponuntur z q̄ dubitat. querat. nā hoc nō phibetur s̄. de dubijs certiorari. Etia dicit pa. q̄ poterit studere per studij camere ad hoc p̄ncipaliter tū nō ordinatū: sed ad finem melius intelligendi sciam canonicā. z sic licitū est religiosis z alijs p̄ h̄bitis habere libros scie ciuilis. z in eis in camera studere ad finē meli⁹ intelligendi canones. nō aut p̄ncipaliter p̄pter istā ciuilem sciam acquirendā: nota. Et q̄ istud q̄ interdicit elictis. s̄. notatis zc. audire leges z phisicā declaratur p̄. c. statutū. ne cle. mo. li. vi. nō extendi ad eos qui obtinent pochiales ecclesias rōe h̄mōi ecclesiaz nisi eas des eccle fuerint plubantie sub se capellas h̄bitē: in q̄bz p̄stituat̄ elici p̄petui ne queātes ab ipsis absq̄ cā rōabili āmo ueri. vbi dicit gl. q̄ d̄ rōne ecclesiā q̄. Si haberent dispensatū: vel alio mō p̄sonatum cū illis ecclesijs: bene tenerentur cōstitutioi vel si essent presbyteri tenerentur nō rōne eccle. s̄ ordi itez q̄ dicit capellas. idem v̄ dicendū z tutius si vnam h̄ret capellā. nec ob. q̄ dicitur in tex. capellas. q̄ non dicitur vbi fuerit plebania h̄is capellas: s̄ dicitur in plurali plebanie sub se h̄ntes capellas: z pluralitates capellaz refert ad pluralitates plebaniaz. Ista ex cōcātio est episcopalis.

11 **Sextadecima** contra religio-
sos tacite vel ex
p̄resse p̄fessos. si dimittit̄ habitū teme-

rarie: vel si acci. h̄nt ad quos studia l̄ra rā sine l̄nia p̄latoz suoz cū cōsilio sub cōuētus vel maioris p̄tis extra ne cle. v̄ mo. vt piculosa. li. vi. nota s̄z glo. q̄ est spāle in religioso apostata: q̄ alias apostata nō est eccl̄icatus: s̄z ex cōcātiōe ista est episcopalis.

Quid si portat hitū s̄z abs cōsuz: pu-
ta q̄ cooptit hitū religiosū hitū clericoz seculariū vel h̄mōi. R. gl. in cle. qm̄ de vi. z ho. cle. q̄ est apostata z ex cōcātiōe. Idē. Lau. z sic nota quilibet religiosū obligatū ad hitū deferens. extrinsec⁹ z sup oēs alias vestes. si velit evitare penā. d. c. vt piculosa. nisi cā rōnabilis subst. Idēz Pau. i. d. cle. qm̄ dicit nūq̄ sufficiat portat̄ s̄ hitū capax vt tabarro: appz q̄ nō p̄ deū tex. imortalis est apostata z ex cōcātiōe. z ita sine determinatū Bononie. Idēz Fran. de may. s̄z Pa. i. c. dēus q̄. de vi. z ho. cle. p̄ tex. illū uncta gl. z oppositū. nā alit̄ est ex toto dimittere habitū: z aliud est supius nō portare. Nā p̄mittitur dimitto i supiori: z tū interius tenetur portare vt ibi in gl. ergo pena. d. c. vt piculosa. nō verificabitur in istis: q̄ aliud ē dimittere oīo. z aliud in supioribz mā Nā p̄stitutio penalis nō dz extendi saltem ad casū nō h̄ntem oīmodā rōnes vt notat Jo. an. in regula odia de reg. iu. li. vi. in mer. hoc Pan. Prima tū opinio v̄ cōtor z secutor: z ideo ante factū consulenda. post factū vero posset teneri opinio Pa.

Quero qm̄ dicatur temere dimittere
hitū. R. gl. q̄ ex cā s̄z hitū transformare si iusta sit vt puta timor. zen. aut dicit q̄ rōabilis cā dimitte d̄ hitū v̄ transformandi arbitrio boni viri iudicabit. Itē dicit q̄ nō d̄ q̄ assūpisse. Q̄ statū ē dimittur⁹. v̄ si religiosus vestē virgata v̄ p̄tā i momento assumeret statim eā dimittur⁹: n̄ d̄ eā assūpisse. ff. de duoz. l. dimortū. v̄ dicit zen. i. d. cle. qm̄ q̄ si deferat si p̄tinne h̄mōi vestes p̄tatas nec cā vsus p̄prij: s̄z ob festū socii militat v̄ doctorat v̄ vxoratur: nō scidū i dicta penā: q̄ tali raro occurrat z

d.c. venies. vbi montalis quedā que turbabat officiu. expulsa fuit v. ecclia sine metu tñ excōdicatōis.

S Quid si nō pōt expelli. R. gl. q. doctoz v3 exte scolas: sicut dicitur qñ excōdicatō intrat eccliam.

Q Nāqd s̄ abbas volēs exire ad q̄uis studia l̄raz teneat petere l̄niaz seu p̄siliū quēd̄ sūt mōasterij: z d̄missis mltis op̄ionib⁹: maxie p̄ illō flativū sūt: q̄ seq̄t: q̄ v̄ respicē imeditatū pla tū ipsius mōasterij: z sic si ep̄s p̄t dicit q̄ q̄uis abbas malefaciat si vadat p̄ter l̄niaz ep̄i ad quīs studia l̄raz: n̄ tñ v̄t h̄garī hac p̄ca: cū sit pena z r̄strīn ḡt p̄suent h̄z arc. Et q̄ i s̄m d̄ v̄ l̄nia ep̄i v̄t h̄fe locū i mōasterio n̄ exēpto ab ep̄i iurisd̄ctōe S̄z mōach⁹ seu ali⁹ religioſ⁹ s̄d̄t̄ si p̄t accedere ad quīs studia l̄raz nisi a suo plato cū p̄silio s̄r̄z quēd̄ v̄l maioris p̄tis et usdē: sibi eūdi ad studia l̄nia p̄mut⁹ sit p̄cessa. alias excōdicat⁹ ē v̄t i. d.c. v̄l p̄culosa. z tūc p̄t oia sine q̄b⁹ i studio cōmode eē si p̄t. Et dicit Archi. q̄ si mutuū q̄rit tenebit. mōasteriū: nisi actū sūis q̄ aliūde sūp̄t iuētren: v̄ta p̄p̄quo v̄l amico. Si aut̄ obligaret libros v̄l res alias p̄ scolarī v̄l alio: si valet obliga tio. qz mōach⁹ s̄v̄t mōasterij. di. l̄itij. multos idē si fidei iusserit p̄ aliquo: qz nō tenet. hec. Archi.

Decima septima. ^{de eo q̄ p̄t} capat excōdicatō i crie pp̄ q̄ excōdicat⁹ ē dando et auxiliū: p̄siliū v̄l fauorē. v̄ se. ex. nup. z. c. si p̄cubie. ista ē ep̄al. z no. h̄z pa. i d.c. nup q̄ h̄ iūelligit qñ p̄ excōdicatōne cōtco sibi i crie d̄nato. v̄t pu ta. titl⁹ fuit excōdicat⁹ qz tenebat v̄rore alteri⁹. ego ip̄edo sibi auxiliū: p̄siliū v̄l fauorē circa detēd̄z illi⁹ multis tūc cōtco excōdicato i crie d̄nato: nec sufficet cōdicare i illo actu p̄ quē iur r̄t excōdicatō: h̄z o3 q̄ ille p̄ pus icide rit i excōdicatōz. v̄t no. i. c. p̄rigit. v̄ se. ex. possz tñ dicit q̄ ex alio capite q̄s iur r̄t excōdicatōz iur. v̄t si p̄sulo v̄l au xiliū ip̄edo circa s̄beratōz elict. nā s̄o

elētē et p̄fētētē p̄ p̄ca p̄striger v3. v̄t l. c. muleres. v̄ se. ex. z p̄dca factū ad. q. v̄ q̄. i. d. c. p̄rigit. s̄. v̄ illo clico q̄ s̄biect se s̄berat⁹: an sit excōdicat⁹. ex q̄ cōdicat crioſo i crie pp̄ q̄ ille s̄berat⁹ fuit ex cōdicat⁹. pa. s̄. v̄t dicit q̄ hec qd̄ solutē mltisarte p̄ io. an. p̄rio q̄ ille clic⁹ pote rat excusari rōe p̄inetudis. z q̄ facte bat rōe satisfactōis: z si v̄t cōdicaret i crie. s̄o q̄ ad icurrēdā illā excōdicatōz rōe p̄icipij regit q̄ q̄s cōicet excōdicato i crie: s̄z an p̄cussioz n̄ ē adhuc p̄cuttēs excōdicat⁹: q̄ nō cōdicat excōdicato: q̄q̄ ergo mādās v̄l coopās an s̄m icurrat excōdicatōz t̄po scō. v̄t i d.c. muleres. hoc tñ n̄ p̄rigit rōe p̄ict p̄ij. s̄z ligat tāq̄ p̄ncipal. ista tñ so. p̄t ipugnari h̄z io. an. z bene post p̄imā p̄cussioz si iterat scōa. Nā p̄ p̄mam incidit i excōdicatōne. q̄ i s̄a z tertia cōdicat⁹ excōdicato i crie. s̄z forte quis dicit q̄ talis nō incurrit excōdicatōz nisi hito respectu ad oēs p̄cussioz eodē ipetu. iustias. z tūc diceremus istū nō cōdicare excōdicato: nisi post factū p̄pletū. z p̄ hoc facit qd̄ no. Joā. an. i n̄ regula d̄lictū. de reg. i. i. vi. i n̄ mer. v̄t q̄rit an tot excōdicatōes p̄cuttēs incurrat: quot inserūt verbera: z p̄cludit q̄ nō: qz h̄nt p̄ vno scō ex q̄ vno ipetu inserūt. hoc ē t̄z Bar. i n̄. l. n̄d̄. ff. de p̄tina. d̄lic. v̄t dicit q̄ Si ego vulneravi te ex p̄posito: nolens plus facerē: tñ p̄ aliq̄ d̄ictū v̄l s̄m atē sup̄nēt m̄h̄lipet⁹ z occidit te: tenebor v̄ vulnerato z ociso: qz nō eodē ipetu s̄z icōtinētī. z eō si te vulnerant: z s̄ p̄secut⁹ te p̄ p̄les horas: z finalr̄ occidit te: v̄ ociso tñ tenebor: s̄z ex iteruallo qz eodez impetu. v̄t. l. qd̄ ait. s̄. fi. ff. v̄ adul. dat̄ alia so. ad. q. n̄f̄az p̄ncipalē. s̄. q̄ ali⁹ ē p̄icipare excōdicato i crie: z aliud subm̄tē se misericordie alieni⁹ cuz possit cogitare illū remissuz: cuz q̄s debeat de facti p̄cere p̄stratis. itē no. q̄ do. s̄m. de bu. z Inno. vidēt̄ r̄ tenere q̄ i ista p̄icipatōe d̄ado p̄siliū auxiliū v̄l fauorem si d̄istiguit an alio eēt factū vel non: qz h̄z q̄ dicit gle.

ta et ignorauerit eē h̄ eccliaſtica liber-
tate. R. Inn. dicit q̄ nō icidūt cū excōl-
catio nō liget niſi contumacē. xi. q. iij.
certū. Sed Jo. de li. putat eos nō audi-
endos. q̄z eſt ignorātia iuris. q̄ nō excu-
ſat de reg. iuris. li. vi. ignorātia de hoc
vide. j. ignorantia. §. xi.

5 **Quero** qm̄ dicat negligētes in delē-
do vel infaciēdo nō obſernari. R. aſtē.
q̄ ex quo certificati ſūt cū obedire ne-
gligūt ligantur q̄ referri poteſt ad ar-
bitrium boni viri.

6 **Quid** ſi certificat de nocte vel i. die
ſeſto qm̄ gūale p̄clū nō p̄t fieri v̄ cer-
tificat dū eſt infirm⁹. R. q̄ hoc ad ar-
bitriū boni viri relinquetur.

7 **Quid** ſi cōſultari⁹ dedit p̄ſiliū h̄rtū
vt nō ederet ſtatutū. an ſit excōicatus.
Quidā dicūt q̄ ſic: q̄z d̄z potius dimitt-
tere dignitatem niſi deſtruat ſtatuta ſi
h̄z p̄tate deſtruedi. vt in. c. aduerſus de
imū. ec. ſec⁹ ſi nō h̄ret: q̄z tūc nō ip̄e. ſz
ſtatuto p̄ſentiētes illa q̄antur.

8 **Quero** an p̄ ſtatutū factū per aliq̄s
p̄ncipales de vniuerſitate. liget vniuer-
ſitas pena excōicatiois. R. aſtē. q̄ ſic
ſi tota vniuerſitas p̄ſenſit vel maior ps
vel factū ratū habuit vel ſi moneta nō
emēdat: vel facit emēdari. no. etiā ſm̄
aſtē. q̄ ēt i peratore: et reges ligat dca
p̄ſtitutiōe ſi talia fecerit. et ſi r̄ oēs alij
in quacūq̄ dignitate p̄ſtitut. no. ēt h̄z
quodā q̄ ſi aliq̄ ſtatuant q̄ nullus of-
ferat niſi ſm̄ magis ſeſtitutibus: niſi
tūc: vel q̄ ſuper mortuū nō ſit niſi talis
p̄anus: vel tot. ce. rei q̄ hoc eſt h̄ liber-
tatem eccliaſticaſ.

9 **Additio.** Predicta p̄nt intelligi
in odiū et iuriā clicoz. Sec⁹ ſi facerēt
pp̄ bonz publicū ad reſtrigēdas pom-
pas et expēſas hoiuz q̄ m̄lotiēs ne vi-
deat iſeriores: vel ipares alijs faciūt de-
ferri multitudinē cereoz et aleoz ſup-
fluoz ſicut alius ſibi cōnic⁹ vel alius
de ſua p̄tentella ſz ſint forte in duplo
paupiores. eo. et hoc i ſimili voluit pa.
in. q̄dā p̄ſilio icipiēte. Stāte quadā cō-
ſtitutiōe. i. q̄ dicebatur q̄ m̄f de bonis

mobilibus poterat diſponere ad p̄ſas
cauſas de tertia p̄te: reſidū aut tene-
bat ſilijs relinquere. querebat an talis
cōſtitutio eēt h̄ libertate eccliaſtica
qm̄ videbat auferre libertate donādē
ecclijs et alijs p̄ijs locis. Tū p̄cludit q̄
talis p̄ſtō nō ē h̄ libertate eccliaſtica
nec directe nec indirecte. nō. n. ſit p̄hibi-
tō in odiū ecclie nec p̄hibētur hoies
gūalr donare ecclijs. Sz p̄ſtitutio au-
get portione debitā filio. et i po. iōe ſic
aucta p̄hibēt teſtari. Sec⁹ aut vbi q̄s
ſimpliciter p̄hiberet alienare ecclias
directe vel indirecte eo q̄ bona deſerā-
tur alijs. et ſic p̄cedit q̄d Jo. an. quam
habes. j. excōicatioe. xxxij. in ſi. vide ēt
eūdē pano. in quodā alio incipiente.
p̄ſis dubiū. vbi p̄cludit q̄ ſtatutus ſic
dicens. Nemo audeat ſub certa pena
p̄prehendere vel capere poſſeſſione ali-
cuius b̄nificij vel hoſpitalis ſine exp̄ſ-
ſa lnia d̄nozū ſecularitū. Et q̄ nullus
notarius vel teſtis interſit eſt p̄tra liber-
tatem eccliaſticaſ.

Decimanona. de quadaz ex-
cōicatioe: q̄ ha-
bet in. c. qm̄ de off. oz. vbi p̄hibet q̄ in
eadē ciuitate ſint plures epi Sz ſi p̄-
pter diuerſitate habitātū p̄p̄ius eps
nō poſſet oib⁹ de ſeruire: p̄t et d̄z quo
ad hoc aliū ep̄z ſibi vicariū cōſtitueret
forte grecū q̄ valeat grecis ibi habitan-
tib⁹ miniſtrare q̄ vicari⁹ d̄z po oia eſſe
obediēs et ſublectus p̄ncipali ep̄o et
ſubditur vnde ſiquis aliter ſe igēſſerit
excōicatioes ſe nouerit mucrone p̄cuſ-
ſum dicit glo. et ſic eſt canon late ſentē-
tie. Iſta eſt epiſcopalis.

Trigesima. h̄ clicos h̄ntes offiū
prepoſiti ſecularis: ſi
moniti nō deſiſtūt vt i. c. clicos. ne cle.
vel mo. et ſm̄ gl. ibi eſt canon late ſnie
poſt monitionē Et no. ſm̄ Pa. ibi per-
tex. illū q̄ clericus nō p̄t tenere vices
p̄ncipis in iuriſditiōe ſeculari exercēda
licet nō infligat pena mortis vel mem-
brorum detruncationē. Quod intelli-
ge qm̄ hoc vult facere t̄ q̄ officialis p̄n-
cipis ſecularis. Sec⁹ ſi iuriſdictio ip̄a

lis esset dignitati sue anera: qz tñc pōt
p se exercere: dñmōdo nō inferat pe-
nā mortis vel mēbrozū detruccōnez
Idē dīc si dictā iurisdiccōez hz iure p
prio: puta rōe p̄mōny: qv̄ v̄ pcedē
etiā in prelato religioso. vt in. c. dilect^o
de off. or. z. c. auditis v̄ p̄scrip. z. c. in
ter dilectos de fide instrumen.

2 **Quero** qz tex. logi de p̄stitutis in sa-
cris quid de constitutis in minoribus
Inno. dicit q̄ idē. No. tñ dicit q̄ his
q̄ sunt in sacris magis iminet p̄culā:
qz nec p̄here p̄nt: z sunt irregulares.
Et hoc placet Pa. q̄ hēat locū in mi-
noribus. prima pars. c. q̄ in sūma vult
q̄ clericus iudiciū sanguinis exercēs
ab offiō z b̄nficio deponatur. qz p̄ inq̄-
sitionem illaz penaz incurrit irregula-
ritatē. q̄ rōe dz deponi ita p̄stitutus in
minorib⁹ sicut in maioribus: vt nota-
tur in. c. cū nō ab hoīe de iudi. z ad. d.
c. clericis. dīc q̄ verbū: sacris sumi lar-
ge. nā omnes ordines ecclīastici sunt
sacri. Sed circa scōam p̄tē capituli q̄
in summa vult q̄ excōicatus est sacer-
dos habens officiū p̄positū secularis
si monitus nō desistat: p̄t dubitari q̄l-
ter summatur illud verbū. sacerdos.
No. exponit multum large: exponit. n.
actus vel sciendus. i. clericus. de. coha-
bi. cle. c. ij. z cū hac expositione, transe-
unt doc. cōiter. Sz Pa. putat q̄ respe-
ctu clericorum in minoribus constitu-
torum qui sūt sine aliquo b̄nficio non
habet locum p̄ hoc factū qz v̄bū sacer-
dos nō p̄t ad istos p̄grue adaptari. Sz
arbitrat̄ tex. intelligendū in cōstitutis
in sacris: q̄ largo mō p̄nt appellari sa-
cerdotes vt in. d. c. ij. z lz hec p̄stitutō
videat̄ penalis. z sic restringenda tñ
habito respectu qz excōicatio nō infli-
gitur ipso facto. secus videtur dicen-
dū. ex predictis infert Pan. q̄ prelati
p̄nt esse p̄siliarij p̄ncipis secularis:
lz non debeant eē officiales iustitie ex-
ercende. no. vltimo p̄ declaratiōe hu-
ius verbū subiaceat. s̄m pan. vbi. s̄. q̄
q̄ncq̄ pena imponitur p̄ verba futuri
temporis denotantia executionē actus

z pena intelligit̄ iposita ipso facto. Et
in hoc casu itellige. d. c. clericis. z. c. si
gs. xvij. q. iij. cū si. nam verbū subface-
at: nō v̄r ex sua significatione exigere
ministeriū alicui⁹: cum denotet execu-
tionē. sicut hoc. v̄bū sit. vñ si dicatur
sit excōicatus intelligitur ipso iure ve-
notat glo. in. e. quicunq̄ de her. li. vi.
Et hoc verū s̄m pa. in. c. ij. z. c. si dili-
genti. de fo. compe. nisi alio iure appa-
reat q̄ sit ferende snie. z dicit q̄ ista ē
cōis opt. z sic limitat glo. in. d. c. ij. que
vult q̄ sit ferēde snie. Et tunc pena impo-
nitur p̄ v̄ba futuri t̄pis denotantia ac-
tus exercitium seu facti ministerium: z
tunc venit imponēda p̄ sniaz iudicis
z hoc casu p̄cedit theozica cōis de qua
vide in. c. si diligētī. de fo. cōpe. vbi d̄r
q̄ q̄ncq̄ lex pmulgat̄ p̄ v̄bū p̄teriti tē-
poris z regulariter est late snie de elec-
cupientes. s̄. ceter. in. vi. z in glo. in s̄.
suspensos. quandoq̄ v̄ba nō p̄ferunt̄
in p̄teritiū. z tñc si sunt v̄ba declara-
toria: ē canō late snie. vt si dicat. decer-
nimus viribus nō carere: p̄ hoc text.
cū gl. in. c. nouit. de his q̄ fi. a p̄e. Si
v̄ba sunt v̄ba dispositiua: tunc si sonāt
in futurum z respiciunt actus iudicis.
vt p̄nt excōicetur: p̄ntat. cām p̄dat:
z similia z in dubio ē ferēda snia nisi
addat̄ v̄bū: p̄ qv̄ appeat q̄ sit late snie
vt ipso facto vel eo ipso. Idē dicēdū de
verbo oīo. nā itelligit̄ ipso facto. glo. ē
notabilis s̄m Bal. in. l. i. s̄. si pecunia
ff. de po. idē de v̄bo modis oīb⁹. i. ipso
iure per glo. singularē. in auc. defunc.
seu su. s̄. sancimus. in s̄. modis oībus
itē lz v̄bū p̄ntis t̄pis vel futuri nō itel-
ligatur ipso. iure. tñ si diceret̄ tale qd
cassent z irritent̄: intelligit̄ ipso iure s̄z
Bal. in. et. de pa. p̄stan. c. i. col. tr. idēz
Ludo. ro. in suis singularibus. Idē v̄r
dicendū de isto v̄bo mox. vt intelligat̄
ipso iure per gl. in auc. de. ince. nup.

Vigesima prima. **Contra**
spolian-
tes romipetas: aut alios christianos
pro negociatione. Vel alijs hone-
stis negocijs nauigio vectos: aut ca-

per an rōe solis p
magis p̄mōnes nauis
v̄bū: sicut nū ab
dicendū le nouit
p̄. c. excōicatio.
Joan. q̄ p̄mō
v̄bū canō ferēde
v̄bū q̄ p̄cellus am
excōicatio papali.
est canon late snie
mōnt: vt dicit gl.
lign p̄ de q̄ncq̄z
v̄r cōis optima. s̄z
ad maritima. no. tñ
potest vel cōis ad ca
p̄ cōis agēdis icuria
dicendū papali p̄ p̄
dicatur p̄tate an
nō dicitur p̄tate
ta z nota Pan. in
vbi ex gl. v̄tima itē
pena apponitur ne-
na nō intelligit̄ istū
mōnt: vel saltes mō
e hoc idē Jo. an.
necessariū: q̄ dicit
p̄des in p̄tate op̄m
a Jo. an. c. et p̄dē:
v̄bū. que solent multū
p̄nt ponitur negare si
v̄bū ad hoc v̄ p̄mittat
mō admōtio p̄cedere.
v̄bū. Quicq̄ nō fecerit
in excōicatio: h̄c regitur a
dicit nobis est excōicatio
v̄bū an habent iustitā
v̄bū. Sed p̄ admōtio:
v̄bū q̄ pena ponitur affi-
v̄bū. Quicq̄z talē h̄c
v̄bū: nō re
v̄bū. Et v̄lēt im-
v̄bū p̄ illū h̄c mō:
v̄bū nō dicitur h̄c simpli-
v̄bū in exp̄tice dicitur. s̄z
v̄bū: tē v̄bū q̄ que
v̄bū: nō itelligit̄ ipso facto q̄
v̄bū ad v̄bū cōlat rō im-
v̄bū. s̄z gl. cōtū nāt

perere: aut reb⁹ suis spoliare psumit illi
 etiā q xpianos naufragiū partētes spo
 liat reb⁹ suis: nisi ablata reddiderit ex
 cōicatiōi se nouerit subiacere. extra de
 rap. c. excōicatiōis. no. s3 pa. ibi de mē
 te. Jo. an. q prim⁹ casus huius capitu
 li est canō ferende sine: exceptis pirra
 tis q p pcessuū ānuales sūt excōicati ex
 cōicatiōe papali. Secūdo hō cāns. d. c.
 est canon late sine: ita tñ q pcedat ad
 mōitio: vt dicit gl. ibi. z sic priā ps itel
 ligi p̄t de q̄cūq; nauigio. idēz Jo. de li.
 z vī cōis optiō. q̄uis No. restringat
 ad maritimā. no. tñ q spoliātes romi
 petas: vel eūtes ad curiā: vel redētes
 p cāis agēdis icuria sūt excōicati ex
 cōicatiōe papali p pcessū curie. q aut
 dicātur p̄ratez an depdātes in flumi
 nib⁹ dicātur p̄rate vide. infra Pirra
 ta z nota Pano. in. d. c. excōicatiōis.
 vbi ex gl. vltima iūcto tex. dicit q vbi
 pena apponitur negatiue. ipso iure pe
 na nō intelligitur inflicta. nisi pcedat ad
 mōitio: vel saltes mora in nō faciendo
 e hoc idēz Jo. an. s. admonitiōem eē
 necessariam: s3 gl. ibi in hoc nō firmet
 pedes. tñ p dicta opiniōe facit theori
 ca Inn. in. c. extirpāde. s. qui vero. de
 prebē. que solet multā allegari q vbi
 pena ponitur negatiue sine appositio
 ne t̄pis ad hoc vt p̄mittatur pena reg
 ritur admonitiō pcedens. Exemplum
 dicit lex. Quicūq; nō fecerit residentia
 sit excōicat⁹. h̄c regritur admonitiō fin
 eū: qz nobis est occultū: an fecerit resi
 dentiā: z an habuerit iustā cām nō resi
 dendi. Sed p admonitiōes p̄uincitur.
 Sec⁹ qñ pena ponitur affirmatiue vt
 puta. Quicūq; tali hora intrauerit
 ecclesiaz sit excōicat⁹ nā nō regritur ad
 mōitio s3 eum. qz l3 negata lateant.
 facta tñ patens. Et valet multum ista
 theorica p intellectu statutor. S3 pa.
 dicit se nō secutū fuisse simpliciter istā
 theoricā in repetitiōe illius. s. qui vero
 S3 dicit se ibi p̄clusisse q quo ad deū
 pena est p̄missa ipso facto q est i mo
 ra. nā quo ad deū cessat rō inn. qz deo
 nihil latet. z q̄qd ē certū nature ē cer

tū legi. sed quo ad ecclesiam militantes
 posset ista theorica pcedere z hoc cāu
 regritur admonitio. Et sic p̄t ista gl.
 reduci ad cōcordiam vt admonitio sit
 necessaria quo ad hoies. s3 sola mora
 sufficit quo ad deū opio tñ Juno. est
 cōis z tō tenenda. Idēz No. in s3. d.
 q tales nō sūt excōicati nisi post p̄pe
 tentes mōitio. de hoc ē vide. s. clic⁹
 q. s. ij. z p̄culosū eēt dicere q talis dū
 eēt i mora foret excōicat⁹ qz sur semp
 est in mora. ff. de p̄di. sur. si p̄ iure.

Vigesima secūda cōtra eos ¹ q ledunt

vel grauant aliquā psonam ecclesiā
 cam in se vel in suis: suo bonis p se vt
 per alios. eo q noluerunt eligere eos p
 quib⁹ rogabatur. vt i. c. sciāt cuncti. de
 elec. li. vi. Ista est ep̄alis.

Sed nūqd h̄mōt p̄stitutio h̄eat lo
 cum in presentante p̄ono. s. glo. in. d.
 c. sciāt. dicit q si p̄onus est clerice⁹ vt
 psona ecclesiastica locū habebit dicta
 p̄stitutio. Si aut p̄onus est laicus lo
 cus nō h̄bit pena cū cōstitutio dicat
 clericos vel ecclesiasticas psonas z gl.
 in ver. ecclesiasticas dicit vt sūt cōuer
 sitēplarij. vel hospitalary q l3 nō sint
 clerici. sunt tamen ecclesiāce persone.
 xvij. q. iij. quisquis.

Vigesima tertia s̄ vsurpan
 tes sibi de ¹
 nouo iura vacātum ecclesiaz ac earum
 bona vt in. c. general. de elec. li. vi.
 Ista est ep̄alis.

Quero qñ qd dicat s̄ nouo vsurpa ²
 re. s. gl. ibi de nouo. s. a. xl. annis citra.

Quero an occupās ista bona vacā ³
 tta sit excōicat⁹ ipso facto. s. pa. in. c.
 p̄questus de fo. p̄pe. post. Jo. an. q ad
 hoc vt quis incurrat istā excōicatiōē
 duo requiruntur. v3 vt occupet custo
 diam seu guardiā. Secūdo q virtute illi
 us bona locoz vacātū occupet: altero
 deficiente locus h̄it iura antiqua de fo.
 p̄pe. cū sit. z. d. c. p̄questus. Et hec opi.
 est cōis l3 aliqui s̄.

Vigesima quarta s̄ electores ¹
 z electos

nafteria dioceſis ſue ſit excōdicatus in
trat q̄ mōaſteriū monialitū exēptaz
an incidat talis in excōdicationē v̄igo
re oteti ſtatuti: Arch. z ſed. dicūt q̄ ſic
Sed Jo. de lig. dicūt q̄ nō iſ Jo. an.
z cal. qui oēs diſputādo dicūt q̄ ſūdi
tus delinquēs intra dioceſim: ſed in
loco exēpto nō ligatur ſtatuto ep̄i in
ſiſgētis. Pe. v̄ancha. in. c. vt animaz
de cōſi. li. vi. recitat v̄trāq̄ op̄inōnē:
z reducit eas ad q̄cordiā. ſic aut plat̄
loci exēpti h̄z iurisdiccionē ep̄ales in
dcō loco exēpto. z tūc vera ē op̄io. ſo.
cal. z ſequentium. aut non h̄z iurisdic
cionē ep̄alē z ſic vera ē op̄inō arch.

1 Vigefima ſexta Excōdicati ſt
Intrātes mo
naſteria ordinis p̄dicatoz in caſu nō
cōceſſo a p̄ſtitutionibus eaz vel ſine
lnia miniſtri ordinis: aut alterius ab
ip̄o miſtro habētis ſup hoc ptātē. a q̄
n̄ p̄nt abſolut̄ p̄terq̄ i articulo mort̄
niſi a papa. vel miſtro ordinis: v̄l ab
alio h̄nte ſuper hoc auctoritatē ſp̄alē
ab aliq̄ p̄dictoz. Idē de intrātib̄ mo
naſteria ſancte clare ordiſ minor̄ in
caſib̄ n̄ p̄ceſſis i regula ip̄ſaz v̄l ſine
lnia eoz q̄ eā dare poſſunt no. tū q̄ i
locis vbi tales ſnie nūq̄ vel quaſi ſūt
p̄ mulgate: ſiquis intraret talia mōa
ſteria. neſciēs talē ſniaz: z nō cā male
faciēdi puto q̄ nō icideret in ſniam:
cū ignorātia quaſi inuincibili laboret
Et hoc p̄t trahi ex dictis. An. de bu. z
Tho. S; ſi intrat late: v̄l alia p̄ſōa
ad malefaciē. tē q̄uis ignoraz ſniaz
z ēt haberet iuſtā cām ignorādi n̄ ex
cuſatur. ſim Pe. de pal. hoc ar. f.

2 Quid ſi mōialis grauāt iſirmitate
euidēti. ita vt n̄ poſſit morari cū alijs
ſine ſcādalo an poſſit exte mōaſteriū
ſine lnia ſuptoris v̄ p̄ſeſu tū mōialiū.
v̄l q̄ ſic p̄ tex. c. piculoſo. de ſta. re. lib.
vi. q̄ dū loq̄ de extimitate pp̄ iſirmi
tatē nō facit mētionē de ſupertore: er
go n̄ v̄ iſto cāu neceſſaria licētia euz
videat̄ per iſtud ius p̄ceſſa. z per hoc
ceſſat illud quod poſſet in p̄ſū allega
ri q̄ monialis nō h̄eat velle: z ſic nō

poterit exte: qz qū lex dat lniaz mōa
cho aliquid faciēdi: illo cāu h̄z velle:
auctoritate illi^o iuris lniaz dātis vt no
tat glo. xij. q. i. nō dicatis. In p̄. iū ſac̄
qz q̄ mōacha exeat mōaſteriū ſine li
cētia ſuptoris ē p̄hibitiū. xx. q. iij. mo
nachū. z ſic p̄z q̄ ex iuris diſpōe reg
rē lnia ſuptoris. ergo h̄z lex poſtea diſ
ponat certo cāu vt liceat exte mōaſte
riū d̄z intelligi cū lnia ſuptoris. ad h̄
gl. notabilⁱ. c. aplice de dōa. z. xij. q.
ij. bone rei. vbi d̄r. q̄ h̄z ius dei ptātes
ep̄o donād̄ cētēſimā intelligit̄ v̄ p̄ſen
ſu ſui capli: h̄z hoc ibi n̄ exp̄mat̄ cū p̄
alia tura i alienatōib̄ rez ecclie talis
p̄ſenſus req̄rat̄. Ita dico i p̄poſito h̄z
ille tex. nō dixerit de licētia ſuptoris:
tū intelligit̄ ex quo p̄ oia tura in egreſ
ſu talis lnia ē neceſſaria. S; Be. i. d.
c. piculoſo. dicūt q̄ ſi iſirmitas ē māi
feſta: z ſcādaloſa p̄t haberi in breui
p̄ſenſus ſuptoris tūc credit̄ illū regr̄
v̄bere p̄ rōes factas. ſi ſo i breui n̄ p̄t
obtineri puta: qz erat i r̄motis ex q̄ ta
lis erat iſirmitas poterat exte ad ip̄s
donec curaret̄ z poſtea redire. z ſic
iſta mōialis exeat mōaſteriū pp̄ iſtatē
neceſſitatē. z pp̄ h̄ credit̄ Be. q̄ iſta
mōialis iſto cāu n̄ icurrat ſniaz excōd
catōis lat̄p̄ ſuptorē ſimpl̄ p̄ exētes
monaſteria ſine lnia: qz n̄ ē p̄ſiſile q̄
ferēs intelligēt̄ iſto cāu. iſtā ligari. ad
q̄d facit. d. c. piculoſo. i. h̄. v̄ez vbi ſi n̄
p̄t obtineri vt homagiū fiat p̄ cura
torē p̄t abbat̄ſſa exte monaſterium
donec homagiū p̄ſtetur.

Vigefima ſeptima ſeptima contra illos
qui vocant̄ ad diri
gēdas moniales i electionibus ab eis
faciendis. niſi abſtineant ab his per
que inter eas poſſet in ip̄ſis electio
nibus oriri diſcordia: vel iam orta nu
triri de elec. indēntatibus li. vi. Iſta
eſt ep̄iſcopalis.

2 Querit̄ gl. q̄ ſūt illi q̄ poſſūt incidē
i hac excōdicatōe. R. puta ſiſgōſi: p̄ſi
arij. aduocati: diſcreti viri q̄ vocarent̄
ad dirigēdas moniales circa mōuz
electionis ab ip̄ſis faciēde.

3 **C** S3 quero: qz dñ hi in masculino ge-
nere qd si vocarent mulieres religiose
vel alie discrete. an si p̄facerēt. iciderēt
in excōcātōez. R. glo. qz sic itē no. ex
tex. qz hec pena locū h3 nedū in hīs q̄
vocāt ad dirigēdas mōiales regularū
approbatāz. s3 ē i hīs qui vocātur ad
dirigēdas illas: q̄ nō renūciāt pprijs
nec faciunt p̄fessionez regularez i vna
de religōib⁹ approbatīs. sed vñt sicut
canonici seculares i secularib⁹ ec-
clesijs. nisi abstinēat a p̄dictis incurrūt
excōcātōez. hec h̄ntur i. d. c. idēnitati-
bus. z ibi notatur qz abbatissa dz p̄ple-
re. xxx. annū. z dz esse virgo. Nā s̄m ar-
chi. ibi absolum est qz corrupta p̄sist
virginibus. Et sic nec etiā vidua p̄t
esse abbatissa q̄tūcūqz caste vixerit
in monasterio. itē dz esse de legitimo
matrimonio nata.

1 **Vigesima** octava. p̄ illos qz p̄-
curāt qz p̄servatores
dati se intromittant de hīs que eis nō
licent de offi. dele. hac cōstitutiōe. li. vi.
ista est episcopalis.

2 **Q**uero qz dicūtur p̄servatores. R. gl.
in. c. i. de offi. dele. li. vi. qz ep̄i p̄nt dici
p̄servatores qz h̄nt conseruare viduas
pupillos z orphānos ab oppressiōib⁹
z iniurijs. extra de fo. p̄te. ex pte. iter-
dū dātur isti p̄servatores. vt d̄sēdāt p̄
latrones z p̄dones. iterdū p̄ eos qz eoz
p̄uilegiā infrīgūt. iterdū lati⁹ vt d̄sēn-
dāt ab iniurijs z offensis. z in nullo di-
ctoꝝ casu h̄nt iudicālem idāginem
i. nō p̄nt p̄cedere p̄ viā iudicij. De ma-
nifestis ergo solū h̄nt cognoscerē. z itel-
lige manifesta illa q̄ notoria sūt z ita pa-
tentia qz nulla pbabiliter tergiversatio-
ne celari p̄nt de coha. cle. c. fi.

3 **C** S3 qd si neget offēsa notoria nega-
tiōe. n. vñ res fieri dubia. C. qz ad lib. p̄
cla. n. l3. l. iij. dic qz p̄batōes bñ sc̄ipiet
p̄servator. i. an sc̄m sit nōrū vt sic vi-
deat an sua sit iurisdicctio. de rescrip. su-
per lris. als. n. istoz. offm̄ esset inutile. z
si inuener sc̄m notoriū p̄cedet als desi-
stet no. n. h3 p̄tātē d̄sēdēdi simplr iu-
riā s3 q̄lificatā notoriā. sic qz p̄nator h3

vocare reū. z si p̄fiteat sc̄m: bñ qdē. z
si negat sup notorio p̄batōes recipiet.
si at p̄fiteatur sc̄m s3 dic se illū suo iure
fecisse dicūt qdā qz vltari⁹ se itromitte-
re nō dz. alij p̄. dicētes qz p̄batōes re-
cipiet sup notoriā offēsa als facile est
p̄servatoꝝ offm̄ deludere. vñ si vidēat
p̄servatori pbabilis negatio si p̄cedet
alias punit sicut notorium

Quero an p̄servator: nedū offēsa: 4
iam factam possit punire. sed ēt. infe-
rendam. R. glo. qz sic.

Quero qz i. c. fi. de offi. deleg. li. vi. 5
dñ sciēter se itromittāt nisi de manife-
stis iniurijs qd ergo si p̄ ignorātiā tu-
ris hoc faciūt: vel p̄ ignorātiā crassam
vel affectatā. R. gl. qz i excōcātōez icl-
dūt de re. iur. ignorātiā. lib. vi.

Quero. qz h̄ dñ qz si isti cōseruatores 6
se itromittāt p̄terqz de manifestis ini-
urijs sunt suspēsi ab offō p̄ annū nūqd
etiā a bñficio. R. gl. qz sic. qz est ei⁹ seq̄-
la. xxxij. di. c. p̄ter. lxxxi. di. c. si qui.

Quero vñ ali⁹ qz papa possit dare 7
istos cōseruatores. Jo. an. vñ p̄cludere
tales p̄servatores p̄ solos romāos p̄ri-
fices dari posse. Qd p̄bat dñm. c. i. dū
dic p̄cedim⁹. z. d. c. fi. vbi a sede ap̄lica
p̄ceditur z sic legat⁹ hoc nō p̄t z no.
qz offm̄ istoz durat vsqz ad obitū p̄ce-
dentis z tūc expirat quo ad negocia n̄
cepta vt i. d. c. hac p̄stitutiōe.

Vigesimanona. p̄ p̄curātes 1
absolutiōe
a censuris ecclīasticis p̄ vñ vel p̄ me-
rum extorquentes. extra qd me. cā ab-
solutiōis li. vi. ep̄alis

Quid si iniusta erat excōcātio. R. 2
glo. qz etiā est excōcātus. qz humiliter
dz petere absolutiōem.

Quero de aqua suspēsiōe h̄c lo- 3
quitur. R. gl. indistincte. sigs p̄pellat. vñ
extorqueat absolutiōe vñ renocatōez
suspēsiōis: siue ab offō siue a bñficio
siue ab ingresso ecclīe est excōcātus

Quid si excōcātio ē p̄ metū extor 4
ta. i. qz qz p̄pulerit iudicē vt aliquē ex-
cōcāret. R. gl. qz v3 excōcātio. p̄t tñ p̄
exceptionem elidi. vt ibi notatur.

[Marginal notes on the right side of the page, partially cut off and difficult to read.]

5 **Q**uid si quis intulit metum. in iudex pp hoc absolvere noluit. R. glo q talis inferens non est excōdicatus.

6 **Q**uid si n̄ excōdicat̄ intulit metū sed ali. R. gl. q inferens erit excōdicatus.

7 **S**z nūqd̄ i p̄dicto cāu ipse excōdicatus suspēsus: v̄ iter dicit̄ icurrit hanc penā si ali. p eo: vel ei. noie metū intulit. R. gl. q sic: si mādavit v̄ ei. no mie factū ratū habuit. de elec. sciant. li. vi. z de se. ex. cū quis eo. li.

8 **Q**uid si absoluto q p metū absoluerat postea ratū habuit id qd p metū fecerat. R. glo q nihilomin. sūt excōdicati metū iferētes qz statz ab initio li gati fuerāt. Sz qd si qs n̄ iferat metū i corpore: sz p penā amissionis rez cōpellit absolut. R. gl. q ē excōdicatus.

9 **S**z qd si p̄pulsit vanti metū: de q̄ timere n̄ debuit: nūqd̄ locū hz hec pena R. gl. q n̄. qz talis metus non inducit rescissionē. nec p̄pe appellat̄ met. ff. qd me. cā. l. metū. Ille q̄ met. q̄ putat̄ iust. ad fuocādū ea q̄ pp illū fiūt: facit icurere excōdicatōne. alius vero non.

10 **Q**uis at̄ dicat̄ iust. met. R. pe. de an. q̄ met. mort. vel cruciat. corpis v̄ tal. q̄ possz cadere in p̄stātē viz: qd arbitrio iudicis relinquitur.

11 **Q**uero q̄no cognoscere vtrū metu publice p̄tatis aliqd̄ geratur. B̄ic hoc relinquit iudicis arbitrio.

12 **Q**uero an met. p̄miate excōdicatōnis sit cēsed. iust. B̄ic p no. p hoc. i. c. cū d̄lect. qd me. cā. q̄ aut excōdicatō ē iusta z n̄ excusat. iputat̄. n. ē. illi q̄ se talem reddidit: vt possēt excōdicari. aut ē iusta: z t̄nc excusat qz ē maxima p̄ea

13 **A**n at̄ hec p̄stō h̄eat locū i excōdicatōne miori. B̄ic. q̄ n̄: v̄ q̄ vide. absolutio. i. Itē no. fm Pe. q̄ sicut regitur metus q̄ possit cadere in p̄stātes viruz ad rescissionē act. ita regit̄ dol. qui possit cadere in prudentissimuz. Si qs ergo inducitur fatuitate ad actū gerē. dū. ex hoc non potest p̄tendere se deceptum dolo. qz fatuitas q̄ est similis late culpe cū dolo alterius cōpensatur

14 **Q**uid at̄ sit vis z qd̄ met. d̄ic q̄

vis ē maioris rei ipet. cui f̄sisti si p̄t. sz p̄mode. ff. e. l. i. met. at̄ ē istātis: vel futuri piculū cā iusta mēt. trepidatio. Et exigit q̄ p̄ns sit met. sz futuz piculuz z d̄r metus: quasi mentes tenens. vis t̄n plus est q̄ metus.

Que at̄ sit d̄ria iter absolutōnem z is reuocatiōez: glo. dicit q̄ p̄or dici absolutio solēnis q̄ sit iuxta formā ecclesie fuocatio p̄ba. sine solēntate. vel vbi tenuit excōdicatio locū hz ab solo vbi non tenuit reuocatio: vel refertur reuocatio ad absolutōne ad cautellam.

Trigesima. **C**ōtra fingētē frau. **I**udex ad aliquā mulierē p̄ testimonio mittat vel vadat extra de iudi. c. muliere. li. vi. Et ab hac excōdicatiōe ordinarius absolvere p̄t.

Querit to. an. vtrū hec pena locum h̄eat in iudice laico. R. q̄ sic. itē no. sz eū q̄ si qs p̄curator: vel ps noiat aliquā mulierē i testē: v̄ fingit casuz ali. que: d̄icēdo talē eē suū d̄bitōrē in centū de q̄ re testis est tal mulier. Et hoc facit ad hūc finem: vt iudex vadat vel mittat ad eā p̄ testio: excōdicatus est.

Quero an eo ip̄o q̄ qs fingit iustā p̄stitutionē: sit excōdicat. R. to. an. q̄ n̄ imo expedit q̄ iudex produxerit eam ad effectum: eundo vel mittendo ad eam: qz p̄ba zc.

Trigesima prima. **C**ontra illos q̄ p̄pellūt p̄latos seu capla ad s̄bmittēdū laicis vel alienādū bōa imobilia ecclesiarū seu iura. ex v̄ re. ec. n̄ ali. c. l. p̄sultiss. mo. i. vi. ista ē ep̄al. No. sz to. mo. z pe. de an. q̄ p̄hibēt h̄ic qdā modū alienationis v̄ d̄batōis i reb. imobilib. Nā an̄ istā p̄stōne p̄lati opp̄si q̄ opp̄mētes iuocabāt nobils ad suā defēsiōne z potētes faciedo eos aduocatos: vel defensores locor. z pp hoc illi v̄dicabāt sibi qdā ius d̄n̄ij vel aduocatiōis i ecclesijs siue locis defensis z refert Bull. se vidisse multos p̄latos faciles ad talia. z q̄nqz nobiles s̄bmittēbāt alios vt opp̄imerēt ad p̄dictū finēz, a q̄ vt

abstineat videtes p[ro]lat[is] s[ub]missio[n]es istas
penit[entia] iter dicitur: p[ro] ista p[ro]st[itu]t[i]o[n]e e[st] p[ro]visu[m]
p[ri]mo q[uo]d clerici n[on] audeat s[ub]mittere. s[ed]
q[uo]d laici n[on] faci[er]e eos sibi s[ub]mitt[er]e a cle
ricis p[er] h[anc] via[m] direct[am] v[el] i[n]direct[am]: sub
mittedo molestatores: vt postea s[ub] co
lore defensionis z p[ro]c[ur]u[m] illaz rep[er]i
bi s[ub]missaz ecclie defraudet: v[er]edicand
do sibi ius d[omi]ni. Na[m] isti s[ub]mitt[er]ebat mo
lestatores z postea dicebat sacerdoti
s[ub]mitte mihi h[anc] r[ati]o[n]e[m] z iste n[on] audebit
me molestare. v[er]u[m] sacerdos fatebat se
h[er]e ab illo tal[em] r[ati]o[n]e[m] z postea sc[ilicet] s[ub]mis
sio[n]e volebat v[er]e ius h[er]e: z d[omi]ni[us] rel
v[er]edicare. Nota s[un]t gl. z pe. q[uo]d hec phi
bitio sol[us] loc[us] habet in rebus immo
bilibus z iuribus ecclesiarum.

Trigesima secunda ^{contra}
imp[er]di[ca]tes litigare in foro ecclesiastico cora[m]
delegato vel q[ui]cu[m]q[ue] alio iudice ecclia
stico i[n] h[is] cas[us] q[ui] de iure vel co[n]suetudine
ne p[oss]it ibi exerceri. extra de immu. ec.
qm. li. vi. ista e[st] ep[iscop]alis.

Quero: q[ui] dicit in tex. nullatenus
absoluat: nisi satisfecerit zc. q[uo]d si ante
satisfactione[m] tal[is] fuerit absolut[us]. R[es]p[on]d[et] Ar
chi. dicit q[uo]d tal[is] absol[ut]o n[on] t[er]m[in]a ibi sp[er]a
lit p[ro]hibete. s[ed] Be. i. d. c. qm. v[er]u[m] tenere
h[er]e: dicit q[uo]d q[ui] p[ro]t[er]as. dat[ur] als n[on] h[er]e
si n[on] seruauerit forma[m] n[on] valet actus:
vt notat glo. singularis. i. cle. i. s. iii. pa.
S[ed] q[ui] als h[er]e p[ro]t[er]e a lege absoluendi
fit p[ro]hibito: s[ed] n[on] seruet forma[m] valet
i[n] iure absol[ut]o. vt i. c. venerabilibus. s.
vbi de se. ex. i. vi. Et i[tem] g[ra]t[us] ordinarij h[er]e
ant p[ro]t[er]e absoluendi a s[en]tia canonis n[on]
reseruatis. vt i. c. nup. de se. ex. ergo. vi.
de q[uo] valet. id[em] p[ro]p[ter] i. c. dilect[us]. el.
ij. de p[ro]b[atione]. Predicta itelligit: nisi appo
neret clausula decreti irritans actum
Na[m] i[n] h[is] cas[us] siue ordinarius siue alius
q[ui]cu[m]q[ue] als h[er]e p[ro]t[er]e: siue n[on] nihil facit
absoluendo: nisi seruet forma[m] man
dati. Et hoc no.

Trigesima tertia ^{contra do}
m[ini]nos p[ro]
hibetes s[ub]ditis: ne clicis v[er]d[ic]at: coqu[er]at
z h[er]e. vt i. c. eos de imu. ec. li. vi. ep[iscop]a

lis de iure coi. Secus per processum.
Quid si ista p[ro]hibito fit p[ro] illu[m] q[ui] n[on]
h[er]e d[omi]ni[us]. Be. dicit q[uo]d n[on] e[st] locus pene p[ro]
p[ro]bu[m] s[ub]ditis suis. z exponit illud t[er]m[in]e
p[ro]seculari d[omi]no Et no. q[uo]d s[ed] ist[us]. q[ui] ad s[ed]
ba n[on] videant infringere libertate[m]: t[er]m[in]e
infringunt quo ad mente[m]: faci[er]e frau
dem de persona ad personam.

Sed pone q[uo]d de nouo fiat statut[us] si
cut in multis ciuitatib[us] italie: ne q[ui]s v[er]
dat vel donet r[ati]o[n]e[m] immobilem alicui n[on] s[ed]
e[st] onera co[n]s[uetud]o zc. an p[er] alia statuta in
cludant clici v[el] ecclia. Be. dicit q[uo]d tal[is]
ter statu[n]tes n[on] icluduntur hac pena ex
quo n[on] fuit in statuto exp[re]ssu[m] de ecclia
vel clericis. Sec[us] si ext[er]e[re]t ad ecclia
z iudex secularis poss[et] illos statu[n]tes
cogere ad declarand[um] statut[us] vt n[on] re
spiceret factus factos vel fiedos cu[m] ec
clesia. Jo. an. in nouella. z Un. z ab.
dicunt q[uo]d statuto laicoru[m] facto p[ro] coi v[er]
litate: puta: q[uo]d vadens de nocte soluat
t[er]m[in]e clericis. n[on] s[un]t subiecti sed p[ro] suu[m] iud[ic]e
e[st] sunt art[er]adi. secus dicit i[n] b[an]o in pa
scedis pecorib[us]: vel ad aqua[m] ducendis.
t[er]m[in]e. n. tenentur pastores de d[omi]no p[ro]pter
mercedem qua[m] accipiunt.

Trigesima quarta ^{contra fa}
cietes v[el]
m[an]dantes xpianus iterfici p[ro] assassinos.
extra d[omi]ni. p[ro] huma[n]i. i. vi. no. q[uo]d assa
sini fuerunt: z forte ad huc s[un]t q[ui]da[m] i[n] fide
les: q[ui] ex q[ui]busda[m] falsis opionibus in q[ui]
bus fuerunt: enuti s[un]t de facili mittebat[ur]
ad occidendu[m] xpianos: n[on] curantes si
s[ed] occidit e[st] ip[s]i. Et cu[m] de istis sim
pliciter loquitur ad alios homicidas non
ext[er]e[re]t s[ed] Archi. z no. gl. i. p[ro]. m[an]da
uerit q[ui] vult q[uo]d e[st] si reuocauerit m[an]da
tu[m] re i[n]tegra nihilominus i[n]currat pena[m]:
cu[m] ex solo m[an]dato i[n] p[ro] ligatus e[st].
I[tem] receptates: vel defedetes: vel occul
tates: eade[m] s[en]tia exc[er]citiōis i[n]currunt
z si fuerit p[ro]lat[us] vel p[ro]sa ecclesiastica.
s[ed] p[ro]ne a dignitate ordinis honore. offi
cio z b[en]eficio i[n]currunt ip[s]o facto. z ep[iscop]o
etia[m] co[n]prehendit s[un]t glo.

Additio An aut occidens hoies z
p[ro] pecunia dicat assasi

mus et sic incurrat p̄as.c. p̄ humani-
 de homi.li.vi. Bubiū. ē an. d. decretal
 dispōat solū ī spectu certi generis hoīuz
 q̄ dicūt assassini et erāt infideles. an vero
 p̄ oēs q̄ pecunia accepta vel p̄missa p̄
 mittūt aliq̄ue occidē. Do. frā. de are. i
 p̄h. an̄pe. Incipiēte ī xp̄i noīe. dicit q̄
 archi. ibi et Jo. an. cū q̄ senit: tenēt q̄
 ista p̄fō solū hēat locū ī certo genere
 p̄sonarū et nō ḡnālī ī alijs. S3 Jo. de
 Imol. ibi. et d. Būticus tenēt oppositū
 et hāc op̄inōne multi sequūt vt bar. in
 l. nō solū. s. si mādato. ff. v̄ turetur. et sa
 ll. i. l. ea ḡdē. C. de accu. dū dicit q̄ p̄tra
 assassinos q̄ p̄pecūia occidūt hoīes ema
 nauit d̄cre. illa v̄ homi. li. vi. Et si opt.
 istoz eēt p̄suetudine approbata stādū
 eēt de virtute p̄suetudinis. semota aut̄
 p̄suetudine nō p̄suleret s3 hāc opt. mo
 uet qz h3 ī p̄ncipio tex. loquat̄ de assasi
 nis simplr tñ post ī s̄. sequēt. dū loq̄t̄
 v̄ illo certo genere p̄sonaz refert se ad
 noīatos ī p̄ncipio. et sic ostēdit de qb̄
 itellexerit ī p̄ncipio cū assassinos sim
 plr noīauit. declarat. n. noīatos ī p̄nci
 pio eē eosdē q̄s ī illo s̄. noīauit. vñ se
 quētia hic declarat̄ p̄cedentia. p̄terea si
 intellexisset in genere de oib̄ q̄ p̄pe
 cunia occidūt et vulgariter appellātur
 assassini: eādes p̄enā imposuisset faciēt
 bus scelus sicut mādātibus. Eū ergo
 nullā penā imponat faciētib̄. s̄ nō est
 ex alia cā nisi qz dispositio illa fit soluz
 p̄ illos q̄ timebāt cedes p̄ illos infideles
 de qb̄us papa nihil disponit: qz de his
 qui foris sunt nihil ad nos. Nec debet
 extendi d̄cre. illa cū sit penalis et exor
 bitans. Et p̄terea in alijs non est ea
 dem ratio. illi enim cōtemnentes mor
 tem vltra omnes homines. vt ibi tan
 gitur per doc. facilius et frequentius ta
 lia delicta committebant. hec do. fran.
 isti etiam mandantes incurrun̄ alias
 penam qz sunt diffidati. Et no. q̄ ista
 excōicatio est ep̄alis. **Finis.**

3 **Quid si mandat occidi in deum vel**
 paganum. R. Pe. de mente. Jo. an. q̄
 nō est excōicatus. Et s̄ dicit Jo. an. se
 defendisse quendā p̄latū: p̄ quem fue

rat probatum q̄ fecerat homines occi
 di per assassinos. Sed cum homines
 illi potuissent non esse xp̄iani non erat
 sufficiens probatio.
¶ An aut̄ p̄cutiēs clericū diffidatum 4
 sit excōicatus: dicit q̄ nō. de hoc vide. s̄.
 degradatio in fine.

Trigesima quinta. ^{contra clericos}
 locantes domos manifestis v̄surarijs
 alieni genis ad senus exercendum ex
 tra de v̄sur. i. vi. c. i. ista est ep̄alis.

¶ No. fm gl. in s̄. alienigenas. q̄ hec 2
 cōstitutio non extenditur ad inde ge
 nitos. qz non est tantum scandalum.
 tñ sūt alias puniēdi. et dato q̄ isti alie
 nigenae essent ciues vel incole locū h3
 hec p̄fō in eis. et capitur hic alienige
 na pro eo qui nō est de terris illi dñij
 ad cuius territorij se transferit. Ideo
 si v̄surari⁹ manifestus trāsserat se v̄
 vnā terra ad aliā eiusdē dñij imediati. non
 h3 locū iste tex. qz nō d̄r alienigena: qz
 ē penalis. ideo debet stricte itelligi. Et
 ideo per predicta nō cōprehendit idē
 genā. i. qui h3 originē ibidem: vel eo
 rū partē. et hoc secuti sūt Bui. Bar. et
 fran. referēs se h̄uisse a cōpositoribus
 huius cōstitutionis apud lugdunum.
 Jo. tamen an. in nouella. videt̄ dicere
 q̄ si tal̄ oriū d̄ sit de vna ciuitate et in
 alia ciuitate eiusdēz dominij. p̄mittit̄
 habitare: est locus huic pene.

¶ Quis aut̄ dicatur oriū d̄ de ciuitate 3
 te. Dicit q̄ ille dicitur. qui ibi: vel ī vico
 ciuitatis illi oriū est. ff. ad munic. q̄
 ex vico. vel etiam si pater eius inde ori
 ginē duxit. ff. ad munic. l. assūptio. In
 cola vero dicit̄ qui venit ad habitādū
 et p̄stituēdum sedē cum maiorē parte
 fortunaz suarum in aliqua ciuitate vel
 oppido. dūmodo habitauerit ibi spa
 cio. x. annoz. hoc p̄posito. vt inde nō
 recedat. iste p̄prie d̄r p̄here domiciliū
 et inchoatū fm legistas. tamen fm ca
 nonistas: ex quo detulit res suas ad alē
 quem locum: cū p̄posito manēdi di
 citur adeptus domiciliū. De quo dicit
 vt. s̄. p̄fessio. iij. s̄. v.

4 **Q**uero an iste tex. heat locū si fuerit vniuersitas secularis. Eleric^o pisanus intelligit de vniuersitate ecclesiastica nō seculari. Bui. z archi. itelligunt de vtraq. vt sic gnālter dictū gnālter itelligat. 10. an. dicit q̄ iste intellectus est nimis rigorosus. z includeret totuz orbes istud iterdictū id prior intellect^o sibi magis placet. pe. 13. opionem. Archi. Hostien. 13. q̄ loquitur de vniuersitate ecclesiastica Idem Pan. Joā. de lignagno Idem Jo. de san. dicens q̄ hoc probat ver. ceteruz q̄ aduersatur precedentibus. Jo. de imo. dicit q̄ ista opinto est tenēda p regulā in penis de reg. iur. S3 dicit q̄ de rigore iure. forte alia est verior. z no. Be. fm Franc. q̄ requirit monitio ante q̄ laici compellantur. Et dicit q̄ ordinarij sunt valde negligentes.

5 **Q**uero qui dicantur vsurarij manifesti. R. glo. q̄ illi. de qbus est notoriū de iure. vt q̄ p̄fessi vel p̄denati vel est notoriū de facto. vt q̄ h3 opis euidentia. q̄ nulla pōt tergiversatione celari vt q̄ 13 altare paratū. Manifestus ē vsurari^o dicit ille q̄ ex cōiecturis pbatus est vsurarius. 13 directe nō sit pbatus p̄tra eū fm Bal. in. l. cū p̄ponebat de lega. 1. Vel p̄ bar. dī manifest^o vsurarius. s. eo ip̄o q̄ idifferenter in camera sua mutuat ad vsurā cuiuslibet postulati. 13 altare nullū teneat. ita dicit in. l. in. ff. de sur. vñ sufficit hec p̄batio. sine alia p̄batioe p̄ ep̄m faciēda adde ē vnū q̄ dispositio hui^o capli vendicat sibi locū in exercētib^o vsuras ē sub colore alicui^o p̄t^o: puta vēdēdo vel emēdo. Et hoc 13 Jo. an. i nouella. in. d. c. i. Et hoc idē 13 Be. hic. Et no. pulcher rīimū dictū Panor. in. c. ad n̄am. de emp. z ven. qui querit. An testm̄ istoz qui vendūt rez carius p̄pter solutionē dilatā. sit ip̄o iure nullū p̄ dispositioez capli q̄q̄. de vsur. in. vl. p̄supponēdo q̄ hoc sit publicū z in dubitatū. vt p̄ta q̄ easdē merces p̄cio icōtinētī soluto vēdit p̄ cento p̄ccio. Sed cū vendit ad credentē easdē merces vendit

p̄ malori p̄cio. z panor. dicit se p̄sultū se q̄ testm̄ esset nullū. qz tales sunt vsurarij. vt ē tex. filis i. c. nauigāti de vsur. z publici sunt ex quo publice exercent vt patet in libris eorum: q̄ bene notabis. hec Panor.

6 **Q**uero qñ currat tempus triū mensium. R. glo. q̄ a tpe publicatiōis regulariter ligat p̄stitutio. de postu. pre. c. i. Interdictum tamen augetur: interdū minuitur. vt hic.

7 **S**3 qd si simplr vn^o denūciat dño R. glo. q̄ pp̄ simplicē vn^o denūciatio nez. nō d3 dñs terre illoz illū q̄ dī esse vsurari^o expelleret: s3 tūc d3 ingreere. Et si verū esse reperit. expellere

8 **S**ed qd si locauit vsurario. quē tñ vsurariū ignorabat. vel locauit ad exercēdū senus. R. glo. q̄ pbabilis ignorātia eū excusat. Q3 verū dic h3 Archi. si homini ignoto locauit. vel noto qui nō p̄suevit exercere vsuras. S3 si homini noto z cōsuetō exercere publice vsura locauit p̄sumitur q̄ ad hūc finē locauerit. ar. de pig. illo vos. Idē dicit si titulo pignoris. cōmodati. vel p̄carij z h̄mōi p̄cedat vt ibi sub alio quocūq̄ titulo concedat.

9 **Q**uid vero si donat vel vēdit. R. h3 Bui. dur. z Arch. q̄ incurrit excōicationem. qz tales sūt tūuli. ff. p̄ dona. C. de vsuca. p̄ donato. z p̄ emp. z h̄bus p̄cedat gnāle est vt accipiat h3 nām p̄ et^o cui adijcēt ar. ff. loca. si vno. glo. v̄ro dicit q̄ si dōat vendit vel p̄mutat n̄ v̄ h̄e locū hec p̄stō p̄ verbū cōcedat. q̄ soldū vsus p̄cessioez n̄ dñij trāslationem de notare v̄ Sed dir. li. iij. tenet p̄imum q̄ v̄ intus.

10 **Q**uero hic dī q̄ si isti p̄mittentes habitare vsurarios manifestos in terris suis vel locātes domos sustinuerint penā excōicatiōis vel suspēnsiōis p̄ mensz aio idurato. q̄ q̄dū tales vsurarij ibi morāt terre ip̄oz ecclesiastico subiacēt iterdicto. nūqd̄ recedētib^o. v̄ expulsi vsurarij erūt iterdicti. R. gl. q̄ nō. Et sic nō erit necessaria relaxatio. **11** **Q**uero an h̄dicte pene h̄eant locus

de usurarijs iudeis. R. B. l. d. c. i. & lat. d. flo. in tractatu suo de usuris dicit qd sic cu' ter. idisticte loquatur. Sicut & cle. ex gram. eo. ti. qd pphedit et iudeos vt pz p gl. ibi sup. v. cesura. Idem Pau. de eleaza. Idem Bal. i. qd d. p filio qd incipit iter iudeos. vbi dicit qd clericus locas domu iudeis ad publice fenera du ipso facto e' excōdicatus. d. c. i.

Trigesima sexta. contra illos rep̄salias ꝛ clicos v' eoz bona: v' gn̄a liter ꝛcessas extēdētes ad eos quas cōcessionē: siue extēsiōne si n̄ renouauerint. j. mēse a tpe ꝛcessiōis: vel extēsiōnis: singulares ꝛsone excōdicatiōez: & vniuersitas iter dictū icurrit: extra d in iur. c. vntco. li. vi. Ep̄alis.

2 Quid si clericus ꝛncipal' debitor: cuius occasiōe sūt rep̄salie ꝛcesse capt' e' an hoc decre. hēat locū. R. glo. qd non tū qd idē grauaf p se ipso: & sic cessat rō tex. ibi i qd' ali' p alio grauaf. tū qd ꝛstō e' ꝛealis: ideo restrigēda & no. hz gl. i. v. ecclesiasticis. qd illō v' bñ. ecclesiasticis. ꝛꝓhendit clicos: tēplarios hospitalarios: ꝛnerfos & deo deuotos. xij. q. i. duo. itē no. qd d'ia e' iter extēdē & ꝛcedere rep̄salias. qd ciuitas vel sup̄lor: d' ꝛcedere sed ille cui ꝛceduntur d' extēdere. Puta qd ciuitas bononise dedit rep̄salias cui suo ꝛ florentinos ꝛ extendit illas ad clericos. hec glo.

3 Querit' qd d' in tex. qd si. j. mēsem nō renouauerit & c. qd si. j. mēsem istū ꝛcessū fuit ad actū qd fuit ecclesiastica ꝛsona p alio ꝛgnorata. i. rep̄salia facta ꝛ ea. nūqd' hec ꝛea hēbit locū. j. mēse R. gl. hz bar. qd i statū ꝛstinū fuocādū erit. j. mensem de sen. ex. q. c. unq. li. vi. v' hz Guil. fuocatio re integra fieri d'z anq' ꝛcedat ad actū als locū hēt ꝛea.

4 Querō vtrū possit ꝛcedi p credito clerici. vni' diocesis contra clericum alterius diocesis. R. glo. qd non.

5 Querō. an p sita decre. corrigat. c. d'ns nr. xliij. q. ij. vbi ꝛcedit' r̄ꝛsalie. qd ciuitas vidicare negligit: qd a suis i ꝛbe factū e'. R. glo. qd nō. s. s. solū statu

it qd p bello vel credito alteri' ꝛ ecclesiasticas ꝛsonas ꝛcedi v' extēdi n̄ ꝛnt
Trigesima septima. Qd' qd ab excōdicatiōe absolut' fuit i articulo mortis v' alio impedimēto: si cessate articulo mortis vel impedimēto nō ꝛꝛsentet se ꝛꝛciti' poterit ei a quo absolut' debebat: ꝛreincidit i eadē sniaz excōdicatiōis. Itē qd' aliq' absoluuntur a sede aplice vel legator: & insūgit eis qd ꝛꝛtēt se' ordinarijs: vel alijs suscepturi ꝛꝛiaz: & ꝛꝛsalis iniuriā satisfaciāt. Sifr si hoc nō faciāt cū hoc comode poterūt ꝛreincidunt in eandē sniam. vt i. c. eos. de sen. ex. li. vi. ista e' ep̄alis. & no. fm panoz. i. c. qd' in dubijs. eo. ti. qd detet' infirmitate: s. nō fit in articulo mortis ꝛt absolut' ab inferiori. satis e'. n. hūc tenent' impedimēto vt nō possit ire. Inno. etiam declarat quosdam casus. in qbus absoluendus ꝛ sedem apostolicā regulariter ꝛꝛo v' lenta manu iniectiōe absolut' ꝛt cū ꝛa sede apostolicā: s. cessate impedimēto tenet se ꝛꝛsentare sedi apostolice. ꝛꝛimus est infirmitas. Secundus infirmitas. Tertius inopia. Quartus seruilis cōditio. de his dictū e'. s. Absoluto. ij. Idē de eo qui tenetur in viculis.

Querō. qd d' in .c. ea noscūt. eo. ti. & qd absoluti tēpore necessitatis: debent necessitate cessate adire papā vel legatū: nūqd' sufficiat legatus dū e' in transitu inno. ponit duas opi. Quidam d' cūt qd sic. sicut eniz possunt absoluere. ita & hoc mādātū inungere. Alij contra: qd intrāsitū ꝛꝛt' absoluere ꝛꝛoꝛ ꝛꝛiculū more & tūc accessiōe intingere mādātū: sed mandare ꝛncipaliter nō possūt. Sed debet recurrī ad legatum ꝛꝛtū. nō ad trāsēntē. Nost. ꝛꝛ ꝛꝛimū dictū. Sed Pa. ibi dicit qd s. ꝛꝛimū equius. scōz tū veri' fm Jo. an. & refert se ad no. ꝛ Spe. in ti. de legato. s. nūc dicam'. vbi s. ꝛꝛimum.
Querō. an ista ꝛꝛtatio possit fieri ꝛꝛ ꝛꝛcuratore: videt' qd nō ꝛ ꝛꝛ. i. c. qd de his eo. ti. ibi in ꝛꝛtā ꝛsona d'z visitat' Alijs. v' qd sic: vt no. Ar. flo. & ad tex.

quod de his refidetur quod non refert an
se pntet i ppta psona: vñ p pcurato-
rez idonea. vt recitat Pe. de an. qui q
rit: cūgs semper teneat se pntare pso-
naliter p absolutōe obtinēda. cessate
ipedimēto zc. vñ tales absolutōem
possit petere p pcuratorem z recitat
Dost. dicere quod nō pnt iteruentre pcur-
rator: q ad eccliam militatez: qz abso-
luto requit pfectionē: pntitionē z in-
troductionē i ecclia cū solēnitate zc.
Inn. et dicit quod nō. qz hec forma reg-
rit pntia psonē fateē tñ quod vbi sub ē
iusta cā poterit pcurator iteruētre Sz
Spe. i. de pcurator dicit quod in curia
rōana hoc seruat. s. q pcurator pntitu-
tus spālter ad petēdā absolutōez sus-
fici. z hoc vñ pmutus.

4 **Q**uero qz dñ in. d. c. eos cū pmo
de pōt. quat sumi debeat hoc verbū
cōmode. vide tex. in. c. de cetero. eo. ii.
vbi dñ qñcūq opozūtatē hūerit. Qd
exponit Dost. i. cessante impedinēto
z aliq modico tpe idulto: quo sibi de
necessarijs valeat puidere. Et p hoc
p3 quod nō creditur circa hoc absoluto
sz iudex hēbit hoc arbitrari. Nec ob.
quod de occulta re z de aie pnculo querit-
tur z sit sibi credēdū de homi. signifi-
casti. el. y. fateoz hoc vep i foro pnta-
li. de spō. tua. quo ad viculū occulte p
hēn. vñ ex quo psciam h3 de mora sci-
re se dz excōcatū. iudex tñ eū nō de-
nūciabit: nisi pns eo vocato: p pfectu-
ras viderit illū esse morozus. cognitio-
ne sup hoc pmissa sūmarie. Et dñ. ve-
ro sup hoc. c. z. c. cupiētes de elec. lib.
vi. sup ver. pmode dicit quod iudex i spe-
cra qñtate psonaz: vñ ap ipum arbi-
trabit pñderādo dietas vulgares qz
hoies facere pñuerūt h3 no. in. c. sta-
tutū. de rescrip. li. vi. Si aut dietē vul-
gares nō appeant: ipse iudex referat
se ad legales scilz cōputādo. xx. vel. xx-
tij. militaria pro dieta. Et si facta cō-
putatione supersit tñ vnū militare p
illo dabit integrā dietā. vt no. ij. q. vi.
ppter quod si fuerit longa vñqz distan-
tia: equū est in septimana vnū diē p

quiete dñ nā mēsis datur ad ppa-
radū se. xx. ho dies ad expectādū. Nō
n. possit cōmode ventre p. xx. vi. xxx.
dietas pntue absq aliqua itermdia
quiete. Et iudex dz arbitrari benigne
tps trineris. Et cōputabuntur dietē a
loco in quo iter arripuit sine fraude.
Sufficit. n. h3 hāc lraz: quod nō sit in ne-
gligētia vel fraude Itē nota tbi qbus
uts sentētijs excōcatōis: quod papa z
legat^o absoluūt a qbuscūqz sentētijs
excōcatōis. Qd Jo. mo. itelligit de
sentētijs iure. z nō hōis Nā vt dicit
papa vel legatus nō absoluūt ab illis
vñ filio curie sz remittūt nisi in cāu q
delegat^o nō possit: vel mortuus esset
nec ali^o successit in delegatiōe z nō
est spes de festina pntione. Putat ē
Jo. mo. quod in casib^o pdictis delegato-
rū si absolut^o nō pareat: quod nō reitndit
ipso iure. Sed hec oia cessāt: sila-
te receptis lraz: vt verbū sonat hie
z in pncipio capli. qd ē loquitur ge-
neralr de vtriscq. Et hoc t3 Joā. an. s.
quod in qbuscūqz sentētijs iuris z hois
locū habeat qd hie dñ quod reitndit ip-
so iure nisi pareat z ppareat post ab-
solutionē put hie dñ Sz dñt de rota
dñt quod si auditor excōcatum ab hoie
absolut. pñta cautōe de stādo iuri
si nō pareat nō est ipsa iure excōcat^o
sz excōcat^o pñctū Jo. mo. Et q. j.
annū poterit auditor: eū reducere in
eādē sniaz p. c. querēt de off. dele. imo
ē post annū exq cōditio non impletur
Nāc ē opionē. Jo. mo. t3 Bñ. addēs
quod si excōcat^o ab hoie iuravit parare
mādatis excōcatōis qñ fuit absolu-
tus in casib^o supradictis si nō pet nō
reitndit in. eādē sniam. sed est redu-
cēdus p sniaz hois. Et dñ. c. eos In-
telligitur de quibuslto sentētijs iuris
nō hois. Ratio diuersitatis est quod si
cut sus excōcauerat. Ita fuit iustus. vt
sus reduceret i eādē excōcatōez. Se-
cus in snia hois. Nā si hō excōcat z
absoluit iuratoriā cautōe recepta. iu-
dex q hoc fecit de facto suo dz eē cer-
tus nō deferens iurātū ptra iuramen-

quod de his refidetur quod non refert an
se pntet i ppta psona: vñ p pcurato-
rez idonea. vt recitat Pe. de an. qui q
rit: cūgs semper teneat se pntare pso-
naliter p absolutōe obtinēda. cessate
ipedimēto zc. vñ tales absolutōem
possit petere p pcuratorem z recitat
Dost. dicere quod nō pnt iteruentre pcur-
rator: q ad eccliam militatez: qz abso-
luto requit pfectionē: pntitionē z in-
troductionē i ecclia cū solēnitate zc.
Inn. et dicit quod nō. qz hec forma reg-
rit pntia psonē fateē tñ quod vbi sub ē
iusta cā poterit pcurator iteruētre Sz
Spe. i. de pcurator dicit quod in curia
rōana hoc seruat. s. q pcurator pntitu-
tus spālter ad petēdā absolutōez sus-
fici. z hoc vñ pmutus.

tū ppiū. Nec iste credit absolui ob
factū sibi iniunctū per iuramentū alio
per iudicem puniri potest et dicitur.

- 5 **C**An autē absolutio per impedimēta de
qbus in. c. q̄uis. et decetero. et h̄mōi. d̄
sen. ex. possit fieri a quacūq; inia ex
cōcatōis. vide. s̄. de hoc et de multis
alijs. Absolutio. ij. Nota tñ p declara
tōe p̄dictorū q̄ in casib; caplorū. ea
nosctur. q̄uis q̄ de h̄is; et h̄mōi. d̄
sen. ex. ep̄s potest absolvere. Hoc limitat
nisi in casib; i q̄ nullus potest absol
uere nisi in articulo mortis. vt i falsa
rijs litterarū pape et in sequētib; ho
stis cardinalē. Itē in p̄cuciete ep̄s vt
bāntēte. et religiosus et c̄icis sc̄alib; i
ducētib; ad vouēdū et. Itē de iqsito
rib; q̄ odio gr̄a et. Itē de exteratib;.
et. Itē in stratib; mōasteria sc̄e clar
vt p̄dicatoz. Itē alii casū vide. s̄. Ex
cōcatōe. v. q̄ lz sit ep̄alis. cū tales ab
soluti nō p̄nt nisi i mort. nisi p̄sple
nate satisfecerit. Itē in omnib; casu
bus. qui sunt in p̄cessu curie.

- 1 **T**regesima octaua. Cōtra sepe
liētes in cimiteris
tpe iterdicti. i casib; nō p̄cessis a iure
vel excōcatos publice aut noiatz in
terdictos. aut usurarios manifestos.
vt in cle. eos de sepul. Ista est ep̄alis
- 2 **Q**uero qz d̄ de sepeliētib; i cimi
terijs. qd̄ si i capis vt locis p̄uat eos
sepeliat. R. gl. q̄ n̄ ē loc; huic pene. et
si loc; ille eēt vicin; vel p̄tigu; ecclie
vel cimiterio. qz ex q̄ ad vsū cimiterij
nō est p̄ ep̄m b̄ndictus. de conse. di. i.
nemo. nō erit locus huic pene.

- 3 **S**ed pone qz religiosi āpliauerunt
cimiteriū. et in illa āpliatōe sepeliterūt
an sit loc; huic pene. R. zab. de mēte
Lā. q̄ n̄. si n̄ ē p̄ ep̄s solēnt b̄ndictū.
- 4 **Q**uerit zab. i. d. cle. Quid si religio
si h̄ntes modicū claustrū p̄ ep̄m dedi
catū: lōge ip̄m āpliauerūt. extēdēdo
locū vbi erāt pri; dom; p̄uate nō iter
uētēte aliq; solēnitare. cōtigit qz i clau
stro addito nouiter fuit aliq; sepul
tus Lā. arguit qz sepeliētes icurrant
h̄ac penā. cū ecclia gaudeat imūitate

et si nō sit dedicata. et cimiteriū et ec
clia i talib; part passu ābulāt. de p̄se.
ec. p̄suluit. Sufficit. n. qz de cōsensu
ep̄i illa ps. cui h̄ec. fuit addita. d̄puta
ta erat ad vsū sacz. vt dicat loc; reli
giosus. de rel. do. ad hoc In p̄tū sac
qz i talib; regr̄e d̄putatio cū solēnita
te. vt i auē. de mōcabis. s̄. ill. ad id
āt qd̄ iduct p̄t d̄ ecclia n̄ p̄secrata. R.
illud p̄cedē. si ibi fuerūt celebrata d̄
nia alr n̄. vt no. d̄ imu. ec. c. fi. de h̄ vt
de. s̄. absolutio. i. ex q̄b; vt qz ps addi
ta si cēseat cimiteriū. et qz sepelientes
ibi p̄tēdi nō sint. et idē ē ac si sepe
lisset i loco p̄phano. et istd̄ vep si d̄ h̄
p̄stat. vt qz nouit sc̄m fuit. sec; si lōgo
tpe fuit obfuitū. qz tot; ille loc; h̄t p̄
cimiterio et si i p̄tate b̄ndictū n̄ fuit.

Quid si sepeliat corpa c̄icorū qz ser
uauerūt iterd̄m i cimiterijs. R. gl. qz
nō icidūt excōcatōez qz eis p̄cedit se
pultura cū silētio et. de q̄ vide. i. In
terd̄m. ij. Et an tpe iterdicti liceat se
pelire in q̄tuor festiuitatib; et multa
alia vide ibi.

Quid de h̄is qz sepeliūt publice ex
cōcatos mior. an icurrāt dictā penā
R. gl. qz n̄ lz excōcati mior. d̄cedēs
sepeliēdi n̄ sint. vt i. c. sacris. d̄ sepul.
et p̄ticipās cū mortuo excōcato mior
ri p̄ticipatōe fauorabil. s̄. lauādo. sepe
liēdo. icidit i miorē excōcatōez itē
no. s̄. Lā. qn̄ qz tpe iterdicti sepellit ex
cōcatos vt iterd̄cōs. ē n̄ caria c̄miste
rij sc̄c̄llatō. vt no. d̄ p̄se. ec. p̄suluit

Quero qz dicat publice excōcat; 2
vt h̄eat locū h̄ec p̄ca. R. gl. qz d̄ publi
ce excōcat; ab hoie. qn̄ sit corā tot. qz
p̄s̄l̄r n̄ p̄t p̄tēdi i gr̄atia. Al d̄ publi
ce excōcat; a iur qn̄ casus ē qz sit et
ip̄tādō si i gr̄abat qz publice sc̄iebat.
Sec; si n̄ eēt publice excōcat; ita qd̄
sc̄ri n̄ potuit. puta qz fuit excōcat; corā
duob; vt trib;. lz iudice sedēte in
bācho. Et sepeliēs talitālē occulte ex
cōcatū et sc̄iēter. nō ē loc; huic pene
lz icideret i miorē excōcatōez vt d̄m
et. Itē no. s̄. gl. qz h̄ac p̄tōne n̄ tol
lit p̄ca d̄cretalis ep̄oz. d̄ p̄uil. li. vi. vbi

ut si fecerit iter ad eis ingressus ecl.
¶ Additio. Adde quod notat Pa.
 in quodam philo scripte
 te Saluatoris Ihesu xpi. sequendo gl.
 in. d. cle. eos pcludit quod ista publicitas
 causat ex qualitate loci et multitudinis
 assistentium. unde non sufficit sibi illa gl. no
 tabile ad hoc ut dicatur publice excu
 cat quod iudex in barchonensibus duobus vel
 tribus testibus illi excusauerit quasi ve
 lit dicere quod vbius requirit publicitate
 alicuius actus: vel quod illi actus presuma
 tur noticia apud alios: ubi intelligit de
 publicitate seu notorietate que confi
 sit in facto. non autem de illa que causat
 a iure: per hoc facit gl. notabilis. in. c. ma
 nifesta. y. q. i. que dicit quod publicum est
 quod oibus patet: non tamen intelligit oibus
 de ciuitate pateat debeat esse manifestum
 Sed satis est quod traseat in noticia vi
 cinie vel maioris partis in qua actus
 geritur: sicut de notorio dicimus. ut est
 bonus tex. in. c. cum dilectis filiis. et pur
 ga. cano. oportet ergo ut aliquid dicatur
 publicum: quod ita publice et palam fiat ut
 traseat illico vel successive in noticia po
 puli. vicinie vel maioris partis. Item non. h3
 gl. quod per hanc constitutionem non tollit pena. de
 cretalibus. d. p. l. i. vi. vbi dicitur quod si
 fecerit interdictionis ingressus ecclesie. **¶**
¶ Quero quod dicatur notarius interdictionis.
 Inn. dicit quod si interdictionis cluistas
 vel castri: omnes de illo loco dicuntur nota
 ri interdictionis. sed si interdictionis. expressis
 noibus propriis. Secus si excuscat pe
 trus cum suis fautoribus. nam fautores non
 dicuntur notari excuscati: sed oportet quod
 per facta fide de fauore denunciatur excu
 cati nisi notorie ostaret de fauore. Sed
 panos. in. c. in lateranensi. de prebendis. dicit
 quod hoc dicitur. Inn. est gl. notabilis. in
 cle. d. de. vi. et hoc. cle. super verbo notarius
 l. propriis noibus ipsorum expressis quasi non suffi
 ciat diocesis monere in genere cler
 icorum diocesis sue. vel clericos talis ple
 banatus: vel talis ecclesie. sed monere debet
 exprimeudo illi vel illorum noia. Et pcor
 dat glo. in. c. pstone. l. i. vi. de sen. ex. su
 per verbo notarius. l. propriis noibus expressis:

vel alijs indubitatilibus circumstantijs que
 habeant vicem proprii nois. Ideo si dicat:
 non eo filio petri. cum ille vnicum filium
 habeat. sed per corda die panos. quod vbi agit
 de pena incurrenda ipso iure: non debet
 quid fieri notari: nisi exprimat noia
 propria: quod hoc importat etymologia
 huius verbi notarius. nam in istis odio
 his non est recedendum a proprio significato
 verborum. ut in. c. statutum. de elec. l. vi.
 nisi forte circumstantie sint Ita stricte:
 quod ex toto teneat vicem proprii nois Sed
 vero agit de pena non incurrenda ipso
 facto: tunc sufficiunt circumstantie non
 ita stricte. sic intellige Inno. d. ubi ponit
 exemplum quando interdicit ciuitas.
 et intellige quod interdicitur populo alicuius
 ciuitatis. non interdicitur ciuitate. nam in
 terdicta ciuitate non est interdictionis popu
 lus: quod possumus alibi audire diuina: ut
 notat in. c. si ciuitas. de sen. ex. l. vi. et
 idem vbi tenere dicitur. l. iij. vbi dicitur noia
 tum. l. noie proprio expresso: vel gene
 rali: quod non habet nisi vnum suppositum.
¶ Sed valebit ne monitio: si iudex
 generaliter monet omnes de collegio
 vel de vniuersitate: Blic quod non: sed gull.
 per. d. c. constitutionem. et est casus specialis:
 et si ignorat nomina illorum de conuentu
 cogit rectorem querere ad indicandum noia
¶ An autem interdictionis non notarius
 possit in cimiterio sepeliri: Glo. dicit
 quod sic. dum locus interdictionis non sit Ste.
 dicit gl. veraz: nisi per certo quod sciretur
 eos tale quod fecisse per quod erat interdictionis
 Tales. non debet sepeliri in cimiterio.
 vbi vero non sit certum: habet locum glo.
 sibi eundem. per gl. tamen facit: ut non sufficiat fa
 ctum notorium. nisi adsit ista qualitas notari
 l. in denotacione notarius specialiter vel expresse.
¶ Qui autem dicantur manifesti usurarij. 12
 vide. s. excusacione. xxv. q. v.
**¶ Quid si quis sepeliat publice excu
 catum et notarium interdictionis: et usurarium
 manifestum tpe interdictionis.** Pau. quod
 talis est ligatus quadruplici excusacione
 et addit gl. quod de omnibus debet satisfaci
 et ab oibus absolui.
¶ Quid si sepelies ignorabat istum 14

quē sepeluit esse excoīcatū v^t v^surariū
vel interdicitū. R. gl. q^d talis sepeliens
nō est excoīcat^{us}. q^d cōstō requiri t sciaz
vt ibi iⁿ tex. scilicet. Itē dicit p^pte te-
meritatis audacia. nā vbi est ignorātia
temeritas dicit nō pōt^{est} h^{ab}eri.

15 Queror: an portātes ad sepulchru^m
q^um nō sepelire: sint excoīcati. item q^u
de cōmittētib^{us} funus. Itē de fabrican-
tibus z sodiētib^{us}. vel apertētib^{us} sepul-
chri. Itē q^u de prelatis: clericis. v^t mi-
nistis eccl^{esi}az in quaz cūmterijs sepe-
liant^{ur} qui illud nō phibent. s^{ed} Patū-
tur: item q^u de clericis: vel laicis q^u por-
tāt cereos. cruces z filia. gl. arguit ad
ptes: z non determinat. lap. z Ste. te-
nēt q^u isti. sūt excoīcati addit Pau. q^u
nedum actualiter ponētes corpus sub
terra. s^{ed} et dicētes officia. s. funus forte
currūt hanc penā: imo fortius icurrūt
q^u plus p^{ro}tenunt. addit et idē. intelligo
de sepelientib^{us} de facto absētib^{us} cle-
ricis. Itē de sepeliri faciētib^{us}: v^t mā-
dantib^{us}. de sen. ex. mulieres. tamē lute-
ra videtur sepelientes i cimiterio puni-
re. z sic dicētes officia q^u nō sunt sepe-
liētes nō icidēt. cū in penis sit mītoz
īterpretatio faciēda sed Jo. cal. in tra-
ctatu de ecclesiastico interdīcto mouēs
p^{ro}dictū dubitū: sic dicit mihī vidēt q^u
si noiātz interdīctū vel etiā nō noiātū
sed tempore interdīcti in casu non per-
missō a iure si cum diutno offō sepul-
est omnes p^{ro}dicti etiā sociantes cū ho-
noris. Vel clericū diutnū offiū facien-
tes. vel non phibentes cū p^{ro}nt: omnes
penā excoīcationis ligantur p^{ro} istam
cle. q^u hoc casu sunt oēs participes cri-
minis: siue coopantes. ad hoc de sen.
ex. nup. si hō sine offō clericoz talis de-
functus sepultus est et in loco cūmte-
riato. s^{ed} tutius sit dicere p^{ro}dictos om-
nes fore ligatos pena v^t qua hīc tū tre-
pidus credo nō ligari dicta pena. S^{ed}
q^u videntur continere generales ph^{ro}-
bitōnes poterūt arbitraria pena puni-
ri etiā p^{ro} iudicēz ecclesiasticū. ij. q. ij.
engelrudaz. Ad hoc me mouet sintō
cle. vbi p^{ro} quedā verba videntur remo-

ueri p^{ro}uilegia: q^u clicis solent p^{ro}cedi: z
nō laicis. Ut autē hōba nō videāt sup-
uacue apposita o^{mn} q^u itelligant de hīs q^u
bus talia p^{ro}uilegia solēt p^{ro}cedi. vt sic itel-
ligat s^{ed} q^u clausula adūctā p^{ro} adapta-
ri s^{ed} p^{ro}uilegia exēptiōis solēt p^{ro}cedi cle-
ricis z ecclesiasticis p^{ro}sonis. de illis ergo
d^{icitur} intelligi p^{ro}ncipale. d. c. Itē sepul-
tura ecclesiastica p^{ro}p^{ri}e respicit clericos
ad quos pertinet. xvi. q. i. placuit. s. cū
funera ad sepulchrum deferunt^{ur} dū-
na officia cātare. xij. q. ij. g. dūna.

16 S^{ed} si clici dicūt offiū sepulture su-
per fun^{us}: z postea deponentes in loco
secreto: nō ponūt ipm in sepulchro seu
cūmterio. nūq^{uam} sunt excoīcati certe s^{ed}
opionez hīa eēt dicēdū q^u nō q^u tex.
dicit sepulture q^u ē hūo vel tumulo cō-
dere mortuū. z sic per solā celebratio-
nez officij nō eēt delictū p^{ro}sumatū ergo
nō icidēt i penā. S^{ed} nō credo q^u aliq^u
hoc dicerēt. sic. n. fierz semp durare it
dicto: z p^{ro} hīs cle. ista esset iudicāto. s.
Jo. cal. z hec oia de interdīctis p^{ro}nt ap-
plicari ad manifestos v^surarios z pu-
blice excoīcatos.

17 Querit etiā do. Lau. de rodol. i tra-
ctatu de v^sur. q^u dicēdūz de clicis offi-
ciātib^{us}: portātib^{us} cruces z cereos z al-
sociātib^{us} portātib^{us} feretrum: tāq^{uam} ibi
eēt cadauer alicui^{us} p^{ro}dictoz. s. māifestū
v^surary zc. cum tū realr ibi nō sit. R.
idē iudicandū ac si eēt.

18 Quid si in v^surario māifesto appa-
reāt signa p^{ro}tridōis. z iuret satisfieri de
v^suris. z post mortē. prestat cautio ab
heredib^{us} de restituēdo. an pōt sepeliri
R. gl. z Jo. de lig. q^u cautio valet. vt se-
peliri possit. s^{ed} nō vt recōualeseat testa-
mentū. z hoc dico q^u apparz signa cō-
tridōis: z iuret satisfieri alias secus q^u
nō sufficerz cautio heredū. cū dcesserit
in pctō. De hoc dic. vt infra Resti. ix.

Tregesimanona. s. religio
fos. q. deci
mas eccl^{esi}is debitas sibi v^surpāt v^t ap-
propriāt vt i. c. religiosi. de deci. z p^{ro} h^{is}
q^u dicit religiosi. p^{ro} nō h^{ab}ēt locuz hec
pene in secularibus clericis vel laicis

nā p̄ gl. qz nō dicit tenere cū effectū.
Idē Pau. z zenze. per verbū tenere :
q̄s denotat tēporis continuatōnez.

3 Quid si religiosus t̄z arma : nō ad
offensaz : s̄ ad aliū vsūz : vt lapides ad
edificandū. cultellos ad vsūz cogne vl
mēse. R. Pau. q̄ si ē locus huic pene.
Si at̄ h̄fēt aceruū lapidū ad fenestrāz :
vel sup portā ad impugnādū venientes :
tunc accedit iste tex.

Quadragesima ^{secūda. con}
tra quasdaꝝ mulieres q̄ bighine vulgariter dicunt̄
Sic̄ religiosos. q̄ eas in eo statu so
uēt. vel eas ad talē statū adducit. vt in
cle. cū v̄ q̄busdā. v̄ re. do. Ista est ep̄al.
frā. zab. z pau. allegat̄ exuagātes Jo.
ix. q̄ incipit Sācta Romana: dicētes:
q̄ h̄c reprobāt status quorūdā: q̄ vel
gariter appellāt fr̄es de pupe vita: aut
bigochi aut bighine assumētes noue' re
ligionis h̄icuz : supiores sibi eligentes
p̄gregatiōes z quētūcula faciētes: non
obstātē q̄ ordinē hunc a certis dicant̄
ep̄is h̄uisse. cū talis viuēdi mod⁹ nulla
tenus sit cōcessus. Et s̄m Pau. ubi re
probatur status bighinalis: qz v̄ que
dam nona religio: p̄ter auctoritatem
sedis apostolice instituta. z ex hoc isert
q̄ et si renūciaret̄ p̄p̄is si ex hoc erūt
approve: nec religiose ex quo nō h̄nt
regulam a sede ap̄lica cōfirmatam de
re. do. c. i. li. vi. Dicit̄ idēz frā. q̄ in do
mo sua p̄nt mulieres p̄niaz agentes v̄t
quo habitu voluerint. pro hoc. n. q̄ v̄t
tur h̄itu et̄ sibi bighinis: nō sunt bighi
ne ex quo non congregant̄ cum eis. qz
hec bighie q̄ h̄c reprobant̄: nec obe
diētā p̄mittūt: nec regulā aliquā ap
pbatā p̄fētur: z opiones fidei catho
lice h̄ias introducunt. vt d̄r in tex. hec
tū cōstitutio sorores tertij Ordinis
minorum non inducit: cum iste pro
mittāt obediētā z h̄eant̄ regulā seu quē
dā mōz viuēdi a sed̄ ap̄lica approveat̄

Quadragesima ^{tertia. Con}
tra contra
hentes scēter matrimonium in gra
dibus prohibitis: vel cū monialibus

e s̄ religiosos z moniales p̄fessos vel
ordiatos i sacris h̄entes. vt i cle. eos
de plan. z affi. Ista est ep̄alis.

Quid si h̄at q̄s cū h̄ite maritum
vel cū iudea: vel pagana: vl cū, cogna
ta sp̄iali vel legalit: vel h̄ impedimētum
publice honestat̄. R. gl. q. l. 3. n̄ teneat
m̄rimoniuz: t̄si nō incidit in excōicati
onem: qz i istis cāibus nō ē expressuz.
Item nota qz tex. dicit scēter: ideo si
q̄s h̄eret ignorāter. i. ignorantia facti
p̄babilis z nō affectata. puta qz nescie
bat tales eē suū affinē vel p̄sanguineuz
non est excōcatus.

Et si quid si ignorabant: nescientes
v̄tq̄ ad quotū gradū p̄sanguinitatis
vel affinitatis extēderet p̄hibitio iuris
tamē b̄si sciebant in quo gradu erant
R. gl. q. icidūt i excōicationē qz igno
rantia facti z nō iuris excusat. si vero
alter solus sciebat: ille solus ligatur.

Et si quid si ignorāter a p̄ncipio h̄it
s̄ postea supnēit sibi scia: z t̄n cohabitauit
cū p̄sanguinea quā accepit. R. gl. q.
nō est excōcatus. qz hec p̄stō nō punit
cohabitatiōē vel incestum. s̄ solum
h̄cū m̄rimoniū. p̄bat hoc solūmō ex
eo q̄ sine iudicio ecclē ab illa diuertit
postq̄. fateor t̄n q̄ cognoscendo peccat
Et si qd si h̄it cū ea quam credebat
p̄sanguineaz. affinē. vel monialem. z
in veritate non erat. Bl. remittit se ad
nōta de sen. ex. si vero. el. ij. z. c. i. audie
tā. t̄si ex illis caplis tradī pōt r̄nsio q̄
talis non est excōcatus.

Et si qd si impedimētum qd erat tpe
h̄cti m̄rimoniū. fuit postea remotum.
R. si remouet̄p disp̄satiōē pape s̄ba
sunt i sp̄icēda. an tollāt impedimētuz eē
quo ad penā p̄teritā. an non. sed ut
faciāt t̄n valere m̄rimōiū. P̄io casu
absolutio alia non est necessaria. sc̄o
p̄o sic. si p̄o r̄mouet̄ impedimētū p̄stō
nē fuocatoriā t̄c d̄c s̄z pau. q̄ si fuo
catoriā v̄t p̄stōez quā fuocat sulm̄na
toriā excōcatoris p̄ infecta h̄eritūc liga
ti p̄ illā nō egent absolutiōe. si aut̄ t̄n
fuocat tē sic ligati indigēt absolōe et
no. gl. i. p̄. m̄rimōialr. p̄ h̄ac l̄raz v̄t

pleon^{us} ad h^{er}ed^{em} n^{on} incurr^{it} hanc
 pena^m. Et de absoluta coactione certu^m
 est. De p^{ro}ditionali vero: lz tali que ca
 dere debuerat in p^{ro}stantes viz videat
 ligari p. c. sacris de h^{is} que vi me. Sz
 cu^m n^{on} sit mⁱⁿimontuz deficiente p^{ro}fen
 surde egtate vt tal^{is} si ligari. Et not. Et
 gl. in ver. Here q^{ui} dicit. Sec^{us} si sp^osa
 lia tm^{en} h^{er}atimisi sequat copula. q^{ui} coz
 f^{er}at p^{ro}sp^{er}ta v^{ol}untate mⁱⁿimontuz. de
 sp^o. lz q^{ui} iducti et p^{er}a. r^{es} est q^{ui}ca ist^{ud}
 sit p^{er}ale. est f^{er}riged^{us} est n^{on} gari si p^{er}: q^{ui}
 aliud est mⁱⁿimontuz. aliud sponsalia.

Additio. Quid de sacerdote v^{el}
 alio q^{ui} p^{ro}ba mⁱⁿimontuz
 p^{ro}feri inter istos scieter h^{er}entes. est de
 ob^o coop^{er}atib^{us} est p^{ro}sentib^{us} p^{ro}sentib^{us}:
 vel vicinis itereentib^{us} an o^{mn}es h^{is} lig^{er}
 tur exc^omm^unicatib^{us}. Questio est pulchra est
 noua p^{ro} r^{es} p^{ro} h^{is} q^{ui}. q^{ui} distiguend^{us} est 1
 q^{ui} q^{ui} i tali actu p^{ro} p^{ro}cipat v^{el} c^oica
 re h^{er}ed^{em} crimini triplr. p^{ro} solo p^{ro}ti
 cipio seu c^omm^unicatib^{us} i actu illo p^{ro} que
 incurr^{it} exc^omm^unicatio. est tales si incurr^{it}
 exc^omm^unicatione. h^{is} Pa. in. c. nup. r. e.
 si c^omm^unicatib^{us}. de sen. ex. vbi dicit q^{ui} ad
 tal^{em} exc^omm^unicatione incurr^{it} d^{icit} n^{on} sufficit
 c^omm^unicatio i illo actu p^{ro} que incurr^{it} ex
 c^omm^unicatio. Sec^{us} p^{ro}nci palr d^{icit} q^{ui} c^oica
 re crimini n^{on} tatum c^omm^unicatio. lz et im
 ped^{it}do p^{ro} filio. auxilium v^{el} fauore ad
 h^{er}ed^{em} crimⁱⁿe p^{ro}petrad^{it}. t^uc d^{icit} d^{icit} est
 q^{ui} tales sunt exc^omm^unicati. h^{is} lz Pa. in. d. c.
 nup vbi dicit q^{ui} lz p^{ro}dicti ex solo p^{ro}ti
 cipio i actu illo n^{on} sint exc^omm^unicati. t^uc ex
 alio capite incurr^{it} ist^{ud} exc^omm^unicatione
 vt si c^omm^unicatio vel auxilio imp^{er}do circa
 p^{ro}beratib^{us} c^omm^unicatib^{us}. n^{on} fact^{us} est est p^{ro}sentit^{us}
 p^{ro} pena p^{ro}stringere v^{el} vt i. c. nup. Ter
 tio q^{ui} p^{ro} c^oica p^{ro}dicti v^{el} ultra p^{ro}ti
 cipiu^m m^{an}dando vel auctoritate p^{ro}stado. est
 tales plus incurr^{it} exc^omm^unicatione est q^{ui}
 alij p^{ro}trahetes. est de hoc videt casus in
 r. mulieres. de sen. ex. ibi eoz auctori
 tate vel mandato. est de hoc est glo. sin
 gularis in. c. i. de offi. dele. vbi dicit q^{ui}
 quadruplex. est p^{ro}sentus. s. negligentie
 p^{ro} filij cooperationi: est auctoritatis seu
 v^{el} c^omm^unicatib^{us}. est de istoylano consensu

dicit gl. q^{ui} iste auctoritates p^{ro}stans v^{el}
 m^{an}dans plus peccat. Et de h^{is} ponit
 versus c^omm^unicatib^{us}. negligit suadet inuas
 atq^{ue} tuetur. h^{ic} mⁱⁿus: h^{ic} q^{ui} mⁱⁿus:
 luit equaliter. h^{ic} plus est ex p^{ro}dictis p^{ro}
 so. nostre. q. nam si sacerdos vel alius
 p^{ro}ferens verba sol^u participat i tali
 actu n^{on} imp^{er}do c^omm^unicatib^{us} r. ante
 fact^{us} nec post n^{on} sunt exc^omm^unicati. Idez
 dicit v^{el} itereentib^{us}. si aut^{em} sacerdos v^{el}
 alius imp^{er}do c^omm^unicatib^{us} r. ad huius
 modi matrimoniu^m h^{er}ed^{em} est ex
 c^omm^unicati. si alias si essent facturi h^{is} vna
 opt. vel indiffer^{er}ter fm altaz. de q^{ui} v^{el}
 s. exc^omm^unicatib^{us}. xvij. de p^{ro}ribus. vero v^{el}
 d^{icit} d^{icit} q^{ui} ex quos^u videtur p^{ro}sent^{us}
 mⁱⁿimontuz filiorum. n^{on} sol^u c^omm^unicatio
 lz et m^{an}dando vel auctoritate p^{ro}stando
 font^{is} d^{icit} d^{icit} exc^omm^unicati q^{ui} ip^{si} filij.

Quadragesima quarta con
 tra m^{ed}ica
 res sine l^{it}ia pape recipiunt noua loca
 ad habitandum vel mutant. vel alte
 nat^{us} hactenus recepta vt in. c. cu^m ex eo.
 de ex. pre. li. vi. est i cle. cupietes. de pe
 nis. no. q^{ui} m^{ed}icates sunt quibus vic
 um tribuit incerta mendicitas. est qui
 redditus. aut possessiones ex regula
 aut p^{ro}stontib^{us} h^{er}e n^{on} p^{ro}nt. vt d^{icit} re. de
 c. vno li. vi. Ista est ep^oalis.

Querit ge. q^{ui} d^{icit} d^{icit} acgrere loca
 noua: d^{icit} q^{ui} quo ad casuz huius d^{icit}
 talis d^{icit} d^{icit} de nouo fieri quando fit
 post ipsam d^{icit}. est quot modis d^{icit}
 nouu^m vide de elec. generali. li. vi. sup
 verbo de nouo. d^{icit} tam^{en} Pau. q^{ui} si
 dom^{us} corr^uat: cui^{us} tam^{en} sol^u c^omm^unicatib^{us}
 remanet in d^{icit} ip^{so}rum m^{ed}icatib^{us}
 lz de nouo redificare: nec incurr^{it}
 exc^omm^unicatione. sec^{us} si locus n^{on} d^{icit}
 defierit esse v^{el} ip^{so} d^{icit} est habitatoe
 est postea nouo iur^{is} acquirat illud q^{ui} t^uc
 incurr^{it} in pena. est p^{ro} hoc d^{icit} posset
 de p^{ro}ntib^{us} s^uis in austriarboemia est
 h^{er}ed^{em}. de q^{ui} fratres mⁱⁿores p^{ro} longa
 t^{em}pora de facto expulsi fuerunt. Qui
 quid^{em} p^{ro}nt^{us} n^uc inhabitari poss^unt p^{ro}
 fratres p^{ro}dictos sine metu exc^omm^unicatio
 nis: q^{ui} nunqu^{am} d^{icit} conuentus defie

non esse de bonis ipsorum fratrum
saltem de iure.

3 **Quero an iste tex. h. e. loci in semi-
nis. R. Lap. abb. q. sic.**

4 **Quero an isti religiosi possint loca
acq. sita post istud capitulum mutari sine
licetia pape. vel alienare sine metu ex
co. cationis. R. Lap. que sequit. De. de
an. z. Se. i. d. c. c. ex eo. dicit q. oca ca
pta ante p. c. l. de quo in. d. c. c. n. ex eo
no possunt dimittere aliter sunt exc. c. o.
cati p. d. c. c. cupientes. sed capta post il-
lud p. c. l. de quo in. d. c. c. n. ex eo. z. in
hoc facit littera. in. d. c. c. cum ex eo. z. in
d. c. c. in. h. Dactenus. i. v. l. g. n. d. c. q. z. f. z.
Papsam. hactenus per. h. aspiratum
facit duas partes. i. hac z. tenuis. i. v. l. g.
n. d. c. Et vt recitat Se. hoc de facto ac-
cidit bononie. q. z. fratres de obseruata
ceperunt edificare locum supra monte
sancte Marie speciali licetia pape. Et
ceperunt ex parte septentrionali secus vis
Et q. z. erat ventosus z. frigidus. delibe-
rauerunt mutare in eodem loco. sed ex al-
tera parte vie vt sic mons eos tegeret a
vento australi z. determinatum fuit q.
no habebat locum dictus tex. quo ad
mutatione: nisi de locis an istud capi-
tulum acq. sitis. Et sic non erat necessa-
ria noua l. n. i. quo ad dimissione. l. n. i. z.
aut quo ad habitandum de nouo tam ha-
buerat. Et sic ex p. d. c. i. s. inferitur q. di-
ctus tex. h. z. locum solum in duobus casibus
i. si loca de nouo ad habitandum recipiant
vt si hita an dictum capitulum mutent vel
alienent: et si dimittantur antiqua loca p.
pter alia de nouo ad habitandum querenda
non autem h. z. locum cum dimittuntur loca
acq. sita post istud capitulum.**

5 **Sz ponez s. f. s. sancti Aug. in ciuitate
castelle. habebant locum p. t. g. n. z. muro
ciuitatis. L. i. u. s. vt facerent via: p. quas
possent ire circ. circa muros ciuitatis
destruxerunt p. t. z. dederunt fratribus ali-
quas domos ex alio latere. iter q. s. erat
q. d. d. flum. p. u. d. i. n. d. s. p. u. e. t. u. z. ab il-
lis domibus. z. dederunt eis licetiam facie-
di p. t. e. z. supra flum. per que possent
ire in illas domos. Querit: an possint:**

hanc. q. format Lap. z. arguit q. no
p. d. c. i. s. c. c. ex eo. vbi p. b. e. t. u. r. a. c. q. u. i.
rere nouas domos ad habitandum. Nam
inter medium flum. facit discontinuitate
ad primum locum. z. sic mutationem in-
duct. h. z. t. s. d. e. t. e. r. m. i. n. a. t. v. t. r. e. f. e. r. t. g. e.
in. d. c. c. u. ex eo. q. z. talis acq. sitio z. post
acq. sitio. z. edificatio e. de actibus. i. a. z. p.
missi. ff. de p. b. a. ab ea p. te isti ergo iur.
antiq. o. z. stare: nisi q. t. e. n. t. i. s. e. i. d. e. r. o. g. a. t. i.
est p. d. c. c. c. ex eo. Sz istud. c. i. m. u. t. a. t. i. n.
duobus casibus. t. i. n. i. s. i. n. a. c. q. u. i. t. i. o. n. e. h. a. b. i. t. a.
t. i. o. n. i. s. i. n. l. o. c. o. d. e. n. o. u. o. z. i. m. u. t. a. t. i. o. n. e. z.
t. r. a. n. s. l. a. t. i. o. n. e. z. c. Sz casus noster in nullo
istorum p. c. l. u. d. i. t. i. o. n. e. r. g. o. z. c. Et p. ista p. te
facit: q. z. ille q. p. h. i. b. i. t. u. s. a. c. q. u. i. r. e. n. o. u. i.
s. u. s. i. n. r. e. n. o. d. e. v. e. n. i. r. e. h. p. h. i. b. i. t. i. o. n. e. l. z.
post p. h. i. b. i. t. i. o. n. e. a. u. g. m. e. n. t. e. t. p. s. t. i. n. u. m.
l. u. s. a. n. t. e. p. h. i. b. i. t. i. o. n. e. q. u. i. t. u. t. e. s. t. c. a. s. u. s.
i. n. c. f. i. y. r. i. s. o. d. e. p. e. c. c. p. l. i. v. l. Sic. e. s. t. i.
p. p. o. s. i. t. o. a. n. g. u. m. e. n. t. a. n. t. e. m. i. s. t. i. p. m. u. m.
i. u. s. z. s. i. c. d. z. i. n. d. i. c. a. r. i. i. s. t. i. b. a. d. d. i. t. a. m. e. n. t. u.
n. a. t. u. r. e. p. r. i. o. r. i. s. i. u. r. i. s. Et p. p. d. i. c. t. a. v. f.
p. o. s. s. e. t. e. n. e. r. i. q. z. a. u. g. m. e. n. t. a. t. e. s. d. a. t. i. a. z.
g. a. b. e. l. l. a. s. p. e. r. h. o. c. n. o. n. d. i. c. u. n. t. u. r. n. o. n. a.
p. e. d. a. g. i. a. p. o. n. e. r. e. p. r. o. h. o. c. o. p. t. i. m. e. f. a. c. i. t.
c. l. e. v. n. i. c. a. d. e. s. u. p. n. e. p. r. e. z. c. c. o. n. s. u. l. u. i. t.
d. e. i. u. d. e. i. s. z. c. p. r. o. h. i. b. e. m. u. s. d. e. c. e. n. s. i.

**Quero an dicti medicantes possint
capere loca de nouo. R. q. non ad ha-
bitandum que sint p. p. i. n. q. u. a. h. i. t. a. t. i. o.
nibus hominibus: sine licentia sedis apo-
stolice: q. de p. s. t. i. t. u. t. i. o. n. e. B. o. n. i. f. a. e. x. p. l. i. a. z.
faciat mentionem. de locis autem q. sunt
in heremiis vbi no est p. p. i. n. q. u. a. h. a. b. i.
tatio hoium. sec. q. z. illa de licetia suoz
p. r. e. l. a. t. o. z. c. a. p. e. z. m. u. t. a. r. e. p. u. n. t. d. c. c. u. ex
eo. Et no. q. d. i. c. t. i. s. c. n. o. p. r. o. h. i. b. e. t. t. r. a. n. s.
l. t. u. s. i. n. g. u. l. o. r. u. m. s. f. u. m. d. e. l. o. c. o. a. d. l. o. c. u. m.
q. z. e. s. t. p. m. i. s. s. i. u. s. e. x. c. a. v. t. i. n. c. l. z. d. e. r. e. c. u.
fi. Sed p. h. i. b. e. t. n. o. u. i. q. u. e. n. t. u. c. a. p. i. v. e. l.
l. o. c. u. m. a. d. l. o. c. u. m. m. u. t. a. r. i. v. t. d. i. c. t. i. t. De. d. e.
a. n. Et p. h. o. c. p. z. q. c. a. p. i. o. d. o. m. i. c. u. l. a. r. u.
v. e. l. m. u. t. a. t. i. o. e. a. z. q. u. a. s. m. e. n. d. i. c. a. t. e. s. c. a.
p. i. u. n. t. a. d. h. i. t. a. n. d. u. m. p. t. r. a. n. s. i. t. u. m. v. e. l. p. i. n. f. i. r.
m. a. r. i. a. z. h. u. i. u. s. m. o. d. i. n. o. c. a. d. i. t. s. u. b. d. i. c. t. a.
p. r. o. h. i. b. i. t. i. o. n. e.**

**En autem legati de latere possint dare
hac l. n. i. z. Se. dicit q. no Idem Lap.**

Re. et quodammodo andaliam et color
res dent. saltē indirecte ad vsuras exer
cedas. vt in. d. cle. ex grani. ibi diuersis
colorib⁹. et q² denegado de maiorē in
directe v⁹ pcedere de minorē tacite. xv.
di. q¹ls. Q² verum est si hoc fit in frau
dem: vt per hoc sic possint vsuras exer
cere. Secus si nullo modo intenderēt
pcedere. lz illud pmitterent. vt mains
malā euitet. Et sic non solum de maio
ri sūma. sed etiam de duobus solidis
denegare videtur. xliij. q. iij. c. i. z. xxxi.
q. i. c. hac ratione z fin⁹ hāc distinctio
nem concordat opiniones que videntur
contrarie.

¶ Quid dicendū de rege Aragonie z
eius officialib⁹ qui leuāt magnum tri
butū a iudeis. vel saracenis ppter vsu
ras quas pmissit eis exercere ibidem
si repetitōes ab istis iudeis impenda
tur p istos incidētne ipse rex vel eius
officialis in sniam excoicationis. Re.
dir. vbi. s. q² sic q² nedum xp̄tiani. sed
etiā iudei sunt phibiti vsuras exercere
a lege veteri que iudeis data est idem
land. z zaba. in. d. cle. ex grani.

¶ Quero quid de statuto: q² est ber
gami q² repetentes vsuras in foro ec
clesiastico per potestātē coguntur mu
tuare vsurario tantam pecuniam tan
to tempore. q²to tempore. tenuerāt pe
cuniā vsurarij. Re. glo. q² hoc statutum
non valet. Et pau. dicit q² hoc statuen
tes incidunt in excoicationem.

¶ Quadragesima octaua. Re
ligiosi etiaz
exempti violātes interdētū positū p se
des aplicā vel ordinariū loci. vel gene
rales cessatōne diuinorū factā p prouin
ciale pcellū. vel est q² hoc possit seruata
p cathedrales. vl matrices ecclesiā loci
excoicati sunt ipso facto vt i. cle. ex fre
quetib⁹. de sen. ex. ep̄alis.

¶ Quero an intelligatur de interdēto
a iure. puta: canon pōit interdētū ciui
tati: q² insecuta fuerit ep̄atū. vt de pe. c.
felicio. s. ciuitas. li. vi. Re. glo. q² sic.

¶ Quero qd si interdētū sit positum
singulari psona q² hoc pōt spālī con

suetudine. Pan. dicit q² non h³ locus
hec cle. cum talis nō faciat auctoritate
aplica nec sit ordinarius. Ex hoc v⁹ q²
si ex cōsuetudine hēret ordinariam q²
etiā pōt esse. de fo. ppe. cū ptingat locus
esset huic cle. Et hoc videtur veri⁹ naz
tex. nō loquitur de interdēto lato a dioce
sano. q² tūc solus ep̄s itelligeret. de vi.
z ho. c. vnico. li. vi. S³ dicit de interdē
cto lato ab ordinario: z sic sufficit q² ha
beat ordinariā. idē dicit delegato aplico
q² si h³ mādatū pōt alio secus: sicut in
delegato. Et sic iste tex. pcedit interdē
cto sedis aplicē. vel ordinarij: seo dele
gatorū spālīter ad hoc deputatorū. vt in
terdicat. alio secus. Q² si autē dat spālīter
ad interdēcēdū. est potius minister q²
delegatus de offi. dele. c. fi. z ipse cōmit
tens dicitur facere

¶ Quero que dicatur matrix ecclia: 4
Re. gl. in p̄bo matrix. i. maiorē. vel ba
ptismalē q² of matrix: q² sicut m⁹ gene
rat. sic z ista r̄generat p baptismū: z q²
interdicuntur quicq² loca nō intra se ec
cliaz cathedralem hnt tamen matrixē
ideo hoc expressit z dico hoc locū ha
bere etiā cū illa matrix ecclesia religio
sis non obseruantibus subest q²uz ad
pntationez collationis. vel q² sit ipsoz
vicariā. cū hīc generalīter loquatur:

¶ Quid si in loco non sit cathedralis
aliqua vel matrix ecclesia. q² forte est
in alio loco. vel ibi sūt plures equalīter
suis parochianta baptismata z alia sa
cramenta ministrant. distinguendū
est q² si omnes ille seruāt: loc⁹ est huic
pene. Si vero aliquē seruāt aliquē nō
tunc non est locus huic pene sicut esset
si in tali loco nō esset nisi vna ecclesia
religiosorum. dicitur autē hīc ecclesia
cathedralis vel matrix ecclesia muro
rum ambitu comprehēsa. z q² ex quo
in ecclesia celebratur continue sanctis
apertis zc. siue per prelatū. siue per ca
pitulum totum. vel partem siue p ali
quos clericosecclesie nō est locus huic
pene licz pene irregularitatis z alie de
quibus. j. possent habere locū fm Jo.
an. z addit pau. puto tamē q² si in ma

rite ecclesia celebratur ab aliquibus
extraneis: inuitis prelatiis & capitulis
q̄ nō est loc⁹ hūc pene & addit pau.
q̄ interdicta metropolitana ecclesia
non intelligitur interdicta matricē ec-
clesia prouincie.

6 ¶ Si interdicta p̄uincia vel una dio-
cesi in aliquib⁹ ciuitatib⁹ vel castris
matricē ecclesia seruat interdicitū: in ali-
q̄bus nō dicēdū q̄ i locis in q̄b⁹ ser-
uatur loc⁹ est hūc pene: in alijs non.

7 ¶ Quero qualiter religiosi intelligāt
scire matricem ecclesiam seruare inter-
dictū. R. glo. q̄n viderint vel ab alio
corporis sensu perceperint. p̄nta audi-
uerint. Alijs p̄babiliter ignorantes ta-
lez obseruatiā non ligantur hac pena.
Et nota gl. i. ver. obſuare q̄ dicit no.
q̄ in nō obseruādo nō dicit q̄ se con-
formet. Addere enī intendit hec cō-
stitutio nō dīminuere ad obſuantiā
interdictorū. Et ar. a. Fr̄io sensu ces-
sat vbi illius argumenti contrariū re-
peritur in iura. Item contrariorū nō
est eadem disciplina: vbi s̄ba & mēs
resistunt. Excessus ergo clericorū ma-
terialis ecclesie non dabit religiosis ma-
teriam delinquendi. Intelligo autē
illos seruare: quando abſtinēt animo
obseruandi. hec glo. Sed p̄ papā piū
ij. Facta est circa predicta magna re-
strictio vt patet in extrauaganti que. In-
cipit. Scilens inimicus. vbi sic distin-
guit q̄ aut interdicitū eccliaſticū ema-
nat & sede apostolica & eius commissari-
ijs aut ab inferioribus sedibus & eo-
rum commissarijs. Si primū tunc post
q̄ vobis q̄ loca interdicitā i hitatis in-
ſinuatio facta est. ad illi⁹ interdicitū ob-
seruatiā nulla excusatiōe aut exceptiōe
ad missa: etiā si ceteri religiosi aut se-
culares ex quacūq; cā deficerēt: mor-
a stringuntur. Si vero interdicitū ab in-
ferioribus sedibus emanaret lz ab il-
lis exempti sitis: ad obediētiā tū inter-
dicti eius obligamini q̄n matricem
ecclesiam illud obseruare videritis: cul-
tū vos p̄formari debetis hec. ibi. Et
extrauagāo dirigitur fratrib⁹ minorū

bus. Et quod hūc dicit de p̄missarijs
inferiorū sedū. post intelligi quādo
sp̄aliter ad hoc sunt deputati vt inter-
dicant: vt hec dicta non contrariētur
superius positis. Et no. ex gl. in. s̄. sub-
iacere. q̄ si inia interdici s̄e ligat & ma-
trix ecclesia illā nō obseruat religiosi
nō obseruantes non ligantur hac pe-
na: sed alijs que habentur. v. excels. pre-
c. vltimo. & de p̄uincia. c. ep̄oꝝ li. vi. de.
sen. ex. is. qui. eo. li. vbi habet q̄ clerici
seculares & et religiosi sunt suspen-
si Item est eis interdicitus ingressus
ecclesie. Itē sunt irregulares & intelligi-
biles actiue & passiue. Si autē inia in-
terdicti vere nō ligat ipedite appē-
latione vel alia nullitate. cū matricē
ecclesia illā seruat: religiosi ligantur
hac pena sed nō alijs. Quādo vero te-
net & seruatur per matricem eccliaz
tunc ligantur vtriusq;. Quādo vero nō te-
net nec seruatur p̄ matricē tunc neu-
tris ligantur sed hec dicta per distin-
ctionē. P̄ij. facta sunt limitanda.

¶ Quid si ep̄s mandat seruari inter-
dictum & capitulum mandat contra-
rium. R. zen. quod prius obediendū
est ep̄scopo.

Quadragesima nona. est v̄
q̄daz excōi-
catione q̄ hētur in cle. vnica. s̄ seque.
posset. Et q̄ ista excōicatio nihil vtili-
tatis confert confessoribus: idēo eam
sub silentio p̄ranſeo.

Quinquagesima. s̄ accedē
tes ad se-
pulchrū domini etiā ex eā deuotionis
sine inia pape: & absolutio pape vel
suo penitentiario referuatur

Quinquagesima prima. s̄

Quicūq; libellos famulos in vulga-
ri: vel litterali sermone: nec non can-
tillenas & ritimos edere aut publica-
re. p̄sumunt in infamiam & betra-
ctionem status ordinis predicatorū
& minorū. sunt excōmunicati. Et. qua
nō p̄sit. absoluti nisi p̄sonalr sedi ap̄s-
ce se p̄ntēt. Alexā. i. p̄uilegio. Ex alto-

Quin-
mimo
ma. vi. s̄.
ecc
bu
per tota
¶ Sicut
clericus
quand
ta q̄ co
ro el. ij.
seruati
aliquid de
monitū
tingit. el. ij.
no. q̄ ex
cus etiā in
vulgus
vtr in del
expellat
der. c. d.
gere. c. d.
vi clericus
stare. d. s̄
no. in. d. c. a.
go. sufficit. fr̄
p̄o omnibus
penam. tunc re-
nem. circa. t̄p̄o
u & h̄p̄o. clerici
de. non. acti. dicit
manū. secundam
per dicitur. com-
fuit. vnica. p̄p̄o
bus. verba. debent
p̄p̄o. anem. h̄
q̄d. notet. car. d̄
vtr. ma. monitū
vbi. Sicut. si. con-
aliquem. clericum
nō. ista. cum. trib
c. conditio. ecc̄
memb̄o. q̄. p̄. t̄p̄o
vtr. nō. monitū
vtr. dicit. p̄p̄o.
vtr. nō. monitū
vtr. dicit. p̄p̄o.

Quinquagesima. *secunda.* Extra si moniacos de quibus. infra. Simonia. vi. §. xij.

Quoniam communicatio. ij. De percussentibus clericos vide. §. Absoluto. ij. per totum.

Sunt casus in quibus percussio clericum non est excoicatus. Primus quando ignorabat quod esset clericus. puta quod comam nutrebat extra eo. si vero el. ij. Secundo in clericis qui non ferunt habitum nec tonsuram: neque aliqd de clericatu ostendunt. si tertio moniti se non correxerit. extra eo. contingit. el. ij. vbi singulariter notat panoz. quod ex solo delicto apostasie: clericus etiam in minoribus non perdit privilegium clericale etiam si deprehendatur in delicto. Et ad hoc videtur text. expressus. in. d. c. contingit. et in. c. si in dex. eo. ti. li. vi. et per hoc oportet restringere. c. i. d. apostasie. Item no. quod ad hoc ut clericus perdat privilegia rati de apostasie de tertio moneri ut respicitur. ut not. in. d. c. contingit ibi tertio. non ergo sufficit sicut panoz. unica monitio pro omnibus. ex quo ad incurrendam penam ius requirit trinam monitionem circa theoricam glo. in. d. c. de vita et hone. cleri. et Jo. an. in. c. ex me de cle. non. resi. dicit quod ubi ius requirit primam secundam et tertiam citationes per edictum contra absentem non sufficit unica peremptoria. quia in penalibus verba debent intelligi stricte et proprie: non autem fecte et large Adde et quod notat car. in. d. c. i. quod non sufficeret vna monitio sine congruis intervallis. Secus si constitueret intervalla aliquorum dierum: ita quod sit vna monitio facta eum tribus intervallis. per. c. constitutione. extra eo. li. vi. vbi vna monitione cum tribus intervallis equi parat tribus monitionibus. Sed hoc dictum dicit panoz. non esse usquequaque tutum. nam dicit quod facilius perveniri potest ad notitia citati quando edictum fuerit triplicatum: quam quando fuit vna

licet fuerit peremptoria. et per hoc allegat gl. in. d. c. i. ite nota sicut panoz. in. d. c. contingit. per. tex. ibi ate moniti. quod hec monitio non potest fieri per iudicem secularem: neque per quemcumque. sed debet fieri per dioecesanum. ibi in diocesi tua. vel per quemcumque prelatum habentem episcopalem iurisdictionem in clericum. ut in. c. in audientia extra eo.

Sed an autem sufficiat monitio generalis? ut puta episcopus facit edictum generale. quod omnes clerici reassumant habitum et tonsuram. I. menses nunquid non reassumentes sint privati ipso iure privilegio canonis. Dic quod tex. in. d. c. in audientia. non requirit speciale monitionem ergo sufficit generalis. nam ubi iura volunt fieri speciale monitionem illa exprimitur ut in. d. c. i. et in. d. c. constitutione. Tertio in clerico quod contempto habitu fert arma: et tertio monitus non se correxerit ut in. d. c. in audientia. vbi panoz. ex illo tex. infert quod ex sola dimissione habitus clericalis et delatione armorum militarium: non perdit ipso iure clericus privilegium clericale. et sicut Be. in. c. i. de cle. coning. li. vi. habitus clericalis quo ad hoc. ut clericus gaudeat privilegio consistit in duobus. scilicet vestibus et tonsura et ut perfecte habeatur notitia quod clericus habitu dimisso perdat privilegium canonis: vel foris inferentur quedam conclusiones. Prima clerici qui relicto habitu clericali. efficiuntur stipendiarum seu armigerum: quibus cognoscantur et notum sit alijs istos esse clericos: perdunt privilegium immunitatis persone hec conclusio probatur per. c. ed non ab homie extra eo. et ibi ea approbat panoz. idem probat sicut panoz. in. c. impedimus eorum. de clerico qui dimisso habitu et tonsura immisceat se enormitatibus. et sicut panoz. ibi clericus debet immiscere se enormitatibus et sevis: quod facit seditionem in populo. et guerram. Secunda conclusio. quod diu clericus defert habitum et tonsuram: licet immisceat se enormitatibus non perdit privilegium foris nec canonis. hec conclusio approbat per Jo. an. et panoz. in. d. c. impedimus

hoc facti leuiter causa discipule. extra.
 eo. cū voluntate. §. si. nono. i eo q̄ iotiné
 et vi vi spellit tēpate. extra. eo. si. ho. el.
 i. §. ij. Decimo cum quis inuenit clerici
 cum turpiter agētem cum vxore. ma
 tre sorore. vel filia propria. vt in. d. c. si
 vero. Et no. gl. ibi sup. ver. vxore. que
 dicit idē esse in sponsa de presentis: que
 et querit. nunquā nomine mris Intelli
 gatur oēs ascendētes et dicit q̄ in isto
 casu nō est extendēdus ad descendē
 tes vel ascendentes cū minor fiat inu
 ria. Itē tenet do. an. q̄ placet Panoz.
 cū hec materia sit odiosa ipsis clericis
 et exorbitās a dispositione iuris: nō de
 bet extēdi s̄ in pprijs terminis intelli
 gi d̄. Et fm hoc intelligit de matre: si
 lla vel sorore tā legitima: q̄s et naturalis
 sed nō adoptiua. Itē appellatiōe filio
 ruz nō veniūt nepotes in materia stri
 cta: maxie vbi nō tractat de fauore fi
 liorū vt hic. Et no. fm. §. q̄ si solum
 ad coyū est restringēdū sed et ad. am
 plexus et oscula. et q̄n q̄s se preparat
 ad opus carnis. si tam in loco nō su
 spectro: sed in publico faciat: sicut fit
 q̄nq̄ ludēdo: tūc verberans huiusmodi
 incidet in Canonē. Item cum per si
 gna aperta et propinqua negocia con
 stat a clerico turpitudinem coitus ibi
 ante. expletam statim esse cum predi
 ctis verberans huiusmodi non incide
 ret in canonem: si hoc faciat in conti
 nenti antequam ad aliam diuertat:
 nam postea verberās incidet. Itē si
 q̄s inueniat clericuz suspectū et moni
 tū in domo cū vxore. et si nō turpiter
 cōuersantē: sedentē tñ vel confabulan
 tē: licet euz secundū leges p̄mire: mul
 to fortius capere et detinere p̄ viginti
 horas: et iudici tradere. et testes quoca
 re. ff. de adul. l. capite. hec di. li. iij. Et
 intelligitur de monitione etiam facta
 a marito. v̄ hoc vide singularia infra
 impedimentum. viij. §. xxij.

3 An autem in predicto casu tali li
 ceat p̄dictas p̄sonas mutilare vel oc
 cidere. §. §. Et si possit dici q̄ tali p̄
 ctur quo ad excommunicationem eo q̄

169
 vere. si vero. allegat: non distinguit in
 ter atroces iniurias et non atrocem ni
 hilonius nō licebit ei occidere.
 Quid de illo qui ordinat cum vxore. A
 re vt clericus vocetur ad turpitudinē
 et sic eū verberat. §. fm. §. q̄ tā vir.
 §. vxor incidunt in canonem.
 Quid de muliere que percutit sa
 cerdotem impotentem eam de turpitu
 dine. §. fm. §. si solum eam verbis
 impetat: incidit in canonem. si autem
 tangit inuitam: et illa se defendens cū
 moderamine inculpate tutelle euz per
 cutiat. non credo q̄ incidat. Secur
 tamen est q̄ faciat se absoluti ad cau
 tellam. Undecimo si fiat a preiato: vel
 de mādato eius: causa correctōis vt in
 c. cū voluntate. et c. ex tenore. extra. eo.
 et si si fiat cā correctōis tā s̄berās q̄ p̄ci
 ples icurrūt excoicationē: extra. eo vni
 uersitatis Qd si cā subest: potest. cleri
 cum capere et carcerare etiam p̄ laicuz
 extra. eo. si clericos. li. vi.

An autem clericus possit. torqueri
 per laicum: etiam de mandato prela
 ti. §. Pan. in. c. vt fame. extra. eo. post
 do. an. ibidem. et De. de ancha. q̄ nō
 sicut nec verberari potest. Et ita refert
 do. an. se consuluisse: s̄ cōmunitus ob
 seruantiā habeat contrarium: et male
 vide tamen glo. in. c. p̄sbyteri. v. q. vi.
 que dicit clericum torqueri corāz epti
 topo suo: non a laico. Sed posset in
 telligi q̄ nō a laico: sicut disponente
 et auctoritate. Sec^o in laico misfrante
 et obtemperante mandato ecclesiasti
 ci iudicis. Sicut videmus in simili s̄
 non'entm potest laicus auctoritate p̄
 p̄ria capere et detinere clericū: seu detru
 dere sine pena excoicationis. vt. in. c.
 nup. eo. ti. Et tamē ad mandatū iudic
 is ecclesiastici licite capit et detrudt si
 ne pena. vt in. d. c. vt fame. Et cōmu
 niter dicit panoz. hoc suatur: et male
 Et hoc ideo q̄ hodie clerici torquen
 tur per laicos: et talis mōs torquēdi
 nō posset fieri p̄ clericos: q̄ forte nō
 in huiusmodi obtēperaret. nec sunt
 docti in hac arte torquēdi sicut laici

Sed de iure non puto hoc posse fieri. ut
no. q. q. clericus sit incorrigibilis;
nisi tradit fuerit curie seculari non po-
test per secularem propria auctoritate
detineri. Quod intellige nisi precesserit de-
positio. ut in. c. cum non ab homine.
co. ti. vel nisi capiatur incorrigibilis;
ut restituatur prelato proprio: ad hoc
facit quod notat panos. i. c. qm de of. or.
quod si timeretur de potentia clerici: ut de
fuga eius quod contra incorrigibilitatem. per
prelatus inuocare brachium seculare et
illum capi facere et incarcerari. secus autem
quod inuocat brachium seculare ut puniat
clericum iure suo. Et sic procedit iura
allegata per gl. ibi no. et per Pa. in. d. c.
ut fame. quod familia potestatis potest capere
clericum inuentum de nocte: quod cum sit
presumptio fraudis: quod male agit odit
lucem: et etiam quod verisimiliter potest ti-
meri delictum committendum: non incurrit ex-
communicationem: si illius capitur: ut presertim episcopus
vel prelato suo. quod hic non est notari diaboli-
ca suggestio. idem puto in capiente clericum debet
torere suum fugientem: quod hic cessat dolus et su-
asio diabolica. imo primo dicit Innocentius. quod
si laicus habet clericum sermientem: quem habet suspen-
sum de furto: possit illum capere et detinere:
quod intellige ad tempus. scilicet presentet
episcopo vel prelato. Item quod sine ministerio et ter-
roribus clericum deprehensum in aliquo sa-
cramento facit secum inuictum ad iudicem ire:
ignorans tamen quod vadat inuictus: non est
excommunicatus. secundum quosdam: nisi credat quod in-
uitus ille ducat. et propter timorem vadat.
alioquin non itur: quod tunc esset excommunicatus.
Et ideo si ministerio et terroribus facit eum
stare in loco: vel ducit secum quasi ca-
ptus: excommunicatus est secundum Bonal. Duo-
decimo in turbante divina officia que
presbyter vel alius ad quem spectat
potest eijcere. de ecclesiis extra eo. veniens
et c. cum voluntate. similiter. cum
quis ratione officij: quod in ecclesia obtinet
percutit clericum: aut etiam cum se-
nior causa deuotionis hoc faciat: aut
dominus. aut parens: siue propinquus qui sa-
militiam corrigat. hec omnia in hoc. xij.
versu dicta intellige. cum sint in minoribus

ordinibus preterquam de parate. ut. j.
dicetur. q. viij.

Sed quod si principalis magister pro
hibet sub magistro: vel alius committit
aliquos pueros docendos ne percutiat
eos et talia prohibita percutiat: nunguid id
dat in canone. gl. Rai. credit quod non quod
sit magister per prohibitionem hominis auferre et
beneficium iuris. per quod procedit decem cor-
gere quos docet: Tertio decimo: si clericus
depositus sit degradatus. ex de iudi. cum si
ab homine et de penis. degradatio. li. vi.
no. tunc per pa. i. c. ex pre. de cle. p. m. et quod
duobus mensibus de deposito. scilicet actualiter
et verbaliter depositus actualiter continetur per
degradationem actualiter perdit privilegium ec-
clesiale et efficitur de foro seculari Sed in opo-
sitione verbaliter secus. nisi sit incorrigibilis
quod tunc perdit in continetur privilegium: et per
primum per iudicem secularem tenet. et per com-
muni. d. c. cum si ab homine. Quarto decimo:
quod clericus transferat se ad actum prius habitum
ut puta erat in minoribus: et factus est miles
vel bigamus. lxxxiij. di. q. i. q. no. tunc per
in. e. ut consultat. de clerici. com. quod iste cler-
icus. aut promouet ad militiam secularem et
facit actum omni habitum clericum: ut puta. quod
exercet secularem: seu tunc ad bellum: et tunc im-
mediate perdit privilegium eccliesiale: quod ista sunt
habita. Unde ex quo elegit habitum vitam: fuit a
principio ipso facto exclusus. xxxij. q. i. cum
renunciat. aut tunc factus est miles: si non exer-
cuit secularem: nec aliam actum prius habitum clericum
tunc elegit. si vivit honeste ut clericus et tunc
gaudet privilegio. Ita scribit Innocentius. i. d. c. ut
consultat. Bicit et Jo. de san. quod trina
modis regit in clericis constituit in sacris scilicet
si clericus in minoribus constituit: clericum habet
pro derelicto. conuertendo se ad militiam:
vel uxores ducunt: tunc siue monitione
perdunt privilegium.

Quid si paterfamilias aliquos de fami-
lia constitutos in sacris verberat causa
correctionis. Quidam dicunt quod non
est excommunicatus si sint in minoribus:
Secus si in sacris. unde maio-
rem potestatem habet magister in dis-
cipulo. quam pater in filio. quod magister
post sacrum ordinem adhuc habet

16 **Q**uid si aliquis non mittit manum in clericum, sed spiritum aut aliquid effundit super eum aut claudit et hostium, vel ponit custodes ad captendum eum: si de domo exeat vel ei egredi caput habenas equi vel rumpit cingulum, selle, & s. Ras. & alios editer omnes tales sunt excommunicati, nec refert utrum injiciat quis manum in eum aut in rem sibi coherentem aut rem de manu eius rapiat aut vestes, quibus indutus est scindat. Secus tamen si solo metu cogit ut se redimat vel aliquid det naz talis neque in personam neque in res sibi coherentes mittit manus.

17 **Q**uid si quis arestat clericum asportantes res quas ei furatus fuerat, & per violentiam auferat ei, & s. fm. & s. non credo quod incidat canonem res ei auferat dum est in asportando antequam asportans se recipiat ad locum determinatum. Secus si ex intervallo, quod non habet sibi ius dicere.

18 **Q**uid si quis fratrem vadat clericum levato pugno ense vel asta quasi percussurus, & s. fm. Ras. non incidit, quod manus non intecit.

19 **Q**uid de illo qui persequitur clericum fugientem vel percutit & clericus sine percussione cadit & ledit, & s. & s. credo quod incidat. Secus si ipse fugiens & quasi coactus precipiat se in aquam vel in altum periculum se ingerit ut evadat, quod tunc persequens incidit in canonem.

20 **F**ugiens inimicos, ut facilius evaderet eiciens clericum de equo & ipsum ascendens ut fugiat excommunicatus est secundum quosdam, nam hec est iniectio violenta nec iure fit ergo insurgunt verba canonis & mens nec ob, quod licitum sit se defendere hoc solum est sine lesione tertij, hac opinione tenet Bart. b. r. & Tan. Sed Pe. in lib. de censuris ecclesiasticis tenet prius & inter ceteras rationes hac adducit, quod notanda est etiam in alijs casibus dicit enim non credo aliquem sapienter dicitur tales peccare mortaliter, ergo necesse habebit vitare illum non esse excommunicatum; nam cum excommunicatio sit eterne mortis denatio, xi. q. iij. nemo, non infligitur nisi pro mortali.

Quid si quis accipiens clericum per capillum & huiusmodi violat, nisi esses clericus percuterem te, secundum s. & s. Si animo iniurandi iratus hoc faciat credo quod incidat aliter non.

Quid si quis furto accipit corrigiam 23 clericus qui accipit erat vel vestem que erat indutus. Inn. dicit & Host. quod eo dormiente, talis auferens non est excommunicatus quod nulla inferi violentia persone que non sentit prius tamen credere quod fit de mente canonis, quod qualitercumque quis tangeat personam clericum iniuriose, quod incidat in canonem ut notat Archi. i. c. si. q. xvij. q. iij. & Joann. de lig.

Quid si habere comersus vel nonici 23 us vide. s. absol. y. p. r. r. s. o. z. s. i.

Quid si quis credens verberare clericum 24 cum verberat laicum, & s. fm. Ras. non est excommunicatus, hoc dico propter litteram canonis que exigit actum, cum dicit si quis intecerit manus violentas in clericum.

Quid de illo qui verberat clericum 25 credens esse laicum, & s. fm. host. si talis erravit in persona, ut quod volens percutere, & laicum percussit, si clericum cum utriusque cognoscit, tutior est sententia quod incidit nam in clericum manum violentas intecit. Si homo erravit in qualitate, quod de isto quod est clericus putabat quod esset laicus: quod videbat eum in habitu laicali & non gereret se per clericum, non incidit, extra eo, si vero, Secus autem si vidit eum in habitu clericali & per clericum reputabat, quod tunc incidit in canonem.

Quid si aliquis clericum paratus facere aliquod flagitium, teneo violenter zelo dei ne illud faciat, & s. fm. & s. si tale teneo modico tempore inuitum: & etiam tententem, citra iniuriam tamen percussione non credo me incidere in canone concord. Inno. & Host. Idem dicitur est fm. Inn. si supventibus inimicis clericus tenetur ne incidere in manum eorum, quod talis iniuria non irrogatur.

Quid de illo qui mandat in clericum manus injici, secundum Ras. si sequatur effectus: tam mandans, quam hijs cui mandatur incidit in canones extra eo, mulieres.

28 **Q**uid si mādator mittit ad reuocandum mādaturū. Tunc distinguēdū qz si mādaturū anteq̄ reuocatio peruenisset ad eū itaq̄ s̄berauerat. vterq̄ est excōscatus. Sed glo. Rai. dicit q̄m si mādaturū sufficienter penituit et est in caritate nullū enim existētem in caritate ius ligare itendū v̄nculo excōscatōis dictum tamen Rai. cōter tenetur ab alijs q̄s p̄t intelligi quo ad forum p̄tiosus. Sec̄o quo ad Be. si vero reuocatio prius puenit nō est excōscatus mādaturū eadez q̄s et solutio p̄t fieri de eo qui p̄sultū clericum verberari: si eius p̄silio fiat.

29 **Q**uid si mādaturū clericū s̄berari priusq̄ s̄beretur decedat: s̄. s̄m host. si notorius sit et talis in fine nō fuit absoluitus: vel signa penitētie nō appuerint: h̄erit debet pro excōscato: nec debz sepeliri in cimiterio.

30 **Q**uid si nō mādaturū. s̄z q̄s factum est ratūz habuit. s̄. si infecta est manū in clericum noietuo lz sine mādaturū et tu hoc ratū habueris excōscationez in curris si vero non fuit facta noietuo: peccas h̄ndo ratū s̄z nō incurris. Excōscationē extra eo. cū q̄s li. vi.

31 **Q**uid de illo qui dicit suis: q̄ vellet vidicari de tali clerico. et sic illi s̄berat euz: s̄. s̄m. s̄. si ea dixit animo puocadi eos et ipi ob hoc moti fecerūt etiā nō noietuo dicentis ipse dicens nihilominus incidit. in cationem.

Quod communicatio. iij. de excōmunicatōne falsariorum. vide. s̄. Absolutio. i. s̄. xvij.

1 **Q**uid si q̄s falsis v̄tē l̄ris ignorāter s̄. s̄m host. nō excusatur. qz p̄ alios inuestigare debuit. Si tñ falsitas erat ita latēs q̄ nō bene p̄cipi poterat. et ipse adhibuit diligētā quam potuit: nec p̄cepit: excusatur est. Alioquin nō extra de homi. Johānes. z. c. vltimo.

Quod communicatio. iij. de excōmunicatōne incendiariorum vide. s̄. absolutio. i. s̄. ix. z. j. Incendiarius.

Quod libertatem ecclesie. vide. s̄. Excōscatione. xvij. per totum.

Excōmunicatio. vi. de partici-

Quod participatio. vi. de partici-
patione cū excōscato. vbi sciē-
dū q̄ est quedā participatio illicita.
que quidem p̄tingere p̄t quadrupl̄
Primo quādo q̄s participat cū excō-
scato in eodē crimine. p̄pter q̄s excō-
scatus est. s̄. dādo ei p̄silio auxiliū. vel sa-
uorē. De hoc vide. s̄. Excōscatōe. xvij.
p̄ totū. Sec̄o q̄n p̄ticipat quidē in cri-
mine mortali. sed nō illo p̄pter q̄s ex-
cōscatus est. Et talis mortaliter peccat
lz nō incurrat eadez sententiā. s̄z incur-
rit minorē excōscationem. Tertio q̄n
participat ei in diuinis. s̄. recipiēdo eū
ad diuina officia seu ecclesiastica sacra-
vel ad ecclesiasticas sepulturas. Et talis
q̄dem lz nō fit irregularis vt extra. eo.
is cui. li. vi. peccat tamē mortalr. et est
valde p̄pinquus irregularitati. Nam
est et interdicit̄ igressus ecclesie donec de
trāsgressione huiusmodi ad arbitrium
eius. cuius sententiā p̄tempit: satisfie-
cerit p̄petenter extra de priu. c. ep̄onis
li. vi. Et ibi sentit Archi. vt ponit Jo.
an. in nouella q̄ illud capitulū videtur
solum h̄ere locū in celebrantibus excō-
scatis ab hoie et non a iure p̄pter s̄ba
ibi posita ad arbitrium eius zc. Jo. tñ
ant. et Jo. de san. tenent contrariū per
ver. a iure ibi positum sed Be. in. d. c.
ep̄orum. dicit q̄ volēs tenere. opi. Ar-
chi. responderet q̄ illud s̄. a iure refer-
tur tantum ad sententiā iterdicti. q̄s
p̄z qz postea legitur dictio aut que est
aduersatiua: et v̄t q̄ secus sit sententiā
hominis. tñ ipse Be. credit ex. h̄ere lo-
cū etiaz in sententiā iure. qz si intelli-
geret de sententiā hois tātā sequeret̄
q̄ istā penā nō incureret veniens con-
tra sententiā iure. q̄ hoc est falsū v̄t
de itellige tex. q̄ iste stet arbitrario il-
lius cui s̄niaz p̄tēnt: qz si est hois in-
telligat de illo. si est iure. itelligat de iure
p̄dente hec Be. Et si postq̄ est sic i-
terdictus ingerit se diuinis. suo officio
agens sicut prius. irregularis efficiat̄.
q̄ si talis participatio in diuinis fit
permeum. qz quia tyrannus cogit me

edificare: p[ro]p[ter] q[uo]d n[on] esse necesse fuisse. extra
 eo. iter alia. Et de hac materia notant
 verius. Utile: lex: humile: res ignorata:
 necesse. hec anathema. q[uo]d faciunt ne
 possit obedere. Utile. i. p[ro]p[ter] excōdicatū vtili-
 tate: vel et p[ar]ticipantis: vt. j. dicit lex. i.
 m[er]itū d[omi]ni excusat. z h[uius]m[od]i. i. serui z filij
 excusat. res ignorata. i. q[uo]d nesciuit e[ss]e
 excōdicatūz necesse. i. p[ro]p[ter] necessitate: cō-
 cās excusat De q[uo]d. j. vtilitas q[uo]d excusat a
 p[ar]ticipatōe excōdicatoz: z h[uius] p[ar]t[is] e[st] dupl[ic]i-
 nā p[ar]t[is] e[st] vtilitas excōdicati: vt q[uo]d q[uo] lo-
 q[ui]tur et v[er]bis q[uo] p[ar]ticipat ad e[ss]e salutē: v[er]ū
 z excusant h[uius] q[uo] cā p[ar]dicatōis Et cōf[ir]-
 mōis habitāt inter illos: a q[ui]bus et licet
 te petūt z recipiunt elemosynas. extra
 eo. cū vtilitate. q[uo] p[ar]dicatores. Et h[uius] d[omi]n[us].
 si alia v[er]ba i p[ar]dicatōe vel p[ro]fessione
 imissat: vt apud ipsos magis p[ro]fici-
 ant. excusant. ergo si alia intētiōe hoc
 faciant: excōdicatōis minoris vinculo
 astringuntur. Itē p[otes]t esse vtilitas ex. p[ar]-
 ticipatōis: vt cū petit ab excōdicato q[uo]d
 ei[us] d[omi]n[us]. vt i. c. si h[uius]. extra eo. v[er]ū z si nolit
 solūē: p[otes]t i iudicio p[ro]ueniri: als ex. dell
 eto suo p[ro]modū reportaret extra de iu-
 di. intelleximus. possit et loq[ui] licite de
 salute aie sue p[ro]p[ter] si necessitas ē: z nō
 possit habere recursū ad aliū q[uo] p[ro]sulat
 et h[uius]m[od]i. h[uius]m[od]i. z h[uius]m[od]i e[ss]e. h[uius]m[od]i. necessitate
 iminēte possit petē ab excōdicato p[ro]fiti
 um et sup[er] tēporalibus. Quis autē ne-
 cessitate v[er]ū vtilitate hoc liceat arbitrio
 boni viri relinquatur.

3 Uxor excusat a participatione cuius
 viro. scz quando de matrimonio per ec-
 clesiam approbato constat. d. c. qm.

4 Sed nūq[uam] equo excuset vir p[ar]ticipando
 uxori: dicit h[uius]m[od]i B[er]n[ardus]. q[uo]d si mulier
 fuit excōdicata p[ro]p[ter] matrimonium: q[uo]d
 dicit illicite p[ar]tractū: tūc nō p[otes]t p[ar]-
 ticipare. Si vero alia de cā sit excōdica-
 ta distingue. Nā aut vir p[ar]ticipat uxori
 quo ad debitu carnale redēdū: q[uo]d quā-
 tū ad hoc vir z uxor nō ad ip[ar]ia iu-
 dicat. extra de diuor. gaudem[us]. z tunc
 excusat. Aut p[ar]ticipat uxori i p[ro]fessione
 vict[us] z h[uius]m[od]i h[uius]m[od]i: z tūc si excusatur
 vir. q[uo]d viris feminas subditas e[st] pene

familias lex e[st] voluit. xxxij. q. v. h[uius]m[od]i
 go. z. c. se. sō ip[er]at marito. cū possit e[ss]e
 gere uxore ad satisfaciēdū z ad peten-
 dū absolutiōē. idē Jo. xxvij. q. i. de fi-
 lia z Jo. mo. extra eo. statum[us]. li. vi.
 Sed q[uo]d si vir vocet excōdicatū ad
 mēsam: nūq[uam] uxor possit ad ipsā men-
 sā comedere. h[uius]m[od]i. h[uius]m[od]i. q[uo] nō tū pote-
 rit comedere ad aliā mēsa in eadē do-
 mo ita remote q[uo] merito possit dici q[uo]d
 nō comederūt simul.

Utr[um] filij excuset a p[ar]ticipatōe p[ar]is
 h[uius]m[od]i. h[uius]m[od]i. filij q[uo] sūt in p[ar]ia potestate
 v[er]ū et emācipatūz sūt p[ar]ticipatōes p[ar]is. z
 ab eo h[ab]ent necessaria excusat alij h[uius]m[od]i
 itē vt s. d[omi]n[us] ē excusant h[uius] ancille: ru-
 stici: h[uius]m[od]i z alij s[er]u[er]i. q[uo] nō adeo cu-
 rialis sūt zc. Nā tales p[er]sone si a[n]t s[er]u[er]i
 astrictē erant ad familiare obsequiū:
 z sic et nūc tenēt z p[ro]municare p[ar]is. ex-
 tra eo. iter alia. q[uo]d itelligit h[uius]m[od]i. h[uius]m[od]i. q[uo]d
 ip[s]i a[n]t excōdicatōē d[omi]n[us]. d[omi]n[us] obligane
 rūt se s[er]uire. z h[uius]m[od]i itrauerūt. Si autē
 post eius excōdicatōē intrauerūt disti-
 gues: q[uo]d si ignorauerūt z postea scūt. h[uius]m[od]i
 tenēt discedē cū dāno suo Si h[uius]m[od]i scine-
 rūt a p[ar]ticipatōe: tenent discedere: nisi ne-
 cessitas eos p[ro]p[ter] pulisset q[uo] fierent de eius
 familia. Et q[uo]d d[omi]n[us] de rusticis: intellige
 de h[uius] q[uo] colunt terras d[omi]n[us] suoz. Et
 h[uius]m[od]i d[omi]n[us]. h[uius]m[od]i. extenditur et ad illos qui
 dicuntur meditari: z propter cultu-
 ram recipiūt certam portionez fructū
 Nā z possit edicare quātū oportet p[ro]-
 p[ter] culturā z h[uius]m[od]i. idem intel-
 ligēdū est h[uius]m[od]i Dost. de nutriceib[us] z si-
 milib[us]: que si a d[omi]n[us] recederēt: non h[ab]e-
 rent v[er]ū v[er]uerēt. ar. ex. e. si vere. vbi ex-
 cusatur et q[uo]d excōdicatis nautis p[ro]-
 uenit trāsiretando p[ro]tra sarracenos.

Sed nūq[uam] patres z d[omi]n[us] excusetur
 si p[ar]ticipant e[ss]e filijs suis excōdicatis
 h[uius]m[od]i. h[uius]m[od]i. q[uo] nō excusant: q[uo]d tenen-
 tur corrigere suos m[er]itoz: ne incidat
 in casum excōmunicatōis. Tamen
 p[ro]m Tho. ad minus debēt eis edicare.
 in h[uius] i q[ui]bus obligati sunt: q[uo]d sicut in
 inferiores obligatur ad obsequiū sup[er]-
 iorū ita z superiorū ad p[ro]uidētiā in-

moneat eū in publico vt exeat. Et sig dem nō vult exire z sacerdos nō dūz icohauit canonē. v3 dīmitterear. xxiij q. i. ois q̄s. Si p̄o priuſq̄ ille intraret vel postq̄ sacerdos eū vidit iam in ca nonē incohauit. v3 sacerdos pcedere in offō simul cū eo qui assistit et. l. ad missaz fuit. ita tñ. q̄ finito canone. z sumpto sacramēto. anteq̄ dicat post cōio. moneat illū vt exeat. de ple. dist. ij. relatum Lōcor. Hosti. z Boffr. q̄ si non vult exire. potest eū sacerdos eijcere. et si clericus sit. z si d̄ pōt eijci in sacristiā rediens dicat post cōionē. z orones que restabant.

- 16 **U**trūq̄ alij possint eē i iudicio corā iudicib⁹ excōicatis. R. h3 h3. Si sunt d̄ iurisdicōe illoz z vocati ab eis stāt iuri v̄ eē casus necessitatis. Silr. z si corā eis puenſūt iuriatores suos. nā hoc casu nō solū ē necessitatis. s3 z ta licōicat i his q̄ p̄tinet ad salutē aie sue. reddere vnicuiq̄ sus suū. alr aptref via libertat⁹ raptorib⁹. Si ar i alijs ca sib⁹ q̄s cōicet huiusmodi iudicib⁹. pu ta. comedēdo vel silib⁹ nō excusat. qz nō sunt d̄ p̄sonts except⁹ h3 eūdē. h3.
- 17 **U**trūq̄ clericū possint cōicare ep̄o suo publice excōicato. R. h3 No. non. xliij. di. mirat⁹. z d̄ ex. pre. c. fi. nisi for te eēt etus fuitto deputati. qz tūc eo dez modo possunt sicut alij fuitentes
- 18 **S**ed qd̄ de monachis. an teneat cōicari abbatē publice excōicato. R. h3 h3. credo q̄ possint ei cōicare. qz qua si de familia sunt. Sed Rl. vbi. s. ex p̄esse r3 q̄ nō. allegat. c. sacerdotes. ij. q. vij. tūcta glo. qz. talis abbas nō pōt p̄cipere. P̄cipere. n. isertorib⁹ est actus legitm⁹ Excōicat⁹ aut̄ maior̄ excōicatōe est ab oib⁹ actib⁹ legitimis susp̄sus. tū etiā qz monachi nō tenēt et cōicare. Obedire aut̄ est cōicare illi cuius p̄ceptis obeditur.
- 19 **Q**uid si ille q̄ clericus verberauit iam cōposuit eū eo. vel etiā vadit pro absolutōe. vel si nōdū est denūciat⁹ R. fm Ray. In oib⁹ p̄dictis casib⁹ eū vitare tenēt quilibet. cū nōdū sit

absolut⁹. extra eo. cū desideres. z. c. nobis. el. ij. z. c. cū nō ab hoie. Eū tñ ad curiā pro absolutōe v̄di pōt z re cipi p̄. z cōicari i his q̄ ad viā p̄tinet

Quid si excōicat⁹ iaz iuravit stare 20 mādato ep̄i. z ep̄s cōicat el. nungd p hoc ep̄s intelligit eū absoluere. R. h3 rat. nō imo incidit i minorem ep̄s. z alij cōmunicantes.

Utrūq̄ sit orādū pro excōicatis. R. 21 q̄ p̄ excōicato orari pōt i priuato. sed non publice inter orationes q̄ sūt p̄ membris ecclesie. z suffragia. ecclesie q̄ p̄ tota ecclesia sūt excōicato nō p̄ sunt. Et addit No. q̄ pro excōicato nō est orādū sp̄aliter. intellige publice Nā pro hereticis in genere in paralie ue orat ecclesia.

Quid si teneor iuramēto aliqd̄ solz 2 uere i certo termino. z ille iterim ex cōicat. nūqd̄ die terminū adueniēte te near soluere excōicato. R. h3 Rat. non debeo soluere. xv. q. vi. nos sanctorū. Sed debeo deponere in ede sacra. Et sic utiliter agei et⁹ negotiū. vt p̄ hoc ci tius veniat ad satisfactōe. S3 Inn. dicit q̄ si q̄s eū iuramēto p̄misit aliqd̄ dare excōicato p̄sultm⁹ q̄ det. Nā z serulēs tenet et fuit. vt p̄misit. xl. q. liij qm̄ multos. S3 panoz. i. c. iter alia ex tra eo. t3 p̄ma opionē p̄ tex. illū. p̄locū a sp̄ali. Nā si sp̄ale ē i filijs z mercena rijs z silib⁹ de qb⁹ In. d. c. qm̄. ergo in alijs p̄trariū erit q̄tūcūq̄ duret obli gatio. qz nō teneor cōicare excōicato nec debeo icurrere periculuz aie ex fa cto suo. Et gl. i. c. iuratos. xv. q. vi. idē tenet. z q̄ d3 fieri d̄positio i ede sacra

Quid si q̄s recipit mutuū ab excōi cato nūqd̄ tenebit reddere i termino durante adhuc excōicatione. vel si cō ductū aliqd̄ ab eo pro p̄ctio reddēdo tpe excōicationis z huiusmodi. R. fm Hosti. q̄ h̄t cū excōicato. obligat et quo ad naturalē obligatōe. ex q̄ si solutū sit. nō pōt repeti. s3 nō quo ad ciuilem obligatōe ex qua actio na scitur z pōt peti. Et ideo nō d3 et red dere. nisi post absolutōe. Nā tñ cō

- sus dependet ab imediate pcedenti
24 Utz excōcatis possit aliquid dari.
 R. fz. fz. pōt cā hūanitatē & i susten-
 tatione. s. qsi indigeret: nec expectāda
 est vltima necessitas. Et ēt si excōicat^o
 petit hospitū non tenet qd expectare:
 donec ab alijs oib⁹ sit repulsus Et hoc
 itelligo solū quo ad necessaria vite: vt
 alimēta: vestes. & hospiciū. Sec^o si pe-
 tat alia vtensalia: vt securitū: & fossorū
 & hmoi. Tū tm̄ posset indigere securi
 & hmoi: qd posset ei dari. qd arbitrio
 bōi viri limitādū ē Tho. et dicit qd in
 illo casu in quo hō ex pcepto charitat^{is}
 cōicare tenetur p̄munio nō phibet.
- 25** Quid de illo q amico suo excōica-
 to vententi comedere ad domū suā dī
 mittit et domū & clauēs. vel p̄mittit eū
 comedere separatim: nūqd itelligitur
 p̄cipare excōicato. R. fz. fz. Si hoc
 facit in fraudē: vt sic eū nō offendat s^z
 fauorē ei⁹ acgrat. scurrit minorē excōi-
 cationē. Si aut̄ facit: qz tmet ne forte
 ille vtz in ferrat nō scurrit. Si hō facit
 putat eū idigē hospitio v^l alimētis p̄
 eū cā hūanitat^{is} recipere scā d h̄ p̄tēstōe
 ne v^l recept^o credat hoc fieri p̄ aliud
 & ali q hoc viderēt scādalarētur.
- 26** Sed nūqd ab vxore vel familia ex-
 cōicati pōt aliqd accipi. R. fm. fz. de
 bōis p̄p̄ijs vxoris v^l familiaris si no-
 mine suo dederit: recipere possum⁹ nō
 aut̄ d bonis cōibus. aut de hīs q danē
 noie mariti aut dñi & suo fil: nisi forte
 a marito p̄cessum esset vxori q suo
 proprio nomine posset dare: nisi hoc
 fieret in fraudem canonis.
- 27** Quid si hospitat^o suz i aliq̄ domo
 ad mēfaz & supuentat. & igerat se excōi-
 catus: nūqd teneor surgere. R. fz. fz. fz.
 si est publice excōicat^o. surgere teneor
 non obstāte quocūqz scādalo. Si vero
 est occul^o & nō possum sine eius nota.
 teneor non surgere.
- 28** S^z an supuentēte publice excōica-
 to teneat exire de domo. R. fm. fz. nō
 imo ēt s^z scia aliquē publice excōicatū
 receptū esse in aliqua domo possū ibi
 hospitari. si tante capacitatis sit q pos-

sim et^o cōtonē vitare. De hoc vide. s.
 in hoc. c. Qd si venis imutatus ad al-
 qd festū vel p̄nitiū. & iuenis ibi aliquē
 excōicatū publice teneor recedere. nec
 debeo ibi epulari. s^z sedeat ad aliā mē-
 saz qz oēs taliter vententes ad festum
 vel p̄nitiū sū in cōt dicēdi sunt.

29 Nūqd possum recipere lras excōicati
 vel ei mittere. suos nūcios encensia. R.
 fz. fz. nullū eoz s^z nisi i cāu in q s^z et.
 loq. Et tm̄ scribitur nō est salutandus.
 s^z loco salutandū solet dicit. Spz p̄tēstōe
 sanioris. vnde & qui verbo salutā ab
 excōicato. nō oēs eoz resalutare. sed pōt
 dicere. Be^o emēdet vos & hmoi. Qu-
 aut̄ mun⁹ ab eo recipiet. Quis si liceat
 eū si tm̄ redere s^z inducēdus est q vel
 in pios vsus p̄uertat. vel etiā beneface-
 ret. si ad ruborem inducēdum excōica-
 to remitteret.

30 Quid si aliquis assurgat. vel reuerē
 tū exhibeat excōicato aut iclinet et sa-
 lutati se aut moueat labia qsi resalutās
 eū tm̄ nihil dicat. R. fz. fz. dicit q nō in-
 currit excōicationē. Sed dir. ii. iij. di-
 cit q homo loquitur nō solū s̄bo. sed &
 nutu & signis. & sic predicta nō viden-
 tur licere. excepto vltimo.

31 Utz familiaritas aut pudor excu-
 set p̄cipares excōicato. R. fm. fz. si ē
 familiaritas que exprimitur in. d. c. qm̄
 excusat p̄cipares aliter nō.

32 Utz ignorātia excuset. R. fz. doc. q
 ignorātia p̄habilis facti excusat. extra
 de cle. ex. mi. aplice. s^z ignorātia iure n̄
 nisi illo. qb⁹ s^z sus ignorare. vt p̄eros
 nōdū voli capaces. & hmoi.

33 Quid si scia aliquē hitu eē excōi-
 catū s^z actu nō aduerto. & cōico ei. R.
 fz. fz. si hec factio subito & n̄ adūto n̄
 pecco nec in excōicationē icido.

34 Quomodo vitandi sunt illi de q̄rū
 excōicatione dubitatur. R. scōz Tho. i
 quoz. dubitatio de excōicatione aliquo-
 rum aut p̄cedit sniaz iudiciū aut sequit.
 si p̄cedit. puta qz nōdū est declaratū p̄
 iudiciū. Mensū nō sunt vitādū quousqz
 certo iudicio terminetur. s^z si post cō-
 cordem iudiciū determinationem ad-

adhuc obliquū sit: magis ē scādū sine
indictā: z illi vitādī sunt.

- 35 **Q**uid si audiat ab aliq̄ dicēte s̄ se
ipso q̄ sit excōicāt: nūqd̄ teneor̄ euz
vitare. *R. fm. s̄ s̄.* si audiat ab eo i cō
fesside sac̄ all. nō teneor̄ vitare: qz ne
scio sic hō s̄ sicut de. si at̄ extra p̄f̄
sionē q̄ se dicit̄ excōicatum *fm oēs*:
eū vitare teneor̄ solū i occulto. nisi eēt
excōicatus publice.
- 36 **Q**uid si audiat ab ep̄o seu ei^o po
chialis sacerdotē: q̄ talis sit excōicatus
R. fm. s̄ s̄. si aliquis p̄dictorum dicat
mihī denūciando sententiā: z talis est
casus de quo fieri solet excōicatio: de
deo ei credere z illum vitare. Secus
si dicat mihī cōmuni locutiōe: qz nō
teneor̄ ei credere. nec eum vitare.
- 37 **Q**uid si p̄latus vel sacerdos paro
chialis dicat mihī q̄ vidit p̄ochianū
suū aliquid facientem. p̄pter q̄ inci
dit in excōicationē. nō aut̄ est publi
cū nūquid teneor̄ eū vitare. *R. s̄ s̄.*
sine credā. siue nō. non teneor̄ eum vi
tare. nec in publico nec in occulto. q̄
tū ad vitādū p̄iculi minoris excōicatio
nis z multo min^o si dicat mihī ali^o.
tū si credā nō debeo me i gerere cōto
ni illi^o si possuz sine scandalo. z s̄ ne
de illi m̄z peccādī. dū mihī se cōicat
- 38 **S**ed qd̄ si est publica fama. v̄l au
dio a fide dignis aliquē eē publice ex
cōicātū. *R. fm. Rat.* Si publica fama
est q̄ ipse sit excōicāt^o publice. vel qz
notorie fecit aliqd̄ p̄ qd̄ incidit in ma
lorē excōicationē. teneor̄ eū vitare. si
milit̄ si audio a fide dignis q̄ eū au
dierūt d̄nūciari v̄l qz audierūt eū no
torie fecisse aliqd̄ ex quo incidit i excōi
cationē teneor̄ i gerere veritatē z interi
eū vitare. z in occulto z i publico. do
nec certificar̄ fuerim. z no. *Panoz.*
In. c. illō de ele. ex. q̄ h̄is noticiā sine
excōicatiois ē p̄ solā famā. dz absti
nere a cōione fidelitū z sac̄ozū. alias
peccat. z incidit i irregularitatē celebrā
do diuina. Et in hoc est ille tex. valde
notabilis. z quotidie p̄tingit q̄ ep̄i ex
cōicat i curia. z nō h̄nt noticiā excōi

catiois nisi p̄ solā famā. Et ex hoc excōi
catur vnus casus in quo fama facte
plenā p̄bationē hec *Panoz.*

Quid si parisi^o audiat aliquē pu
blitātē z postea inuenio eū Bononie
vbi de hoc nihil scit. *R. fm. s̄ s̄.* dicit̄
quidam q̄ teneor̄ eū vitare vbiqz. p̄
tū benignius dicit̄ q̄ si facile p̄bar̄ pos
sū excōicationē vt qz h̄eo testes vel in
strumēta: teneor̄ vitare. at̄ nō nisi in
illa dioceſi vbi ē facta publicatio. vide
tū singularē theoricā limitatē multū
p̄dicta. quā ponit *Inno. in. c. Inq̄si
tioni extra eo.* quā approbat *Pa. i. c.*
ad nostrā. el. s̄. s̄. iureiur. z in. c. cū nō
ab hoie. extra eo. q̄ si in vna p̄uincia
q̄ esset excōicatus notorie z in alia p̄
uincia mihī solet parere: q̄ debeo eū
vitare ibi ē in publico. qz nō p̄t̄ iste
dicit̄ ab ecclia tolleratus q̄ nota.

Quid si audiat aliquē excōicātū. 4°
vel vidi incidere in excōicationē. po
stea nō vidi nisi post annū. nūqd̄ te
neor̄ eū vitare. *R. fm. s̄ s̄.* si homo est
talis q̄ credat timorosus. z tūc. serua
bat excōicationē. z mō nō seruat. pos
sum eū credere absolutū. ar. extra de
offi. ordi. ex p̄te si hō nō est talis. de
beo eū vitare. si occultū est occulte. si
manifestum publice.

Quid si sacerdos videat aliquem 4°
q̄ missa d̄r̄ audire eā scādo extra ec
clesiaz z nolētē intrare. nūqd̄ dz p̄e
sumere eū excōicātū z sic eū vitare. *R.*
s̄ s̄. nō ē cā sufficiens q̄re debeat ta
lē reputare excōicātū v̄l interdīctū. si
tū ē p̄p̄tus sacerdos. q̄ tūc cogno
scere vultū pecozis sui. dz inquirere
ab eo. z ei vt melius p̄t̄ consulere.

Utrū liceat mihī hospitari i domo 4°
excōicātū ipso absente. aut sumere in
de necessaria. aut v̄nū ad celebrādū
missam. *R. secundū glo. Rat. q̄ non li
cet nisi recipiā ab vxore vel disp̄sato
re ei^o. secundum q̄ dictū est supra.*

Utrū liceat mihī hospitari. vel ne 4°
cessaria recipere in domo excōicātū.
quā inuenio sine custodia. *R. fm. glo.*
Rat. si ex p̄fidentia amittit hoc factō

nō lz qz sic quodāmodo Tho cūz eo.
e obligo me ad antidota z et cōico
als si credo et displicē cū sciverit fur
tum aut aliud peccatū cōmittō. lz ml
nozē excōicationē nō incurro.

44 **Q**uid de illo q solit^o est dare fra
trib^o certā sūmā singulis septimāto
z cū sciret qz in breui excōicareē ro
gant vnū de amicis qz dictā sūmā da
ret fratrib^o p̄dictis vsqz dū reuocaret
mādatū pmittēs se et sup hoc satisfā
ctuz uūqd fratres scētēs hoc debeāt
recipere illā sūmā ab illo. Be. fm glo.
Rai. si fratres hoc si pcurauerūt nec
peccabūt recipēdo ab illo amico no
mine suo. nec ille peccabit. qz ita sic p
uidit in futurū pp̄io metu z p̄ta intē
tōe scētis qz frēs nō recipere ab eo
tpe excōicōis. si aut pcuratib^o s̄tib^o
esset hoc factū illicitū esset lz ille ami
cus pp̄io noie daret z frēs i hoc ca
su fraudē facerēt canonē qz prohibet
cōicare cū excōicatis. sed circa predi
cta facta ē magna modificatio p quā
das p̄stitutionē factā p̄statte z et in cō
clio basilensī: anteqz scissurā faceret
put recitat Arc. flo. in sūma in tracta
tu de censuris: quā dicit habuisse a si
dedignis z tenor: talis est insup ad
entāda scandala z multa picula: que
p̄sentis timoratis p̄tigere p̄nt teno
re p̄sentis misericorditer idulgem^o: qz
nemo deinceps a cōione alicui^o sacro
rū administratōe v̄l receptōe: aut alijs
q̄buscūqz diutnis itus vel extra: p̄tex
tu cuiuscūqz snie: aut censure eccliaſti
ce a ture vel ab hoīe generat̄r p̄mul
gate: teneatur abstinere: vel aliquē vi
tare: aut iterdū eccliaſticū obseruare
nisi snia vel censura hmōi fuerit in v̄l
p̄sonā: collegiū: vel vniuersitatē: ec
clesiā cōitatē vel locū certū. vel certaz
a iudice publicata: vel denunciata spe
cialiter z expresse p̄stitutionib^o apo
stolicis z alijs in p̄tū factētib^o non
obstātibus q̄buscūqz Saluo si qdem
pro sacrilega manuū infectōe in cleri
cū. sniam latam a canone adeo noto
rie cōstitēte incidisse: qz factū nō pos

fit aliqua tergiversatōe celari nec ali
quo suffragio excusari. nā a cōione il
lus lz denunciatus nō fuerit volumus
abstinere iuxta canōicas sanctōes. hec
in p̄cllo p̄statte si sub martino. v. z sic
p̄clusiue fideles nō tenent tales vitare
in diuis vel extra nisi fuerint publica
ti seu dñiciati spectat̄r z exp̄sse. Exce
pto cāu de infectōe manuū in p̄sonas
eccliaſticas notorie z ex p̄dictis p̄z n̄
sio ad. q. quotidianam. Ecce papa bl
ct. Excōico vel interdico N. z. N. cūz
fautorib^o z p̄ticipatib^o. sibi hic. N. z
N. sūt noiati excōicati vel interditi z
z ideo sūt v̄tādī. fautores vero siue p
ticipates nō sūt noiati excōicati vel i
terdicti nisi n̄ in genere z tō nō te
net qz eos vitare quousqz p iudices
noiati specificētur z denunciētur facta
sibi prius fide de p̄ticipatōe siue fauo
re eoz hoc astēn. ll. vij.

Querit Rt. i. l. ij. di. xvij. vtz ab 45
solutus ab officiali ep̄i excōicati sit he
absolutus. Be. qz aut ep̄s iſtituit iſtū of
ficialē postqz laz erat excōicat^o aut si
St primo mō absolut^o ab illo officiali.
ll. vere absolut^o n̄ ē: qz ep̄s excōicat^o
mator: excōicatōe ab oi actu legitio
est suspēsus. z tō nō potuit iſtituere of
ficialē. Si aut iſtituit eū anteqz eēt ex
cōicat^o. tūc dīstingue. aut ceperat v̄l
officio an ep̄s excōicareē. aut non. Si
sic tūc planū ē qz vere absolutus ē ni
si sit aliud qd obſtat. si nō tūc vt di
cūt aliq absolut^o ab illo: nō est he ab
solut^o qz ex quo nō cepit v̄l offō an
ep̄i excōicationē: supuentēte ep̄i excōi
catōe expirat iurisdicōio. Qd decla
rat p hoc qz si ep̄s corporalr moreret
aut deponeret anqz officialis iciperet
v̄l offō iurisdicōio ab ep̄o sibi cō
missa ex expiraret. extra d̄ offi. dele. lz
in gl. Et sili volūt iſti dicere de excōi
catōe supuentēte: lz iſta opio nō pla
cet Rt. z dicit nō eē sile qd adducit
qz mors aufert p̄tātē z depositio au
fert p̄petuū p̄tātis executionē. Excōi
catō aut nō: lz suspēdit eā vsqz ad tē
pus. v̄n v̄l dicēdū qz possit p̄cedere z

talis ab illo absolutus: vere absolutus est
 hec pbari pnt extra de offi. vi. rōana
 li. vi. i. tex. z in glo. z in. d. c. 13 in glo.
 46 Querit et idē R. l. ea. di. xvij. vtz
 iudex delegatus post reuocationē pmissi
 ſiōis sibi facie possit anteq̄ reuocatio
 pmissionis ad eū puenire potuerit ali
 quē excōicare. R. q̄ sic: qz añq̄ ab euz
 reuocatio cōmissiōis pueniat remanet
 penes eū ptās: que sibi fuerat cōmissa.
 extra de procu. auditis in glo. Ibi entz
 dī: q̄ in iudice t3 q̄ facti donec itelli
 gūt iurisdictionē reuocatā. Alij autē p
 babiliter rñdet ad. q. q̄ aut ille qui re
 uocat pmissionē itēdit z expm̄t q̄ sit
 irritū z inane q̄qd ex tūc p delegatū
 fuerit attentatū aut nō. Si p̄io mō nō
 tenebit snia lata postea a delegato. Si
 non tenebit snia. Idem t3 Pan. in. c.
 audita. de re. spo. vbi dicit q̄ si in l̄ta
 secūdis reuocatorijs papa apponit ta
 lia verba: p que clare pz eū voluisse ge
 sta p p̄iores iudices a tempore date se
 cūdap nō valere. Et tūc idubie siue su
 ste sine iniuste pcesserint iudices: non
 dz valet pcessus: vtzputa apposuit clau
 sulā decernētes irritū z inane quicqd
 gestū fuerit per p̄ores litteras zc. vt in
 c. l. de cōces. p̄ebē. l̄b. vi. Nōqz simpli
 citer reuocat iurisdictionē p̄iorū iudī
 cū forte cōmittendo secūdis: z tūc añ
 noticiam secūdap litteraz valet pces
 sus agitatus per p̄imos tā in partes q̄
 z tertios ipediētes iurisdictionē. z de
 hoc est casus i. d. c. audita. nō eni vide
 tur papam cū grauī p̄iudicio partis
 velle annullare processuz ignorāter fa
 ctū. z hoc intellige qñ ex reuocatiōe p̄e
 iudiciū generatur tertio. alias aut non
 valz actus: lz ignorāter gestus. vt in. d.
 c. l. vnde si papa dat p̄uilegiū vnt: vt
 nō possit excōicari ab ordiario: nō va
 let excōicatio lata ab ordiario et igno
 ranter. vt in. d. c. i. Si autē verba essent
 ambigua z generalia. vt in. d. c. audita
 qz mādabat reuocari q̄qd eēt immu
 tatū in cā: a tpe missionis nūcij. Et tūc
 nō t3 reuocatio pcessus legitime atten
 tatū: qz cum factum sit odiosū z al

teri parti p̄iudicatū. dz fieri stricta
 interpretatio. Et sic dz intelligi de mu
 tatione facta per violentiam: seu quā
 libet p̄sumptionem z nota. p̄dicta
 qz faciunt ad multa.
 Excōmunicatio. vij. Quo ad excō
 municaciones p viā statutū z eo
 ruz q̄ fiunt a iudice z qualiter ferri de
 bēt z de multis alijs pertinētibus ad
 ista. z p̄imo q̄ro nungd statutū certū
 loci apponēs certam penam afficiat s̄i
 subditos delinquētes in loco data scia
 statutū. R. glo. in. c. a nobis el. i. de sen.
 ex. dicit q̄ nō subditi ligantur ex quo
 delinquant in loco statuentis. Idēz cōi
 ter tenent legisse i. l. cūctos populos de
 sum. trī. z fi. ca. S3 Pan. ibi post In
 no. p̄cludit q̄ aut q̄rim⁹ d̄ statuto. aut
 de snia. P̄imo casu aut statutū est ap
 tū p̄prehēdere subditos z nō subditos
 vt in. d. c. a nobis. vbi sic dī q̄ quis fur
 tū fecerit excōicari sit z tūc etiā nō sub
 diti delinquentes in territorio ligantur
 Nam lex semper loquit. l. arriant. C. de
 heret. Idēz incōtinēt. cū nō subditus de
 cū nō subditus delinqt efficit de iurisdī
 ctōe statuentis. z ligat suo statuto. Aut
 statutū nō pōt p̄prehēdere nisi nō sub
 ditos: vt qz dicit statutū archiep̄l. Qui
 cūqz archiep̄oz fecerit ante se crucē de
 ferri i diocesi vel puicia mea sit excōi
 car⁹. Et tūc fm Inno. nō valet statutū
 qz archiep̄s nō hz aliqū archiep̄m in
 subditum z sic hoc statutū nō pōt p̄pre
 hēdere nisi nō subditos. Nost. hoc im
 pugnat: qz fm opi. Inn. sequeretur q̄
 nō possēt fieri statutū z peregrinos in
 loco delinquentes. Panoz. dicit q̄ iste
 articulus est satis dubi⁹ z adderet opi.
 Nost. nam cū statutū habeat tractum
 ad futurum z sic lex territorij referatur
 ad tempus habile. v̄ statutum valere
 dum dicat iurisdictionem in territorio
 suo aut fertur snia gnālis z pōt h̄re lo
 cū q̄ supradictū ē vt m̄ extēdatur ad
 subditos sniantis respectu delicti com
 mittēdi. pone exemplū ep̄s p sniam su
 am generalē excōicat oēs ludentes ad
 azarrū: an forensis scies hanc sniam q̄

Facies icidat i penā: z dic q non Et magna ē dñia hz pa. iter statutu z sen tētia q: Inia assumit vires icōtinēti in eū q̄ que fert. vñ hz tñ pphēdere sub ditos. Sec^o i statuto cū hēat actū suc cessiuū: z vīculū sumat tpe dīcti. z ad dīt pa. q̄ de Inia generali dz intellēgi. d. c. a nobis. vt puta q̄ nō subditi deli quētes in loco Iniantis: nō afficiuntur illa pena. z nō d̄ statuto pro quo tex. sibi pñūciauerit. Nec ob. c. romana. §. caueant de sen. ex. li. vi. vbi hētur q̄ se tentia excōicatis nō pōt ferri p futu ris culpis nisi subsit aliq̄ cā de pñti: pu ta: mora: culpa: vel offensa precesserit ec. vñ. R. Pa. q̄ hz q̄ non dbeat talis Inia sic ferri: lata tñ tenet. Et sic si iu dex excōicat p modū Inie iniusta ē ni si cā pp q̄ pmulgať sententia exp̄ma tur. potest ergo sic dicere. cū in dīocesi mea oēs q̄ sūt fures vel h̄mōi: corrigi biles sint nec p̄dicatio p̄lit necesse hē mus aliud remediū adhibere. Et ideo q̄ quis decetero furtū fecerit vel h̄mōi excōicationē incurrat.

¶ Secūdo q̄ro dato q̄ si subditi delin quentes ligēi statuto: data scia statuti: qd de ignorātib⁹ statutu. gl. i. d. c. a no bis. dicit q̄ si statutu punit factum als as dānatum. ligat et ignorātes. Idez vī detur tenere Bar. in. d. l. cūctos. idem do. an. p̄tū t3 Jo. an. in. d. c. a nobis. z in. d. c. vt ammaz. et vñ sibi tex. p eo nā statutu ibi excōicabat cōmittentes furtū z tñ nō ligat ignorātes. q̄q̄ fa ctū sit als dānatū. Sz pa. in. d. c. a no bis dicit q̄ opinio gl. vñ s̄ior d̄ rigore ture. hz opinio Jo. an. sit equior. nō. n. licet te pōt quis allegare ignorātia: cū scire debebat factū eē dānatum. Vbi autem statutu punit factū. als nō dānatum tūc p̄babiliter ignorātes nō ligat. z ex cōiecturis p̄babit scia vel ignorantia. Et in dubio recurret ad iuramētū iust us deliquēt ar. c. si ho. el. ij. de sen. ex.

¶ Tertio quero nūqd subditi statuen tis delinques ex territorio afficiat p̄a statuti. R. q̄ nō liget. vīdet̄ tex. i. d. c. vt at ap. in. si. ibi extra territorū iudicēti

nō petur sp̄ime. Sz bar. i. d. l. cūctos. dī stigit q̄ aut statuentes expresse intēde bāt ligare subditos deliquētes et extra territorū. z tūc ligat s̄ dī. exēplū. dīc statutu. Quicūq̄ cōmiserit furtū. vbi cūq̄ sit excōicat⁹. Aut statutu ē gnāle z tūc restringit ad territorū statuentis. Sz pan. in. d. c. a nobis dicit q̄ multi moderniores legisse in. l. si. ff. de iuris. om. iu. tenēt oppositū z h̄ credit⁹ Pa. verius. vt nūq̄ deliquētes extra terri torū afficiantur statuto. qz. d. c. vt aiaz nō dicit illū nō ligari ex defectu volū tatis statuentis. sed potius ex defectu po testatis: vt patet ibi: qz extra territorū iudicenti zc. z per hoc quidam dicūt q̄ si statuto ep̄i cauet q̄ q̄cūq̄ ludens ad azarum sit excōicatus ludens in lo co exempto intra territorū dīcti sta tuentis nō incurrit excōicationē prout tenet io. an. in nouella in. d. c. vt aiaz qz s̄m eum locus extra dīocēsim z lo cus exemptus equiparantur.

¶ Additio. hāc opt. et t3 Jo. cal. p. 4 d. c. vt aiaz z per. c. cū ep̄s de of. or. li. vi. z per gl. in cle. q̄nis de fo. cōpe. qz locus extra dīoce. z locus exemptus equiparantur. inducūt et. c. luminoso. xvij. q. ij. z. c. i. de sta. re. lib. vi. z cle. si. de p̄uul. p que p3 q̄ excep tis quibusdam casibus nullā iuris dī c̄tionē vel p̄tātes habēt ep̄i in locis ex ēptis. Ad ar. tñ s̄il. z fede. p̄silio sc̄bo tenētur oppositū hac rōne. qz locus ex emptus est de dīocē. z territorio ep̄i qz si non esset de dīoce. frustra impetrare tur p̄uilegium exēptionis. Sed Be. in. d. c. vt aiaz credit opt. Joā. cal. esse vertorem. et hec opt. vīdet̄ tenenda. z ex p̄dictis p3 qd dīcēdū de alia. q. sta tuto ep̄i cauet ne quis accedat ad que nis monasteris montalium sub pena excōicatis ec. an. sit excōicat⁹ q̄ acce dūt ad mōasteria mōialium exēpta. vī cūt quidam q̄ sic si sine Inia illius ad quem pertinet accedunt: qz sine p̄fa ta Inia accessus est p̄bitus. vt in. d. c. i. Et id si ep̄iscopi vt compescant ta les accessus: addant penam licite so

alii. & id ligatur. Nec dicendum quod delictum committatur in loco exempto solus sed et in non exempto. v. c. cum accedunt an. q. p. uenerint. Sed ista ob stare videtur dictis in precedenti. q. na. si intrantes dicta monasteria exempta. & ibi delinquentes non incurrunt excommunicationem episcopi quod minus est minus accedentes. Non ob. quod accessus sui prohibetur de iure contra quod fateor. tamen propter hoc non sunt excommunicati. Nec ob. quod episcopi possunt persequere tales accessus & addere penam. hoc fateor non tamen simpliciter & generaliter prohibendo sed quod specialiter prohiberet: ut puta: dicendo. nullus vadat ad monasteria exempta vel non exempta ut dicitur in. h. se. Na. tunc talis ligabitur. Secus autem si simpliciter loqueretur. ut puta dicendo. nullus vadat ad monasteria. &c. vel nullus intret &c. nec ob. si diceret quod hoc casu delicta remaneret impunita. quod ad hoc respondet Be. in. d. c. ut aiatur. quod talis poterit conveniri super hoc coram suo ordinario. iij. q. vi. c. l. Nec est verum quod delictum quo ad excommunicationem committatur in loco non exempto. scilicet an. q. p. uenerint ad dicta monasteria. sed male factum accedendo ad monasteria predicta sine licentia eorum ad quos pertinet. Quid autem contingatur nomine monasterij. &c. Nicolaus papa. in. c. exijt de. h. sig. li. vi. dicit quod nomine monasterij intelligitur claustrum domus & officine interiores. Et idem dicit ibi papa quod ad alia loca ubi sunt seculares vadit. puta ad portam vel in ecclesiam non est prohibendum accedere. Secus tamen ubi plenus prohiberet non solum ingressum: sed etiam accessum quod tunc non liceret et accedere ad portam minus in trare ecclesiam. quod non. quod quotidianum.

Sed quid si statutum loqueretur per verba. specialia: ut puta dicendo: quod nullus committat furtum in aliquo monasterio exempto: vel non exempto. vel quod nullus subditus vadat ad monasteria exempta vel non exempta. &c. do. p. h. de perusio in. d. c. ut aiatur quod ex alia causa iusta vel honesta potest episcopus statueri quod subditus sui non vadat ad tale monasterium et

exemptum ut sciret illos. vel illas de talis monasterio ad malum provocare. vel quid simile.

Et per predicta potest decidit alia questione quotidiana a quo debeat peti licentia eundi ad monasteria exempta. an ab episcopo prohibente tale accessus sub pena excommunicationis: vel ab illis qui habent curam talium monasteriorum exemptorum: ut ministri minorum vel puiciales predictatorum & hominum. & dicit potest quod in casu quo episcopus facere potest tale statutum et de monasterijs exemptis: petenda est licentia a dicto episcopo. Secus si statutum episcopi loqueretur generaliter. non specificando dicta monasteria exempta quod tunc debet peti licentia ab illis qui curam habent dictorum monasteriorum.

Quero episcopus excommunicat. omnes qui furtum fecerint non per viam statuti de quo dictum est. sed sufficienter. sed per viam sine. nunquam subditus etus talis committentes extra suam diocesim sint excommunicati. Boc. in. c. si. de fo. p. p. & i. d. c. a nobis concludit quod iudex potest excommunicare summum subditum contumacem extra territorium. An autem hoc casu sufficiat licentia generalis. An vero requiratur licentia specialis. hoc est quod specificiter agatur contra eum. Dicitur quidam quod non sufficit sententia generalis quod sententia generalis habet eos equiparatur statuto in duobus. nam sicut statutum non ligat ignorantes. nec exites extraterritorium statuetis ita nec sententia generalis. ut notat gem. post Lap. in. d. c. ut aiatur. limitat tamen Be. hoc ultimum verum in sententia generali contra delinquentes in futurum extra diocesim: sed bene ligat eos qui iam deliquerunt ante sententiam sed extra territorium existentes tempore sententie. Sic autem ligaret licentia specialis. cum sit eadem ratio utrobique sed Lap. hec Be. & hoc dicitur generaliter. aliquid creditur verum si subditus haberet noticiam illius sine. Item quod delictum furtum commissum in diocesi iudicis domici liij. nec ob. quod colligitur ex. c. apostolice iuncta glo. de cle. ex. quod ignorans potest excommunicari quod ille tex. loquitur in seorsum

setta lata specificē s̄ aliquet. qz tūc, et
data ignorantia ligat imo pl^o lata s̄ n̄
mōitū. v̄l n̄ citatū i ducit vinculū. sicut
dicit qdā de paulo q excōicauit corin
thū abntē. ad h̄ gl. i. c. romana. de se.
ex. li. vi. p̄clude ḡ. qz si ep̄s mādat ḡia
liter restitui res furtiuas s̄ p̄ea excōi
catōis late sine. qz q̄misit furtū extra
diocesis. n̄ icidit in penā. sec^o si sp̄ātr
ageret s̄ s̄bditū. et p̄ d̄icto q̄misso al
bi. qz s̄factēdo incurrit penā excōicat
¶ Quid si forēsis delinquēs in alie
no territorio. z inde recedens. an pos
sit excōicari. Sic qz nō nisi fuerit ctra
tione p̄uentus anq̄ recederet a iur
isdicōe illius territorij. in quo delin
quit. vel nisi ad requisitiōē predicti iu
dici iudex sub quo degit ipsū citaret
put̄ s̄ iure tenetur. vt notat p̄ doc. i. c.
si. de. fo. q̄pe. vt t̄ret ad respōdendū z
parendū. qd̄ si nō faceret posset excōi
cari. lz existeret extra territorium. Et
hoc v̄p̄ in illo. qz nō h̄z domiciliū sub
iudice sub quo deligt. sec^o si h̄z domi
ciliū qz tūc pōt citari z excōicari. etiā
exh̄stēdo extra territorij. s̄z Pa. ibi
dē qz et d̄ic qz cū s̄bdit^o rōe domicilij
est abns. cōclude s̄m cōem op̄inione
qz p̄t citari p̄ iudicē domicilij quo ad
oēs effect^o. z citatio decernitur facta i
pp̄rio territorio ipsius iudicis lz nun
cius exeq̄tur extra pp̄uz territorij. qz
illa executio nūcij nō ē iudicialis. s̄
p̄t exerceri extra pp̄um territorij. lz
pan. de elea. i. cle. pastoral. s̄ re iud. te
neat s̄tū. s̄z doc. moderni tenēt. p̄i
mum. Sed si post delictū cōmissū re
cederet. z alibi caperet domiciliū. eēt
securus dūmō nō eēt citatiōe p̄uent^o
¶ Quid si s̄z ḡ snia z generalē p̄mul
ganit morit v̄l monetur ab offō. nun
qd̄ qz postea s̄factē ē excōicat^o. s̄z pa.
in. d. c. a nobis. distinguit. An hoc sit
p̄ viā statuti an p̄ viā snie. si p̄ viā sta
tuti cū statutū sit qdā lex p̄petuodurat
nisi exp̄sse fuocetur. vt i. c. fin. de offi.
lega. in snia s̄o dic p̄cludēdo notata i
l. si. ff. de pe. z in. l. i. c. s̄ postulādo. z i
c. vnico s̄ ma. z obe. li. vi. qz aut snia i

secti vinculū t̄p̄e p̄ferentis: aut nō p̄i
mo casu: aut vinculū est momētaneuz
z tūc durat et v̄ltra t̄p̄s p̄ferentis. exē
plum in excōicatione vel publicatione
bonoz: v̄n excōicatus p̄ ep̄m remanet
et excōicatus post mortem ep̄i. ad hoc
c. pastoralis. de offi. ordi. Aut habet cāz
successiuam. z tunc: aut cū cāe cog
nitione sententia fuit lata z durat effect^o
sententie vt in. d. l. i. Aut sine cāe cog
nitione: z tunc non durat v̄ltra tempus
p̄ferentis. z sic loquit d̄icta. l. si. Et p̄
dictis adde glo. in. c. pe. de cle. nō refi.
qz notabiliūter sentit sententiaz nō expi
rare. z p̄dicta p̄cedūt quo ad effectum
ex snia p̄ductū. s̄z respectu effectus p̄o
ducendi in futuruz snia tollit p̄ remo
tionē sniantis qz pendebat ex iurisdic
tione sua. z hoc casu procedit gl. in. d.
c. a nobis. que vult qz interdictum sine
snia excōicationis simplr lata non du
ret v̄ltra t̄p̄s p̄ferentis nisi successor con
firmet. secus si diffiniēdo statutū facit
vel decretū. Itē d̄ict pōt qz snia excōi
cationis nō ligat v̄ltra t̄p̄s p̄fixū in
snia z p̄ p̄dicta p̄z r̄n̄io ad. q. quottā
dianā ecce ep̄s facit monitoriā qz qdā
qz h̄z ins̄r̄a vel scripturas titij. j. xv. di
es debeat manifestasse: alioqn zc. pe
trus qz habebat h̄mōi scripturas. j. di
ctū terminū erat abns: z sic ignorabat
postmodū elapso termino ep̄scopus
fulminat excōmunicatiōē. Bemum
petrus venit ad locum z certioratur de
dicta sententia z non reuelat. An sit ex
cōmunicatus. Dicendum est per p̄di
cta qz non: qz talis sententia v̄ltra ter
minū: v̄l t̄p̄s statuti nullū h̄z vigorē
¶ Sola p̄suetudo absqz snia vel con
stitutiōe nō reddit aliqū excōicatum
¶ Quib^o ex cāis snia excōicatiōis fit i
ferenda. s̄z tres cause p̄nt esse. Prima
est p̄tumacia: vt qn̄ qz fuit vocat^o siue
mont^o p̄ iudicē trib^o edictis: vel vno
p̄ oibus: z ipse sit contumax. scōa: qn̄
qz ex aliquo certo d̄ano: vel offensa z
p̄ qua nō vult satisfacere. excōicat. Et
p̄banī p̄dicta dno extra s̄ lit. nō p̄te.
qn̄ frequēter. xi. q. iij. certū. de. s̄. sig.

ex pte sup istis casib⁹ dicit tho. nullus
 dz excōdicari nisi p peccato mortali. z
 qz i dānificādo aliquē corpālī siue in
 reb⁹ tpālīb⁹ aliq⁹ mortālī peccat: id
 p dāno tpālī ecclīa cōdicare p̄t. s3 qz ex
 cōdicatio ē grauīssīma penā: nō dz in
 fligi ēt p peccato mortali: nisi contu
 max q⁹ fuerit. tūc. n. postq̄ mōit⁹ fue
 rit excōdicari p̄t. Tertia cā sine mod⁹
 excōdicatiōis ē qñ psona ignorat: sed
 excōdicatur i generali. vt gcūqz furtus
 fecerit zc. p peccato hō alteri⁹ nemo
 dz excōdicari. xxiiij. q. iij. si habes.

12 **Q**uid dz ferrī snia excōdicatiōis. R.
 dz p̄mitti triplex mōitio: vī vna p tri
 bus. Aliter est iniusta: z iudex est sus
 pensus p mensem ab ingressu ecclīe
 extra eo. sacro. S3 dz habere t̄pis con
 uententia interualla: nisi fuerit neces
 sitas aliud suaserit: z dz ferrī i scripti
 ptinētib⁹ cām excōdicatiōis. aliter ex
 cōdicans est suspensus: nō solū ab in
 gressu ecclīe: sed ēt a dīuitis p mēses
 que si exequatur: irregularis efficitur
 nec nisi p papā poterit cū eo dispēsa
 ri extra eo. cum medicinalis. li. vi. sed
 hec pene nō tāgnit ep̄os cū non fiat
 ipālī mētio de eis sicut oportet. vt in
 c. qz p̄iculosum de sen. ex. li. vi.

13 **C**an autē in h̄mōi censurā incidant
 prelati regulares si nō seruāt ea q̄. d.
 sūt. R. p̄ notata a doc. in. d. c. cum me
 dīcinalis. maxie p ge. qz gcūqz sit ille
 qz h̄z ptātē excōdicādi ē astrict⁹ vt p̄bat
 ter. ibi ḡs̄s. Et sic loquēdo vniuersa
 liter: nihil excludit. Lap⁹ at̄ t3 qz h̄ōi
 regulares nō incurrāt in h̄ac penā. vī
 cit. n. qz dūz esset qz istī p̄lati r̄gulares
 qz quottidie h̄ēt monere mōachos.
 z singulis horis dicit corrigere. vt sem
 per h̄eant calamū z cartā p̄manib⁹.
 Prēdicta intellige vt dictū ē. s. Lita
 tio h̄z Pan. in. c. rēphensibilis. ve' ap
 pel. vbi regula religiosorum seu con
 suetudo daret certum modum in ex
 cōdicando. Sed si ipse prelatus vellet. ex
 nouo mandato excōdicare aliquē sub
 ditum vltra expresse p̄tenta in regula
 z vltra p̄suetudines generales ordinis

tūc crederem in penā incidere prela
 tum. nisi seruaret formam dicte con
 stitutiōis. Nam videtur tunc teme
 rarie agere z nō solum dz intelligi iste
 textus. de excōmunicatiōe effectuali.
 verum etiam si non haberet effectum
 Et secundum Glo. ibi hec decretalis
 habet locum quando sententia fertur
 etiam contra personam incertam. Et
 sic est sententia generalis. Dicit tamē
 direc. libro. tertio qz si sententia nō po
 tuit scribi. quia periculus erat in mora
 nō h̄z locum hec pena s̄m Jo. an. qz
 h̄ casu excōdicato: si fuit i c̄p̄a. Et no.
 p̄ dictis. s. de regularib⁹: qz s̄res p̄di
 catores h̄nt p̄slegitū vt possit obtinere
 absolutōz a suis p̄fessorib⁹ sup suspēsiō
 ne z irregularitate quas p̄xisset. ex eo
 qz p̄tulisset snias excōdicatiōis. In suspēsiō
 nis. z interdicti sine scripti ex icantella
 cle. extētib⁹. z cū h̄ p̄uilegiū sit p̄ces
 sus ordinis p̄dicatiōis extendit ad mī
 nores p bullam auream.

Quid si metropolitan⁹ exis i dīo 14
 celi suffraganei veniat p̄ sniam ab eo
 lata. R. hō. dicit qz sicut snia vel canō
 non ligat p̄ferētē. sic nec p̄ferentis su
 periorē. puta metropolitanū p̄p̄tū
 ex de malo. z obe. cū inferior. s3 hug. dī
 est hoc casu metropolitanū ligari nō
 snia hominis. sed iuris. idem dir. li.
 ij. idem Bar. b̄r. z archi. in. c. licet. de
 elec. li. vi. z Bos. dicit qz illa regula fal
 lit que habet qz inferior: superiorem li
 gare nō p̄t. cū maior deligit in iuris
 dictione minoris. vi. q. ij. placuit. nec
 ligatur snia puri hominis. sed cano
 nis cū incidat in factum iā dānatum
 z ep̄s auctoritate ap̄lica generalēz h̄s
 beat auctoritatem canonem faciendū
 a quo nullus excluditur. vñ tal' dicit
 snia pape. z idem dicit Archi. qz ipse
 ep̄iscopus qui statutū fecit: si faciat p̄
 factū dānatum p̄ excōdicatiōē qz ex
 cōdicatiōem incurrit. Immo plus dī
 cit qz ep̄s nō p̄t dispensare p̄ p̄p̄taz
 p̄sitiōnem: nec ēt p̄ consuetudines
 generalē ex quibus alijs suis tam ē ac
 quisitū. Sed si vult ep̄s nō ligari de

Arnat ipsa statuta. alioquin ligabit. s3
 Inno. in. c. c. ad monasterium. de sta.
 mo. dicit qd conditio canonu licet ptra
 sua dispesare pstitudoz et sine ca qz si
 cut fuit moro ad condendum ita ad tollē
 dum siue dispensati. z p hoc est Joā.
 an. in regula generi. in mer. z in regu
 la. cui licet dicens epm posse tollere z
 dispensare p suam pstitutionē. z hoc
 dicit huare vniuersum. z minime sunt
 mutanda quicqd sentiat arch in. d. c.
 licet. Do. an. limitat: nisi pstitutio tran
 sieri in privilegiuz vel pētū. z sic pōt
 intelligi opt. pta vel nisi pstitutio essz
 iurata. qz tūc stante constitutione. non
 posset dispensare. cū seipm a iuramen
 to absolueri non possit. Hanc ēt opi.
 vltimam t3 pa. in. c. i. de rap. z hec opi
 nio v3 cōis fm Pa.

15 **C** Quid autē si ep̄s cōicat in damna
 to crimine cui3 illo: qdem ppter crīm
 excōicauit. nūqd eadē sniam incurrat
 sicut z vnus alius. R. fm Ray. qz sic.
 z hoc auctoritate canonis. z vt. refert
 Alstē. li. vii. huius opinionis est host.
 z Inno. qz talis ligatur a canone. oc
 casione snie sue. z iste casus multum
 differt ab immediate precedenti. nam
 ibi. licet statutum episcopi habeat v3
 canonis. est tū lex inferioris. vel sui ip
 sius z ideo ligare non potest directe
 superiorē vel seipm. Secus vero i ista
 participatione: pp quā talis non ligat
 sua snia sed snia canonis vel pape.

16 **C** Sed pone qd ep̄s excōicet aliquē
 cū participib3 suis: seu fautorib3 i crīe
 dānato. postea participet cū tali i crī
 mine dānato nūqd incurrit eandē sen
 tentiam. R. Rai. dicit qz sic. sed gof.
 dicit qz non qz participes ligantur sen
 tentia hominis in hoc casu. xi. q. iij. ex
 cellentissimus. nemo autē ppria snia li
 gatur Host. vero dicit qz ille qui parti
 cipat cū sic excōicato. si sit alius q̄ pfe
 rens duplici iure sniam eandē incur
 rit z duplici vinculo ligatur Uno auc
 toritate canonis: z sic verum dicit Rai.
 alio auctoritate sniam ferentis: z sic
 sūz dicit gof. Si at sit pferens tūc li

gabit tū vna. s. canonis.

C S3 quomodo is q tulit sniam par
 ticipabit in crimine cū criminoso. R.
 Alstē. de mente Do. qz hoc potest qū
 qz accidere: vt si fratē excōicauit pro
 rapia mihl facta: quē forte odit: s3 hoc
 fecit coactus per superiozem nihilomi
 nus latenter fauet raptorū: z cū eo par
 ticipat: z eū rceptat vel pone qz cogno
 uit multerē quā excōicauerat pp for
 micationem.

C Quid si iudex dicat excōico vnuz 18
 de his duobus. R. fm. h. credo sine
 p̄iudicio qz ill' ē excōicat' de quo iu
 dex intellexit. Si tū n̄ pōt sciri: neuter
 vitandus est. Similiter nec excōicat'
 ē si vaga fuerit eius intentio.

C Quid si dicat. Excōico te si appei 19
 las Jo. an. z Inno. reuent qz est exco
 municatus. si appellat'. P̄io: qz ex
 cōicatio z appellatio videntur in eo
 dem momento concurrere. ergo excō
 municatio tanqz gladius spiritualis z
 penetrabilior debet censeri in dubio
 precessisse. Secūdo qz excōicatio non
 fundatur super appellatione: sed sup
 contumacia: z inobedientia in actu
 appellandi. Sed ante appellationem
 precessit contumacia valida ergo zc.
 Sed Buri' tenet qz nullo mō iste sit
 excommunicatus qz non videtur pu
 rificata p̄ditte: vbi appellatio interces
 serit. cū ante non dicatur appellare s3
 appellare velle. ergo cū non sit purifi
 cata p̄ditto anteqz appellet. non dz in
 cidere in sniam excōicationis. cū con
 ditio regrat implemētū p̄fectū. Secū
 do ista snia est lata post appellationē
 ergo continet intollerabilem errorem
 videtur enim excōicatus si se desēdat
 qd fieri non dz: cū defensio sit de iure
 naturali. Ad primuz ar. dico qz excōi
 catio z appellatio non concurrūt in eo
 dem momēto. sed successiue. i. excōi
 catio post appellationē. nō ob. qz gla
 dius spūalis est penetrabilior. Dico qz
 hoc fieri deberet: si fieri posset salua
 rōne recti sermonis. Sed hoc fieri nō
 pōt salua rōne recti sermonis z s̄bis

Indicis qui voluit qd nō prius incidat in excōicationez q̄ appellatio fuerit in terposita. ergo ipsaz excōicationez nō cōsistit p̄cessisse. nō ob. qd sc̄a d̄r. qd excōicatio fundat sup̄ p̄tūmaciā nō super appellatōe: qz dico qd ante appellatōe nulla p̄tūmaciā est p̄missa: cū nō dicatur apellare. sed appellare velle vel dato qd aliqualis p̄tūmaciā p̄cederet. illa tñ p̄tūmaciā est facto appellatōis ānexa p̄ iudicā. vnde añ factum p̄pletū nō d̄z in penā incidere s̄m Burtiū. s̄ p̄ p̄fessores simplices d̄r p̄t alia. R. clarior que tñ in effectu cōcordat cū opinione Bu. q̄ est Host. v3 qd si appellatio est iusta nō t̄z snia. si vero est frivola: t̄z snia. z hoc d̄z per superiorē iudicem determinari.

20 ¶ Quid si iudex dicat. Excōico te si talē elegeris vel huiusmodi. R. dir. li. iii. qd in his sequenda est intentio excōicantis: que si fuit vt tñ post electionem sit excōicatus: tunc tenet electio. Sed facta electione incidit statim in excōicationē. Si aut̄ apparet qd de intentione excōicantis sit qd velle qd sit excōmunicatus simul cū electionem faciet de facto: tūc electio non tenebit z excōicatio tenebit. Et idem v̄ si de intentione excōicantis dubitetur: qz q̄c̄l̄to verba electionis p̄fert. erit excōicatus z electio non tenebit. Penetrabilior eū est gladius d̄ni. s. snia excōicatiois. q̄ factū hominis. s. electio:

21 ¶ Cū iudex dicat. Excōico illū: vel filia s̄ba: intelligit̄ de excōicatione maiori extra eo. sequē. z idēz dicēdum credit astē. qm̄ iudex aggrauādo sniaz excōmunicat aliquē cum p̄ticipantibus sibi. Et lz quidā dixerint hoc esse restringendū ad illos solos qui participant in crie tñ credit qd extendendū est ad p̄ticipātes in cibo locutōe: z filibus ar. extra eo. qd in dubiis al̄s nō eēt aggrauatio snie: cū sine hoc aggrauatōe p̄ticipātes in crie maiore excōicationē incurrūt. extra eo. nup. Per hāc aut̄ aggrauationē nō credit̄ p̄sonas exceptas x. q. iij. qm̄ multos ligari: nisi hoc a p̄

ferente sniam exprimat: sed illos solos qui ante h̄mōi aggrauationē: excōicationē minore incurrebāt ex h̄mōi p̄ticipatione ar. d. c. qd in dubiis. z. c. p̄stitutionē. z. c. statum. eo. ff. li. vi. idem Bar. z Rod. addit eēt astē. de mente Rod. qd q̄c̄qz cā excusat cōicantē cū excōicato sine aggrauatione snie excusat inq̄ ab excōicationē minore. excusat z a maiori cōicantē cū excōicato z cū participantib⁹ sibi nisi a p̄ferēte sniaz aliud sit expressum.

¶ Quid si iudex dicat excōico te cūz 22 oibus p̄ticipantib⁹ tuis. an p̄ticipātes in crie d̄taxat sint excōicati maiori excōicationē. R. Pan. in. d. c. qd in dubiis de mēte doc. dicit qd aut qd est excōicatus cū p̄ticipatib⁹ z fautorib⁹ suis z tunc sine p̄ticipet in crie siue extra c̄rmen incidit in eandē excōicationē vt in c. qd in dubiis. aut est excōicat⁹ cū participantib⁹ tñ z nō cū fautorib⁹. z tūc aut quis cōicat in crie z incidit in maiorez. aut cōicat in orōne z h̄mōi z tūc est excōicatus minor. z hoc vltimū mēbrū putat v̄z Pa. z p̄ hoc. ar. in. d. c. statum vbi cōicans in osculo seu comedēdo d̄r p̄ticeps. siue p̄ticipare excōicato vt includat sub illa snia. excōmunicat te cū p̄ticipibus tuis.

¶ Quid si prelat⁹ dicat. Habeo te 23 p̄ excōicato z h̄mōi: nunqd vere erit excōicatus. R. s̄m guil. Si per talia s̄ba agatur in foro iudicij. nō reputabitur excōicat⁹. nisi aliter p̄stiterit de intentione excōicantis. vt qz semp solit⁹ ē ita dicere z h̄mōi. in foro autē penitentiali. eligēda est tutior via. s. vt putet se excōicatū z absolutionē petat. idē host. ¶ Quid si dicat. excōico te z absol- 24 uo. R. s̄m. s̄b. si voluit iudex simel excōicare z absolvere. nihil egit. Si aut̄ voluit excōmunicare z postea absolvere vtrūqz valuit.

¶ Quid de duob⁹ qb⁹ mādātū ē vt 25 aliquē excōicent: z vtrōqz eoz eodem momēto dicit. excōico te: si ille non excōicat te. R. s̄m Ugo. vtrōqz illorum iudicium excōicat: qz intentio eoz est qd

iste excōdicetur. & est. sensus excōdico te
zc. qz nescio vtz ille excōdicet te. & id
excommunico te. vt sic non euadas
penam excōdicationis.

26 **¶** Quid v̄ excōdicatōib⁹ q̄ p̄ futurū
v̄l damntōo occultis p̄serūtur sic. excō
municamus oēs illos q̄ tale furtū v̄l
dānū fecerunt: & omnes q̄ de hoc alī
qd̄ sciuerūt: nec revelauerint illud nū
qd̄ ille qui sciuerit hoc quocūq; mo
do: reuelare teneat dāna passo v̄l alij
R. q̄ nō tenet reuelare dānū passo qz
hec snia intelligit debet de reuelatione
fienda prelato ecclesie non dānū pas
so. Sed nec prelato tenet iste q̄ solus
scit reuelare. imo tenet non reuelare
publice. Sicut notat Ugo. de testib⁹
sinodalib⁹. xxxv. q. vi. eps in sinodo
in hoc tñ casu credo q̄ teneat reuela
re plato occulte. vt corrigat occulte.
nō publice. hec Rob. Sed si ille sciat
q̄ possit pbare. nō tñ tenetur in reue
lando publice suis expensis p̄ducere
testes & in iudicio trahere reuz.

27 **¶** Quid de illis q̄ excōdicati ordines
receptūt. R. si scientes se esse excōdica
tos receperunt a susceptis ordinibus
sūt i p̄petuū v̄ponēdt: si sūt cleric̄ secula
res. Si hō n̄ recolētēs sc̄m: p̄ quo
in excōdicationē incidērūt. vel factam
quidē sc̄lētēs. sed iuris ignari: nescie
bat esse excōdicatos tūc cū talib⁹ si sūt
seculares: archiep̄s: vel ep̄s disp̄sare
nō p̄nt absq; mandato sedis ap̄lice.
Si hō sunt regulares abbates ipsorū
post intinctam peniam & pactā: pote
rūt cū eis disp̄sare: nisi graue fuerit
& notabile factū. vel qui fecit adultus
fuit & discretus vt violēter p̄ obliuio
nez & ignorātiū presumat pbant hec
oia extra eo. cū illorum in fi.

28 **¶** Quid fiet de fructib⁹ ecclesie cle
rici excōdicati. R. h̄z Ber. debēt assigna
ri alicui qui celebret p̄ eo donec ipse
est excōdicatus. ex de ap. peruenit Qd̄
si iniuste fuit excōdicatus recuperabit
fructus sibi sublatos. ij. q. v. super cas
idē Rat. & Bos. Si hō iuste: non pōt
C. de re. mt. l. cū allegatis. li. xij. Post.

tñ limitat predicta: vt refert asten. li.
viij. H̄du excōdicatus in snia dormit.
hoc est H̄du est i mora petende ab
solutōis. qz nō v̄z p̄cipere beneficiū
qui nō facit seruitium extra de ap. pa
storals in fi. secus si nō eēt i mora. ex
tra de p̄ces. p̄re qz v̄lueritatem.

¶ Quid si nō h̄z v̄n v̄suat clericus ex
cōdicat⁹. R. asten. fm Jo. q̄ putdēn. ē
et intert̄z de bōis ecclesie. qz etiā deposi
tis putdetur. l. di. studeat. ne cogatur
in opprobriū cleri memdicare.

¶ Vtz snia excōdicatōis lata sub cō
ditōe liget anteq̄ extet p̄ditio. R. fm
Host. non ligat extra de ap. p̄terea
el. ij. & extra eo. a nobis el. i. v̄n. & si p̄
dēte p̄ditōe appelletur. t̄z appellatio
S̄z si pure ferret snia: nō reuelaretur
p̄ appellatōez. d. c. pastoral. trāssert tñ
cāe cognitionē i sup̄iore ex eo. p̄ tras

¶ Sed qd̄ si p̄dēte p̄ditōne desinat
eēt etus subditus. R. tenet snia: nisi ap
peller extra de fo. p̄pe. c. pe. extra. de of
fi. dele. gratum. & c. relatum.

¶ Pone q̄ aliquis excōdicet post ap
pellationē: nō tñ p̄sequitur eā: nūqd̄
rata manebit snia. R. q̄ nō. aut. n. ap
pellatio tenent: aut nō. Si sic: excōdica
tio postea nulla fuit ipso iure. d. c. per
tnas. & ita siue p̄sequatur appellatio
nē siue nō: nō efficitur p̄ia aliqua. si
non tenuit ergo excōdicatio p̄ia facta
statz tenuit hec asten. de hac mā v̄
de. s. appellatio. q. iij. & iij

¶ Quid si iudex dicat. excōdico te si
habet res furtivas. nūqd̄ p̄ appella
tionē suspēdetur. R. fm hō. nō suspē
detur si h̄z res illas. Si tñ occultuz ē
ecclesia nō iudicat de occultis.

¶ Quid si dicat. excōdico te: qz sect.
sit furtum. & tñ falsuz est. R. fm. h̄z.
No. & Inno. Tutius est dicere q̄ ex
cōdicatio teneat. vt. xl. q. iij. c. i. & c. si
ep̄s qz non est error itollerabilis ex
p̄ssus & cā h̄z si falsa. nō tñ est impossibi
lis v̄n p̄sulēdū est q̄ absoluat ad cau
tellā. q̄ ad for̄ iudiciale. S̄z q̄ ad v̄dē
n̄ est ligat⁹. nisi forte ex p̄ceptu vide
tñ ad p̄dicta que notāt doc. in. c. inter

otras
est in
ti est
non is
empla
cōdicat
p̄p̄gn
causa
lis. vt
sp̄s
vt cā
hec p̄
rabill
valere.
p̄mitt
cōdicat
p̄ssus
monē
per ma
tionem
suffine
super
vicit in
verillm
cōdicat
fione
tūc illa
militate.
nō frigit
induct
inuita.
Jdē
nema
reem qd̄
pa. in. c.
no. sicut
C. Et nūqd̄
icōd. p̄ctia
nūqd̄ p̄ctia
p̄p̄ctia an
Dicit p̄p̄
nō. qz ad
lōqz quid
q̄ nō. an. c.
q̄ nō. an. c.
q̄ nō. p̄ctia
nō. qz ad
p̄ctia q̄ nō
p̄ctia. cū
p̄ctia.

ceteras de re iudl. z Pan. l. b. Quod aut snia ptinet cam falsam z tuc aut ca est notozte falsa z ipossibilis. z tuc non t3 snia etiaz si sit excōcatōis. ex emplum si iudex condemnat ve excōcatuit ennuclum. vel infantem. qz pregnantem reddidit montalem. aut causa notozte est falsa. s3 nō ipossibilis. vtputa iudex cōcatuit aliquem qz spoliavit ecclesiā cū incēdio. z notozte ca est falsa: non tñ impossibilis qz hoc potuisset facere. z arch. in. c. venerabilib⁹ eo. titu. li. vi. dicit tales sniaz valere. z loqur in excōcatōe. z surte potuit moueri: qz iura in nullitate excōcatōis loquūt: qñ in snia sūt expressus error: itollerabilis. z hāc optinōne t3 gl. saltē in excōcatōe. f. d. c. per tuas. S3. d. an. t3 qz snia excōcatōis notozte falsa nō v3 qz iusta snia sustinet pp p̄sūptionē iustitie q̄ cadit super dubio. c. cam de re. iudl. Secus dicit in ca manifeste falsa. z hoc putat verissimū. Pan. nō ob. qz iura in excōcatōe faciunt mentionē de expresse erroris intollerabilis: qz dco. qz iura illa dicitur ca exemplificandi sup nullitate. z ea que dicitur ca exempli nō strigūt regulā. nā exp̄sso erroris inducit nullitatem: qz appet notozia iustitia. Idē ergo vbi factū est re spā notozia iustitiā: vt in casu nostro. z nō refert qd ex egpolētibus fiat. Idē t3 pa. in. c. ab excōcato. de rescriptis. z no. p̄dicta qz faciūt ad multa.

35 Et nūqd si debitor ipotēs ad soluedū. ipotētis notozia in ciuitate: qz nihil penitus in bonis h3: excōcatur pp debita an teneat talis excōcatōis. B̄tel p̄t p̄ p̄dicta qz nō nec q̄ ad deū nec quo ad eccliaz: vt altas disputatū sūt p̄ quēdā Archidiaconū vide tñ qz no. d. an. i. c. p. z. B. d. of. dele. vbi q̄rit. an. snia liget ipotētē. z distinguit qz aut p̄stat de mēte iudicis qz voluerit ligare in oēm casū. z tuc erit ille ligat⁹. s3 fuerit ipotēs. aut p̄stat de mēte iudicis qz noluerit ligare i casu impotētē z nō erit ligat⁹ Aut dubitatur

de mēte iudicis. tunc excōcatō ligat saltē quo ad nos: s3 fuerit ipotēs. S3 quo ad alios effectus. puta vt ille p̄ntatur: tuc snia nō ligabit. S3 q̄ad p̄ntū mēbroz hui⁹ distinctōis pa. t3 op̄positō dicit qz si p̄staret de mēte iudicis. snia ptineret itollerabilē erroē. z sic eēt nulla. v̄de et ad p̄dicta notabilē. d. qe. de se. in p̄si. sūt qz si snia excōcatōis sūt lata ḡnaltter. puta q̄ nō soluētes cētuz. vel qd fise. illa snia nō ligabit: nisi soluere nolētes: nō aut impotētes. qz pl3 pa. qz h̄ba ḡnaltia dñe itelligit ciuili mō ar. i. l. si cui. ff. de fut. z in. l. qd dicit⁹. z in. l. ratū. ff. de sol. Quid si ep̄s vel iudex p̄cipiat ali⁹ 36 cui. vt det alteri suos libros: v̄l domū v̄l hmōl. si nō v̄derit. sit excōcat⁹ nū qd dare tñr. ff. dir. li. iij. qz nō. S3 agat cū sup̄toze: vt absoluat eira eo. sacro. z ille qz p̄suluit et qz nō det: nō icidit in canonē maioris excōcatōis: qz si cōcat in crie si nō obedit. In minorē tñ excōcatōnē icidit. qz eā suare d3 ēt si sit iniusta. xl. q. iij. c. i.

Quid sit p̄tēnere. dicit f3 Ste. qz 37 p̄tēnere: ē mādātū nō curaf. xi. q. iij. excellentissim⁹. Qñ sūt pp p̄ticularē cāz i ducit. nō dī ex p̄tēptu peccat: nisi ex ea dē cā frequēt iteret delictū h3 zab. in cle. i. de sepul. z sic p̄tēnere pp̄tē dī: qñ nō pp̄tēptū cāz s3 solūmō qz nō v̄tē p̄cipiētē parere. Sec⁹ si faceret ex ira negligētia vel hmōl.

Quid si iudex p̄cipiat alicui debi⁹ 38 toz qz soluat. i. certū terminū: altoqn sit excōcat⁹. v̄t3 creditor possit terminū progaf. ff. Inm. z ho. dñt qz nō p̄t progaf q̄tū ad sniaz excōcatōis. nī si iudex p̄stet progatōl. z tē si adueniēte ho termino nō soluerit. erit excōcat⁹ qz termin⁹ v̄t progat⁹ cū sūt accefforij ar. ff. d. p̄ca. l. s3 si manēte. Si tñ ps i p̄tio termino reputat sibi vt satisficm cessat tota excōcatō. v̄t3 doc. d. h. i. c. p̄tērea. el. ij. d. ap. nā. d. an. an factū dīc tenēdā opt. Inm. z ho. S3 p̄t sc̄m v̄t h̄nū dōm Et dīc qz sibi h̄ioz v̄t alia op̄io. qz iudex v̄t fulminare

ptis & dato partis assensu excludit cō-
tumacia. Hæc opi. putat Pan. verissi-
mā. adducit opimū sise. nā iuramen-
tū pti pstitū pncipalr obligat do. & iu-
reitur. si debitorēs. & tñ si ille i cur^o fauo-
rez iurat. obligationē remittit: non in-
diget iurās aliq̄ absolutioe: qz deus vr̄
etiā remittere. cū ad utilitatē alteri^o iu-
ramētū accepit ad hoc despō. c. ij. sec^o
si pncipalr iuret p̄tēplatōe dei. nā tūc
etiā papa nō remittit sine cā & iureitur.
c. q̄sto. ita in pposito iudex excōicat in
fauore partis. si ps vult differre termi-
nū: et iudex videt differre velle. cū ni-
hil aliud agat iudex. nisi vt partes ad
p̄cordiā reducat. l. i. §. p̄t aut quis. ff. &
no. ope. nū. & p hac opinione vr̄ casus
expressus in. c. i. de loca.

39 ¶ Quid ergo dicemus si aduentente
secōo termino. iste debitor nō soluat cre-
ditori. q̄ terminū progauit sine p̄sensu
iudicis tñ cū hoc pacto q̄ nō soluat in
termino progato. q̄ sit excōicat^o. an ter-
min^o videat progatus cū accessorijis.
& an iste debitor sit excōicatus: dic q̄
nō: exq̄ termin^o fuit progat^o absq̄ cō-
sensu dei iudicis & hoc determinat bal.
in. l. tale pactū. §. q̄ puocauit. ff. de pac.
dicens q̄ excōicatio nō pōt nasci ex p̄-
ctu. sed solū nascit ex iuria. Sz tale. pa-
ctū appositū q̄ reincideret in eandēz
iurias nō est iuria. & hoc dictū bal. itelli-
ge qñ tale pactū eēt appositū p debito-
rez cū ip̄o creditore extra iurias absolu-
tiois qz tūc nō reuisceret iuria excōi-
cationis. nec esset excōicat^o. si nō solue-
ret. Sz si tale pactū vel p̄ditio appone-
retur in iuria absolutiois p ipsū iudicēz
tunc certe dicendum est q̄ reincideret
in iuriam excōicationis. c. significauit
& c. ad reprimendā. de off. or.

40 ¶ Excōicatus qui cōtēnit iurias ser-
uare & ingerit se cōloni fidelitū etiāz si
iuria forsitan erat iniusta sit iusta scilicēz
ppter p̄tēptuz. & pōt iuste excōiari. xl.
q. iij. §. cū ergo. & talis etiā tardius ab-
soluetur. xl. q. iij. §. iubente. vnde talib^o
consulendū est qz & si sciant iniustam
iuriam ip̄am diligenter obseruet.

In quibus casibus sentētia excōi- 41
cationis nulla est ip̄o iure. & in septē
Primus ē si ille. qui tulit eam nec ha-
bebat de hoc potestātē. vt qz non erat
eius iudex. xl. q. iij. iuria. vel erat publi-
ce excōicat^o & h̄mōi. xxxiij. q. i. audiui
mus. Secūsus qñ est lata post appella-
tionē lriam. Tertius qñ p̄tinet intolle-
rabile errore. Vt duo casus habentur
extra eo. per tuas. In quib^o casibus il-
le qui eos proponit etiā si nō petat ab-
solutionē. dz audiri. vt. d. c. p̄tuas Sed
& si ad cautellā petat absolutioē. non
dz negari q̄uis aduersarius eius vr̄ ex-
cōicatos se opponat nisi diceret euz ex-
cōicatum pro manifesta offensa qz tūc
dabitur sic dicēt termines. viij. diez. &
si pbauerit non absoluetur nisi p̄stet
emendaz vel det cautionem de paren-
do iuri. si offensa dubia pponatur. Si
tamē pendente probatione pro. f. illi^o
q̄ sic fuerat excōicatus dz euitari in il-
lis omnibus. que vt actor iudicij: attē-
tauerit. extra iudicium vero in officijs
postulatioibus. electioibus & alijs lris
actibus debet admitti. extra eo. solet. li.
vi. q̄ si appellationē sup hoc non fue-
rit p̄secutus vt debuit infra tēpus sta-
tutum a iure vel a iudice. & ip̄e fuit ex-
cōmunicatus nominatim & expresse la-
p̄so dicto tempore debet denunciari &
tam in iudicialibus q̄ extra iudiciali-
bus actibus remoueri. donec de ipsius
sententie docuerit nullitate extra eo. l. 3
li. vi. Quartus casus est quando aliquis
excommunicaret maiorē excōmuni-
catione illos q̄ excōicato p̄ciparet nō
in crimine. sed in locutione & in alijs
casibus in quibus scurritur minor excōi-
catio & rō est fm̄ doc. qz nemo dz excō-
municari. nisi p peccato mortali. & iō
isti participantes in locutione & h̄mōi
de se non peccāt mortali nisi post mo-
nitionez. Et ideo talis iuria non v3 nisi
p̄missa trina monitōe. vel vna p trib^o
& nisi exp̄manē noiati ipsi admonēdū
extra eo. statum^o & c. p̄stōnē. li. vi. qdā
tñ ad predicta dant duas restrictiones
nā Ab. & Jo. an. put recitat Pa. in. c.

quod in dubijs extra eo. restringit dicitur
 eos tex. quoniam quod excoiccat participantes
 excoicatio a se. Secus si excoiccat partici-
 pantes excoicatio ab alio: ut puta fecit
 episcopus hanc sententiam. Excoico oes participa-
 tes excoicatio ab archiepiscopo: vel a papa
 tunc enim hec sententia forte sit iniusta: et
 absque alia monitione canonica. et hoc
 clare videtur per baronem. d. c. statumimus. ibi ex-
 coicatis ab eo. Hoc est casus non videtur sententia
 suspensiois vel interdictionis. nisi premissa mo-
 nitione canonica. ut l. c. statutum. eo. ti. li.
 vi. Secundo aliquid limitat predicta. et dicunt
 quod dicta decretalis pertinet solum huius lo-
 cum quoniam singulares et noitate persone excoi-
 municantur: quia tunc regit motio specialis
 Si autem generalis ferretur sententia. tunc dicitur sus-
 ficere generale. et sic adhuc remanent
 antiqua iura. Sed gl. i. d. c. pertinet. dicit
 quod tutius est dicere quod hodie in genere
 excoicatio in participantes ferri non possit et
 sic sblatū ē quod dicitur i. d. c. quod in dubijs.

42 **Quid autem dicatur noiatim monitum**
 vide. s. excoicatione. xxxviiij. §. ix.

43 **Que autem dicatur canonica monitio.** R.
 gl. in. d. c. pertinet. quod tribus modis potest fieri:
 ut puta iudex dicit Monem te pro
 prima. Quia finita monet secundo per secunda
 Quia finita monet tertio per tertia. In
 terdum vna monitione facit tres sic.
 Monem te quod visque ad tale die. pro ta-
 le per hoc talem per tertio interdum vna tunc
 dat dilationem. Monem te quod visque ad
 tale die per primo secundo et tertio preceptorio a-
 cione talis abstinenceas. Et hoc ultimo
 casu est iteruallum iter monitionem et sententiam
 et sicut gl. ibi super verbo operetur. s. iteruallum
 la iudex arbitrat per personarum et negocij
 qualitate. Et nisi facti necessitas aliter sua-
 serit et c. ut quod partes sunt ad rixam vel ar-
 ma parati: vel homicidium. Quis quoniam plati in
 terdictum suis subditis ne exponat suis
 superioribus: aut aplice sedis legatis
 vel iustitioribus statum suarum ecclesiarum si-
 ne monasteriorum. et de hoc ferret sententiam
 excoicationis extra de offi. ordi. quod plerisque
 li. vi. secundo cum quod supponit se protectioni
 romane ecclesie non tunc appellat ex simpliciter
 tate ex de app. ad audiendum. hec asteriscum.

Septimus cum excoicatio fertur aliquem
 postquam iter arripuit ad papam extra de
 appel. dilecti. el. ij. i. tex. et i. gl. et hoc in-
 telligitur sicut Ber. quoniam per litteram motam iuit ad
 curiam. Secus si ante. hec asteriscum.

Utrum excoicatio obliget sibi aliquem 44
 Respondendo. R. ho. dicit quod non. Sed sicut videtur
 quod Inn. dicit. s. quod oes factus in illi cum
 excoicatio non solum ignoranter. sed et scieter
 et et durate excoicatione tenet. et ex eis
 quod agitur in excoicatum. Ipse autem durate
 te excoicatione agere non potest poterit
 tunc post absolutionem de huius inno dicit
 erat excoicatus. xij. q. iij. quoniam multos. et
 extra eo. si vere. et concludit sicut dicitur
 doc. modernos: prout recitat Pan. in.
 d. c. si. vere quod valent factus super tempo-
 ralibus in illi cum excoicatio per hoc. d. c.
 si vere quod loquitur indistincte. Item quia in
 cruce est de iure gentium. excoicatio ve-
 ro de iure positivo. Item communio
 non prohibetur in odium contractus. quod
 casu procederet opinio Hostien. sed
 in odium ipsius excoicati.

Utrum excoicatus possit intrare ecclesiam 45
 R. sicut per Rat. Excoicatus excoimuni-
 catione maior: siue occulti siue mani-
 festi non debent intrare ecclesiam quod diu
 sunt excoicati. Quod intelligit sicut in. s. s.
 ad orandum: siue dum agitur ibi diuina of-
 ficia. Sed ad audiendum predicatione
 admittuntur. qua audita statim exeant ex-
 tra eo. r. s. ubi dicit Panoz. quod extra
 casum predicationis non licet excoica-
 to ingredi ecclesiam: sicut Bar. b. x. tenue-
 rit oppositum. Idem dicit de interdicto
 et suspensio ab ingressu ecclesie. ar. xxx.
 iij. q. iij. vir cum propria. Secus si suspensio
 est ab officio tantum: vel interdictus
 a sacramentis ecclesie: quia tunc pos-
 set orare in ecclesia et ibi audire diuina
 Idem et Host. in summa dicens quod nullo
 modo excoicatus debet intrare eccle-
 siam quia nec interdictus. quod est minus
 hoc facere debet. De consuetudine tunc
 prava intrant ecclesiam excoicati: dum
 modo non celebretur ibi. Sed hoc nun-
 quam fit sine peccato. Et quod deterius est
 intelligitur de excommunicato tam

oculto q̄ manifesto. Idem asseñ.

46 ¶ Sed nunquid talis ad hostium ecclesie stare possit ut ibi missam: vel aliud officium diuinum audiat. Rñ deo asseñ. q̄ n̄ qd̄ ex mēte s̄borū decretalis p̄ extra v̄ pe. z re. qd̄ i te. ibi voce ita demissa celebrat: q̄ exterius audiri n̄ possint p̄sbyter et q̄ sic sciet̄ celebrat mortali peccat extra de cle. excō. c. fi. z extra eo. nuper. Addunt etiam Hosti. z Inno. i. d. c. nuper. q̄ si clerici sciunt excōicatum foris stare z diuina audire. puniri debent si celebrat ac si intus audiret. vnde si excōicatus audit foris diuinus: illi qui sunt in ecclesia recedere debent. Idē asseñ.

47 ¶ Utz vniuersitas vel collegiū possit excōicari. Rñ. fm̄ Inno. Hosti. z Jo. mo. vt rectat Be. i. c. mana. s̄. in vniuersitate de sen exc. li. vi. q̄ aut agit v̄ ferenda snia excōicatio. z ista ferri n̄ pōt p̄ rōem in tex. positā. qz si ferri posset i vniuersitate abites z anniculi essent excōicati. qd̄ est absurdū. posset tñ iuste ferri excōicatio sic. excōico oēs illos de vniuersitate qui fuerint mandato meo rebelles. aut agt̄ de ferenda snia interdicti. p̄ q̄ puniē quis p̄ delicto alterius: z tñ iuste fertur in vniuersitate Be. et addit alia rōnem. quare vniuersitas vel collegiū nō p̄t excōicari: qz vniuersitas vel collegiū est persona nō vera sed representata ff. de fidelis. l. mortuo. Excōicatio hō ligat verā personā solū de off. dele. p. z. g. s̄. baptizata. xi. q. iij. omnis chri stianus. Sed vniuersitas caret anima z baptismo. ideo h̄c penitus prohibetur vniuersitas excōicari quod est sic potestātē subtrahere q̄ excōicatio lata sit nulla Et ge. concludendo hanc materiā dicit q̄ si ex cōicatio profert excōicationē eo animo z intētiōe. vt n̄ ligent̄ singulares s̄ vniuersitas. vt vniuersitas. z planū ē q̄ talis snia est nulla: qz excōicatio que ordnat̄ ad ligandū animā. supra eo. cum medicina lis. nō pōt adaptari vniuersitati. aut interdū ligare singulos de vniuersi-

tate z tunc dubiū residet solū sup̄ intellectu huius dicitōis penitus: qz si ē exclusiua p̄tatis nō valeret sentētia cū reperiretur lata a non suo iudice. de iudi. at si clerici. Et q̄ sit puatina potestatis ipso iure tenet. Joan. an. in. c. v̄nico de postula. prela. li. vi. nam iste tex. loquitur quando. excōmunicatio proferatur ea intētiōe vt singuli ligentur vt probat h̄c text. in ratione. qz dicit q̄ p̄tingeret innoxios ligare. et sic intelligit de illa q̄ singulos ligat.

¶ Utrū excōicatus possit amplius excōicari. Rñ. pōt: siue p̄ eadē cā siue p̄ diuersis. iij. q. iij. engeltrudam.

¶ Quis ē effectus maioris excōica-
tōis. Rñ. fm̄ hō. p̄rio qd̄ vt nullus euz eo p̄cipit: nec loquēdo: nec orando: salutādo: v̄ cōicādo. comedēdo v̄ bibēdo. xi. q. iij. sic. z i tribus caplis seq. Itē q̄ si possit eligē: v̄ eligi extra. v̄ ap. p̄stitutiō. itē q̄ nullū bñficiū ecclesiasticū acq̄rē possit. extra de cle. ex. postula sitis. itē q̄ dū excōicatus ē de bñficijs suis nihil p̄cipiat extra de ap. pastora lis vbi pan. dicit q̄ excōicatio n̄ ē p̄iudiciū. i aliquo nisi fame p̄iret. v̄ hoc dicit̄ ē. s̄. in hoc. c. z pa. ibi reddit rōnes diuersas inter excōicatum z depositū qz excōicatus pōt sibi p̄uidere. si petēdo absolutiōē s̄ depositus nō qz cum fuerit depositus p̄ crimē: q̄stūcūq̄ sit emēdat. nō recuperat primū statū: merito sibi dispēsatue p̄uidet ecclesia v̄ tēporalib. z sic limitāda ē glo. no. in. c. cū vintoniensis. de elec. que dicit p̄iudiciū ē suspēso a bñficio. ne cogatur medicare. Intelligo illā gl. q̄ suspēso ē facta p̄pter crimē. s̄ si p̄pter cōtumaciā nō puto sibi in aliquo subueniēdū cū possit sibi p̄uidere satisfaciēdo. nam sepe hoies v̄ cibo securi iusticiā negligūt. idē dico de elemosyna q̄ si fame p̄iret: tñ eēt subueniēdū. Secus vbi nō eēt tāta necessitas. Itē nō pōt p̄stitui p̄curator. extra de p̄ba. p̄ cessionē. Nec eēt pōt p̄stitui. nisi ad se desēdēdū. vt in. c. intellexim. de iudi. Quāto si qua cōitas aliquē p̄cu-

ratorē instituit & ipse excōdicat^r inter p̄sti-
tuētes fuit vt rector p̄ncipalis & exp̄sius
v̄l eius auctoritate fact^r eēt p̄curator: v̄l
si ip̄a cōstas sciēdo ip̄si talē vna cū eo
fecisset p̄curatorē n̄ valet extra de p̄cu.
.c.ii. Si tñ excōdicatus sit reus: bene po-
test se i iudicio defendere & ad h̄ p̄cu-
ratorē cōstituere. vt dictū est per. d. c.
intellextimus. vbi nota glo. q̄ si non
potest p̄curatorē habere: vel fidelē
reperire. q̄ poterit respondere etiā per
seipsum. Secus si sit actor vel si re cō-
ueniat extra de excep. cū inter. Item
constitutiones & sententię que ferūtur
ab excōmunicato publico: vel de eius
mādato: sunt ip̄so iure irritę: & nullo
vnq̄ tempore valebit Sed de hoc vt
de disuse. s̄. Absolutō. i. Itē excommu-
nicatio non suspenditur per appella-
tionem sequentem. vt in dicto. c. pasto-
ralis. §. fina. Item quicūq̄ est excom-
municatus: siue suspensus: si se ingerat
scienter diuinis sit irregularis. extra de
cle. excom. appostolice. nec cum eo. di-
sponari potest nisi p̄ papam. extra de
re iud. c. eterni & extra eo. cū medici-
nalis libro sexto. Excommunicatus quo-
q̄ si impetret aliquod rescriptū super
alio articulo q̄ appellatiōis vel ex-
communicationis. non valet. extra de
rescriptis. ip̄so iure li. vi.

50 **C** Nūquid excōmunicato baptizare
liceat. R̄. secundū d̄. Bnil. dur. si excom-
municatus paratus solēniter baptizat
irregularis efficitur. Secus si alias in
necessitate h̄ faciat. Sicut de malo mi-
nistro dictū ē. s̄. Baptismus. ij. §. i.

51 **C** Iudices seculares cōpellendī sunt
ab ecclesiasticis iudicibus repellere ex-
communicatos: ab agendo: patrocl-
nando & testificando in curijs suis ex-
tra eodem decernimus libro. vi.

52 **C** An autem excommunicatus pos-
sit esse arbiter vel arbitrator. vide. s̄. ar-
biter. §. ij.

53 **C** Quā rector aliquis fuit excōdicat^r pro
eo qd̄ fecit in suo regimīne: si postea
āmor^r sit nihilomin^r excōdicat^r ē quin
etiā successor eius. nā vterq̄ d̄z ecclie

satisfacere: pro h̄is que statuit: vel in
quibus succedit extra de immu. eccle.
aduersus Vide de hoc. s̄. excōmuni-
catione. viij. §. viij. & jr.

Excommunicatio. viij. scilicet mi-
nor. hec excōmunicatio est que
separat a sacramētis p̄cipēdis extra
de cle. ex. mi. si celebrat. q̄ quidē quo
ad deum contingit q̄cito peccatum
mortale cōmittitur. xi. q. iij. audī. Et ta-
lis eucharistiam & cetera sacra recipit
in sui dānatione. sed quo ad eccliam
infrigitur minor excōdicatio ip̄so iure
& phibentur sacramēta. Primo qd̄z
& p̄ncipaliter cum q̄s cōdicat excōdicato
vt dictū est supra. excōdicatio. vi. quasi
p̄ totū. Secūdo cū q̄s sacrilegiuz cōmit-
tit. xvij. q. iij. si q̄s inuentus. Tertio cū
q̄s est notorius fornicator q̄ secundū
Dost. & Jo. an. celebrando efficit irre-
regularis. licet Inno. in. d. c. si celebrat
teneat oppositū. S̄ Pan. ibidem di-
cit q̄ tota difficultas p̄sistit in vidēdo
an notorius fornicator sit directe sus-
pensus ab homine vel canone in pe-
nā: an sit illa suspēsiō indirecta. vel qd̄
aliū phibentur audire ab eo diuina: vt
facilius resipiscat & refert se ad not. in
c. vtra. de coh. cle. vbi p̄cludit qd̄ no-
torius fornicator & indubitabilis cele-
brādo efficit irregularis: alias sec^r. de
hac mā vide. s̄. clericus. iij. §. y. & j. ir-
regularitas. ij. p̄mo respōso. & c. suspē-
sus. §. i. Quarto cū q̄s recipit eccliam
de manu laici. & sic eam tenet. xvi. q.
vii. si q̄s deinceps. q̄nto in desidētib^r
pauperū oppressoribus manifestis ra-
ptoribus: publicis vsurarijs. meretri-
cibus. q̄ large dicūtur excōdicatī in quā-
tum oblationes eoz ad altare non reci-
piunt. Sexto in illis qd̄ denegat ec-
clesiastica sepultura. d̄ quib^r. j. Sepul-
tura. iij. p̄mo respōso. Septio in quolibet
notorio peccatore. lxxxvii. di. nec
& di. xcv. illud. xij. q. ij. p̄ obeūtib^r.
& ibi glo. de p̄se. di. ij. p̄ dilectione.

Quis est effectus minoris excōdica-
tionis. R̄. p̄ncipalis effectus est qd̄ talis
remouet a perceptione sacroz. & si se

missat mortaliter peccat. non tamen incurrit irregularitatem etiam si celebrat. Peccat etiam conferendo sacramenta sed ab eo collata non carent virtutis effectum. nec prohibetur eligere. nec ea que iurisdictionis ratione sibi competunt exercere. Si tamen talis electus fuerit scienter. etus est electio irritanda. d. c. si celebrat. vide tamen quod dicitur Pa. ibidem quod vinculus excommunicationis minoris redditur ipse excommunicatum inhabilem ad officium consequendum adeo quod ipsa electio per quam incitatur infirmitatis spirituale de eo facta non valet. unde ut dicitur Inno. nec dignitate. nec aliquo beneficio excommunicatus minori consequi potest. nisi prius ipsum peccet et absoluat. Ratio redditur in littera. quod excommunicatio minor suspendit a participatione sacrorum. Sed ille qui eligitur vel promouetur ad aliquod beneficium principaliter eligitur. ut exerceat seu in sacramentis ecclesie unde cum ille sit privatus sacramentis eligi non potest. et ex hoc inferitur quod prohibito alicuius actus impeditur omnem id per quod pervenitur ad illud. l. oratio. ff. de spon. et tamen que sunt iurisdictionis active potest exercere de irregulari tamen qui recipit beneficium dicitur irregularis glo. Ray. putat quod impetrata dispensatione super irregularitate. non indigeat dispensatione. Et alia nec est simile de excommunicato vel suspensio sententia iuris vel hominis. nam irregularitas non est nisi quoddam impedimentum ac defectus sacramenti vel canonice constitutionis perveniens. Sed quibusdam aliis ut eadem ratio in irregulari: que et in interdictione vel suspensio: quod similiter est inhabilis ad executionem officii sine dispensatione. extra eo. eum illorum. et ista ratio non videtur potestatem in. d. c. si celebrat. Et quod officium datur per beneficium.

¶ Utrum excommunicatus minori possit intrare ecclesiam: dic quod sic: et ad missas et ad osculum pacis admitti potest: quod ut dictum est excommunicatus minori est solus privatus a perceptione sacramentorum.

¶ Utrum huiusmodi privilegia

quod non possit excommunicari ab ordinario possit ab eo excommunicari. R. R. in. l. iij. di. xvij. quod aut habens tale privilegium aliter ipsum in sua defensione antequam ipse feratur sententia aut non. si primo modo: non valet sententia ipse lata ab ordinario. Si secundo modo: aut illud privilegium est publicatum: aut non. Si est publicatum: non tenet sententia. si non est publicatum: aut est notum iudici. Si notum est iudici credo quod non valet sententia ab ipso ipse privilegiatum lata. ar. ad h. extra de appell. si duobus. in tex. et in gl. Si autem non est iudici notum: nec privilegiatus fuit in longo tenore libertatis: tunc tenet sententia. ar. d. c. si duobus et h. intellige nisi in privilegio est clausula irritans. quod tunc non valeret sententia. Si vero privilegium allat privilegium non publicatum nec iudici notum nec iust in longo tenore libertatis illi: et iudici petenti privilegium sibi ostendit: si vult istud ostendere. nec clausulam continet suam libertatem tenebit sententia si ferat ipse extra de priv. cum p. one. li. vi. Nec propter ostensionem privilegii sequentem iudicabit sententiam fuisse nullam: vel est renovandam. Dec. R. adde predictis quod no. Pa. in. c. cum ordinem. de rescriptis. quod ubique notum est et citatum non tenet ad comparandum: non potest iudex procedere cum ipse presumat. Secus si non constat notorie. Et per hoc facit quod si episcopus citat istos fratres medicantes: quod notorie sunt excepti et iam sunt tollerati in privilegio exceptio. quod ipsi non tenent comparere et ad allegandum eorum privilegium. Et no. quod in hoc multi simplices iudices decipiuntur. hec pa. Et tunc cum fratres minores ex multis privilegiis habeant quod ab ordinariis excommunicari: suspendi: vel interdici: non possint cum clausulis irritantibus et annullantibus quod per predictos secus factum fuerit. Patet quod non tenet. ut per mare in signum cle. l. iij. quod incipit virtute copiosius.

¶ Pone papa concessit privilegium cuiusdam monasterio in omnia: ut non tenerentur ad procuratorem legatorum etiam si in litteris eorum dicitur: ut tam non excepti quam excepti te

to privilegio. virtute cōpiscuos. z cum
clausulis irritantibus. zc.

Legatus de latere secundum gl. in
capitulo quod translationē. de offi. lega.
potest cognoscere de cāsis ꝑ exemptos
quia per privilegium extinguntur a po-
testate episcopoz z huiusmodi. s; non
pape vel legatorz eiꝑ. Secꝑ tñ de alijs
legatis. Fratres tñ minores sunt exem-
pti a iurisdictione dictoz legatoruz de
latere. vt ꝑ i privilegio Bōisacii: qđ in-
cipit. Inter ceteros. z. j. vbi dicit qđ ꝑ
pterea nolentes omnino vt quisque
cuiuscūq; sit ordi: dignitatis ꝑdictio-
nis. Aut statꝑ. vos generaliter aut spe-
cialiter ac prefactum ordinem sup ex-
emptione ipsius ac alijs vestris dicti-
q; ordinis libertatibus z imunitatibꝑ
quibuscūq; sub quavis forma ex ex-
pensione verborum: vobis z eidem or-
dini ab apostolica sede ꝑcessis ipugna-
re turbare: vel quomodolibz molesta-
re vos z ordinem ipsuz ab omnium z
singulorum quorūlibet ꝑlatorū z ꝑso-
narū ecclesiasticarū oimoda ꝑtate z iu-
risdictione ꝑorsus eximimꝑ de aposto-
lice plenitudine potestatis decernētes
vos z ordinem supradictum imediate
nulloq; medio eidē sedi z soli tantū-
mō rōano ꝑōtiffici sublacere. Nec ibi.

Exorciste ex greco in latinum ad in-
rantes siue increpantes vocantur
xxi. di. c. clericos.

Quid pertinet ad eorum officium.
R. Ad exorcistam ꝑtinet exorcismos
memoritur tenere manusq; sup ener-
guminos. i. lunaticos. z obsessos a de-
monibus z cathectiminos in exorcisā-
do iponere. xv. di. c. plectis.

Eñ ordinatur d; accipere de manu
ep̄i libelluz in quo exorcismi sunt scri-
pti cuz istis ꝑbis. Accipe z ꝑmenda
memorie zc. xxi. di. c. exorcista.

Exorcismus est adiuratio ꝑtra diabolo
luz vt de ꝑse. di. lxxij. c. ante. xx. dies
Quid valet exorcismus ante bap-
tismum. Ricar. in. lxxij. distine. vi. per
ipm virtute diuina artatur ꝑtās dia-
boli ne possit decetero tantum ꝑtum

ceteris partibꝑ posset si nō eēt exorcisa-
tus. z maxime impediendo: ne bap-
tizatus suscipiat. facti ad hoc. c. sicut no-
stis de conse. di. lxxij.

Quid si aliquis baptizetur sine ex-
orcismo. R. Ri. vbi. s. qđ ꝑ post bap-
tizatus exorcizari. Facti. d. c. sicut. rō: qz
licet in baptizato parvulo nō sit pecca-
tum. tamen in eo remanet actuali fo-
mes peccati. z iō eēt post baptismū ha-
bet efficacitā reprīmendi diaboluz.

Per quē est d; qđ exorcizari. R. qđ ꝑ
sacerdotes de ꝑse. di. lxxij. sacerdotes. z
no. qđ exorcismꝑ idē ē qđ cathectismꝑ
z h; ꝑa. sup rubrica de cognitōe spūa
li est illa exortatio seu instructio. que fit
añ baptismū. nā oltz instruebatur veniē-
tes ad fidē añ baptismū. Hodie ꝑo ꝑ
ꝑte appellatur cathectismꝑ ille actus qđ
fit ante ꝑortā ꝑ sacerdotē anteqꝑ puer
admittat in eccliam ad suscipiēdum
baptismum. vnde multi erant creden-
tes se veros esset cōpatres ex tentione
infantis ante hostium ecclesie. nam illa
detentio non sufficit saltem ad dirimē-
dum matrimoniu ꝑost cōtractū.

Ad quā tenetur qđ tenet in cathecti-
mo dicit qđ non soluz ip̄i. Sed etiā le-
uantes de baptismō tenentur admone-
re quos tenuerunt. vt castitatem custo-
diant: iustitiam diligant: z caritatem
teneant: z ante oia symbolum z oratio-
nem dñicā debent docere vt in. c. vos
ante oia. de cōse. di. lxxij. z magister in.
lxxij. di. vi. dicit qđ exigitur a patrino di-
ligens cura circa eum ꝑo quo rñdet.
qđ dicit verum s̄m Tho. qñ parentes
notabiliter negligunt no. tamen qđ. d.
c. vos ante oia loquitur solum de susci-
piēte in baptismō z sic non extende-
tur ad cathectismum.

Expense non veniunt nomine dā-
natorum vel interesse: qz expensa
est quā qđ facit eñdo: redēdo: vel ma-
lores familiā tenēdorant aduocatis sol-
nendo z h̄mōi dāna. ꝑo vel interesse
sūt in re vt circa rē: z iō qđ remittit vnū
nō vñ remittere aliud vt in. c. i. nostra
de iurys. z ibi glo. z ꝑa.

Expositus: Infans expositus a patre vel ab alio eo presentente vel ratum habente hoc ipso a patris parte liberatur. Idem in seruo et liberto quod ob predictam causam liberantur a dominica parte. Et idem iuris est in predictis languidis cuiuscumque etatis sic expositis vel si eis alimenta denegantur. Quia tamen quod predicta alimenta presterint nullum tunc in eis accurrunt ex de infan. et languis. c. unico. si vero eo ignorate vel inuito sit expositus poterit eum repetere: sed restituet expensas. i. x. dies post eplam prestatōis scias ut ibi no. et in. c. fin. lxxxvij. di.

Sed dubium est nunc quid illud. c. vni cum debeat intelligi indistincte: siue denegatur eis sanis siue languidis. Bos. intellexit indistincte dicens istos tres casus equipari. s. exponere infantem et languidum cuiuscumque etatis sic denegare alimenta. Sed Innocentius. Post. et vni. restringit hanc litteram quod denegat alimenta eis languidis. Idem Azon. in sum. huius et. quod plz Pa. nam maius delictum et magis detestabile est denegare alimenta languidis quam sanis: et ideo grauiori pena afficiendi sunt parentes vel domini. Item in iure expressum est contra parentes impii denegantes alimenta filiis. ut. l. i. et. l. sigs a libertis. ff. de lit. agno. et ideo cessat illa pena nam in dubio minus est interpretatio facienda quo ad penam incurrendam. ut in regula. i. penis de re. iur. l. vi.

Utrum collector possit repetere expensas. ff. gl. in. d. c. fi. lxxxvij. di. quod si expendit aliqua in puero erudiendo in arte aliqua repetit. C. de infan. expo. l. i. quod autem causa alimentum expendit non repetit nisi in duobus casibus. s. vbi fuerit protestatus. ut. ff. de neg. ge. nesciens. hoc verum nisi esset persona que ad hoc teneret sicut ecclesia que tenetur alere pauperes: quod qualitercumque presterit non repetet. ut in. c. sacroz. xij. q. ij. et. l. alimenta. C. de neg. ge. limitato scilicet quod in conscientia poterit repetere persona que ad hoc non tenebat: sed non fecerit prestationem quam a principio habuit animam re-

petendi. Secundus casus est quod expositus et collector non vult ducere in uxorem filiam collectoris. C. de nup. l. pferz de hac materia et de prestatōe videj. restitutō xi. q. ij. et ibi est hęc an talis prestatio scia a matre per expensas scias in filium valeat. et ibi est hęc quod mater tenetur habere filium. j. tridentium. quod est modica expensa sibi bal. in. d. l. alimenta. q. et addit quod si mater non habet lac. non tenet sibi ad aliam nutrice sed Azon. in su. de pa. po. Idem dicit si mulier est nobilis: que non potest lactare sine de decore. Idem dicit si mater est paupercula que non habet vni viueret. rō quod hoc facit necessitas. nam prius mater debet se alere quam filium. et quod subtractis alimentis periret vterque. hec bal.

Sed nunc quod excusent predicti exponentes: si ex necessitate puta quod eos alere non poterat exposuerunt. ff. gl. in. d. c. fi. lxxxvij. di. quod non. quod debuit eum mittere in xenodochium. i. hospitale. ut. C. de lat. lib. tol. l. vna. ff. scimus. Sed si talis locus non erat tunc ut gl. dicere quod excusatur si filios de suo non. imo ut quod potius debet eum videre quam exponere. quo tamen ad filium verum credo quod ad penam predictam non quod ad deum: quantum in ipso est occidit nisi forte expositio tali modo fieret quod nullum periculum expositio imineret.

Estimatio quam facit venditionem. ff. quod in duobus casibus. Prius cum corario sit estimatio ut ipsa presteretur. Secus si fiat ut appetat quod res sit facta tertio. ut. l. si iter vlx. C. de iur. do. quod tunc appetit quod in facto est ut transacto certo tpe res que estimata data est reddatur. quod tunc non facit venditionem. ut. d. l. si inter. Secundus casus est quod res simpliciter datur estimata in actu de cuius natura est ut transferatur dominus ut in. l. quoties. et l. plerumque. ff. de iur. do. et. l. estimari. ff. so. ma. Exempla. mulier dedit rem estimatam. c. flo. viro suo cesebitur vir vni misse fallit hoc quod nam preterit repugnat ut faciat venditionem ut in. l. suos. ff. sa. her. Exempla. ego et tu sumus heredes et facimus estimationem de hereditate tunc si facit venditionem.

1 **C**Utz estimatio faciat trāsire perlen-
lū i accipiētes. vide. s. cōmodū. s. ix.

Relitas. Queritur an falsa latina-
tas viciet rescriptū apostolicum. s.
Pa. in. c. ad audiētiaz rescriptis p de
claratiōe. d. q. facit tres regulas. P̄ia
est q̄ ad hoc q̄ falsa latinitas viciet re-
scriptū pape dz esse māifesta: nō s̄t suf-
ficient q̄ sit dubitabilis. Sc̄da regula q̄
si falsa latinitas p̄t saluari p figurā nō
viciatur rescriptū. z de his figuris vi-
le gl. i. c. forus. de. h. sig. z hoc facit ad
q. dicebat i quodā rescripto ap̄lico q̄
rectores hospitalis z alie p̄sone q̄ vege-
re cōtingerit in eodē possent ibi sepeliri
nūgā rescriptū illud viciet p illā falsā
latinitatē. nā vbi dicebat. que debebat
dicere. quas. Jo. an. p̄sultit q̄ si viciat
qz p̄t saluari p̄ s̄p̄sim. nā illud ver-
bū. q̄ p̄t eē neutri generis z p̄ralto nu-
meri z facere relatōz ad s̄bū. p̄sone. z
ad s̄bū rectores. z erit cāus accusatus
Itē p̄supposito q̄ simplr sumatur illū
s̄bū que vt faciat relatōnē ad verbus
p̄sone tñ cū sit modicus defectus non
dz viciare rescriptū. ar. in. c. ex parte de
fi. instrū. z sic elice secundā regulā q̄
si falsa latinitas surgit ex modico defe-
ctu alicui⁹ l̄re vt̄ t̄m. si viciat f̄scriptū

1 **Q**uare autē falsa latinitas viciet re-
scriptū. glo. in. d. c. ad audiētia dat rō-
nem dicēs q̄ rescriptū papa p̄ multas
manus trāsit: z cū multa maturitate de-
coquit. z ita nullū viciū p̄tinere dz vñ
h̄ istā p̄s̄ptionē nō ē admittēda p̄ba-
tio. Et Bir. li. iij. ti. iij. segtur gl. dicēs
Secus eē in rescriptis ip̄erato:is z in
fectorū l̄ris: vel actis iudicū: que nō cū
tanta deliberatiōe procedūt. z in l̄ris
tabellionū: quoz fides auctoritatē ta-
bellionis inuitur vide ēt Pano. in. d.
c. ex p̄te. vbi dicit q̄ nō solū defectus lit-
tere nō viciat rescriptū. imo ēt s̄m In-
no. defectus dictionis vel oratiōis non
viciat. dūmō dephēdatur intellect⁹ ma-
terie q̄uis aliqui dicit h̄z eū q̄ si est in-
tollebilis error in l̄ra vel dictione. secus
prius tñ dicitū plus placet Inno. cūz p̄
bullā tollatur suspitio z oculi officialiū

sepe falluntur. vel posset distinguī s̄m
Dost. inter rescripta gr̄e z iustitie. do.
car. Idēz t̄z i rescriptis gr̄osis dūmō cō-
sensus nō mutetur qd̄ plus pl̄z pa. per
no. in. c. cū venerabilis d̄reclī. do. Se-
cus si sensus mutaretur. vel iduceretur
equiuocatio nam tunc defectus littere
viciaret. vt in. c. inter dilectos de fi. in-
strū. z ex predictis possunt decidi mul-
te questiones

Quidā ipetravit ecclesiā sancti P̄s-
cracy. in l̄ra s̄o dicebatur p̄s̄cracy. ita
q̄ erat mutata l̄ra. c. in. e. an. ex hoc vi-
cietur rescriptū. d. car. vt refert. pa. vbi
s̄. dicit tenuisse q̄ nō sicut. n. defectus
l̄re nō viciat vbi cōstat de sensu vt hic
Ita z si vna l̄ra ponatur loco alterius
vt in. q. n̄ra dūmodo ex alijs appareat
papam intellexisse de illa ecclesiā san-
cti Pancracy. Secus si induceretur
equiuocatio.

Alia qd̄ Papa m̄dat in rescripto
impetrātes debere mitti i cōpalē. z su-
it omissum verbū possessionē. d. car. d̄
cit obtinuisse q̄ p̄pter hoc non vicia-
tur rescriptū. qz p̄ alia verba appare-
bat de intentione pape. qz submittebat
z defendas iductus. Idē dic si p̄ posi-
tionē vnt⁹ l̄re loco alterius iducere fal-
sa latinitas. sicut accidit in facto. dice-
batur enī in quadā indulgētia p̄petuis
ep̄ib⁹ duraturis debebat. n. dicere dure-
turas. z sic a suis mutata i. i. refert. n. se
p̄sultisse p̄ hoc nō viciari. tñ qz hodie
curia nō admittit exceptōz false latin-
tatis tñ p̄ p̄dicta qz sic defect⁹ l̄re si vi-
ciat. ita z si vna l̄ra ponat loco alteri⁹.

Pone q̄ rasura sit facta in loco su-
specto nūgā viciabit totū instrumētū
an solū illā partē cui coheret. Oldra.
tenet q̄ nō viciet totū. Secus in dicto
testiū. nā illud viciatur totū rōe p̄tis fal-
se. qz testis ex hoc redditur p̄ iuris. z i-
tellige qm̄ instrumētū habet plura ca-
pitula separata vide ad p̄dicta. c. ex lit-
teris. extra de fi. instrū. vbi habet q̄ re-
scriptū apostolicum p̄pter rasuram in
loco nō suspecto nō cēsetur viciosum
z ec tñ pars p̄t corrigere seu abrade: